

Coperta de OCTAVIAN BOUR

VIOREL CACOVEANU

STATUL MEDICULUI

Lector: DOMNIȚA ȘTEFĂNESCU
Tehnoredactor: ELENA RĂDUȚĂ

---

*Bun de tipar: 27. XI. 1990. Apărut: 1991
Comanda nr.: 3003.
Coli de tipar: 7.*

Tiparul executat sub comanda nr. 168/1990.
la Imprimeria de Vest,
Oradea, str. Mareșal Ion Antonescu nr. 105.
România

VIOREL CACOVEANU

în memoria soarelui Victor

MĂRTURISIRI

SFATUL MEDICULUI

— schițe și povestiri —

EDITURA ALBATROS

BUCUREȘTI 1990

În memoria sorei mele, Maria Victoria

— schițe și povestiri —

Legea: DOMENIA ȘIMBĂRĂȘCU
Tehnoredactor: ELENA RADUȚA

Data de tipar: 27. 11. 1990, Apărare: 1991
Completare nr.: 1992.
Cota de tipar: 7.

Imprimăria de stat "Grafic" din Iași
la Institutul de Literatură
Grafic, str. Mihail Kogălniceanu nr. 100

EDITURA ALBATROS

ISBN 973-24-0167-2

MĂRTURISIRI

Trăiesc emoțiile unei premiere insolite: cartea de față apare așa cum am scris-o și nu-mi mai e frică. Primul meu volum de schițe și povestiri umoristice Aprobare pentru un tango a apărut aproape integral în 1982. Cartea a avut noroc sau, dacă vrei, șanse incredibile: niște oameni de curaj și omenie, iubitori de adevăr și slujitori credincioși ai culturii s-au expus și au riscat pentru mine, pentru cuvântul scris. E vorba de prietenii mei Al. Căprariu și Vasile Igna (el a fost și redactor de carte) de la Editura Dacia și un om de la cenzura din București, domnul Naghi, dacă bine mi s-a spus și căruia îi mulțumesc din suflet cu atita întârziere! Îndoiala și neliniștea mea s-au transformat în nopți lungi de frică după ce Europa liberă a consacrat o emisiune întreagă volumului meu. Au urmat o anchetă, analize, declarații, discuții, referate asupra cărții. Știam, în mare, ceea ce se petrecea, din auzite. Mi s-au adus apoi la cunoștință greșelile grave pe care le săvîrșisem: am aruncat o umbră nedorită asupra societății noastre, a orînduirii, am defăimat realizările... am denigrat activistul de partid, devenit, în paginile mele, erou negativ de care ride lumea! Eroare! El era înfinit mai rău decît îl arătam eu în paginile cărții și istoria a demonstrat-o. Treptat în jurul meu s-a strîns un cerc, mi s-au scos cărți din planurile editoriale, piese din repertoriile teatrelor, am fost marginalizat și... supravegheat să nu mai greșesc! Dovezi? Din 1982 pînă azi (ianuarie 1990) nu am mai avut nici o premieră pe țară! Am publicat doar o singură carte de proză O dimineață de luni, Dacia — 1985 și aceasta ca urmare a unui lung și documentat memoriu adresat lui Petru Enache, fostul secretar al C.C. cu probleme de propagandă. În urma memoriului am avut două discuții cu Dulea, pe atunci prim-adjunct de șef de secție la C.C. După ce

mi-a făcut cunoscut faptul că eu nu aveam o poziție angajantă față de societate, că am comis unele greșeli destul de grave, mi-a promis că îmi va fi publicată cartea de la Dacia. Mi-a cerut, în schimb, să scriu o piesă inspirată de „momentul istoric Mangalia“, care, după cum bine se știe, a dat o lovitură necruțătoare culturii noastre. Dulea a fost „generos“ atenționându-mă că, după ce voi preda piesa, îmi va fi aprobată una dintre cele ce le aveam acasă, interzise de cenzură. Recunosc, n-am fost receptiv la propunere, n-am scris piesa comandată și nici la albumele omagiale n-am colaborat. Dar nici nu mi s-a mai acceptat o altă premieră pe țară! Cum ar zice Shakespeare „măsură pentru măsură“.

Am continuat să scriu în anonim, în tăcere și cu speranță! S-au adunat vreo opt piese de teatru și patru cărți de proză. În 1984 am predat Editurii Sport-turism un volum de proză inspirată din viața eroilor marilor confruntări sportive. După mai multe refaceri, înlocuiri de povestiri, cartea a fost respinsă. Am pe masă adresa Centralei editoriale din C.C.E.S. nr. 04956 din 15 noiembrie 1987, semnată de directorul Gh. Trandafir, în care se răspunde astfel memoriului meu: „În legătură cu volumul de povestiri sportive predat Editurii Sport-turism, menținem punctul de vedere al editurii. Sintem informați că prin modificările efectuate nu ați ținut seama de principalele obiecții ale redacției și referentului. Consiliul Național de Educație Fizică și Sport nu este de acord cu publicarea cărții în forma actuală“. Un document! Iată și CNEFS-ul aproba cărți! Și ce carte? De povestiri sportive! Un alt volum, de teatru comentat, cu prefața lui Adrian Marino, așteaptă din 1987...

Din 1987, până la începutul acestui an, de mai multe ori, împreună cu redactorul de carte Domnița Ștefănescu am refăcut volumul, care, cu viza și concursul directorului Al. Chiriacescu a ajuns de două ori la cenzura C.C.E.S. De fiecare dată s-au cerut modificări și s-a scos cite un set de schițe. Altele fiind prea mutilate, le-am reținut eu. Deși în plan pe 1989, volumul a avut iar șansă, neapărând la timp! Trebuia să-l mai vadă, să-i facă „autopsia“ însuși Dulea. N-a mai avut timp. I-o vor face alții lui! În ianuarie a.c. am reintrodus schițele scoase din volum, le-am readus la forma inițială pe cele trunchiate, schilodite și am adăugat primele aproape o sută de pagini,

scrise în mare taină și păstrate la loc sigur în epoca de jalnică amintire. N-am avut atunci curajul să le arăt nimănui. Am așteptat o zi mare și iată acea Zi a venit!

Mulumesc oamenilor de bine amintiți mai sus pentru înțelegerea, priceperea și sprijinul ce mi l-au acordat și le cer iertare, căci fără voia mea i-am și chinuit! În încheiere, mă plec smerit și cinstesc memoria celor căzuți în lupta sfântă pentru libertate. Fără jertfa lor cartea de față ar fi și azi un manuscris. Tinerii și frumoșii noștri martiri au plecat în prag de Crăciun departe, să le ducă moșilor și strămoșilor noștri vestea minunată că acest neam e liber, că tirania a luat sfârșit.

Cluj, februarie 1990

Autorul

POVESTE DIN GAMAGGUGU

A fost odată, ca niciodată, o țară tropicală mică și bogată, cu oameni pașnici și înapoiți, numită Gamaggugu. Avântul civilizației moderne din bătrâna Europă a adiat ca o boare și în acea țărișoară, uitată de lume și bătută de soare, sub forma unor colonialiști hrăpăreți și cam sadici. Ei au construit șosele, poduri și orașe, căi ferate și spitale, coborîndu-i pe băștinași din arhaicele și tihnitele lor obiceiuri, la muncă. Gamaggugunezii și-au construit case noi, au lucrat cu spor și și-au făcut rosturi noi și solide în viață. Cît au stat în căsuțele lor din trestie și în copaci, nu au avut probleme, nici nevoie de spitale, medicamente, căi ferate sau de disciplină în muncă. Ei cunoșteau o singură meserie, ca toți înaintașii lor: viața. Iar ca unelte de lucru arcul, săgeata și sulița. Dar, o dată ce au descoperit mașina și utilajul, tehnologia și materia, viața lor s-a schimbat brusc. S-au obișnuit greu cu statul la masă, în adunări, cu alcoolul și tutunul. Fiindcă viața merge înainte, au pornit și ei, ca și vecinii lor, o aspră și lungă luptă de eliberare de sub jugul colonial. Astfel, au distrus drumuri și spitale, căi ferate și orașe. Colonialiștii, mulțumiți cu cît au cărat de la ei, s-au retras demni și sătui, „oferind“ libertatea celor pe care i-au civilizat. Dar, gamaggugunezii nici nu au respirat bine, căci tot bătrîna și înțeleapta Europă le-a venit din nou în ajutor! S-au făcut schimburi de mesaje, de ambasadori și de specialiști. Acestei străvechi țărișoare, cu o istorie milenară și glorioasă — deși în cea mai mare parte necunoscută — civilizația Europei i-a oferit cu generozitate idei despre lume și viață, utilaje, mașini, fabrici întregi. Alți europeni le-au construit blocuri cu zeci de etaje, cazane mari, moderne pentru încălzirea centrală... Băștinașii au protestat: ei nu aveau nevoie de căldură, doar trăiau la tropice! Cum europenii,

care iubeau popoarele mici și exploatate, aveau o producție mare de cazane pentru încălzire centrală, le-au livrat la timp și în bună stare. Europeanii s-au bucurat că au găsit o bună piață de desfacere, iar gamaggugunezii că le-au plătit în banane, care sînt un dar al naturii. Și vorba aia, din dar, dar se face. Comerțul veacului nostru cunoștea o nouă etapă. După încălzirea centrală, motivată prin faptul că și ei, ca națiune liberă și interesată de progres, au nevoie de apă caldă la robinet și la duș, li s-au oferit mari și moderne fabrici de mașini de cusut. Li s-a mai spus cu grijă că ei trebuie să-și apere cuceririle eroice obținute prin luptă. Eroii s-au codit nițel, apoi au acceptat fabricile de mașini de cusut ca un pas esențial nu numai în industrializarea țării, ci și în apărarea ei. Ziarele, conduse tot de tehnicieni europeni, subliniau progresul lor, viața nouă și binefacerile ei, faptul că, în curînd, poporul își va aduce contribuția substanțială la progresul și prosperitatea lumii moderne. S-au construit iar drumuri, căi ferate, poduri și spitale. Lucrau mulți muncitori în fabricile de mașini de cusut. Și se bucurau de civilizația Europei. În virtutea unui reflex străvechi — cînd roborau din pom luau ba o banană, ba o portocală — muncitorii duceau zilnic, de la fabrică, cîte o piesă. Voiau să facă nevestelor cadou cîte o mașină de cusut. Trăiau emoția împlinirii! Vedeau mașina de cusut trăgînd cusături fine, frumoase, elegante... Se închinau la zeii lor și le aduceau jertfă miei din plastic — în pas cu moda vremii — mulțumind astfel pentru norocul ce dăduse peste ei: ajutorul europenilor. Un singur lucru nu pricepeau: ori de cîte ori montau piesele aduse din fabrică (la rîndul lor cumpărate de pe bătrînul continent) cu emoție și grijă, în văzul întregii familii, în loc de mașini de cusut, ieșeau splendide și solide mitraliere și puști automate. Începea pentru ei o eră nouă...

APARTAMENT MEMORIAL

(Monolog)

Stimați turiști, bun venit la apartamentul memorial al marelui scriitor Ion Ion Ionescu, vă spune muzeograful principal Mihai Atom. Se împlinesc azi 50 de ani de la moartea poetului și dramaturgului, survenită la 14 iulie 1986. Pe atunci, în așa zisa epocă a robinetelor și băilor din aur, scriitorii români nu mai aveau case memoriale, ca înaintașii lor, ci doar niște apartamente, într-un fel de peșteri moderne numite blocuri. Așadar aveți fericitul privilegiu de a vedea un apartament memorial. Vizita dumneavoastră începe aici, în fața acestui bloc, care ni s-a păstrat ca prin minune. După cum vă dați ușor seama, blocul a supraviețuit celui de-al treilea război mondial. Este o mare enigmă, căci toate celelalte s-au dezintegrat pur și simplu, atunci când, primele rachete S.A.R. — Sol — Aer — Rai — au trecut doar deasupra lor, fără să le atingă! Acesta a rămas. După cum puteți constata, are ferestre exagerat de mici, pereții strîmbi, finisajul lipsește, ca și gustul estetic de altfel, cu un cuvînt trădează grabă și superficialitate inexplicabile. Oamenii noștri de știință sînt unanim de acord că blocul n-a fost construit de specialiști. Unii cred că a fost ridicat de elevi în cadrul orelor de practică sau de membrii vreunui cerc aplicativ pioneresc; alții consideră că a fost înălțat în pripă și utilizat doar pentru organizare de șantier, necesară și ea unui mare cartier care, din fericire, nu ni s-a păstrat. Tocmai de aceea, municipalitatea orașului nostru a transformat în muzeu acest bloc. Milioane de turiști, străini și autohtoni vin și se minunează de această construcție primitivă și nu le vine să creadă că ea a fost durată de omul secolului XX. Vom urca pînă la etajul VII cu ascensorul atomic. Trebuie să vă spun că scriitorul urca pe scări cele șapte etaje, deoarece constructorul a livrat blocul — știm asta din jurnalul său — fără ascensor,

acesta fiind tăiat din motive de economii. Poetul a avut o copilărie fericită. Dimineața era trezit la ora șase și dus apoi la o creșă. Spre seară, părinții îl luau acasă. Mai târziu, a fost înscris la o creșă săptămînală. Părinții îl aduceau sîmbăta, îi făceau baie, îi schimbau hainele și-l măsurau, să vadă dacă n-a stagnat în creștere. Ei l-ar fi iubit mai mult, dar nu aveau timp! Și nici nu bănuiau — sărmanii — că va ajunge un clasic. Iată, am sosit. Vom intra doar cîte cinci turiști, deci pe grupe, altfel e imposibil. Eu voi fi exact în expunere cu toate seriile. Deci, să intrăm. Acesta este holul, cuierul și paltonul poetului, cumpărat pe banii de pe primul volum de versuri „Insomnii optimiste“. Aici e bucătăria. S-a păstrat așa, ca în timpul vieții scriitorului. Jos, în colț, vedeți butelia de aragaz, la care a ținut atît de mult și pe care a obținut-o atît de greu. În bufet și pe masă se află vesela lui preferată: numai pahare! Era și foarte meticulos. Se aprovizionă numai prin microcasa de comenzi și cumpăra lunar un pachet cu unt, un kilogram de zahăr, 7 ouă, o jumătate de ulei... Aici ni s-au păstrat ultimele bonuri, ultimele tichete... Poetul prefera carnea de pasăre. Unele însemnări din jurnalul său sînt inexplicabile pentru noi. Iată cîteva. „Azi m-am hrănit cu tacîmuri, dar nu m-am săturat!“ „Am găsit adidași și m-am bucurat. După ce mi-am pierdut vremea gătindu-i, nu i-am putut mîncă. Nici Rex, cîinele lup al vecinului, nu s-a atins de ei...“. Trecem în camera lui de lucru. În camera aceea, nu, vă rog nu intrați! Apartamentul avea trei camere și în aceea de acolo locuia un cetățean, al cărui nume nu ni s-a păstrat. Era un apartament — după expresia vremii — comun, cu acces la dependențe. Poetul-dramaturg și-a pus parchet, căci pe jos era un material plastic ciudat numit linoleum. Tot el și-a tapetat pereții. Biblioteca lui numără peste două mii de volume. Aici, sub sticlă, aveți Cartea de muncă. El a lucrat la Aprozar, tehnician, instructor la un cămin cultural, inspector la difuzarea filmelor, în mai multe redacții. În total peste 20 de locuri de muncă. Poate vă întrebați de ce a avut atîtea locuri de muncă? Întrebarea e logică, răspunsul simplu, dar uimitor. Pentru ca un scriitor să devină membru al Uniunii în articolul 8, aliniatul b, se preciza: „Să fie încadrat în muncă“. În acele vremuri, scrisul nu era socotit o muncă!! Probabil un divertisment periculos. Pe masa de lucru se află un calendar. Iată ce putem citi

pe fila 18 mai 1985: ședință la consiliul sindical — ora 9, la I.S.U.N. — ora 9,15, la Asociația scriitorilor — ora 11, la primărie — ora 11,30, în jurul festivalului de poezie „Miorița“ la ora 13, șezătoare la Întreprinderea „Elasticul roșu“ ora 14,30, la revistă — ora 17, la cenaclu. — ora 20. Un program foarte încărcat. Aflăm din jurnalul său că în timpul acestor ședințe scria cele mai multe, și mai frumoase poezii și epigrame. Poetul iubea umorul. Pătura aceea, de pe scaunul din spatele biroului, îi era de mare folos, iarna: își învelea picioarele când scria, să se apere de criza mondială de energie. Felinarul acesta îi veghea singurătatea în nopțile lungi, negre, și reci de iarnă ale celei mai luminoase epoci de civilizație. Cu bîta, aceea lovea în calorifer când familia de deasupra — opt copii și doi părinți — făcea prea mare gălăgie. Pe acest raft, se află cărțile poetului, iar pe raftul de jos, manuscrisele. Cercetătorii Institutului național de istoria literaturii române studiază drumul poeziei, din manuscris pînă în volum. Un volum se intitula — în manuscris — „Suspiciunile toamnei“ și a apărut în librării cu titlul „Bucuriile toamnei“. Sau, în loc de „Îndoiala cuvintelor“ cum e în manuscris, — a apărut „Lauda cuvintelor“. Cîteva fotografii: scriitorul, alături de colegii de an la culesul porumbului; curățind zăpada; cîntînd în cadrul festivalului „Cîntarea României“, la concursul sportiv „Daciada“; la curățitul pășunilor din apropierea orașului... Scriitorul a primit și un premiu național pentru volumul „Cerbul și pădurea“ acordat de Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi. Uniunea Scriitorilor nu i-a decernat nici un premiu, deoarece nu făcea parte din nici o grupă, echipă sau gașcă literară. Era un om rupt de colectiv! Totuși, a fost trimis trei zile într-un schimb de experiență la Varna, în Bulgaria. Aici puteți vedea abonamentul la teatru al elevului. Nu s-a dus pentru că socotea piesele aprobate de Consiliul culturii la fel ca roșiile de seră: aveau culoare, dar nici un gust. Piesele sale de teatru au văzut lumina rampei post-mortem. Diplomele lui le puteți vedea în această vitrină. Multe note de zece, multe materii și una pe care oamenii de știință n-au identificat-o: A.L.A. Nu știm ce înseamnă. Poetul a luat nota 8, ceea ce dovedește că nici lui nu-i plăcea... Acolo e aparatul de radio al poetului. A rămas așa, ca în timpul vieții, cu antena scoasă... pe unde scurte... Pe geam puteți vedea o fru-

moasă panoramă a cartierului de aluminiu și fibre de sticlă. Jos, acolo unde e terenul de joacă pentru copii, se afla un centru de achiziții pentru sticle și borcane. Cît timp a trăit poetul, centrul de achiziții a prosperat, apoi a dat faliment. Aici e baia poetului. De obicei făcea baie vineri. Știm din jurnalul său că doar vinerea avea apă caldă. În sfîrșit, dormitorul poetului. Aici s-a odihnit și a visat. Mobila tip „Madrigal“ și-a cumpărat-o în rate. O parte din ea a vîndut-o cu preț întreg. Tablourile sînt ale cîtorva prieteni-pictori. Iată în cîteva cuvinte portretul scriitorului și modestul lui apartament în care a trăit și a creat în cel mai zbuțuiat secol pe care l-a cunoscut istoria.

VOTUL UNIVERSAL

Cel de Sus stă la o masă acoperită cu mătase sau catifea roșie. E un bătrîn venerabil, barbă mare albă, papion negru, cămașă albă. Adam stă pe un scaun în fața mesei; în stînga ei, o masă mică.

CEL DE SUS: Adame, din coasta ta am făcut o femeie. Voi va trebui să vă înmulțiți și să stăpîniți pămîntul.

ADAM: Cum să ne înmulțim?

CEL DE SUS: O să fiți instruiți la timpul potrivit. Și vă veți înmulți.

ADAM: E o sarcină, Doamne?

CEL DE SUS: O poruncă, omule cîrtitor! Tu trebuie să fii disciplinat.

ADAM: Îngăduie-mi, Doamne, să întreb: ce-i aia disciplinat?

CEL DE SUS: Supus. Atît și nimic mai mult.

ADAM: Fii lăudat, Doamne! Am înțeles.

CEL DE SUS: (Bate din palme, ridică mîinile spre cer. Liniște. Eva trece goală prin fața lor. Dispare). Ea e femeia ta, carne din carnea ta, viață din viața ta. Pe ea o vei alege de soție.

ADAM: Cum s-o aleg? E singură!? Nici n-am văzut-o bine!?

CEL DE SUS: Așteaptă și ai să afli tot.

ADAM: Doamne, pe ea de ce n-ai făcut-o din țărînă, tot așa cum m-ai făcut pe mine?!

CEL DE SUS: Nu, Adam. Nu puteam să mai scot pămînt din circuitul agricol. În zămislirea ei am acordat prioritate, după cum știi, materiei prime indigene. Sau, dacă vrei, m-am orientat spre înlocuitori. Trebuie să fim gospodari, economi, mai ales economi.

ADAM: (Se pipăie) Doamne! Am atâtea coaste. Nici nu simt că una e lipsă.

CEL DE SUS: Și?

ADAM: Aș mai cuteza o întrebare, dacă Tu, Doamne, mă ascuți.

CEL DE SUS: La noi, libertatea e nu numai deplină, ci și garantată.

ADAM: De ce nu mi-ai luat mai multe coaste? Vreo două sau trei? Să am și eu de unde alege cu adevărat?

CEL DE SUS: Cu adevărat vei alege, îți poruncesc ție! Risipa, abuzurile sînt interzise, le combatem cu fermitate. Mă pui pe gînduri, omule!

ADAM: De ce, Doamne?

CEL DE SUS: Dai dovadă de tendințe de îmburghezire.

ADAM: Mă iartă, Doamne! Pocăit mă închin Ție.

PETRE: (Un moșneag mai mic, barbă mai mică, fără papion, în blugi prespălați; se așază la masa mică și deschide o mapă.) Fie numele Tău laudat.

CEL DE SUS: De ce ai întîrziat, Petre? Am convocat ședința la 10 fix!?

PETRE: Sînt probleme la noua investiție, Doamne. Ați poruncit să dăm iadul în folosință cu două luni înainte de termen.

CEL DE SUS: E logic, e firesc. Uite, omul e gata! Și iadul nu? Se poate...?! Punem în mare pericol nu numai progresul, ci însăși existența noastră aici.

PETRE: Așa e, Doamne.

CEL DE SUS: Iadul trebuie pus grabnic în funcțiune. Și să nu-l fușeriți, să fie de calitate, să se vadă grija noastră față de om.

PETRE: Nu ne-au venit cazanele... În schimb a sosit smoala.

CEL DE SUS: De ce n-au venit?

PETRE: N-am reușit să asigurăm importul. Sîntem în criză de valută...

CEL DE SUS: (Se ridică, ridică brațele spre cer) Să se facă valută. (Plouă cu bani)

PETRE: (Se închină) Minunile Tale Doamne îs nenumărate, iar puterea Ta nemărginită!

CEL DE SUS: Să utilizați judicios valuta. E împrumutată. Trebuie s-o restituim.

PETRE: Mă tem că nu sîntem demni, nu sîntem vrednici de tine, Doamne.

CEL DE SUS: Începem şedinţa noastră. (Ia o hîrtie) Pe ordinea de zi sînt incluse două puncte: 1. O dare de seamă cu privire la cele îndeplinite de mine. Punct. 2. Alegerea soţiei lui Adam. Punct. Diverse nu avem azi. Supun la vot ordinea de zi. Am uitat să precizez: Sfinţia sa Petre scrie procesul-verbal. Ordinea de zi a fost aprobată. Precizări: nu voi mai citi darea de seamă. Petre a alcătuit-o cu spirit de răspundere, eu am revăzut-o, lui Adam i-am dat-o s-o studieze. Vedeţi, economisim timp.

ADAM: Doamne, e la mine darea de seamă, dar eu nu ştiu să citesc. N-am învăţat încă!

CEL DE SUS: (Solemn) Nu le putem face pe toate deodată. Şi aşa am îndeplinit extrem de multe. Adam, nu ştii citi, e adevărat, dar ai studiat-o?

ADAM: Desigur, Doamne, am studiat-o cu mare răspundere şi sporită atenţie!

CEL DE SUS: Consemnează, Petre! Acum trecem la vot! (Îi întinde lui Adam o hîrtie)

ADAM: (Tremurînd) Ce e asta, Doamne?

CEL DE SUS: Un buletin de vot. Votul tău e secret, garantat, universal, personal. Instruieşte-l Petre!

PETRE: (Aduce o urnă, o pune pe un scaun) Pe buletin va fi trecut un nume sau mai multe. Dacă eşti de acord cu el împătoreşti buletinul şi-l introduci în urnă. Dacă nu eşti de acord, tai cu creionul, cu o linie (îi arată) numele candidatului pe care nu-l votezi. Împătoreşti hîrtia în patru, aşa, şi o introduci în urnă. Şi încă un amănunt: să nu scrii măşări pe buletin, ne aflăm în rai. Ai înţeles?

ADAM: Am înţeles Sfinte Petre, dar de ce să-l mai pun în urnă de vreme ce-s singur? N-are nici un rost!

CEL DE SUS: Aşa cere protocolul. Votul e secret.

ADAM: Tocmai că nu e! Sînt singurul care votez!

CEL DE SUS: Dacă am spus că e secret, atunci e! Altc-eva?

ADAM: Eu o votez pe Eva.

CEL DE SUS: Cum doreşti... Ai deplină libertate. Nu te obligă nimeni.

ADAM: Ştiu, aşa e, dar Eva mă vrea pe mine!

CEL DE SUS: Nu ne interesează părerea ei. Nici n-o întrebăm. Eva e candidată. Tu eşti suveran, tu hotărăşti. Petre ai cuvîntul.

PETRE: Propun să fie trecută pe listă Eva!

CEL DE SUS: Eşti pentru, Adame?

ADAM: Firește... S-o trecem. (Petre se duce și-i scrie numele pe buletin)

CEL DE SUS: Alte propuneri? (Pauză) Nu mai sînt?

PETRE: Sînt de părere să închidem lista.

CEL DE SUS: Ești de acord, Adam?

ADAM: Da, Doamne.

CEL DE SUS: Vezi, noi nu hotărîm nimic fără tine, fără să te consultăm, fără să-ți cunoaștem părerea, poziția. Lucrăm în cel mai democratic mod cu putință.

PETRE: (Lui Adam) Te retragi după pomul cunoașterii binelui și răului.

ADAM: (Șoaptă) De ce? Ce să fac acolo?

PETRE: Să votezi, să alegi... E secret! Nici noi nu e voie să știm opțiunea ta.

ADAM: Votez aici...

PETRE: (Aspru) Ai promis să fii supus!

ADAM: (Adam se duce, vine repede cu buletinul împăturit, îl introduce în urnă).

PETRE: (Ia urna) Comisia pentru numărătoarea voturilor se retrage.

CEL DE SUS: Noi luăm o mică pauză... De ce tremuri?

ADAM: Sînt emoționat, Doamne!

CEL DE SUS: Așa e în momentele de cumpănă ale vieții. Tu ai luat o hotărîre majoră, acum. Calmează-te, liniștește-te, Adame. Putem zîmbi, chiar și glumi. Ești fericit?

ADAM: Nespus de fericit, Doamne.

CEL DE SUS: Avem o zi mai grea...

PETRE: (Întră, îi dă o hîrtie)

CEL DE SUS: Proces-verbal... Nu mai citesc tot... Eva, candidata noastră, a fost aleasă de soție în unanimitate. Bravo! Eva! (Pauză) Unde e?

PETRE: Alături. Aștepta...

CEL DE SUS: Ai stat de vorbă cu ea?

PETRE: Evident! I-am cerut să-și facă autobiografia. Adame, pînă mîine, s-o ai și tu gata. (Face un semn)

CEL DE SUS: Du-te, Petre, ai agenda încărcată. La iad să se lucreze zi lumină.

PETRE: Voia ta se va face, Doamne! (Iese)

EVA: (Apare speriată) Aici sînt, Doamne. Tocmai îmi priveam chipul în apa Edenului și mă dădeam cu busuioasă la tîmplă... (O umbră se despart și se depărtează.)

CEL DE SUS: Eva, ai fost aleasă într-o deplină unanimitate. Ai ceva de spus?

EVA: Mulțumesc pentru Mărinimia Ta Doamne, pentru că mi-ai dat viață și sint înconjurată cu atîta grijă și dragoste ...

CEL DE SUS: Afecțiune, Eva.

EVA: Da, afecțiune! Mulțumesc, de asemenea, pentru încrederea acordată.

CEL DE SUS: Vă binecuvîntez și vă doresc multă sănătate și fericire la toți.

EVA: Chiar n-a fost nimeni împotrivă?

CEL DE SUS: Nu, Eva. Azi și aici s-a născut votul universal și în unanimitate. Urmașilor voștri din milenii ce vin le vor rămîne extrem de puține lucruri serioase de înfăptuit. Iertați-mă, am o altă sedință. (Iese)

EVA: Nici abțineri n-au fost!?!)

ADAM: (Ea sare în brațele lui. Sint fericiti).

(Cortina)

NU-I RĂU...

Se întâlnesc doi români. Își întind anevoie mâinile. Ori se privesc osteniți. Instinctiv, trag cu ochiul în jur. Sînt doar ei. Discuția e aproape întotdeauna aceeași...

— Ce mai faci?

— Ce să fac?

— Ce vreme! Sîntem la sfîrșitul lui aprilie. Nu e nici o floare, n-a dat colțul ierbii și e frig. Nu vine primăvara. Vom avea probleme...

— Le avem. Da nu-i rău...

— Ai auzit?

— Ce?

— S-a scumpit benzina!

— Și carnea pe tichet s-a redus la 750 grame pe lună. Nu-i rău...

— E un frig la mine în casă... Ce să facem? Asta e.

— Mergem înainte!

— Pînă acum pentru un copil plăteam la creșă 30 de lei. Acum plătesc 235.

— Nu-i rău...

— Uite ce murdar e orașul, ce goale sînt magazinele...

— Nu-i rău...

— Nici băuturi nu mai există. Nimic.

— Încă nu-i rău!

— O să cadă și echipa de fotbal din divizia A!

— Nu mai încape nici o îndoială.

— Unde ai fost?

— Caut dipiridamol. Sînt cardiac. N-am găsit nicăieri.

— Nu-i rău...

— Nu, oftează omul bolnav, ridicînd ochii spre cer. O să murim oricum.

— Nu-i rău, zice în șoaptă celălalt.

Cele două umbre se despart și se depărtează.

CEL DE SUS: Bine, ai fost aleasă într-o familie unân-
timate. Ai ceva de spus?

EVA: Mulțumesc pentru Marinita! Tu Doamne, pen-
tru că mi-ai dat viață și sină încojurată cu „tita gviță și
dragoste”...

VIS DE COPIL

CEL DE SUS: Ai ceva de spus?

EVA: Da, alecțion! Mulțumesc, de asemenea, pentru
încrederea acordată.

CEL DE SUS: Va binecuvântez și vă doresc multă să-

Tata e foarte ocupat. Ceea ce înseamnă că are o muncă
de răspundere. Mai bine de jumătate din timpul zilei, el
se află la birou, între dosare, rapoarte și planuri, indica-
tori și sarcini, în ședințe, adică acolo unde o cer interesele
orînduirii și timpului ei de „mari și nobile prefaceri”.
Acasă vine mereu grăbit, tăcut și obosit. De câteva ori pe
lună, înainte de a citi ziarele și a adormi, tata mai are
timp să schimbe două vorbe cu mama, să se informeze re-
ciproce ce e nou, ce-au mai realizat, ce vor mai face. În
general discuția lor e clară, amănunțită și profundă.

— Bună, zice el precipitat. Ce faceți?

— Nimic deosebit. Tu?

— Le fel...

— Ai avut o zi grea?

— Obișnuită, cu probleme. Tu?

— La fel. Ce e nou?

— Nimic deosebit. La voi?

— La fel.

— Ce face Lucian? (Lucian e fiul său de 7 anișori)

— Nimic.

— E bine?

— Bine. M-am întâlnit cu tovarășa Mărăcine.

— Ce face? Ce zice?

— Venea acasă.

— Și eu l-am văzut pe tovarășul Babolea.

— Ai vorbit cu el?

— Puțin.

— Ce zicea?

— Nimic.

— Altceva, pe acasă?!

— Nimic deosebit.

Acestea erau cele mai plăcute momente de intimitate
ale celor doi soți. Pe urmă, el citea ziarul, urmărea atent

programul la televizor, apoi se culca. Deși era obosit, dormea ușor, abia ațipit. Somnul lui era un fel de odihnă activă, un somn de răspundere. Nu poți dormi buștean, când noua lume se află în chinurile facerii, ce amenință să devină veșnice. Uneori, când vine mai devreme, stă de vorbă cu Lucian. Tatăl știe că acordă extrem de puțin timp familiei. Dar e convins că face un sacrificiu firesc, că dă totul pentru o cauză, pentru noua lume pe care o edifică el și ai lui. Suferă familia, suferă soția, copilul, părinții... Îi vede rar, cam o dată la trei patru luni. Dau ei telefon să vadă, să afle, ce le face feciorul și nepotul, cum se mai simt, dacă-s sănătoși. El trăiește cu ferma convingere că lumea de mâine va fi mai dreaptă, mai demnă și mai bună. Cum ar putea fi altfel, dacă e clădită pe suferința de azi? Tatăl, iată, are timp și-și mîngîie din priviri feciorul. I se pare frumos, se miră că a crescut mult de când nu l-a privit... atent. Se simt cam despărțiți, cam depărtați unul de altul. Tatăl nu știe cum să-i vorbească, ce să-i spună. Copilul e temător, căci părintele său e mereu nervos, agitat, obosit și are întotdeauna nevoie de liniște. Vine, ia liniște multă de acasă și o duce la birou, unde n-are de fel. Tatăl îl mîngîie acum pe cap și Lucian e emoționat.

— Ce ai învățat azi, Lucian?

— Despre România, tată, spune bucuros și răspicat băiatul.

— Și ce ai învățat? Ce anume? insistă părintele.

Ochii copilului răspîdesc o lumină caldă, vie. Tatăl său are, în sfîrșit, timp pentru el! Și răspunde, așezîndu-se fericit pe genunchii tatălui.

— Am învățat că România este o țară foarte frumoasă, bogată, cu oameni harnici, drepți, de omenie... O țară cum puține sînt pe lume, unde oamenii își fac o viață nouă...

— Își făuresc, îl corectează încîntat părintele.

— Da. O țară cu adevăruri mari, pe care toate celelalte țări o privesc cu admirație și prețuire, cu natură frumoasă și oameni fericiți, sfîrșește copilul abia respirînd.

— Oamenii aceste țări vor fi și mai fericiți!

— Sînt, zice scurt copilul. Așa ne-a spus tovarășa.

— Da, așa e, Lucian. Dar vor fi și mai fericiți, căci țara noastră se va situa, se va ridica mereu pe cele mai înalte culmi de civilizație și progres.

— România e o țară liberă și independentă, reia copilul și vorbește cu voluptate, căci îl ascultă tatăl său.

E o seară unică, neașteptată. Tatăl e emoționat, ini-ma-i bate puternic, toată ființa lui se bucură. Îi pare rău că n-a înregistrat discuția pe casetă, s-o asculte și peste ani. „În fond, pentru el mă sacrific eu“ gîndește părintele și tresare. Imediat va începe televizorul. Se uită la ceas.

— Tăticule, să-ți spun ce au făcut copiii, azi, la școa-lă...

— Gata, Lucian. Du-te la culcare!

— De ce să dorm?

— Să crești mare.

— Nu mi-e somn. Vreau să mai vorbim, tată!

Urmează cîteva clipe de liniște. Ochiul copilului devin triști și caută ceva pe covorul gros, țesut manual, coman-dă specială.

— Sîntem disciplinați, nu? întrebă părintele.

Copilul îl privește lung. Omul din fața lui e iar cel ocupat, obosit, care vine acasă pentru a găsi puțină liniște.

— Noapte bună, Lucian!

— Noapte bună, tată. Pot să te rog ceva?

— Să mă rogi? Spune ce vrei și gata!

— Dacă dorm, dacă învăț bine și cresc mare, mă duci și pe mine în România?!

D'ALE CRIZEI

— Ce faci, frate Ioane?

— Nimic.

— Cum așa?!

— Parcă poți face ceva?!

— Serios!?

— Exclus. Mai luăm un rînd?

— Mai luăm...

— Meștere, două Wyborowa. Mari! Fii amabil.

Brusc se stinge lumina în local. E ceasul unsprezece înainte de amiază, dar e întuneric rău. Așa e în perioadele de criză. Nici vremea nu mai ține cu bietul om.

— Gata, au luat-o și p-asta, frate Ioane, zice bărbatul chel, cu favoriți groși și lungi, uitîndu-se la becul murdar.

— Ți-am spus eu, oftează Ioan, un bărbat scund și negricios. Nu poți face absolut nimic.

Chelnerul vine cu o ceșcuță în care fumegă un ciob de lumînare. Vrea s-o așeze pe masă.

— Nu-i nevoie, meștere, îl oprește chelul. Ia-o! Stăm pe întuneric și încă mai bine. Prea ne afumă...

— Poate ne-om obișnui odată cu criza asta, geme Ioan.

— Iertați-ne, nu e vina noastră, se scuză politicos chelnerul.

— Știm, știm, știm! Nu-ți cere iertare și nu te jena, zice Ioan. Nimeni nu e vinovat, nici nevinovat.

Chelnerul se retrage stînjedit.

— Teribilă criză, reia chelul.

— Fără asemănare!

— Ai nu spune!?

— Eu am prins și războiul.

— Și?

— Așa ceva n-am pomenit.

— Serios!?

— Frig acasă, frig la serviciu, frig în local. Și aici! E

de groază. La întreprindere lucrăm cu paltoanele pe noi, zice în șoaptă chelul.

— Stați! Ța nu-i lucru!

— Așa e, frate...

— Cozi peste tot, rații peste tot, penurie peste tot...

Criză mare, domnule!

— Dacă vine din Vest!

— Cine?

— Criza!

— Bine și ce dacă vine?

— Cum o fi acolo!!?

— Normal. Cum să fie?

— De ce? De la ei vine, șoptește chelul înspăimântat!

— De la ei pleacă așa, ca o adiere, nici nu se simte, da' la noi zguduie. Zguduie al dracului.

— De ce? De ce? Asta nu pricep, se enervează chelul.

— Fiindcă sîntem proști, leneși și încrezuți pe deasupra. Chelul se uită în jur: localul e aproape gol. Zice în șoaptă:

— Nu avem curaj. Asta-i!

— Fii serios. Eu am vrut să mă sinucid. Am fost ferm hotărât!

— Și!?

— Uite, trăiesc.

Chelul rîde cu poftă.

— E tragic, nu rîde ca un dement.

— Vorbești serios!?

— Tragic de serios. Am vrut să mă sinucid.

— De ce?

— Să scap.

— De cine?!?

— De toate. De lumea asta, de necazuri, de singurătate, de umilințe...

— Da' de ce să mori?

— De ce să mai trăiesc?!?

Chelnerul aduce două pahare cu Wyborowa. Cei doi ciocnesc în tăcere și beau alene. Beau cam fără chef, în silă...

— N-am mai putut, reia Ioan. Familie n-am, rude n-am, postul mi s-a redus de două ori, casa mi-au demolat-o, în străinătate, ca excursionist, nu mă lasă... La ce bun să trăiesc? Pentru ce? Uite, nici la local nu se mai simte omul bine. Am reumatism. Medicamente nu găsesc.

Apoi, verile sînt ploioase, anemice, în bătaie de joc...

— Și zici că ai vrut să... Ai avut curaj!?

— Curaj total.

— Și atunci? Cum de trăiești?

— Din cauza crizei.

— Ai, nu spune!

— Cum ai auzit.

— Cu ce ai încercat?

— Cu trenul.

— Doamne, se scutură ca apucat de friguri, chelul.

— Am ales calea ferată și un rapid. Întotdeauna calea ferată a fost lucru sigur, temeinic...

— Așa e...

— A fost! Nu mai e... Am găsit un loc unde rapidul trece cu o sută de kilometri pe oră.

— Fugi, că înnebunesc!

— M-am documentat. Am studiat problema.

— Și?

— M-am dus la fața locului pregătit. Rapidul nu avea întârziere. M-am așezat cu gîtul pe linie, cînd am văzut trenul apropiindu-se. „Gata, mi-am zis, în sfîrșit, am scăpat“. Timpul trecea îngrozitor de greu, iar în cap simțeam un uruiț insuportabil. Poate din cauza emoției. Aveam așa, o ușoară spaimă! Am închis ochii. Nimic. Apoi liniște. Ridic încetișor capul, să mă uit: rapidul stătea. Lîngă locomotivă, cîțiva oameni gesticulau. Vorbeau, pesemne, cu mecanicul. Șina era rece. Am pornit și eu spre tren. Ce locomotivă frumoasă! Diesel.

— Lasă asta. Și?

— Rapidul stătea, fiindcă locomotiva nu mai avea motorină. Îți dai seama?

— Ai, nu spune!

— Am înjurat criza și-am plecat.

— Și ce faci?

— Nu vezi? Trăiesc.

— Poate că dacă așteptai puțin...

— Pînă cînd?

— Pînă venea o altă locomotivă!? Una cu motorină.

— E prea de tot. Adică să stau la coadă, să aștept și la propria mea moarte!? Asta-i prea de tot. Sînt, totuși, om. Atîta umilință!?

— Și nu mai încerci?

— Nu.

- De ce, frate?
- Amîndoi beau vodca din pahar. Dintr-o dată!
- N-am curajul.
- Zău... De ce?
- Dacă se oprește iar rapidul!? În perioadele astea de criză, nu poți nici să mori! Mestere, încă două sute vodcă.
- Nu mai avem vodcă poloneză! zice chelnerul.
- Rusească!
- Doar românească... zice jenat chelnerul.
- Cei trei se privesc lung. Apoi, Ioan zice trist:
- Atunci nu mai bem! Plata!

GRIJA FAȚĂ DE OM

— Grijă față de om este o trăsătură fundamentală a epocii noastre, a orînduirii noastre, reluă indispus tovarășul Gîndac. Ea se materializează sub o multitudine de aspecte, zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă. Din păcate, unii dintre noi, tovarăși, se fac că n-o văd, că n-o simt, ba o contestă. Și asta e grav, e nepermis, e de netolerat. Aș vrea să punem punct unor asemenea discuții neprincipiale. Sînt partizanul dialogului, dar la obiect, pe probleme majore, de fond. Mai e ceva neclar?

— Ar mai fi... zise cu o jumătate de glas Felecan.

— Ce anume? Să discutăm pînă la capăt, dar principal, deschis, tovarășește.

— De ce bietul om e atît de dădăcit, de îndrumat, de îngrijit, de... orientat, de mobilizat...? De ce? De ce i se vorbește mereu de atenția ce i se acordă, despre condițiile ce i se creează? E prea mult, tovarăși.

— Nu e mult, vorbi rece Gîndac. Trebuie să se vadă umanismul societății noastre, superioritatea și demnitatea ei.

— Le știm, se văd, există... De ce să nu se îngrijească omul singur? De ce să-l facem lipsit de curajul de a acționa și gîndi, neajutorat, speriat...

Gîndac se întunecă, semn că nu mai putea tolera desțînuirea sinceră, limpede, omenească, a inferiorului său. Întrebă cu asprime:

— Tovarășe Felecan, statul ți-a dat apartament?

— Nu e vorba... despre...

— Răspunde!

— Da. Cu patru camere.

— Statul ți-a dat casă, să ai unde te odihni, unde să dormi și să visezi. Nu e o atitudine nobilă, umană?

— E, dar...

— Cît primești pentru cei doi copii?

— 600.

— Poftim: alt fapt cu putere de simbol.

— Vă întreb, tovarăse Gîndac, de ce să nu-și facă omul singur casă, să-și crească singur copiii, nu cu ajutor? De ce să i se tot dea ca unui milog? Muncește — câștigă — trăiește. O ecuație simplă, demnă, firească.

— Dumneata nu vrei să vezi frumusețea, umanismul societății?

— Ba da. Le văd. Dar nu vreau să fiu un robot căruia îi dai program și energie și el acționează!

— Nu ești robot, tovarăse Felecan, pentru că dumneata mulțumești zi de zi pentru grija acordată, pentru condițiile create. Robotul nu mulțumește!

— Deci, asta-i diferența. Eu sînt un robot superior. Un robot care se gudură. Mă întreb ce mai urmează?

— Multe. Nici nu bănuiești. Poate statul, în grija lui nețărnută, îți va trimite mîine un om de înaltă calificare să vă facă baie.

— Cui? zise îngrozit Felecan.

— Dumitale, copiilor...

— Copiilor?!

— Da. Dumneata, om al muncii, vii obosit de la ședințe și el te spală, te șterge. Ca o mamă.

— Și copiilor?

— Ca un tată.

— Și soției?

— Și ei. Ca un soț iubitor.

— O va spăla?!?

— Peste tot!

— Pe soția mea?!?

— Ce te deranjează? Un nou gest uman al societății. Poate va crește și natalitatea. E un domeniu unde nu stăm prea bine. Deși sîntem un popor energic, viguros, entuziast, am cam devenit pasivi în ce privește unele datorii...

— Eu nu mai pot îndura! Ajunge!!

— Ce, tovarăse Felecan?

— Grija față de om.

CONTRACTUL

Ghiță Albu e ceasornicar. Are un atelier particular de reparat în centrul orașului. Lucrează cît poate sau cît vrea, iar în restul timpului se duce la pescuit. Azi, e îngîndurat, fără chef: va trebui să-și plătească impozitul pe venit. Își bea cafeaua cu năut în liniște, în picioare, la un bar mic și pustiu la ora aceea. În fond, nu e ceva deosebit. Și l-a plătit în fiecare an. De data aceasta lucrurile sînt mai complicate și asta deoarece, între timp, societatea a progresat mult și încă pe baze științifice, iar pe deasupra și planificat. În asemenea perioade istorice de excepție, cînd progresul este vertiginos și invidiat de celelalte noroade, sînt mari sacrificiile și grea truda omului de rînd. Dar în timp ce progresul este al statului, sacrificiile și truda sînt ale omului. Cu alte cuvinte, fiecare are ceea ce i se cuvine. Lui Ghiță Albu, bunăoară, ce i se cuvine?

Și-a isprăvit cafeaua și ajunge la secția financiară a Consiliului popular orășenesc. Funcționarul, apatic, îl lasă să aștepte. Nu știe de unde-l cunoaște. A uitat că și-a reparat ceasurile la el de atîtea ori. În sfîrșit, întreabă rece, în vreme ce mănîncă un sandvici:

— Dumneavoastră?

— Bună-zuua. Vreau să-mi plătesc impozitul pentru atelierul de reparat ceasuri...

— A, exclamă vag funcționarul și caută ceva într-un dosar. Răsfoiește niște hîrtii. Apoi, întreabă parcă aiurea:

— Firmă aveți?

— Cum să n-am? Am.

— Bine. Vă atrag atenția că dacă mă duceți în eroare, veți suporta consecințele legale. Pentru firmă plătiți 1 500 de lei.

— De ce?

— Așa sînt ultimele dispoziții. Vitrină aveți?

— Am un fel de vitrină. 80 de centimetri. Un metru

e ușa... Și ăsta e tot magazinul meu... O dugheană...

— Pentru vitrină plătiți 1 000 de lei. Pe ușa ce aveți?

— Pe ușa? Nimic.

— Pe obloane?

— Pe obloane am desenate două ceasuri.

— 250 de lei pentru fiecare desen.

— De ce?

— E reclamă.

— Bine, dar când închid obloanele nu se mai vede nimic.

— N-are importanță. Firmă cu numele și numărul autorizației?

— Am...

— 500 de lei.

— Stați puțin, e prea mult...

— Astea-s prevederile!

— Renunț la firmă.

— Bun. Tăiem firma. Da' o luați jos.

— Și la ceasurile de pe obloane!

— Altceva? Vitrina? O tăiem?!

— Rămîne. Restul plătesc.

— Bun. Pofțiți.

Funcționarul întinde două pagini cu indigo între ele. Albu le privește derutat. Întreabă:

— Ce să fac?

— E un contract.

— Ce contract?

— Pentru două oi pe care dumneata, cetățean, le contractezi cu statul.

— Da' n-am de unde... Locuiesc în bloc...

— Nu mă interesează. Scurt, că pierdem vremea, tovarășe.

— Eu nu cresc oi, eu repar ceasuri. Unde să le cresc se supără cetățeanul.

— Treaba dumitale. Cumpără-le, nu te obligă nimeni să le crești!

— Eu îmi plătesc impozitul, deci ceea ce e legal...

— Legal? zice încîndu-se cu mîncarea și roșind omul de la ghișeu. Cum te exprimi, tovarășe? Noi avem datoria patriotică să întărim agricultura, să dezvoltăm sectorul ovin și dumneata nu vrei, ba mai mult, te opui. Se poate? E corect, e cinstit cum gîndiți, cum procedați? Nu e, to-

varăşe! Nu vă pot primi impozitul pînă nu semnaţi contractul.

— Ce contract?

— Pentru oi, tovarăşe. Eu v-am explicat doar raţiunea acestui act politic pe care dumneata îl refuzi.

— Dar n-am oi, subliniază nervos, abia stăpînindu-se, ceasornicarul.

— Parcă alţii au . . .

— Atunci?!

— Le cumperi de pe piaţă şi le predai. Toţi fac la fel. Dumneata vrei să fii împotrivă?

— Împotriva oilor, da! Cu asta credeţi că se întăreşte sectorul ovin, că se dezvoltă şi se modernizează agricultura, că mergem înainte? Sîntem ridicoli . . .

— Tovarăşe, dacă nu semnaţi contractul, vă închidem atelierul.

Albu priveşte nedumerit contractul pe care i l-a întins funcţionarul. Se retrage, se aşază la o masă şi citeşte: CONTRACT nr . . . de vînzare-cumpărare produse animale, fasole boabe, fîn şi legume fructe între subsemnaţii: producătorul Albu Gheorghe, domiciliat în Turda, str. 1 Decembrie 1918 nr. 3, în calitate de vînzător pe de o parte şi CPAMD cu sediul în Turda pe altă parte s-a încheiat prezentul contract pentru vînzare-cumpărarea produselor prevăzute mai jos, din producţia anului 1983. Produse contractate. (Subtitlu, n.a.) 2 capete ovine rasa ţigae 35 kg se predau pînă la data de 1.XI.1983. Obligaţia vînzătorului. Să producă şi să predea la punctele de recepţie stabilite cantităţile de produse contractate la termenele prevăzute în graficul de livrare în condiţii tehnice şi de calitate arătate la anexa contractului“.

Albu citeşte şi reciteşte contractul. Apoi, ca un bun patriot, semnează.

Funcţionarul zîmbeşte satisfăcut.

LA RESTAURANT

Mă întâlnesc cu un amic. Nu-l văzusem de mult. E în trecere prin orașul meu. Revederea ne bucură. Îi arăt noile edificii, piețe, teatrul de stat și cinematograful, mergem cu tramvaiul într-un cartier nou și modern. Amicul e vizibil și pe bună dreptate emoționat.

— Teribil cum s-a schimbat orașul studenției mele, constată el. Și eu simt înduioșarea ce-l cuprinde.

— Așa e...

— Nu s-a schimbat, reia el. E altul!

Spre prînz ni se face, spre surpriza noastră, foame și sete. Ce-i drept e vară și e cald. Chiar în centru se află restaurantul Dacia. (Ce ne-am fi făcut noi fără acest cuvînt? Cel mai bun restaurant este Dacia, cinematograful de gală, bulevardul principal, casa de cultură, piața centrală, librăria cea mai mare, autoturismele, televiziunile, service-urile de mașini, sufrageriile (vreo trei tipuri, I, II și III) suplimentul literar al ziarului, echipa de fotbal, stadionul — toate sînt Dacia. Asta n-a observat amicul meu. Și cu siguranță am uitat cîteva.) Intrăm, deci, la restaurant și avem două plăcute surprize: nu e muzică, deci putem vorbi și mîncă în liniște și un ospătar ne întîmpină la ușă:

— Bună-ziuă, bine ați venit la noi. Pofțiți. Ce masă doriți? Unde?

Sîntem luați prin surprindere. Ce să preferăm? Care masă?

— Mai retrasă, zic eu și abia atunci observ că localul e gol.

— Vă rog ocupați loc, zice politicoș ospătarul. Trimit îndată colegul.

Ne așezăm. E răcoare. Mă gîndesc că o bere e acum o binefacere. Vine un alt ospătar, mai tînăr.

— Ce înseamnă să locuiești într-un oraș mare, constată mirat amicul meu.

- Poftiți, vă rog, ne zîmbește scurt noul ospătar.
- Am vrea înainte un coniac, zice amicul meu, simțindu-se obligat.
- Nu avem. Ne pare rău...
- O vodcă?
- Nimic tare. Absolut nimic.
- O bere rece, zic eu, socotind că am pus punctul pe i.
- Nu servim decît cu mîncare.
- Dar vrem să și mîncăm, zice bucuros amicul.
- Știți, azi la noi e zi de pește.
- Ne privim cîteva clipe. Amicul decide:
- Să fie și pește. Ce ne oferiți?
- Asta e, că nu avem nici un fel de pește. Am comandat dar n-a venit. Undevă e o încurcătură.
- Altceva? zic eu. Un cîrnăcior, o tocăniță...
- E zi de pește...
- Am înțeles. O bucată de brînză cu o roșie? Ochiuri la capac?
- Ne pare rău. Nu avem.
- Atunci bem o bere, se resemnează amicul.
- Regret. Bere nu putem servi decît cu mîncare. Altfel nu ne facem planul.
- O cafea? aproape țip eu. O apă minerală? O șampanie?
- Doar suc lămiîta. Atît! Îmi pare sincer rău...
- Ne privim lung, în tăcere. Și ne ridicăm. Ospătarul, galant, ne conduce pînă la ușă. Acolo ne spune cald:
- Vă rugăm să reveniți mîine. Facem și noi ce putem. Reveniți mîine!

DORUL LUI MOȘ IERONIM . . .

O pană de automobil ne-a oprit din drum. Ne aflam chiar în marginea satului copilăriei mele. În vreme ce proprietarul mașinii se străduia zadarnic să afle ce avea motorul, am pornit încet, visător, pe ulița unde-mi petrecusem cîndva — sau era doar o părere? — copilăria. Eram străin și singur, într-un sat și el străin și uitat. Îmi părea mic și pipernicit, neașteptat de pustiu. Nici un copil, nici un bătrîn pe la porți, nici un gospodar pe ulița prăfoasă și năpădită de boscheți, ierburi și buruieni. De ani de zile refuzam să mă întorc în sat tocmai pentru a nu-i vedea și simți cu durere vîrsta ostenită, prăbușirea morală și materială. Mai aveam cîțiva veri de departe pe care aproape că nu-i mai cunoșteam. Și un frate de-al bunicului: moș Ieronim. Îl cercetam doar întrebînd de el pe cei ce se mai duceau, din cînd în cînd, în sat . . .

Pe un scăunel, în fața unei case arătoase încă, la umbră, șade moș Ieronim. Mă apropiu cu oarecare neliniște și emoție. Moșul ridică ochii și mă privește lung. Zîmbește.

— Doamne ajută, îl salut eu, așa cum era obiceiul străvechi.

— Ba nu, zice cu obidă bătrînul și face un gest trist cu mîna. Numa' să-mi deie pace . . .

Moș Ieronim mergea duminica la biserică, avea locul lui în strană, era gospodar neîntrecut și om cu credință și frica lui Dumnezeu.

— Cu ce ai vînt, domnișorule?

— Cu o mașină. S-a stricat în șosea și-am pornit să mai văd satul.

— Nu prea ai ce! zise Ieronim și oftă. Îi doar o urmă de sat. Și ce viață a fost aici . . .

— Ai dumitale unde-s?

— Toți, la oraș, nu știi? Baba stă la rînd, la coopera-

tivă. Așteaptă pîinea... Hai în curte, la umbră. Să aduc și un pahar cu vin.

Intrăm. Lavița de la poartă e în curte, sub frăgar. Ieronim îmi arată locul, apoi dispare în pivniță. Vine cu o cană de pămînt cu vin și două pahare. Le umple, apoi adaugă:

— Mai am o vie. Sănătate!

— La mulți ani!

— Îs destui, domnișor. M-am săturat. N-am nici un rost...

— Ești prea întunecat, moș Ieronim, prea abătut...

Bem din vin. Ieronim înconjoară casa, acareturile, grădina și ulița cu privirea. Apoi zice:

— Auzi, domnișor, e un bai mare: eu îs viu, sănătos, da' nu mai trăiesc. Nu știu de mă pricepi...

— Nu, zic brusc și zîmbesc, încercînd să trag pe glumă sporovăiala noastră.

— Viața mea, a noastră, a unora din sat, mai cu samă a celor ce am avut pămîntul în suflet, a fost tare încurcată, cu suișuri părelnice, cu coborișuri multe, fără noimă și fără milă. Stau și mă uit prin vreme și mă mir. Ce blesteme s-or abătut pe capul nostru! Oare ai de mîine le vor înțelege?

— Poate că da... Și nu trebuie să fii așa necăjit, moș Ieronim.

— Am avut o singură dorință și rugă la Cel de sus, să mă ajute să mor aici. Și nici asta nu se poate. Mă demolează, mă mută în bloc... Eu nu pot la bloc, domnișor, eu mă sufoc, mă sting... Mă arunc de la etaj, ca finu Rean. N-ai auzit?

— Nu.

— L-or dus copiii la oraș. Ședea la fată, la etajul IV, într-un apartament cu trei camere. O vreme a putut coborî în curte. Ședea pe o bancă și se uita la puhoiul de prunci a căror larmă era mai înaltă decît blocurile. S-o betegit, inima i-o slăbit și a făcut un din ăla... cum îi zice...

— Infarct.

— Așa ceva... Luni de zile a stat în casă și-n balcon. Într-o seară și-o dat drumul din balcon. N-o mai vrut nici el să se canonească, nici să-și chinuie copiii... Bloc! Cum să trăiești acolo? Noi am fost născuți pe pămînt, am dormit vara pe cîmp, am stat cu talpa și cu inima pe glie, lîngă iarbă și lîngă animale. Și acum? Dintr-una în bloc.

— Se mai obișnuiesc oamenii... și cu noile condiții de viață... încerc eu, stingaci, neîndemînatic, să-i explic moșului. Dar el mă întrerupe. Are prea multe de spus și prea puține de ascultat...

— Domnișor, toată viața mea a fost bîntuită de nou-tăți, cum ziceți la oraș, dar care, pentru noi, or fost ca niște cutremure. Prea multe și prea neiertătoare pentru o viață de om. Întii ne-or dat, în '46, pămînt. Tata săracu' avea o vorbă: „Tătu' trebuie agonisit cu trudă și răbdare, cu dreptate. Luînd de la unul și dînd altuia, nu se face rînduială, nici limpezire, ci doar o înșelare, o turbureală vremelnică.“ Așa o și fost. Pe urmă, o venit colectivul și ne-o luat pămîntul, ba și văcuțele și boii, și carele și plugurile... Țăranul fără pămînt, animale și atelaje, e ca un om cu mintea bolnavă. Nu mai poate face nici ceea ce i se spune. În fapt, el, țăranul, nu mai există... S-o transformat sau l-o transformat cineva într-un atelaj, cum o zis Mișu, ăl mai sărac, ăl mai prost și ăl mai leneș din sat. Nu cred că nu l-ai știut!? Ala de a fost și cantonier la C.F.R. și președinte la colectiv și la sfat!? Avea 12 copii. Atît o făcut pe lumea asta.

— Îl știu, moș Ieronim...

— Noi am fost, cum zic, niște atelaje, ori unelte bune de lucru. Dar ne-or dat la o parte și de aici! Alt cutremur. Aratul, sămănatul, secerișul și culesul erau credința, sîngele, viața noastră. Am rămas și fără ele. Tractorul ară, semănătoarea seamănă, combina seceră și treieră, elevii, cătanele și domnii de la oraș culeg. Noi? Mai dăm cu șapa, plivim, scoatem sfecla și cartofii... Nimeni nu ne dă mai nimic. Trăim din milă. Noua revoluție agrară o început prin a desființa țăranul. Astăzi îl alungă și de pe pămînt în bloc. Spune și dumneata, domnișorule, nu-s prea multe cutremure!?

— Îs, moș Ieronim. Secolul e de vină...

— Și noi. Graba ne sufocă, ne pierde... Prea dintr-o dată le vrem pe toate... Noroc. Îi bun vinu'?

— Bun și curat. Și mai are o calitate: îi rece.

— Dacă mă mut la bloc, n-a mai fi nici ăsta.

— Ce-i mai nou prin sat?

— Ce să fie? O murit nana Nuță din rît, Relu lui Copală...

— Da' Arghiușii?

— Toți îs la oraș. La noi în sat sînt înscriși, în cele

patru clase primare, 7 copii. Ce zici? De la toamnă nu mai avem învățătoare!

— La C.A.P. ce e nou?

— Acolo e o noutate mare. Mare de tot. Cea mai importantă lucrare agrară este evaluarea recoltei. Nimeni nu lucră. S-a ajuns într-o fază superioară, științifică, cu munca în agricultură: nu se mai trudește, nu se produce, nu se ară, nu se seceră, numai se evaluează. Și asta după cum vine indicația de sus. Se evaluează și se raportează ceea ce n-o fost de când îi lumea. Oare nu mai e nici un om cu mintea limpede?

— Or fi, da' cine știe unde...

— Atîta-i de lungă viața, domnișor. Altădată mai citeam ziarele, acum nu mai vine nici unul în sat. N-ai ce citi, ori citești zi de zi același lucru. În lada televizorului am o cloșcă... Stau sara și ascult radio ceasuri întregi și oftez. Altă bucurie n-am. Da' pe la oraș ce-i?

— Tot așa, moș Ieronim. Să-ți mai spui, să te mîhnesc și mai tare?!

— Ei, clatină din cap îndelung, bătrînul. Numa' asta n-am visat... Mai am de făcut un drum și scap. Un drum sus, pe deal... Vine și rîndul meu...

— Mă duc. O fi reparat mașina...

Ieronim mă conduce. Calcă rar și greu pe praful moale al uliței.

— Vin numa' pînă aici, în colțul uliței, de unde se vede drumul meu... Vin mereu și mă uit cu jale dar și cu dor.

Ne strîngem mîinile. Pornesc pe uliță, în sus, spre șosea. Singur, ca un semn de întrebare al unei lumi ce nu mai este, Ieronim stă pustiu, stingher, în mijlocul uliței. Întorc mereu capul. De ce mă petrece oare cu privirea?

Ajung în șosea. El e tot acolo, mic, ca o gînganie, cu clopul în mînă. Abia acum pricep unde se uită. Deasupra satului și a șoselei, pe coama lină a unui deal, se află cimitirul. Dorul lui Moș Ieronim.

GĂINILE

— Nu mai avem nici un gram de furaje, spuse dezolat tovarășul Papură, șef de fermă la pui de 3 luni.

— Și de ce te plîngi? i-o reteză scurt inspectorul, venit în control, pe teren.

— Nu mă plîng, explică dezamăgit Papură. Doar vă informez care e situația, tovarășe Dogaru. Furajele...

— Eu sînt informat de alții, nu de dumneata. N-ai furaje. Știu! E o problemă de moment...

— Din 4 tone, luna trecută am primit o tonă... Acum sîntem în 10 mai și nimic... E cam lung momentul...

— Și ce-i cu asta? Descurcați-vă pe plan local, se mînie Dogaru. Veniți cu idei, căutați resurse, pînă cînd vor sosi furajele. Că vor veni, oricum. Soluții viabile! Astea vă lipsesc. Degeaba te uiți, așa, la mine. Nu iubiți animalele... Asta-i!

— Păcatele noastre, gemu Papură. Noi nu iubim animalele... Oricît le-am iubi, dacă nu le dăm mîncare, mor de foame. Cîrîie de ți se rupe inima. Auziți!

— Să nu cîrîie, că e inutil.

— Da' parcă ele știu? oftă Papură.

— Le dați o dată pe zi mîncare. Poftim! O soluție. Pînă vin furajele.

— Vai, tovarășe Dogaru. Ieri, nu le-am dat deloc.

— Foarte rău. Iarbă să le fi dat, ceva firimituri de pe acasă...

— Cum? La trei mii de pui, cîți am eu!?

— Atunci să cîrîie, zise Dogaru și mai enervat. Poate se satură... Auzi, n-au voință. Ce rasă e asta?

— Voință or fi avînd, furaje n-au...

— Papură!

— Să trăiți!

— Măi Papură, ar trebui să comandați un studiu de cercetare științifică la Institutul agronomic. Să creeze un

soi mai rezistent. Și la foame. Sau măcar să nu facă gălăgie...

— Ajută oare? întrebă prostit Papură.

— Mai bateți-vă și voi capul, nu tot întrebați. Tu n-ai înțeles că în progresul nostru vertiginos, azi nimeni nu-ți dă nimic? Găsiți idei, soluții!

— Asta așa-i, recunosc Papură.

— Păi, vezi, tovarășe!?

— Ba, mai nou, toți iau. Iau tot.

Dogaru se uita, adâncit în gânduri, la becurile ce luminau voliera. Apoi, o ușoară undă de lumină se citi pe fața lui. Zise:

— Ia să stingeți lumina. Închideți obloanele.

— De ce? se miră Papură.

— Să creadă că e noapte. Vor dormi și veți avea liniște.

— Tovarășe Dogaru, s-a aplicat la alte ferme și n-a dat rezultate. Și apoi, noi trebuie să producem carne și ouă.

— Papură, strigă Dogaru, ajuns la capătul răbdării, tu pe ce lume trăiești? Nu pricepi nimic? Nu te orientezi? Nu gîndești?

Papură tăcea speriat.

— Noi am depășit demult faza primitivă a producției simple. Noi ne aflăm într-o fază calitativ superioară, într-un nou stadiu de civilizație: noi economisim! Înțelegi? Economisim furaje și energie electrică. Stinge lumina!

Om disciplinat, Papură stinse becurile. Și făcu noapte.

PRETENȚIOSUL

Dimineață de mai, nici senină, nici închisă. Un om între două vârste intră într-o măcelărie. Îl izbește curățenia exemplară. Numai faianță albă, strălucitoare. După o perdea, în biroul mic al responsabilului, se mișcă un bărbat ce poartă costum, cravată și un aer de șef. El răspunde de abator și de măcelăriei! În timp ce lui i se pregătește discret un pachet, în unitate cetățeanul discută cu vânzătorul:

— Ceva carne de porc?

— Nu avem.

— De vită ... Orice ...

— Nu avem.

— Cîrnați, cremvurști!?

— N-am primit de-o lună ...

— Nici măruntaie?

— S-au terminat ...

— Poate aveți ceva parizel?

— N-am primit.

— Nu v-a rămas niște limbă? se roagă omul.

— Exclus ...

— Oase cu ceva pe ele?

— Încercați mâine ...

— Salam?

— Nu avem.

Urmează câteva clipe de tăcere. Din biroul responsabilului se aude vocea celui ce răspunde de unitate, cam iritată:

— Cine e, tovarășe, pretențiosul ăsta?!

— Voință or îl avind, furaje n-au ...

— Papură!

— Să trăiți!

— Măi Papură, ar trebui să comandați un studiu de cercetare științifică la Institutul agronomic. Să creeze un

UN REVOLUȚIONAR DE PROFESIE

Reporterul radio Dumitru Dragomir își bea cafeaua, în vreme ce directorul Întreprinderii de utilaje uriașe îi caută un interlocutor. Adică un muncitor fruntaș, care să fie român, membru de partid, căsătorit, dacă se poate și la seral. Sau și mai bine inovator. Reporterul Dumitru Dreptate nu poate apărea cu acest nume în emisiunile radio. Dumitru îi invidiază pe reporterii care scriu. Scriu cum vor, ce vor, cât vor... Pe câtă vreme el trebuie să se chinuie cu cine știe ce interlocutor. Iată-l că vine. Directorul intră urmat de un omuleț înfricoșat, acrit cine știe de ce, dar supus. Politicos și ocupat, directorul se retrage. Rămân cei doi și dialogul începe.

REPORTERUL: Noroc. Sînt reporterul radio Dumitru Dragomir și doresc să vă iau un interviu...

INTERLOCUTORUL: Dacă trebuie, cu plăcere...

R.: Puteți să vă scoateți casca de protecție de pe cap.

I.: Nu. În toate emisiunile o port. Avem una singură. O ținem pentru interviuri. În rest, n-o folosim...

R.: (Și-a pregătit aparatul) Vă rog să răspundeți calm, atașat la idealurile epocii, potrivit experienței dumneavoastră de luptă și viață. Dacă greșiți reluați cuvîntul! Bine?

I.: Mă rog.

R.: Bună-seara, stimați ascultători. Oaspetele emisiunii noastre „Eroi-anonimi-revoluționari de profesie“ este tovarășul... (Ii întinde microfonul).

I.: Vasile Potîngă.

R.: E o după-amiază însorită de toamnă. Bănuți de aramă s-au adunat în castanii din parcul milenar. Mais-trul Potîngă se plimbă prin parcul orașului împreună...

I.: Eu nu mă plimb, eu muncesc în schimbul întîii.

R.: (Semn să tacă)... împreună cu soția, în frumosul nostru parc milenar de odihnă și recreație.

I.: Tovarășe să nu ne jucăm. Aude Veta și ... mă nenorocеști.

R.: (Oprește reportofonul) Cine e Veta?

I.: Soția! O să creadă că mă plimb cu alta! Nu mai am ce căuta acasă. E geloasă rău ... Veta e la serviciu acum!

R.: Bine. Tăiem soția.

I.: Cum s-o tăiem?!

R.: O scoatem din discuție.

I.: Și parcul?! Ne aflăm în biroul ăsta friguros și întunecos.

R.: Știți, e doar un artificiu, un decor pentru ca emisiunea să fie mai frumoasă și să sublinieze cît mai pregnant grija statului față de cei ce muncesc. Vă rog ...

I.: Parcul să rămînă. Veta — nu!

R.: De acord. Reluăm ... (Deschide reportofonul) Cum vă numiți?

I.: Vasile Potîngă.

R.: Funcția dumneavoastră?

I.: Maistru lăcătuș la Secția IV prelucrări la rece.

R.: De ce la rece?

I.: E iarnă și e ger. Vara prelucrăm la cald.

R.: (Nervos) Ne așezăm pe o bancă sub un castan imens și frumos cum sînt toți castanii țării noastre. Dați-mi voie să vă întreb de cînd lucrați la ... întreprindere?

I.: De 25 de ani.

R.: Ce ați făcut în acest timp?

I.: Am muncit revoluționar și am trăit revoluționar.

R.: Părinții dumneavoastră ce-au fost?

I.: Țărani foarte săraci.

R.: Cu ce sfat ați plecat din casa părintească?

I.: Ai mei nu mi-au dat sfaturi. Erau săraci. Nici sfaturi nu aveau ...

R.: (Insistînd) Cu ce gînd ați plecat din sat?

I.: Să nu mă mai întorc.

R.: Cu ce plan?

I.: Să mă fac revoluționar.

R.: Cum a fost drumul dumneavoastră în viață?

I.: Revoluționar.

R.: În ce sens?

I.: În sens revoluționar.

R.: Ce școli ați urmat, ce studii aveți?

I.: O școală profesională și multe reciclări revoluționare.

R.: Ce ne puteți spune despre modul în care vă îndepliniți sarcinile de plan?

I.: Îl îndeplinim lună de lună în mod revoluționar.

R.: Adică? Pe luna trecută cât ați realizat?

I.: Doar 82%, dar l-am raportat în mod revoluționar îndeplinit în proporție de 101,2%.

R.: De ce nu l-ați realizat?

I.: N-am avut materie primă.

R.: Și de ce l-ați raportat chiar depășit?

I.: (Acoperă microfonul) Nu pot divulga secrete de serviciu!

R.: Soția dumneavoastră unde lucrează?

I.: La fabrica de basmale.

R.: Ce vă doriți în viață?

I.: O pace revoluționară.

R.: Sînteți un om bun?

I.: Întrebați-o pe Veta!

R.: Prieteni aveți?

I.: Cîțiva tovarăși revoluționari.

R.: Ce flori vă plac?

I.: Indiferent care, dar să fie roșii.

R.: De ce roșii?

I.: Ee o culoare mai revoluționară...

R.: Vă iubiți soția?

I.: Cu fermitate și atașament revoluționar. Noi sîntem strînși uniți și avem deplină încredere unul în altul.

R.: Cînd vă întîlniți cu prietenii ce discutați? Ce vă interesează? Familia dumneavoastră are prietene alte familii?

I.: Avem două, trei familii. Sînt și ei revoluționari. Ne ducem noi la ei sau vin ei în vizită și ne informăm reciproc și în mod deschis, tovarășesc, despre mersul revoluționar al familiilor noastre.

R.: Cînd sînteți obosit ce faceți?

I.: Eu niciodată nu obosesc.

R.: Există ceva în lumea noastră care să vă supere, să vă deranjeze?

I.: Nu răspund la provocări. Sînt un om cînstit, atașat cauzei.

R.: Eu vreau să arăt că sînteți un om complex, care gîndiți, care vă puneți întrebări, căutați răspunsuri...

I.: Eu sînt un om care doar acționează așa cum i se

cere: hotărît, conștient, profund angajat la idealurile celei mai luminoase epoci...

R.: O socotiți chiar cea mai luminoasă epocă aceasta pe care o trăim? De ce?

I.: Așa ni se spune, așa scrie în documente. Eu cred ce scrie acolo și nu cercetez.

R.: Azi cum ați muncit? Ce ați făcut pînă acum?

I.: Ne-am mobilizat revoluționar, am ținut trei ședințe revoluționare, ne-am făcut o autocritică severă și am așteptat gata mobilizați.

R.: Ce ați așteptat?

I.: Materia primă. N-am avut nici ieri... N-a venit nici azi...

R.: Nu vă supărați de ce v-ați făcut autocritica?

I.: E o armă utilă care ne apără spiritul de răspundere, de revoluționari ai epocii... Dacă tot avem timp, nu-l irosim și ne criticăm și autocriticăm.

R.: Care a fost unul din momentele grave, solemne, unice în viața dumneavoastră.

I.: (Pauză, bucuros apoi) Mai 1970.

R.: Ce s-a întîmplat atunci?

I.: Era să mă înec.

R.: De ce? Cum?

I.: Au fost inundațiile. Stihiiile naturii, știți...

R.: Și? (Semn să fie mai deschis).

I.: Nu știam înota. Din păcate! Sînt revoluționar, dar nu știu înota. Am și lipsuri și le recunosc deschis. Eu, în copilărie, n-am avut parte nici de apă...

R.: V-au salvat tovarășii?

I.: Care tovarăși? Tovarășul!

R.: Tovarășul?!?

I.: Cel mai mare revoluționar, tovarășul... (Semn sus) A venit cu mare iubire față de oameni, cu elicopterul prezidențial și ne-a îmbărbătat în acele clipe tragice.

R.: Foarte frumos. Mișcător exemplu.

I.: Tovarășul ne-a indicat să ieșim din apă! (Plînge) Ce om minunat, inteligent.

R.: Și ce-ați făcut?

I.: Auzind indicațiile am ieșit din apă. Altfel muream, deși apa ne ajungea doar pînă la genunchi. Dar noi nu știam că apa era atît de mică... Tovarășul ne-a indicat și noi am ieșit și ne-am născut a doua oară...

R.: Ce ați făcut în semn de mulțumire?

I.: Am dat o telegramă și am raportat producții cu atât mai mari, cu cât ele scădeau.

R.: Spuneți, vă rog, pentru ascultătorii noștri, ați trimis multe telegrame tovarășului?

I.: Cîte ni s-au cerut.

R.: Cine le făcea?

I.: Aveam o secție specială, cu nume codificat „Urarea“. Se lucra în trei schimburi. Foc continuu.

R.: Era nevoie chiar de atîta muncă?

I.: Da tovarășe. Mă mir că dumneavoastră nu știți. Producția noastră principală nu erau nici fonta, nici oțelul, nici cazanele sau turbinele, ci telegramele și mitingurile. Noi am fost fruntași pe județ, pe ramură și pe țară.

R.: Am o întrebare mai delicată, tovarășe Potîngă. De ce v-ați făcut revoluționar?

I.: Voi spune deschis: ăsta a fost principiul meu dintotdeauna.

R.: De unde vine, din ce a venit acest principiu?

I.: Închideți aparatul. Mă enervează.

R.: Vă rog! (Îl închide)

I.: Din frică, tovarășe.

RAȚIA

— Hai, Mitre, hai dragă, îl silește zadarnic soția.

Mitru Strung, turnător fruntaș, stă cu urechea lîngă aparatul de radio. Ascultă radiojurnalul.

— Hai, Mitre, că-i tîrziu, zice iar femeia, în picioare, lîngă ușă, ostenită și palidă, ținînd o sacoșă mare în mînă.

Mitru nu se sinchisește. Ascultă: „Noua politică agrară este o dovadă grăitoare, elocventă a grijii statului nostru pentru viața poporului, pentru prosperitatea și fericirea națiunii. Datorită acestei politici revoluționare anul acesta s-a obținut cea mai mare producție de cereale din istoria multimilenară a patriei“. Închide aparatul de radio. De la o vreme, viața la radio și televiziune, în ziare — e de o bogăție fără margini. De atîtea bunătăți ți-e și greață să ieși în stradă. Mitru e nervos: nu vede nicăieri ceea ce aude. Se vorbește mereu una și în realitate e alta.

Își urmează supus și fără chef soția. Ea e cu un pas înainte, el tăcut și întunecat ceva mai în urmă.

— Hai, Mitre, se oprește femeia, să mergem ca oamenii, în rînd, unul lîngă altul.

— Du-te, e vremea voastră. Voi în față... Voi peste tot... Noi...

Mitru are șef o femeie. Maistru șef la turnătorie au pus-o pe Rozalia Marin. Toate ziarele scriu despre ea. Are o gură cît căldarea care toarnă fonta. Nu pricepe meserie, e iute de gură, leneșă și are fundul cît o batoză. Ce să zică el, Mitru? Doar a votat-o pe Rozalia. „Măcar de n-ar vorbi atîta, de nu s-ar angaja oricînd cu orice, gîndește turnătorul. Sîntem o țară de oratori, toți vorbim mult și facem puțin. Toți vorbim de parcă ieri am descoperit munca. În țara asta n-a mai muncit nimeni pînă la noi...“ Mitru gîndește încet. Nu-l grăbește nimeni.

— Ai luat leafa, femeie?

— Am luat-o, Mitre.

— Cît?!

Femeia încetinește, își privește bărbatul și explică resemnată:

— Optzeci la sută. Fabrică de confecții fără stofe cine a mai văzut? În loc să croim costume, am cusut huse pentru scaunele unor cinematografe, uniforme de portari, prelate pentru mașini... Nici din alea nu mai sînt.

— Nu e stofă?

— Nu.

— De ce?

— Nu au fire. Cu ce să țasă?

— Și ăia care fac fire?

— Aia n-au coloranți!

— Și coloranți de ce nu-s?

— Fabrica i-ar face, da' n-au substanțe din export. Și asta dă peste cap toată rețeaua...

— Ca la noi: ăia nu ne dau minereu de fier, ălalți curent electric, alții nisip, iar noi să dăm calitate. Noroc cu tovarășa Marin. Ea ne îndeamnă cu vorba...

Ajung la Alimentara la care au fost arondați. Demn și stimat, ca un om al muncii, proprietar și producător, ba și beneficiar, Mitru se așază disciplinat la rînd. Sînt doar vreo treizeci de persoane. „E bine, nu e mulți“. Citește pe o frumoasă placă albă scris cu roșu: „Microcasa de comenzi“. Suride amar. „Pe cine mințim? Microcasă de sărăcie, nu de comenzi. Ni se dă rația de alimente în anul cu cea mai mare producție agricolă din istoria multimilenară a țării. Sînt 40 de ani de la război...“

— Tu femeie, șoptește la urechea soției, mileniu e o mie de ani?

— O mie! Doamne, ce-ți veni?!

— Cum o fi aia multimilenară?! Că-s doar două milenii?!

Au ajuns la rînd. Vînzătoarea întrebă grăbită.

— Adresa, numele?

— Alea Scărișoara 12.

Vînzătoarea caută într-o stivă de dosare. Îl găsește pe cel trebuincios.

— Cum vă numiți?

— Dumitru Strung.

— Buletinele. Aveți de luat 0,700 litri ulei de soia, 1 kg mălai, 1 kg. zahăr, o jumătate de pachet de unt de persoană.

— Ulei de floarea soarelui nu aveți? întreabă necăjită femeia.

— S-a terminat...

— Ouă?

— Când vom primi.

— Avem și trei copii, zice bărbatul.

— Da, acceptă vânzătoarea. Buletinele?

— Sînt copii...

— Certificatele de naștere. Fără ele nu vă pot elibera alimentele.

— Din moment ce avem tichete!?

— Așa e dispozițiile venite de la conducere. Trebuie să vă conformați... De două ori pe an veniți cu actele respective.

— Azi, mâine o să-mi cereți să aduc adeverință că n-am rude în străinătate, spune mîhnit și umilit Dumitru Strung.

Femeia pune în sacoșă alimentele. Întreabă sec:

— Făina albă nu primiți?

— Luna viitoare! Mai repede, vă rog!

Mitru ia sacoșă și se dă respectuos la o parte. În urma lui alți producători, proprietari și beneficiari, revoluționari de profesie, așteaptă demni, strîns uniți și optimiști, rația!

O BARBĂ LA MODĂ...

Un cetățean intră grăbit într-o frizerie. Cîteva frizeri în imaculate halate albe citeșc de zor reviste și ziare. Altădată citeau clienții pînă cînd le venea rîndul. Un frizer tînăr se repede plin de zel spre noul client. Îl ajută să-și scoată pardesiul, îl conduce la scaunul care așteaptă. Clientul se bucură: e plăcut, gazdele atente, lume puțină, frizerul galant. Mai lucrează doar o blondă, înaltă, suplă, delicată. Cu ochii discret absorbiți de blondă clientul se așază în scaun. Apoi, interesanta și inedita discuție decurge în felul următor.

FRIZERUL: Bună dimineța. Cu ce vă servim?

CLIENTUL: Un ras...

F.: Putem să vă și tundem... (Aduce un prosop alb)

C.: Barba, vă rog! Și dacă se poate repede.

F.: Vă grăbiți?

C.: Foarte! Peste o jumătate de oră am un simpozion la facultate.

F.: Îmi pare rău... Sincer rău...

C.: De ce?!

F.: Deocamdată nu vă putem bărbieri.

C.: Nu?! Desigur glumiți!?

F.: N-am primit nici azi lame...

C.: Lame?!!!

F.: Da. Lame. E o carență de aprovizionare... O neconcordanță... Nu aveți cumva o lamă la dumneavoastră?!

C.: Eu? Cum o să am? Doar nu umblu cu lame în buzunare...

F.: Așa din întîmplare, mă gîndeam că poate aveți una...

C.: Lamă? E unealta dumată de muncă! Fără ea ce faci?

F.: Mai tundem, mai bărbierim cu lama clientului...

C.: Ce situație!

F.: Neplăcută. Nu ni s-a mai întâmplat...

C.: Acum o săptămână n-ați avut cremă de ras...

F.: A fost mai simplu: ne-am descurcat cu săpun.

C.: (Observă un brici) Te rog să mă razi! Cu briciul!

F.: Nu-mi asum răspunderea...

C.: De ce?

F.: Nu prea taie...

C.: Mă bărbierești cum poți...

F.: Rupe. E vechi. O să-l și ascund. Decît să vă ciopîrtesc, mai bine vă tund. Vă aranjez nițel părul!

C.: Hai. Fie. Dar repede.

F.: Vă mulțumesc mult pentru amabilitate.

C.: Cum vă realizați planul? Sînt curios!

F.: O să recuperăm, o să-l facem.

C.: Cum?

F.: Am luat deja măsuri energice, judicioase. Am găsit o soluție eficace și la îndemînă.

C.: Nu mai spune! Deci, nu vă lăsați.

F.: Nici vorbă. O să refacem terenul pierdut.

C.: Dacă nu sînt prea indiscret, cum?

F.: Vom scoate un almanah.

C.: Un almanah?! Ce almanah?!!

F.: Cosmetica la domiciliu sau așa ceva. Încă nu avem un titlu definitiv.

C.: Și? Nu pricep!

F.: Avem aprobat un tiraj de o sută de mii de exemplare. 20 de lei bucata. Preț popular. Asta înseamnă un venit net de un milion și jumătate. Chiar ne vom depăși planul!

C.: Ce idee! Foarte bună!

F.: Valoroasă! Ieșim din încurcătură.

C.: Și ce o să conțină almanahul?

F.: Totul despre modă: cum ne îngrijim părul, coafura, barba, cum ne spălăm, cum ne întreținem podoaba capilară, sfaturi practice. Avem și umor. Știți, pe seama noastră se face mult umor, iar noi nu ne supărăm ca alții.

C.: Și dumneata ai umor. Îmi plac!

F.: Prezintă și moda pentru cei mici. Nu i-am uitat nici pe ei.

C.: Și cine-l scrie?

F.: Noi și cîțiva colaboratori. Vreo cinci băieți nici nu vin la serviciu. Stau acasă și scriu. Redactează.

C.: Sînteți demni de toată lauda.

F.: Nevoia îl învață pe om. Ce să facem?!

C.: Cînd va fi pe piață?

F.: În mai-iunie, cînd încep vacanțele, concediile...

C.: O să cîștigați mai mult decît o întreprindere!

F.: Nu, nu e doar al unității noastre, asta unde ne aflăm, ci al cooperativei Romarta coafurii. Sperăm să devenim frunzașă pe ramură și pe țară.

C.: Vă urez din toată inima succes. Am să-l cumpăr și eu.

F.: Sînteți gata. Pofțiți! (Îi ține o oglindă să vadă cum l-a tuns) E bine, nu?

C.: Merci! Dumneata scrii ceva pentru almanah?

F.: Am un capitol despre îngrijirea bărbii.

C.: (speriat) Și eu cu barba ce fac?

F.: Nimic. Lăsați-o să crească. O să citiți în almanah cum se întreține o barbă elegantă și la modă...

LECȚIA

Ședința de redacție a fost neașteptat de dură, de critică și, mai ales, de autocritică. Ziarul și redactorii săi au fost aspru, dar just criticați, pentru faptul că producția medie zilnică de lapte pe cap de vacă furajată a scăzut simțitor, în întreg județul. S-a ajuns la mobilizatoarea concluzie că vina o poartă redacția și asta din următoarele motive: 1. Nu a avut un plan exact, ferm, aprofundat, de urmărire a acestei probleme; 2. Nu a inițiat nici o rubrică în care să dezbată problema hrănirii raționale și superioara îngrijire a vitelor, atât în grajd cât și pe pășune; 3. Nu și-a creat o rubrică pentru specialiștii din agricultură — în mod deosebit din zootehnie — care să-și spună punctul lor specific de vedere și să facă un larg schimb de experiență între cooperatorii crescători de animale. (S-a și propus titlul rubricii viitoare: „Să iubim vitele, avuția națională cea mai de preț“). Redactorilor li s-a cerut să lase totul la o parte și să se ocupe în exclusivitate de viața animalelor, de hrănirea, adăpostirea și exploatarea lor în perioada „ibernală“, așa cum s-a exprimat tovarășul Nicole Gîndac, șeful secției de propagandă.

A doua zi, toți redactorii au pornit pe teren, direct la grajduri, acolo unde mai pulsa viața. Nae Lupșanu, fiu de moț, prima generație venită sau promovată la oraș din pădure, unde neam de neamul lui fuseseră țapinari, se ofilea. Ședea la redacție, fuma două pachete de țigări pe zi și, din oră în oră, trecea strada la Café-bar, unde bea un coniac sau o vodcă mare, scurt, dintr-o dată, ca și cum ar fi înghițit o pastilă. De obicei, bea cîte cinci șase măsuri pînă la amiază, cînd se ducea acasă. Moțul scria greu, cuvintele erau ca niște pietroaie pentru el; le mînuia anevoie, le găsea cu chin și asuda mai abitir ca pe vremea cînd tăia pădurea... Porni spre cooperativa agricolă cu trenul de dimi-

neață, apoi cu autobuzul și, în cele din urmă, pe jos. Ajunse la C.A.P. „Viața Nouă“ pe la ceasurile prînzului. Se duse direct la grajd. Îl mistuia o sete adîncă: băuse doar un coniac înainte de a ieși din casă. Atît! În afară de sete, mai trăia un sentiment tonic de ambiție și energie nemăsurată. Dorea să arate ce articol va scrie, cît de politic va pune problemele, cu cîtă dibăcie va depista și înfiera răul, cum va schimba din temelii disciplina, ordinea și pasiunea crescătorilor de animale din comuna Mărăcinul Mare. Spre deziluzia lui, la grajduri nu găsi decît un biet mulgător, care făcea de serviciu. Omul ședea pe un scăunel, la soare, fuma un vîrf de țigară și scuipa rar și meticulos între picioare, pe zăpada imaculată.

— Bună bade, ce faci dumneata? Noroc și doamne dă bine, zise Nae Lupșanu, vrînd să fie popular, să se adapteze la om și situație.

— Sănătate, zise țăranul suspicios, cîntărindu-l din ochi. Da' de unde-i fi?

— De la ziar, bade. De la „Drumul Nou“! Am venit să văd ce mai faceți?

— Nu-i rău că ai venit... Dar asta ne-a ajutat pe noi?

— Sută la sută!

Țăranul aruncă țigara și aduce din grajd un scăunel. Ziaristul se așează și scoase un carnet. Zimbi cu înțelegere și spuse:

— Cred că nu te sperii de carnet?

— De fel. Dumneavoastră și așa nu scrieți ce vă spunem noi, scrieți ce și cum vă spun ei. Și tot ei citesc. Că noi nu mai citim decît morții din gazete...

— Bine, bade, s-o luăm metodic. Unde-i președintele? Inginerul? Brigadierul?

— La ședință de dare de seamă a cooperativei. După-masă au învățămînt agrozootehnic.

— Cîte vaci aveți?

— Vreo 300.

— Și în grajdul ăsta?

— Aici îi reanimarea.

Ultimul cuvînt sună ciudat în gura țăranului.

— De ce reanimare?!

— Păi aici îs alea care trag să moară... Unele scapă, altele mor.

Gazetarul socoti că e bine să-l tragă pe țăran de limbă, să afle adevărul curat. Și insistă:

- Dau ceva lapte?
- Astea nu. Celelalte — și țăranul arată cu mîna spre grajdurile mai depărtate — mai dau dacă le putem mulge.
- De ce nu le puteți mulge?
- Nu avem mulgători și brațe de muncă. Înainte, un mulgător mulgea 10—15 vaci. Acum trebe trei oameni la o vacă.
- Zău?
- Trei, geaba te miri. Doi o țin în picioare și unu o mulge.
- Cum așa?
- Am progresat!
- Și cît mulgeți de la o asemenea vacă?
- O ulcică bună!
- Înseamnă că nu-s hrănite ca lumea.
- Nu-s!
- Mai bine le-ați da mîncare!
- De unde? N-avem!
- De ce nu vă îngrijiți, ca niște buni gospodari, să aveți trifoi, fîn, tulei, sfeclă? De ce?

Nae Lupșanu socoti că va avea un reportaj negativ despre modul cum nu trebuie îngrijite vitele. Notă în gînd și un titlu: Lecția. Apoi îl completează: Lecția!

- N-avem vreme să adunăm fîn, tulei, sfeclă...
- Dar ce faceți?
- Sîntem ocupați cu dezbateri, cu ședințe, ne ridicăm neconținut nivelul politic. Apoi, cel mai mult timp ni-l iau principiile.
- Ce vorbești? Se miră peste poate Nae, auzindu-l pe țăran vorbind despre principii. Și la ce-s bune principiiile?

— Tovarășe, continuă oficial țăranul, principiile sănătoase, mobilizatoare, determină convingeri! Iar convingerile sînt trepte ale progresului și bunăstării.

— Nu înțeleg, se prefăcu ziaristul, hotărît să schimbe titlul reportajului. „Principiile determină convingeri“ — sună oricum mai bine, gîndi el.

— Vezi dumneata, noi facem acum un salt calitativ în revoluția agrară. Și anume: Vrem ca vaca să dea lapte din principii, din convingeri și nu din nutreț, ca pînă acum. Și după cum știi, unele dau cîte o ulcică, altele deloc, iar unele chiar mor. Lupta pentru principii e grea, e pe

viață și pe moarte. Viitorul agriculturii nu mai e nutrețul, hrana, ci convingerea! Ca la om. Se face acum o apropiere între animal și om! Animalul are, în condițiile vieții noastre, unele avantaje față de om: vacile noastre nu lucrează! Dau doar lapte.

— Mai aveți vreun principiu?

— Unul! Vaca trebuie să știe că nu poate consuma mai mult decît produce. E un principiu foarte sănătos. Cum ea nu produce nici fîn, nici trifoi, nici sfeclă, paște doar iarbă vara, iar iarna dacă moare, o paștem noi. Specia se conservă după principiul nostru, al oamenilor: cei puternici merg mai departe, cei slabi mor, cad pe drum... Viața e o luptă.

— Dar concentrate nu aveți?

— Ba mai primim și le dăm făinuri furajere pe bază de pește oceanic. Numai că în loc să dea lapte mai mult, vacile au un obicei nou: se scaldă de cum găsesc o baltă cît de mică.

— Dumneavoastră nu iubiți vitele?

— Ba da.

— Nu se prea vede!

— Știți cum e, tovarășe, vita e ca și femeia. Cînd e a ta, ți-e dragă, o îngrijești, o duci la doctor... Pe femeia altuia, chiar dacă ți-e dragă, nu te duci s-o ajuți să se spele cînd îi bolnavă, s-o mîngîi cînd îi singură, s-o ajuți cînd i greu. Vita este și ea o ființă vie. Ca și omul. Pînă nu demult, omul era al lui Dumnezeu. Și simțea în asta o alinare, o ușurare, sau o împăcare, și găsea puterea să meargă mai departe. Vita era a omului și știa că are grajdul ei, ograda ei, mîncarea ei. Acum și om și vită au rămas orfani...

Gazetarul simțea părul involburîndu-i-se sub pălărie și o transpirație rece pe frunte. Ce va scrie? Va trebui neapărat să vorbească direct cu președintele. El îi va da răspunsurile cele mai bune pentru ziar. Se ridică, își îndreptă ținuta, apoi spuse cu răutate:

— Degeaba, bade. Nu iubiți animalele. Dimpotrivă, le chinuiți! Și atunci, e normal că și ele vă chinuie.

— Nu ele ne chinuie. Alții ne chinuie pe noi.

— Păcat! Păcat că le alimentați de formă, le îngrijiiți de formă...

— Pardon — zise țăranul cu o voce tulburător de fi-

rească. Noi le alimentăm sau mai exact le furajăm rațional. Iar rațional vine de la rație, după cît mă duce pe mine mintea... Noi le dăm nutreț cu rația, iar ele ne dau lapte cu ulcica. E echitabil, nu?

— V-am spus, le chinuiți, sublinie intransigent motul.

— Ascultă, domnișorule, am învățat o vorbă de la voi, de la oraș. Ți-o spui numai ca să ai pace: mersul înainte înseamnă și sacrificiu! Înțelegi dumneata? Noi nu știm încotro ne ducem, dar sacrificii facem...

SITUAȚIA

Lupul era îngrijorat și trist. Mînca fără poftă și nu-și găsea locul. În cușca alăturată, ursul dormita nepăsător. Din cînd în cînd deschidea ușor ochii, urmărea mirat agitația lupului și zăcea mai departe, întins, leneș și nepăsător. Într-un tîrziu, lupul lovi cu laba în gratii și tuși nervos. Își vîrî botul printre gratii și spuse:

— Hei, urs puturos, cum poți dormi în așa hal?

— Dacă tot n-am altă treabă, gemu ursul, fără să deschidă ochii măcar.

— Bine, bine ,dar în legătură cu situația creată n-ai nimic de spus?

— Nu mă interesează... Zac așa în neștire și e mai bine.

— Dar situația nu te pune pe gînduri? Nu te sperie?

— Ce situație? Fii mai explicit?

— În ceea ce privește securitatea vieții, a modului de trai, unitatea noastră de vederi, mersul nostru spre progres, civilizație!? Trebuie să facem ceva, să acționăm, să luăm măsuri!

— De ce?

— Situația creată o să ne afecteze și pe noi!

— Serios? se miră ursul și se apropie abia acum de tovarășul său de grădină zoologică. În ce sens o să ne afecteze?

— Dacă în vecini grădinile zoologice încep să se desființeze!? E o mișcare contra firii, retrogradă, reacționară, gravă și periculoasă.

— Poate animalelor lăsate în păduri o să le fie mai bine.

— Nici vorbă! se mînie lupul. Cum poți rosti o asemenea enormitate? Modul nostru de viață este cel mai corect, mai frumos și mai trainic. Unicul adevăr.

— De unde știm asta? Or mai fi și alte moduri de trai!? Alte concepții de viață, superioară!?

— Exclus! Vorbești prostii. Lenea te împiedică să gîndești.

— Auzi, lupule. Ei fac ce vor, noi la fel. Ei preferă să hoinărească în codru — foarte bine. De ce să ne băgăm în viața lor?

— Să-i apărăm! Ca vecini, ca prieteni, ca tovarăși!

— Nu ziceai tu că nu e bine să ne amestecăm în viața nimănui?!

— Privești îngust, mărginit, lucrurile. Noi îi ajutăm.

— Dacă n-au nevoie de ajutorul nostru?

— Au! În rîndul lor și-au făcut loc elemente decăzute, retrograde, ostile progresului și adevărului. Ele, elementele, au provocat devieri periculoase!

— Și ei pot spune că noi sîntem tîmpiți, din moment ce stăm aici, în cuști, mîncăm resturi și ducem o viață de nesuportat!?! —

— Eu aici m-am născut, aici am crescut, eu iubesc pînă la capăt gratiile, cușca asta, betonul ăsta, viața asta minunată.

— Treaba ta. Eu aș prefera să alerg prin codru, pe cărări tănuite, după ursoaice în călduri...

— E imoral, e murdar ceea ce vrei tu!

— Să mănînc zmeură...

— E josnic să distrugi pădurea!

— Să dorm în poieni...

— Te rupi de colectiv, retrogradule! Chiar ai pleca?

— Imediat, gemu ursul și-n ochii lui se citi o mare speranță.

— Avem datoria animală, vorbi lupul, să apărăm cu fermitate modul nostru de a exista, gîndi și acționa. Să-i apărăm pe semenii noștri.

— De ce? Nu pricep!

— Își pun viața în pericol.

— Cum așa, lupule?!

— Îi pot împușca vîntorii. Ei au planuri din ce în ce mai mobilizatoare.

— Și?

— Se pot îmbolnăvi. Aici avem asistență medicală de îndată ce ni se întîmplă ceva.

— Și?!

— Aici, sîntem scutiți de orice griji.

— Ne-am jigărit în așa hal, că lumea nu se uită la noi. Toți stau cu orele la rudele lor.

— La ce rude? nu pricepu lupul.

— La maimuțe.

— În concluzie, tu de ce părere ești?

— Fiecare să trăiască după cum crede de cuviință.

— Deci, ești pentru desființarea grădinilor zoologice?!

— Evident.

— Nenorocitul! Nu știam că am un vecin corupt, ostil, un dușman al vieții și al adevărului.

— Adevărul meu e codrul.

— Al meu e cușca asta spațioasă, intimă, cochetă.

— Credința mea e drumul nesfârșit și liber în codru.

— A mea e iubirea față de viața noastră nouă din grădina zoologică.

— Foarte bine, mormăi ursul. Sîntem chit.

— Nu înțelegi nimic din viață, zise lupul cu obidă. Afară, în codru te pasc fel de fel de primejdii, n-ai nici liniște, n-ai nici siguranță...

— Și aici ce am?! Ce? zbiră ursul.

— Un viitor lipsit de griji. Asta nu înțelegi tu, urs prost și leneș. Și-l privi de sus cu imensă superioritate și silă, vîrîndu-și botul printre gratii. Ursul îi întoarse spatele...

O DIMINEAȚĂ OBIȘNUITĂ

O dimineată ca oricare alta, într-un municipiu din Nordul pădurii. La poarta berbecului — el era mai marele care răspundea temporar de acea pădure — opri o Dacia 1300, neagră. La volan ședea gîrbovit și încordat un urs. Un lup cam borțos se plimba cu pași egali prin fața vi-lei, așteptînd să iasă El, berbecul. Acesta apăru mahmur, cu ochii pe sus. Lupul se înclină adînc și salută respec-tuos. Berbecul urcă în mașină fără să salute și privi drept înainte.

— Ce e nou? întrebă într-un tîrziu berbecul.

— Nimic, se scuza ursul. Cum ați dormit?

— Prost, zise berbecul și ursul regretă întrebarea. Din cauza timpului. Mereu se schimbă...

Mașina alerga pe asfaltul ud, stropit cu frunze galbene, ruginii, putrede, care cădeau chiar după ce măturătorii își isprăveau treaba.

— E cam murdar orașul, îndrăzni ursul. Pe aici încă se mai mătură. Pe celelalte străzi însă...

— Nu avem bani! Facem economii, nu curățenie, zise berbecul.

La fiecare intersecție, lupi atenți, grijulii, cu chipie albe, opreau circulația, să poată trece, spre stîină, berbecul. Ceremonialul drumului era același, amănunțit, exact și banal în fiecare dimineată. Cînd berbecul pleca de acasă, un lup cu chipiu albastru telefona de îndată colegului său de la stîină: „Bună dimineata, tovarășe!“ Con-versația era scurtă și completă. Asta însemna că șeful a plecat, că va sosi. Cînd lupul de la stîină ieșea la poartă, un alt lup cu chipiu se posta în mijlocul bulevardului și dirija zelos circulația, așteptînd Dacia neagră. La o ju-mătate de kilometru apărea un alt lup... În această

vreme, berbecul era dus la locul său de răspundere. Așa era în pădurea aceea: unii aveau loc de muncă, alții mai puțini, de răspundere. Berbecul vorbise des celor din pădure despre omenie și respect, despre fericire și disciplină, despre o muncă și o dăruire fără preget, căci „numai astfel veți avea de toate“ încheia el. Și începu să se plimbe prin oraș pe jos, să intre în magazine, să critice aspru vânzătorii, să ceară să fie scoasă pe tejghele mai multă marfă. Apoi, ordonă să se vopsească fațadele clădirilor de pe străzile principale. Cei din pădure socoteau că a dat norocul peste ei, că berbecul e șeful de care aveau atîta nevoie. Entuziasmul lor nu mai avea margini. Obosit, berbecul s-a întors la fînul său. Mîncă des și apoi rumega îndelung.

- Ce zice lumea? întrebă berbecul.
- Ce să zică? repetă încurcat omul.
- Despre mine, ridică tonul ovina!
- Că fiului dumneavoastră i se face o clinică...
- S-a și auzit! gemu berbecul. Ai dracului! În pădurea asta nu se poate păstra nici un secret. Acolo ce e?
- Coadă...
- De ce atîția iepuri stau la coadă?
- Se dă cîte o frunză de varză și un morcov pentru fiecare iepure. Rația pe ziua de azi.
- Frumos! Disciplinat! În ordine! Îmi crește inima cînd îi văd.

Mașina coti pe o stradă. În fața unui magazin o mare învîlmășeală.

- Acolo ce se dă? întrebă berbecul și întoarse privirea în partea opusă.

— Labe de pui. Rația vulpilor. Niciodată nu ajung să primească toate.

- Leneșele! De ce nu mănîncă iarbă, frunze, buruieni? De unde atîta carne? Nu produc nimic. Consumă doar... E posibil una ca asta?

Ursul se făcu mic. Tremura. Și nu scoase o vorbă. Făcu un viraj la stînga, pe care un indicator îl interzicea. Lupul cu chipiu, pus să apere legea, îl ajută pe urs să încalce prevederea, și-i opri pe cei ce aveau dreptul să treacă. Un minut mai tîrziu, berbecul cobora. Lupul de la poartă duse mîna la chipiu și luă o impecabilă poziție de drepti. Cîțiva iepuri încercară zadarnic să-l roage ceva pe ber-

bec. Lupul îi puse pe fugă. În mașină, ursul deschise un buton. Peste câteva clipe auzi vocea veveriței: „La garaj, baroane“. Era bucuros. Scăpa de șef. Porni în viteză spre garaj. Lupii dispăreau rapid de pe traseu. Un semnal ascuțit. Ursul deschise aparatul de radio-recepție: „Sint 101. Recepție!“ Și auzi iar vocea veveriței: „— Te duci acasă la berbec. Oaia merge la doctor“. „— Am înțeles. El, berbecul, ce face tovarășa veveriță?“ Răspunsul veni prompt și adevărat: „A băut cafeaua. Acum rumegă!“

SFATUL MEDICULUI

Marcel Chin suferea de o pancreatită. Profesorul Mă-rincioiu, rectorul Institutului, l-a vizitat nu fiindcă era grav bolnav, ci în urma unor insistențe venite dintr-un anume loc. Și i-a spus bolnavului că-l va opera peste două săptămîni, aceasta fiind singura soluție. Chin a accep-tat, anevoie și îndurerat, ideea, mîngîindu-se că va fi, totuși, operat de un mare chirurg. Iată-l în ziua stabilită pe bietul Chin bătînd la ușa rectorului, a cabinetului pe care-l știa, acum, atît de bine. Secretara lipsea. Chin cio-căni cu grijă în ușa masivă din stejar. Și intră sfios și încet. Rectorul ședea la masa lungă, acoperită cu postav verde. Purta pantaloni albi, adidasi albi ca laptele, o bluză albă. În jurul mesei vreo cinci bărbați, toți în halate.

— Ocupă loc, auzi el, ca prin vis, vocea rectorului.

Se așeză stîngaci pe primul scaun, lîngă ușă, bucuros că profesorul l-a recunoscut. Simțea un fel de liniște, de ușurare.

— Paniță, cum e cu porumbul de la Frăsinet? întrebă profesorul.

— E bine, zise un tînăr slab, cu ochelari cu multe dioptrii, care răsfoia un caiet.

— Vreau cifre exacte, strigă profesorul.

— Din 720 de hectare am cules 410 și am transportat doar jumătate din porumb.

— De ce?

— Nu vin camioanele, tovarășe rector. În loc de zece, avem zilnic cîte două.

— Ca-mi-oa-ne-le, scrise nervos pe hîrtie profesorul. Fă-mi legătura cu I.T.A. Ce e cu sfecla, Dobrogeanule?

— Scoatem cinci camioane pe zi, răspunde cel în-trebat.

— Puțin! Foarte puțin!

— Mai am nevoie de oameni, se rugă bărbatul mic și îndesat, care, se vede treaba, se ocupa de sfeclă.

— Îți dau. De mâine toți anii trei — la sfeclă! Medicina generală, pediatria și stomatologia.

— Și merele? întrebă o femeie vopsită ca un papagal, pe care abia acum o observă Chin.

— I-a mere rămân fetele. Scurt!

Profesorul se repezi la telefon. „Alo, I.T.A., da. Cu Florea, vă rog. Da. Rectorul. Mărincioiu de la I.M.F.“ Profesorul răsfoia nervos carnetul. „Alo, noroc. Uite ce e, dacă n-am camioane, mă plîng. Să știi! Fac scandal! Nu mă interesează. Noroc“. Profesorul trînti telefonul. Apoi întrebă:

— Ce e cu pănusile de pe Dealul Morii?

Marcel Chin ieși brusc din încăpere. Citi de multe ori, pe litere, se frecă la ochi și citi iar firma: „RECTOR“. Nu-i venea să creadă. Socotea că, bolnav fiind, nimerise în altă parte. Se pipăi. „Oare n-am febră?!“ Se plimbă pe coridoare, apoi, după ce reciti iar tăblița neagră pe care scria cu litere aurite „RECTOR“, intră. Îl recunoscu pe profesor, cu mustata lui neagră, cu sprîncenele stufoase, cu începutul de chelie. Se așează la loc.

— Beiule, să sortați cartofii ăia ca lumea, se repezi profesorul, să nu mai am reclamații, că dau de pămînt cu voi. Nu sîntem capabili să sortăm niște cartofi? Ce naiba.

În birou intră un tînăr asistent, cu niște dosare în mînă. Se opri în fața ușii.

— Ce-i cu dumneata?

— În legătură cu Simpozionul internațional „Neoplasmul mamar“...

— Acum?

— Peste o săptămînă are loc...

— Ieși afară. Sînt ocupat. Nu vezi?! Recolta e prioritară.

Tînărul dispăru pur și simplu. Marcel Chin stătea nemîșcat.

— Cu furajele cum stăm?

— Am strîns destule și le-am și depozitat, se auzi o voce.

— Cînd terminăm hameiul? întrebă iar profesorul.

— În două zile.

Marcel Chin se ridică și vru să iasă.

— Dumneata ce te tot plimbi, se auzi aspră vocea profesorului.

— Mi-ai spus să vin azi, la ora zece, zise plin de nădejde Chin.

— Ești de la I.T.A.?

— Nu...

— De la S.M.A.?

— Nu... Sînt bolnav...

— Bolnav? sări ca ars rectorul. Și ce cauți aici?

— M-ai programat la operație.

— Te rog să ne lași. Dumneata ești sănătos. Recolta e bolnavă, dacă n-o strîngem la timp și fără pierderi.

— Și eu sînt bolnav, îndrăzni Chin.

— Dumneata poți aștepta. Nu vezi, avem treburi mult mai importante. Sînt și nervos. Crezi că te pot opera așa nervos?

— Nu, nu azi, mîine! Poimîine...

— Sfatul meu e să te duci acasă, să ții regim, să te îngrijești și să vii peste o săptămînă. Te voi opera. Cum te numești?

— Marcel Chin.

— Uite, am notat aici. Respectă-mi sfatul. La revedere!

— Ascultă sfatul domnului profesor, mai auzi o voce.

Cineva îl conduse pe coridor. Marcel Chin plecă acasă. Pentru prima oară în viață nu mai reuși să asculte, să îndeplinească sfatul medicului. Povesti tuturor, de nenumărate ori, ceea ce auzise în cabinetul rectorului, uluit, îndurerat, mirat. Cei din jur îl ascultau cu compătimire și-și vedeau de treburi. Unii socoteau că bietul Chin, din pricina bolii sau din cine știe ce motiv necunoscut, se zăpăcise, își pierduse limpezimea minții. Dar el nu-și pierduse mințile și nu se zăpăcise din cauza bolii. Nu. Din cauza bolii muri însă cu două zile înainte de operație, bolborosind ceva neînțeles despre tulei, pănuși, arături și cartofi...

ACCIDENTUL

A fost odată, ca niciodată, un om deosebit. Un ales între aleși. Îl chema Vladimir Blîndu. Tăcut, sfios, plecat, el făcea tot ce i se spunea și avea o singură credință: supunerea! Ultima lui zi din viață a fost la fel ca toate celelalte. Atît doar că s-a potrivit să fie, cum spuneam, ultima...

S-a sculat cu două ore mai devreme și a pornit din timp pe jos, de frică să nu întîrzie la serviciu. Ajuns acolo, a salutat scurt și s-a apucat de lucru. Întocmea cu zel niște acte inutile. Dar, fiindcă i se ceruseră, le făcea. Ceilalți colegi mai schimbau o vorbă, mai oftau sau se întrebau cîte ceva. Blîndu nici nu crîcnea, nici nu-i auzea. Deodată se deschise ușa și apărură directorul Protopopescu. Acesta s-a uitat lung prin birou, apoi a precizat tăios:

— Aveți un bec de 75! Încălcați dispozițiile în vigoare. Puneți veiozele în funcțiune și stingeți urgent becul mare.

— Am înțeles, spuse Blîndu și deveni palid.

— Am dreptate, Blîndule?

— Aveți perfectă dreptate, tovarășe director!

Blîndu s-a conformat îndată: patru veioze ardeau pe cele patru mese.

— La becul de 75 de wați lucram toți, zise un mustăcios, care avea masa după ușă. Acum ardem patru veioze, ceea ce înseamnă 160 de wați...

— Ssst! făcu Blîndu, îngrozit că observația colegului său ar putea fi auzită de afară!

— Bine, dar asta e economie? nu se lăsă mustăciosul.

— De ce nu i-ați spus că nu e bine, interveni un bărbat slab și deșirat, că nu e un câștig, o economie, dimpotrivă?!

— Să-l contrazic pe tovarășul Protopopescu?

— Nu. Să-i spuneți doar adevărul, civilizat, simplu, omeneste.

— Nu-mi place... nu e bine... trebuie să ne supunem, se căina Blîndu. Trebuie să ascultăm... să fim receptivi...

— Receptivi, da, dar nu proști, se enervă mustăciosul.

— Gata, gata, să avem răbdare, n-o să țină mult... se rugă Blîndu. Să ne vedem de ale noastre...

Ziua lui începuse prost. Suferea. Spre amiază, în birou intră primarul orașului, venit într-o scurtă vizită la întreținere. Salută ceremonios, apoi intră și strînse mîinile celor din birou și le oferă țigări.

— Noi sîntem un birou de nefumători, spuse simplu mustăciosul.

— Vă mulțumim, eu mai fumez, din cînd în cînd, cîte o țigară bună, interveni înspăimîntat Blîndu și se servi cu o țigară pe care o și aprise cu stîngăcie. Și trase cu nădejde, ori poate numai cu supunere.

Primarul trecu mai departe în celelalte birouri. Blîndu tuși, galben, gata să se sufocă. Și aruncă țigara.

— De ce-ai luat-o șefule? întrebă ironic mustăciosul.

— Să-l refuzăm chiar pe primar?! Eu nu-s obișnuit să spun nu!

— Trebuia să nu iei, nu să spui nu! observă iar mustăciosul.

După-amiază, în drum spre casă, Blîndu se pomeni apostrofă de un milițian:

— Bravo, tovarășe, arunci pachetul de țigări pe trotuar. Așa ții la curățenia orașului nostru?

Roșu ca focul, Blîndu se aplecă și luă pachetul mototolit, pe care nu el ci un tînăr îl aruncase pe trotuar, și-l puse într-un coș de gunoi. Hotărît lucru în ziua aceea totul avea să-i meargă pe dos. Suferea cu atît mai mult cu cît toată viața se străduise să nu iasă din cuvîntul șefilor, să nu greșească. Acasă, soția îl luă în primire de cum intră pe ușă:

— Mai lasă și tu costumul ăsta. Tot cu el ești și acum cînd e soare!?

Blîndu se uită pe fereastră: era ceață și urît. Dar nu îndrăzni să spună o vorbă. Supărat, refuză și să mănînce. Dar nu apucă bine să respire și i se adresă fiul său:

— Tată, peste o oră, am un simpozion pe școală și nu mă pot duce.

— Nu? se miră părintele. De ce?

— E ziua lui Dan și sînt invitat la el.

— O să mergi ceva mai tîrziu, după simpozion...

— Nu pot! I-am promis, mama lui s-a pregătit, vin și alți băieți. S-ar supăra tatăl lui, tovarășul...

— Da, da... da... știu, nu mai spune, știu, vorbea îngrijorat Blîndu. Nu e bine să-l supărăm pe tovarășul...

— Asta e și părerea mea.

Blîndu se uită deznădăduit spre soția sa apoi spre fecior.

— Tată, eu zic să iei vestonul meu și să te duci tu la școală. La poartă o să noteze numărul meu, deci voi fi prezent, pe urmă poți să pleci!

Femeia avea o privire fermă, copilul una decisă. Blîndu îmbracă vestonul și porni spre școală. Pe drum îl accidentă mortal o mașină. Trecuse strada prin loc nemarcat și fără să se asigure. A doua zi în ziarul local a apărut un articol: „Prea multe accidente de circulație a cărora victimă este pietonul copil!“.

A fost odată, ca niciodată...

ÎN FAMILIE

Cuscrul Teofil Bobină juca table cu omologul său, cuscrul Visalom Secărică. Erau morocănoși, aruncau zarurile în silă și ele parcă țipau obrasnic pe lemnul soios al cutiei. Fiul lui Bobină trebuia să pice, dintr-un moment în altul, de la spital. Aștepta un fecior. Secărică, temător, tăcea și dorea undeva, în adâncul inimii, să aibă o nepotică. Să fie o fată.

— Țasta e joc greu, cuscre, zise Bobină aruncînd zarurile, cu o anume superioritate. Cere tact, inspirație, inteligență...

— Joc de tîmpiți, zise Secărică. Nu-l suport. Accept să joc în momente din astea, cînd trebuie omorît timpul.

— N-avem noi norocul ăsta, zise Bobină și dădu un șase-șase. Te pomenești c-o fi fată, se sperie el. Prea îmi merge zarul.

Tudor Bobină apăru în prag și strigă:

— Fecior, tată!

— Bravo!... tu-i mama ei de viață, gemu Bobină și-și îmbrățișa fiul... Victorie!

— Să-ți trăiască fecioru', zise Secărică emoționat, și să-ți crească mare.

— Crește oricum, interveni indispus Bobină cel bătrîn, în vreme ce destupă o sticlă cu o țuică galbenă, ca mierea. Să-i urăm lucruri mai frumoase, mai autentice, nu așa de formă, că nu sîntem nici la serviciu, nici în ședință. Să crească mare, auzi, ce urări avem! Ce folos? Cîți nu cresc mari și proști... Să ne trăiască feciorul! Să fie deștept! Să aibă noroc!

Cei trei închinară și băură fericiți.

— Cît are? se interesă Bobină cel bătrîn.

— 4 kilograme.

— În cap? zise Secărică.

— Ei, făcu Tudor. Sigur. Acolo nu se umblă la gramaj, ca la dumneata la unitate, tată-socrule.

— Încă, adăugă mucalit Bobină. Ura! Fericire și sănătate.

Ciocniră din nou. Țuca ardea. Lacrimile lui Secărică i se datorau mai mult țiucii, nu nepotului.

— Uite ce e, vorbi grav Bobină cel bătrîn. Așa cum e bine și frumos, să-i alegem o meserie. Să avem grijă de viitorul lui.

— Mai este timp, tată... zise Tudor.

— Tu nu vezi că toate posturile îs ocupate? Nu găsești unul bun, decît o dată sau de două ori într-o viață de om.

— O să mai vedem, se opuse iar Tudor.

— Așa am văzut și cu tine: ai tot dat admiteri, portile erau deschise, tu nu le-ai văzut, ori n-ai nimerit și-ai ajuns șofer. Are patru kile, e zdravăn, îl facem miner. Scurt.

— Prea grea meserie. Sînt împotrivă, zise aspru Secărică.

— Si eu, declară Tudor.

— Aveți dreptate, acceptă Bobină cel bătrîn. Să căutăm altceva...

— Un sef de unitate, ca dumneata, tată socrule, propuse Tudor!

— Nu. Eu am tremurat o viață întreagă. Și acum, că sînt la pensie, tremur și visez noaptea plus sau minus în gestiune. Să fie el mai liniștit.

— Ai tremurat, nimic de zis, dar a meritat, cuscre!

— Si asta-i adevărat, recunosc Secărică. Eu am luat puțin, cîte un pic, zilnic. Nu m-am lăcomit.

— Îi fi fost cinstit, rîse Bobină.

— Vrei să fiu sincer? N-am fost prea cinstit și n-am furat cît puteam, fiindcă mi-a fost frică.

Bobină și Tudor au rîs cu sete. I-a urmat și Secărică.

— Îl facem medic, hotărî Tudor.

Un moment de tăcere. Pe buzele fericitului tată, flutura un zîmbet. Bobină îl ofili rapid:

— Cu cine crezi că seamănă așa dotat? Nu te uiți în jur?

— Mă uit, zise cu amărăciune Tudor.

— Noi toți, reluă Bobină cel bătrîn, laolaltă, dacă

avem vreo cinci ierni de școală! Că în rest, am fost în cîmp... Nu găsim o meserie ușoară, frumoasă și bănoasă?!

— Reparator de televizoare, propuse Secărică entuziasmat. Meserie frumoasă, ușoară, bănoasă. Ce zici cuscre?

— Vrei să moară de foame? Cine se mai uită azi la televizor?! Da' să-l mai și repare...

— Noi, răspunse Secărică, într-o doară. Are Tudor în culori...

— Tată, să-l facem agronom!?

Bobină își privi lung feciorul. Goli paharul și zise:

— Să-l îngropi la țară? O luăm de la început, ne întoarcem?! Mai stăm și noi la oraș. Abia am venit. Să mai respirăm și noi aici, unde avem condiții...

— Așa e, interveni indispus Secărică. Că aici, ai apă caldă cînd vrei, ai liniște, ai aer curat...

— Le am din cînd în cînd, i-o întoarse Bobină, cuscrul. Da' nu asta contează. Uită-te la el — și arată spre fiu-său — îi e plină casa de cristaluri, mobilă scumpă, stil, televizor în culori, umblă în străinătate, și-i un amărit de șofer. Cum ar veni la noi, la Gîrboavele, tractorist. Parcă la Gîrboavele mă spălam mai mult?! Aiurea. Și mai e ceva cuscre: dumneata vezi și acum lumea de la tejgheaua unității. Ți-a picat și dumitale slavă domnului, cu coșul. Aici, la oraș, mai ai ceva: perspectiva.

— Și ce faci cu ea? se oțărî Secărică.

— Nimic. Da' o ai! Și asta e mare lucru, cuscre.

— Am să-l fac profesor, tată.

— Tudore, să nu ne pierdem cu firea și să greșim, zise grav Secărică. Vrei să-l chinuiești o viață întreagă cu naveta?

— Nu e bine, se împotrivi Bobină cel bătrîn. Și umplu paharele, pregătindu-se pentru o gîndire și mai profundă.

— Îl dau la comerțul exterior, declară patetic Tudor.

Secărică tuși de mirare. Bobină se scarpină în ureche și zise dezolat:

— E prea mare saltul. Noi abia l-am deprins pe ăsta interior, care, vedeți voi, ne-a adus în rîndul oamenilor. Eu discut de la egal la egal cu șefii mei și n-am sfert din răspunderea lor. Sîntem prima generație care a lăsat furca din mînă și vrei exteriorul? Tudore, să avem simțul măsurii. Și apoi, acolo, mai trebuie dosar solid.

— Da, tată, dar n-o să-l fac șofer? Sau magazioner

ca dumneata. Trebuie să progreseze și el, că societatea progresează neconținut.

— Pardon, zise Bobină. Eu sînt muncitor constructor pe funcție de magazioner.

— Halal muncitor, se supără Tudor.

— Să-ți fie rușine, se mînie Bobină cel bătrîn. Dacă nu aveam eu funcția, pe care o iei peste picior, te costau o groază de bani țiglele, mocheta, robinetele, parchetul, lambriurile, caloriferele... vopselele... uleiurile... vana... faianța... Casa! Vila!

— Mă rog... Și eu, cu camionul, n-am făcut nimic?

— Nu vă mai certați, îi opri Secărică. Ne-am descurcat și noi, cum se descurcă toată lumea. Să revenim la fecior. Nu sîntem în stare să-i găsim o meserie, ce naiba?

— Îl facem strungar mase plastice la combinatul nostru, zise precipitat Bobină cel bătrîn. E meserie curată, bună, liniștită. Nu e bănoasă, ea, da' e sigură și asta-i mare lucru. Are un statut bun. Zilnic o să-i spună alții ce să facă și gata.

— Nu e rău deloc, acceptă Secărică.

— Ideea e bună, tată!

— Deci, se luminează Bobină, rămînem p-asta. Am rezolvat o problemă dificilă. Noroc și fericire.

— Mai trebuie și educat, cuscre, observă Secărică. Nu e chiar așa ușor...

— Îl educă societatea. Fiecare cu treaba lui. Noi o completăm doar, în răstimpuri...

— Auzi, își aminti Secărică, cum îl cheamă?

— N-are nume... Uitasem, zise Tudor. Cum să-l boțezăm?

— Asta e treaba voastră, spuse nemulțumit Bobină. N-o să le facem noi pe toate. Noroc, cuscre.

— Să ne trăiască nepotul, ridică paharul Secărică. Abia s-a născut un pui de om și uite cîte probleme pune! S-au schimbat vremurile, cuscre.

— Și oamenii, adăugă Tudor.

— N-aveți vocabular, zise nemulțumit Bobină cel bătrîn. Am evoluat cuscre, ăsta-i adevărul. Și puse mîna pe pahar.

O ZI IMPORTANTĂ!

De îndată ce se apropie de finiş culesul recoltei, o altă campanie cunoaşte ritmuri febrile: inspecţiile şcolare. La oraş ele au o tensiune moderată, cu mici excese de la caz la caz, dar în comune sînt, deseori, de-a dreptul stresante. Mitruţ Anchidim, elev în clasa a VI-a, la Şcoala generală din comuna Valea Florilor, merge spre şcoală îmbrăcat cu grijă, cu uniforma călcată şi cămaşă albă, cu ghetete făcute lună şi transpiră de emoţie şi nelinişte. Ziua e şi pentru el grea, nu numai pentru profesori. Îl ajunge din urmă o Dacia 1300. Se deschide uşa şi un bărbat îl întreabă, după ce-l salută politicos:

— Bună dimineata. Ne spui şi nouă unde e Consiliul popular?

— Într-acolo merg şi eu, zice copilul. Înainte, apoi la dreapta şi iar la...

— Urcă! Avem loc, zice bărbatul subţire, cu ochi mici, iuţi şi negri ca tăciunele şi cu o mustată cît un fulg, neagră şi ea.

Mitruţ urcă. Maşina e nouă, se leagănă plăcut pe drumul de ţară. Ce mult şi-ar dori şi el o maşină. Speriat, tresărind, îi salută pe cei din maşină: un bărbat chel şi noduros, indispus şi somnoros şi o femeie plinută şi gros fardată.

— La ora asta te duci la şcoală? întreabă mustăciosul cel cu ochi mici, neastîmpăraţi, care l-a poftit pe copil să urce.

— Numai la nouă trebuie să fim la şcoală.

— De ce? Nu la opt începeţi?

— Azi, numai azi, la nouă. Avem inspecţie de grad înalt. Aşa ni s-o spus. Îi o zi importantă.

— Serios?!

— Şi ce pregătiri s-or făcut! Foarte mari! Trebuie să iasă bine şcoala noastră, spune copilul.

— V-ați pregătit special? insistă curios mustăciosul.

— Bun înțeles, subliniază mirat dar sigur Mitruț. Astăzi copiii de țigan nu vin la școală. Așa s-o prevăzut. Eu îs în clasa a VI-a A, da' mă duc în B. Cei mai buni din cele două clase vom face una foarte bună.

Pasagerii din mașină au uitat plictisul și problemele. Sînt numai ochi și urechi. Cel gras și somnoros zîmbește lung, continuu. Femeia se stăpînește să nu rîdă.

— Astea-s pregătiri, mă rog, obișnuite, zice mustăciosul, prefăcîndu-se neinteresat, dar vrînd să-l întărite pe copil. Ceea ce și reușește.

— O, să vedeți ce măsuri exacte s-au luat, povestește copilul. Părinții au fost convocați la o ședință. Le-au repartizat sarcini, adică ce să aducă: unii ouă, alții slănină, brînză, piine de casă, prăjituri, smîntînă, țuică de creangă și mere.

— Va fi și masă?!

— Bun înțeles. Tovarășii inspectori or vini flămînzi și or să capete și cîte ceva pe drum...

Rîd toți acum. Rîde și șoferul.

— Ați învățat?

— Nu prea mult... Da' s-or luat măsuri. N-o să fie probleme.

— Ce măsuri? se interesează mustăciosul.

— Tovarășa de fizică a avut o idee foarte bună. Ca să fie clasa activă și tovarășii inspectori plăcut impresionați, toți copiii vom ridica mîna. Cei ce știu bine răspunsul vor ridica două degete, cei ce nu-l știu, trei degete.

Rîd în hohote toți. Mașina stă la o barieră. Copilul reia mîndru:

— V-am spus că s-au luat măsuri. S-au fixat cîteva întrebări pe elev. Fiecare știe la ce va răspunde și cum și cît. O luăm la dreapta.

— Directorul e bun... e exigent?

— Îi fain bărbat, zice copilul. Tătă lumea îi știe de frică.

— Adjunct cine e?

— Tovarășa Pop. Ea nu se prea are bine cu tovarășu director.

— Cum așa?

— Tovarășa nu vrea să se țîie cu dumnealui...

Veselia e molipsitoare. Rîde și copilul, bucuros că oamenii nu numai că-l ascultă, dar se și distrează pe săturate.

— Poate inspectorii ăștia — zice mustăciosul — nu vor nici să mănînce, nici să bea!?

— Nu cred...

— De ce?

— Atunci înseamnă că nu-s inspectori. Toți cîți vin, beau, mănîcă și fumează pe săturate.

Mașina a oprit în fața consiliului. Mitruț coboară, salută bucuros și parcă recunoscător tovarășilor și-și continuă drumul spre școală. După ce zăbovesc la consiliu, inspectorii se duc la școală. Și intră la prima oră chiar în a VI-a. Mustăciosul se așază în bancă unde stătea singur Mitruț Anchidim. Urmăresc ora. La un moment dat, o păpușă de copilă cu codițe și nas cîrn, plînge cu lacrimi mari, rotunde. A ridicat mîna și profesoara n-a ascultat-o. Mustăciosul îi face semn profesoarei, arătînd spre copila necăjită. Femeia de la catedră ce să facă? Își ia inima în dinți și zice:

— Lasă, Veronica, o să răspunzi și tu la o întrebare.

— Da, tovarășa profesoară, spune cu un glas pur și ascuțit copila, întrebarea de mai înainte era a mea. Și a răspuns Petre. Nu-i corect! Nu așa ne-o fost înțelegera...

Rumoare. Inspectorii își stăpînesc cu greu rîsul. Spre sfîrșitul orei, profesoara întreabă cu ce se măsoară presiunea? O întrebare în plus. Clasa e mută. Copiii nu știu. Mustăciosul îi șoptește lui Mitruț: „Manometru“. Copilul ridică mîna bucuros nevoie mare și ochii lui sclipesc de bucurie și încă de două ori: el e singurul care știe și știe fiindcă lui i-a spus inspectorul. Se duce la tablă și răspunde, dar profesoara nu-i mulțumită. Îl trimite la loc, ba îl muștră că nu s-a gîndit. Mitruț se rușinează. Stă în bancă supărat, cu ochii în pămînt.

— Barometru, îi șoptește iar inspectorul.

Copilul întoarce cu greu capul. Privirea lui e plină de reproș. Și spune cu voce tare, scurt, ca o sentință împotriva unei prietenii trădate:

— Nu te cred!

NUNTĂ CU GHID...

Ilie Făcăleț e un om fericit: își mărită fata. A crescut-o, a îngrijit-o cu atîta dragoste, a purtat-o la școală, la facultate și acum o dă altuia. Așa e viața: o competiție, o luptă aspră, nobilă, în care toți au dreptul sfînt de a pierde... Și șansa de a cîștiga, uneori. Fericit — cel puțin așa i se pare! — Făcăleț aleargă, ducînd cu el o geantă mare și cam grea. Organizează nunta fetei. Nu știe, nu poate bănuî ce-l așteaptă. Dar s-a pregătit cu atenție. Optimist, a pornit la drum...

*

Primul popas la oficiul orășănesc al O.J.T. Trebuie să ceară sala mică, elegantă, cochetă a noului restaurant din cartier. Bate la ușa pe care scrie „Director“. Are emoții. Dacă sala e deja dată?! Intră. O femeie mică, nefardată, obosită sau doar plictisită, fumează. Îl privește acru și zice cu o voce groasă:

— Pofțiți. Ocupați loc. Ce doriți?

— Bună... Sărut-mîna, se bilbiie Făcăleț. Am o fată...

— Foarte frumos. Să vă trăiască.

— Mulțumesc. O mărit. Aș dori sala restaurantului „Modern“.

— „Modern“? Aia e o sală mică, nu e pentru nunți!

— Fac o nuntă cu numai 80 de invitați. E cît se poate de potrivită...

— Luați sala de la „Caraimanul“ sau „Dunărea“. Faceți o nuntă ca lumea.

— Sînt prea mari... Mi-ajunge cea de la „Modern“.

— Pe ce dată? zice femeia și deschide o agendă.

— 29 august.

— Imposibil. E ocupată. A rezervat-o cineva...

— Ce rău îmi pare, se plînge Făcăleț. Nu se mai poate face nimic?!

După ce pune întrebarea, Făcăleț deschide discret geanta și caută ceva!

— V-o dăm pe 22 august?!

— Nu e bine. Mirele are concediu doar de la 1 septembrie.

— Atunci pe 5 septembrie!

— Nu se poate. Regret. În întâi mirii pleacă... Și-au luat bilete prin sindicat...

— Unde se duc? întreabă aproape enervată directoarea

— În voiaj. Luna de miere... Știți și dumneavoastră...

— Cum? Încă n-au făcut-o?! Ce oameni demodați... Făcăleț înghite în sec. Scoate un pachet mic și-l pune pe masă. Apoi adaugă:

— O amintire de la copiii mei! Așa, o mică atenție...

Directoarea rupe hîrtia, privește, apoi pune pachetul în sertarul biroului, în timp ce Făcăleț explică:

— O basma din mătase chinezească... Fata mea e...

— Bine, zice grav femeia, aveți sala pe 29. Face modificarea în agendă și continuă: — Asta care a rezervat-o, n-a venit! Să-i fie de bine.

— Vă mulțumesc mult...

— Aveți de plătit sala, orchestra și să cumpărați un porc...

— Știu...

— Mai trebuie să angajați doi ghizi.

— Ghizi?

— Da, ghizi.

— Ce să facă ei la nuntă?

— Altfel nu vă putem da sala.

Făcăleț nu pricepe. Se uită la geantă, de parcă i-ar cere ajutorul.

— Noi am fost înțeleghători, reia directoarea, fiți și dumneavoastră.

— Da' ghizii ce să facă la nuntă?

— Nimic.

— Trebuie să le dau mîncare și băutură?

— Cum doriți...

— Dacă nu fac nimic, de ce să-i iau?! Nu vă supărați că întreb.

— Tovarășe, avem și noi un plan. Vara e capricioasă,

turiști nu prea vin, ghizii trebuie plătiți. Ce vină au ei că nu am grupuri de excursioniști? Sălile le închiriem numai cu ghizi. Ce contează la o nuntă două-trei persoane în plus. Oameni sîntem, nu?

— Bine, accept. Ce să fac? Iau doi.

— Bărbați sau fete?

— Orice...

— Alegeți! Aveți acest drept. Dumneavoastră sînteți clientul nostru. Noi vă oferim tot ce avem.

— O fată și un băiat, să fie mai echitabil, zice Făcăleț.

— Perfect. Veți mai plăti 10 lei de fiecare persoană.

— Asta pentru ce?

— Avem și noi o echipă de fotbal care e a noastră, a orașului și ne reprezintă în B. Ce contează 10 lei de persoană?

— Altceva?

— Atît.

Făcăleț se bucură. A scăpat. Important e că are sala. Directoarea îl conduce pînă la ușă. Și spune:

— Trebuie să fiți mai vesel. Doar pregătiți o nuntă, nu altceva...

— Poate le rămîn ceva bani și copiilor, zise Făcăleț mai mult pentru el.

— Poate. Dar să știi, tovarășe, că nu de bani au ei nevoie acum...

*

La starea civilă se adresează unui bărbat cu ochelari:

— Vin din partea lui Ivașcu, cumnatul dumneavoastră. Mă numesc Ilie Făcăleț.

— Foarte bine. Mă bucur că vă cunosc. Cu ce vă pot fi de folos?

— Au fost copiii mei pe aici... Au nunta. Pe 29 august.

— Îmi pare atît de rău... Nu se poate.

— Vă rog mult...

— În 29 avem 20 de nunți.

Omul cu ochelari scoate un registru și-i arată. Ridică din umeri.

— Vin dimineața, la prima oră! La opt.

— Imposibil. Mirii planificați la opt m-au rugat în genunchi să-i iau peste rînd. E un caz deosebit, de forță majoră.

— Serios?

— Da. Mirele mi-a declarat solemn că mireasa poate naște de la o zi la alta. Cum să-i amîn? O facem pe 4, pe 5 septembrie?!

— Nu. E tîrziu... Mirii pleacă în voiaj... Și Făcăleț apelează iar la geantă. Scoate un cartuș de BT și-l predă la... starea civilă.

— O, nu trebuia, zice omul cu ochelari și cartușul dispare după birou. Hai, să vedem ce se poate face!

— Vă rog.

— Uite, sîmbătă, la 11, e bine?

— Da' pe 29 august?

— Exact! La ora 11?

— E foarte bine. E excelent!

— Vă așteptăm. Dați-mi voie să urez mirilor, de pe acum, sănătate, fericire și viață lungă.

Făcăleț își ia geanta. Se simte mai ușurat și la propriu și la figurat. Și pornește mai departe. Sună la ușa preotului din cartier. Om discret, nu se expune. Știe că tăcerea și taina sînt mai sănătoase decît orice adevăr. Părintele joacă table cu un vecin. Îl pofteste pe Făcăleț în altă cameră.

— Ce durere vă aduce la mine? întreabă blînd părintele.

— O bucurie mă aduce, zice grăbit Făcăleț. Îmi mărit fata. M-am gîndit să nu uităm legea pămîntului și să binecuvîntați căsătoria lor.

— Mă bucur să vă fiu de folos.

Părintele ia un carnet să noteze. Azi toată suflarea pămîntului are nevoie de un carnet. El e cheia, izvorul tuturor ideilor și acțiunilor și vai și amar de cel ce-și pierde această unealtă de muncă.

— Cînd va fi nunta?

— În 29 august, răspunde Făcăleț liniștit, convins că aici nu va avea probleme.

— Nu putem, domnule Făcăleț. În 29, în nici un caz!

— De ce, părinte? De ce?

— În 29 august e sărbătoare. Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul.

— Și?

— Nu se pot face cununii. E interzis. Nu am voie.

— Părinte, am aranjat sala, căsătoria civilă... Vrem

să fie toate așa cum e frumos și sănătos, după datină, în aceeași zi!?

— N-am ce face... Biserica are legile ei și eu o slujesc.

Făcăleț scoate din geantă un nes. Îl întinde preotului și zice:

— Părinte, sîntem oameni. Ajutați-mă! Ceea ce era mai greu am rezolvat.

— Da, fiule, vreau să te ajut, dar nu e ușor...

— Fă ce știi, părinte! N-aș vrea să ocolesc biserica...

— Bine gîndești. Să nici nu faci așa ceva niciodată.

— Atunci?

— Îi putem cununa, dar cu o condiție!

— Care, părinte?

— Trebuie să plătiți o amendă de 500 de lei bisericii. În acest caz, eu sînt dezlegat și pot oficia serviciul divin.

— Și dacă plătesc pe loc? Jumătate!?

— La biserică nu sînt jumătăți de măsură, spune evlavios părintele.

— Ce să zic? Dau 500 de lei.

— Au plătit și alții. Nu e vina bisericii că vă programați nunți în zile oprite de legile ei. Să veniți mîine la biserică. Acolo avem casier și chitanțier...

— Nu, nu acolo! Vă dau banii și vin tot aici după chitanță. Știți dumneavoastră, e mai sănătos, așa!

— Bine. Vă trec în carnet...

Făcăleț pune banii pe masă. Părintele notează ceva într-un carnet și-n acest timp vorbește lin, curgător:

— Mă bucur că n-ați uitat legea bisericii. Să n-o uite nici copiii. Fără credință și fără supunere omul e o biată frunză bătută fără milă de vînturile vremii... Credința, fiule...

Făcăleț nu mai aude turuiala părintelui. Strînge sub braț, cu grijă, cu o caldă duioșie, geanta. Așa veche și ponosită l-a ajutat mereu să răzbească...

INTREVEDEREA

Fluieraș e tânăr. N-are nici 30 de ani și iubește fotbalul. Deocamdată arbitrează în campionatul municipal. Visul lui? Să ajungă la mondiale. Ca Rainea sau ca Igna! Ca Igna, dar fără meciul Olanda — R.F.G. Nu, nu i-a plăcut acel meci. Fluieraș se duce la fostul mare arbitru din localitate, Ivan Partini. Vrea să-i ceară un sfat, să-l invite la un joc pe care-l va arbitra. Fluieraș e emoționat și nerăbdător. Ivan stă într-o vilă, cu un pic de grădină, un pic de piscină și un Mercedes pe motorină, ceva mai mititel. Îl poartă în casă. Mobile stil, cristaluri, tablouri... Fluieraș privește uimit și întreabă:

— Valoroase tablourile?

— Așa zic specialiștii. Eu nu mă pricep... Habar n-am...

— Și cum de le-ați luat? se bîlbîie oaspetele și regretă întrebarea.

— Investiție! Am investit și eu... Ce era să fac? Fumezi? Îi aruncă pe masă un pachet de Kent.

— Nu, zice speriat tînărul. Duc viață sportivă!

— Nu e bine să cazi în extreme. O țigară bună merge... Îți place casa?

— Foarte mult.

— Cu mâinile și cu fluierul am făcut-o! Am transpirat, nu glumă.

— Dumneavoastră ați ieșit din arbitraj și arătați așa de bine! Mai puteați arbitra și azi...

— Glumești, măi Fluieraș. Eu m-am retras la 47 de ani, nu la 50.

— Serios?

— E o artă să te retragi la timp.

— De ce?

— Ce-i prea mult nu-i sănătos, zice o vorbă. Să n-o uiți!

— Da... Mulțumesc. Aș vrea să vă rog ceva, să veniți să mă vedeți cum arbitrez, să vă dați o părere...

Partini îl cîntări îndelung, curios, cu privirea. Apoi întrebă:

— Vrei să ajungi un arbitru mare?

— Neapărat!

— Bineee. Ești milos?

— Nu.

— Să nu fii. N-ai șanse. Ce meserie ai?

— Profesor de fizică, nea Ivan.

— Soția?

— Casnică.

— Bun! Tata?

— E șef la o alimentară...

— Hopa! Nu e bine. Să schimbe meseria.

— De ce?

— Nu e bine să ai rude în comerț, dacă ești arbitru de fotbal.

— Cum așa?

— E o slăbiciune a ta, de care vor profita unii.

— Nu înțeleg, nea Ivan!

— Cum un arbitraj al tău nemulțumește, bătrînul va avea minus sau plus în gestiune. E simplu.

— Mai are un an și se pensionează!?

— Atunci merge. Da' să se pensioneze. Neapărat. Ascultă sfatul unui om trecut prin multe. Știi ce zice o vorbă plină de adevăr? Cine n-are bătrîni să-și cumpere. Bătrîni sau arbitri de fotbal. E același lucru. Ai reținut?

— Da', nea Ivan. Eu știu perfect regulamentul. Dacă vreți să vă convingeți...

— Uită-l !Mai mult te încurcă, decît te ajută. Oricine-l poate învăța pe de rost. Mii de oameni pot face asta. Să fii în teren, la centru, e incomparabil mai greu. În genere, regulile și regulamentele se încalcă, se neglijează. Vezi ce reguli clare avem în circulația rutieră și totuși ele sînt eludate și mor oameni.

— Bine, dar cum să arbitrez?

— Vrei să le știi pe toate, deodată. Trebuie să te grăbești încet! Să ai un finis bun. În sport, sprintul final contează! Eu l-am reușit și m-am retras în plină glorie.

— Da, așa e, spuse cu admirație tînărul arbitru.

— Uite, dacă tot vrei să afli cîteva lucruri de la un om cu experiență și vechime în arbitraj, am să te rog să nu

uiți trei legi nescrise ale fotbalului. Să vedem, poate le intuiești. Când, cum, pentru ce acorzi un 11 metri?

— Conform regulamentului de fotbal, capitolul...

— Neimportant, Fluieraș! Îți precizez eu prima lege: nu acorzi niciodată un 11 metri gratuit!

Urmă o pauză. Un ceas cu cuc se auzi răgușit undeva la etaj.

— A doua, reluă Ivan, să acorzi corect, la timp și clar, legea avantajului. Când o aplici ca lumea, ești arbitru mare.

— Despre ce avantaj e vorba?

— Asta o să vezi la fața locului. Te orientezi.

— Am înțeles. A treia lege?

— Uneori, în fotbal, e ca în căsătorie: tu crezi că hotărăști, decizi, conduci, dar, de fapt, asculți și faci ce ți se cere. Ești înșurat, nu?

— Sînt.

— Păi vezi, înseamnă că știi. Să mai facem un test. Ce faci cînd greșești? Ești om și ai să greșești, mai ales într-o pasiune ca asta.

— Recunosc sportiv...

— Niciodată, i-o tăie Ivan cu oarecare duritate. Așa a fost, așa ai văzut, așa ai fluierat. Trebuie să fluieri orice cu atîta convingere, încît lumea să-ți dea dreptate chiar atunci cînd n-o ai. Clar?

— Clar, nea Ivan.

— Ce echipe îți plac?

— Poli Timișoara, că părinții mei sînt de acolo, Corvinul, că joacă frumos și eficient acasă și „U“ Cluj-Napoca, o gazdă ospitalieră, care dă puncte aproape la toate echipele ce-o vizitează...

— Mai gîndește-te.

— La ce, nea Ivan?

— Ziceai că vrei să ajungi un mare arbitru?

— Exact! Și voi fi!...

— Dacă astfel de echipe îți plac, eu mă cam îndoiesc...

Mai treci pe la mine...

Oaspetele se ridică. Coboară treptele vilei. Ivan îl conduce. Ajung pe aleea de prundiș.

— Nea Ivan, nu veniți duminică să mă vedeți?

— Încă nu. E prea devreme.

— În ce sens?

— Mai ai multe de învățat... Deocamdată, nu am ce să văd.

— V-a plăcut mult fotbalul, nea Ivan?

— Foarte mult. Și știi de ce?

— Nu.

— Ei, ce crezi?

— E un sport nobil, o artă, o întrecere sportivă....

— Ești un copil bun, Fluieraș. Uite, îți mai destăinui un secret; mie mi-a plăcut fotbalul. Foarte mult! Și asta pentru că în fotbal se dă totul pentru victorie!

MOTANUL NĂZDRĂVAN

— Care va să zică, iar ești aici Bubulete, zise amuzat procurorul, privindu-l lung.

— Înseamnă că existăm, se apără omulețul chilug, ce ședea spăsit pe un scaun, mototolindu-și boneta vărgată. Bine că nu e și mai rău!

— Din păcate e destul de rău!

— Totul e să fim tari și să trecem peste momentele grele, zise înțeleghător Bubulete, încercînd să se încurajeze.

— De ce vorbești la plural?

— E mai elegant și apoi omul e oricînd supus greșelii.

Procurorul schiță un surîs și gustă încet din paharul cu ceai. Întrebă:

— Vrei și tu un ceai?

— Mulțumesc. Mai degrabă — dacă nu-s obraznic — o țigară...

— Nu mai fumez... M-am lăsat de trei ani...

— Vă invidiez. N-am voință...

— Ziceai că trebuie să fim tari, să trecem peste momentele...

— Așa e! Viața e o luptă, a spus poetul. Teoretic, după cum vedeți, fac față, practica însă mă dă gata...

— Mie îmi spui, mormăi procurorul, răsfoind aproape plictisit dosarul. Pisica de unde o aveai?

— Nu era pisică!

— Așa scrie în dosar!!?

— A fost un motan de toată frumusețea, uluitor de inteligent și de harnic. Trebuie să vă povestesc totul...

— Scrie aici!

— Aiurea! Acolo-s trecute doar banalitățile. Povestea mea e senzațională. O puteți folosi în cartea pe care o scrieți... Volumul dumneavoastră „În lumea delincvenței” l-am citit, m-a emoționat...

— Ce folos?!

— Nu înțeleg?

— Dacă ești iar aici, lectura ta a fost zadarnică... Și asta mă nemulțumește, mă doare...

— Îmi pare rău, domnule procuror, dar cărțile, asemenea tratatelor de medicină, doar descriu niște boli — sociale în cazul nostru — fără a le și vindeca. Ar fi prea simplu ca ele să facă totul.

— Ce vorbești? tresări procurorul.

— Să vă spun povestea lui Gogu. Poveste de douăzeci și patru de carate.

— Care Gogu?!

— Motanul meu! Motanul năzdrăvan. Așa ceva n-ați auzit, n-ați mai văzut. Omul e mic în fața naturii! Firav!! Într-o zi de vară, ședeam pe un pled cu Veta, concubina mea actuală. Ne perpeleam la soare.

— O iubești?

— Foarte mult.

— De ce nu v-ați căsătorit? Poate era mai bine...

— Nu-mi plac actele, obligațiile ce ți le impun... Așa, sîntem grijulii, atenți, drăguți unul cu altul. Cum ar greși unul, celălalt ar trage spre alt liman! Dacă sînt acte, nu mai poți iubi cu adevărat. Nu poți iubi la ordin. Așa sînt eu. Și atunci stăm așa, cu bucuria la vedere și cu teama că o putem pierde în orice clipă. Altfel, ne-am sătura, ne-am blaza și-am muri încet, fără să bănuim.

— Treci la pisică!

— La motan, că era, repet, o mîndrețe de motan. Ne perpeleam la soare, cînd auzim larmă mare pe canal. Prin fața casei Vetei trece apa unui canal. E atît de poluată că nici microbii nu trăiesc în ea. Într-o cutie, veneau doi pisoi, două ghemotoace, care plingeau de ți se rupea inima. Copiii, droaie, mergeau pe mal și nu știau cum să-i scoată. Veta, miloasă, i-a agățat cu o furcă, i-a adus la mal. Unul l-a dat copiilor, pe celălalt l-a luat la noi. L-a spălat, i-a dat lapte și l-a botezat Fănița. A crescut la noi pisicuța, s-a făcut frumoasă, cînd am băgat de seamă că e... cotoi. Atunci, eu l-am botezat Gogu. Ca să vezi, ce ți-e și cu realitatea asta, ce surprize îți face. Ne-am atașat de el, l-am iubit nelimitat, fără margini, fără rațiune. Mînca la la masă cu noi, dormea în pat cu noi. Tata m-a povățuit mereu să fiu precaut, reținut în orice iubire, că iubirea repede devine patimă oarbă și te pierde. N-am ținut cont de sfatul lui, adică mi l-am amintit prea tîrziu. Eu lucream

la depozitul fabricii de autoturisme, încărcător-descărcător de piese. Retribuția nu era cine știe ce, dar mă hotărisem, după ultima festivitate de grațiere, să stau o vreme în banca mea. Sincer să fiu, chiar mă bucuram că era atât de bine organizat, controlat și supravegheat totul, încît nu puteai scoate din întreprindere nici un capăt de cui. Mare lucru e să nu te ispitească o șansă, o ocazie, o posibilitate cît de mică, de vagă, de neînsemnată. Ei, dar imaginația vieții te uluiește, te zdrobește! Ce a urmat? Gogu se bătea noapte de noapte cu toți cotoii de pe stradă. Apoi veneau pisicile. Miorlăituri, schelălăieli cînd violente, dramatice, cînd libidinoase, prelungi, mîrîituri, bufnituri... Să înnebunim nu alta! Nu tu somn, nu tu vise, nu tu liniște. Am încercat să-l închidem în casă noaptea. Miorlăitul lui ne-a scos din minți. Simțea și el ce e pe afară... După îndelungi discuții cu Veta, am hotărît să-l îndepărtăm de casă. N-am avut cui să-l dăm. Nu voia nimeni un motan. Atunci l-am dus în pădure și l-am abandonat. După o zi, a sosit acasă. Zăcea pe prag, sfîrșit. Și ce jale omenească avea în ochi. Dormeam rău, eram nervosi, ne certam din pricina lui mereu. „— Bubulete, mi-a zis Veta, trebuie să scăpăm de el. Fă ce știi, să nu-l mai văd p-aci.“ „— Vezi, Veto, am răspuns, de ce l-ai scos din apă? Pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești.“ „— Lasă-mă cu proverbele. De astea ești bun. Fă de petrecanie fiarei!“ „— Cum, Veto, cum?“ „— Omoară-l!“ „— Nu pot, Veto! N-am tăiat o găină în viața mea. Sînt milos cu animalele! Nu e în firea mea să ucid un animal...“. Peste cîteva zile, Veta mi-a dat un ultimatum: „— Ori eu, ori Gogu. Alege!“ „— Am ales“, am bîlguit dezarmat și întristat. „— Atunci, omoară-l!“ „— Ți-am spus, Vetuța mea, nu sînt în stare, nu pot, am o fire delicată, sensibilă...“. „— Atunci plec la mama“ — m-a amenințat ea. Blestemam pacostea căzută pe capul meu. Stăteam pe prag, era soare și cald, dar în inima mea numai amar și durere. Gogu dormea ca mutul, Veta mă privea cu nesfîrșit reproș. Concubinajul meu armonios și reciproc avantajos era serios amenințat de motan. De un motan, faceți-vă idee, domnule procuror. A intervenit vecinul, ne-a rugat să facem ceva, că ajunsese și el la capătul răbdării. „— Fă dumneata ce vrei cu el — l-am rugat. Ți-l dau. Omoară-l, aruncă-l în apă, să se înece. Eu nu-s în stare...“. „— Nici eu. Și apoi e al dumitale, dumneata ia măsuri“. Din pri-

cina lui, într-o ceartă, Veta a mers atît de departe, încît m-a făcut căcănar. Mi-a reproşat că mă ţine în casa ei, mă spală şi mă hrăneşte, iar eu nu pot scăpa de un pisoai. Chestia care m-a lovit crunt şi nu i-o pot ierta, a fost cuvîntul acela, iertaţi, căcănar. N-am putut răbda. Am şi eu răbdarea, onoarea şi demnitatea mea. Aşa că i-am tras Vetei o bătaie sănătoasă, ruptă din rai. Seara, la un pahar cu vin, ne-am împăcat. I-am dat şi lui Gogu pîine înmuiată în lapte cu vin. A dormit buştean toată noaptea. Dar din ziua aceea, n-a mai pus gura pe mîncarea care mirosea doar o idee a alcool. Îi dădea tîrcoale şi se retrăgea dezolat...

— Ziceai că eşti milos!?

— Foarte milos.

— Bine, dar pe Veta ai bătut-o sănătos!?

— Merita! M-a jignit peste măsură!

— Bine, şi cum rămîne cu mila?!?

— Faţă de animale sînt milos; exagerat chiar. Asta e adevărul. În ce priveşte semenii mei, lucrurile se schimbă. Omul, ca fiinţă superioară, a descoperit şi practică intens şi organizat bătaia, umilirea, maltratarea celui apropiat. Ce vină am eu că sînt om?!?

Procurorul se juca apatic cu pixul. Îl privi lung, pieziş, cu o anume silă şi adăugă:

— Mai ai zece minute!

— Si acum ne grăbim? Îmi pare rău...

— Timpul costă bani, zice o vorbă...

— Da' dar nu aici! Aici costă ani!!

— Bubulete! Minutele trec si apoi povestea ta nu e chiar atît de... spectaculoasă, de captivantă. Ba dimpotrivă!

— Abia începe! Răbdare, puţinică răbdare. Cum vă spuneam, am ales între Gogu si Veta. Evident pe Veta. L-am vîrit în geantă şi l-am dus la fabrică. Ce mi-am zis? Platforma e mare, încurcată, garduri, linii ferate... ziduri... hale. Poate Gogu se rătăceşte, poate se aciuiază pe undeva, poate îl taie trenul... Am cărat motanul cu tramvaiul, pe jos şi acolo i-am dat drumul şi m-am închis în magazie.

— Mă plictiseşti, Bubulete...

— Urmează bomba! N-o să vă vină să credeţi. Pe onoarea mea. O vreme s-a tot învîrtit pe loc, a mieunat rugător lîngă uşă, apoi a dispărut. M-am întors fericit

acasă cu tramvaiul. Când am ajuns în ușă, Gogu pe prag. Dormea, blestematul. Mă, asta-i minune, gîndesc eu și-l privesc cu alți ochi. În vremea aia, tocmai analizam slujba mea, situația în care mă găseam. Cîștigam cam modest. O aveam și pe Veta. Chibzuiau cum să mă transfer într-un post cu posibilități mai variate. Adică undeva unde să mai pice pe lingă retribuție ceva. La unii retribuția e doar un paravan care le acoperă cîștigul! Retribuția e mizicul, restul e baza! Gogu mi-a deschis ochii! A doua zi l-am dus iar la fabrică, deși Veta, ca femeia, m-a ocărît că trambalez motanul degeaba. Stătea în geantă ca un pachet. Nici nu mișca. Pesemne îi și plăcea, ori bănuia ce-l așteaptă. Am ajuns primul, am deschis magazia și am avut revelația: mă uitam la piese, mă uitam la Gogu și simțeam o emoție copleșitoare. Am luat trei bujii, o cîrpă neagră, l-am legat pe motan cu cîrpa. I-am pus-o ca o șa, iar bujiile înăuntru. I-am dat drumul, alungîndu-l: „Marș acasă“. Și s-a dus ca tras pe sfoară. Pe la amiază mă sună bucuroasă Veta: „— Bubulete, iar s-a întors Gogu, dar a adus niște bujii.“ „— Taci, fă, zbier la femeia naivă, mușcă-ți limba, nu vorbi prăpăstii! Dă-i mai bine un blid cu lapte și nu lăsa alea la vedere“. Asta a fost începutul. Un an și jumătate l-am cărat pe Gogu cu sacoșa — făcusem una elegantă, specială — la fabrică. Îi confecționasem și un ingenios „port-bagaj“ moale și rezistent. Gogu pleca zilnic cu marfă. Ce se nimerea: 3—4 bujii, 6—8 platine, doi segmenti, 8—10 simeringuri, becuri, garnituri, furtun de frînă... Acasă, Veta dosea marfa și-i dădea laptele. Uite așa, Gogu ne-a schimbat complet viața. Aveam alte pretenții, ne îmbrăcam altfel, preferam alte distracții... Ne-am luat și color! În anul ăla Gogu a cărat preț de-o mașină! Dacă nu mai mult. Renunțasem să mai schimb locul de muncă. Și mă temeam pentru viața lui Gogu. Fără el, existența noastră ni s-ar fi părut de nesuportat. El se obișnuise. Noaptea umbla hai-hui, dimineața îl găseam în sacoșă.

— Nu mai făcea gălăgie noaptea?

— Ba bine că nu. Da' parcă-l auzeam?! Îi treceam orice cu vederea. Așa un motan inteligent! Pe de altă parte, aș vrea să rețineți cum te ademenește viața să greșești, să faci ceea ce nu e nici voie, nici sănătos! Ce imaginație are viața!

— Nimic de zis, e o oarecare fantezie, acceptă fără entuziasm procurorul.

— Când eram mai fericiți, ne simțeam mai în siguranță, mai încântați de colaborarea cu Gogu, acesta a dispărut. N-a mai venit acasă. Plecase cu doi segmenti. Din clipa aceea nu l-am mai văzut. Controalele la poartă și la magazie s-au întetit, dar eu nu le luam în serios. O disperare fără margini pusese stăpînire pe mine. Aș fi dat oricît să-l găsesc pe Gogu. Unde? Cum?

— Cineva te-a trădat, te-a văzut...

— Nici vorbă.

— Mi-au spus că au organizat o vastă acțiune de pîndă și urmărire a pieselor, au apelat chiar la un calculator...

Bubulete rîdea în cascade, înecat, gata să se sufoc. Ba chiar și-a trîntit boneta pe parchet.

— Ssst! Gata! s-a răstit procurorul. O să ne audă toată procuratura. E sală de anchetă, nu de spectacol.

— Grozav ce m-a distrat gogoșa care v-au vîndut-o! constată Bubulete.

— Totuși cum au ajuns la tine? se interesă tot mai curios anchetatorul.

— Gogu era un geniu. Eu, un om supus greșelii. Dez-nădăjduit, am dat un anunț la ziar: „Pierdut motan alb-negru, o frumusețe. Găsitului o recompensă excepțională“. Era ultima mea șansă de a-l regăsi. Comiseseam astfel o greșeală de neiertat. O greșeală capitală.

— De ce? nu a mai avut răbdare procurorul.

— Eu n-am știut că găsiseră motanul, purtînd cei doi segmenti, electrocutat pe platforma industrială. Căzuse un fir de înaltă tensiune. Gogu a murit la datorie. Iar ei au venit după recompensă! Îi invitasem doar!? Nu?

ÎN DOI...

Vicleanul rîs și taciturnul lup ședeau la o șuetă!

— Noroc, vicleanule!

— Salve, bătrîne lup. Ce vînt te aduce pe aici?!

— Mi-e dor și mie de locuri mai noi, cu lumină mai mare, cu mai multă căldură și liniște. Pădurea mea-i prea întunecată, rece și tristă de la o vreme... Să ne tragem mai încolo, la foc ferit, să nu ne facă felul vreun vînător.

— Sau braconier, mîrîi rîsul și se întinse lung.

— Este un vînător cu o pușcă a-ntîia, cu lunetă. Nu-i scapă nimic, nici o autorizație!

— Îl știu. Nu vine! Stai liniștit.

— Ești sigur?!

— Are număr cu soț la mașină, deci azi nu ne deranjează!

— Cum s-au schimbat vremurile. Altădată noi, lupii, umblam în haită și vînătorii cite unul-doi; acum, noi cite unul-doi și vînătorii cu grupa cad din senin și fără milă asupra noastră.

— Și ce vocabular au! Nu mai vînează, fac muncă de prevenire, de combatere, ne recoltează și ne predau pielea la plan. Am auzit că ați mîncat un vînător?!

— Săracul. S-a pierdut de grupă...

— N-avea armă?!

— Ba da, avea...

— Ați mîncat și arma? se miră rîsul...

— Ași, vicleanule.

— De ce n-a tras?!

— N-are voie să vîneze singur, numai cu grupa! Nu știi?

— S-a schimbat pădurea, oftă rîsul pe sub mustețele lui, coborîte parcă din spiță cezaro-crăiască. Uite, rîsul e din ce în ce mai rar în pădurea noastră. Odinioară era mîndria codrului, acum a devenit o raritate. Și cu toate

astea, omul ne privește cu atîta teamă, suspiciune, îndoială...

— De ce v-ați rărit așa?

— Din cauza măsurilor de protecție. Sîntem ocrotiți. Omul nu vrea să înțeleagă că rîsul e necesar, sănătos și frumos.

— Ai dreptate, să știi. Omul a devenit mai taciturn, mai închis, mai obosit...

— Ce, crezi că lui îi e ușor? mîrîi rîsul și se întinse iar. Am auzit că și gloanțele le face mai nou cu bule din plastic.

— Serious?!

— Mi-a spus un mistreț în care au tras vînătorii. S-a frecat de scoarța unui copac și din rana lui a căzut o bulă din plastic. Șoricul lui e gros...

— Da' noi ce facem?

— Nu ne nimeresc. Lupoaica ta ce mai face?

Lupul tăcu o vreme, apoi spuse:

— De ce să te mint? Ce rost are? E la oraș. Tu, tot celibatar?!

— Tot. Pisici mai sînt în pădure... Lupoaica ce face la oraș?

— E la o grădină zoologică.

— Nu vorbi! De ce?

— Și-a luat pădurea în cap, i s-a urît de viața asta și s-a aruncat într-un laț.

— Ce face acolo?

— Stă într-o garsonieră cu un lup mai tînăr.

— Formidabil! I-au dat-o așa repede și încă mobilată gata.

— Așa merge la oraș. Să vezi, vicleanule, urșii și lei au apartamente! Separate și bine închise. Doar mirosul vulpilor e cam enervant...

— Nu ți-e dor de ea?

— Ba da... Într-o noapte, am vrut să merg la ea, s-o văd. Lîngă oraș m-am oprit, nu am avut curaj să merg mai departe.

— De ce lupule?

— Era prea întuneric! Eu invidiez păsările că zboară unde vor...

— Eu urșii, că hibernează!

— Rîsule!

— De ce vorbești în șoptă?

- Nu-mi place copacul ăsta. Are prea multe scorburî.
- Ești cam nervos, irascibil, surmenat.
- Așa e. Poate e de vină și vîrsta.
- Să iei niște Apilarnil cu propolis. E un tonic bun.
- Eu am nevoie de liniște. Ba aș prefera un miel, un iepure ...
- Și eu! De unde?!
- Uite un iepure, gemu lupul și ciuli urechile. Pe el! Să-l încolțim.
- Fii cuminte, îl opri rîsul. Mă tem că e o capcană. Vor să ne dăm de gol.
- Lupul se uită prevăzător în jur, apoi se plînsese:
- Mi-e foame.
- Lasă, răbdarea te înobilează, te înalță ...
- Dar eu vreau să mîncînc și atît. Am încercat și un regim vegetal.
- Și?! se minună rîsul.
- Nu l-am suportat.
- Ce-ai simțit?
- Îmi venea să scriu versuri! Ce foame îmi e ...
- Stai cu burta lipită de stîncă. E caldă și nu simți foamea. Nu te mira, voi mîncăți în salturi, cînd prea mult, cînd deloc!
- Mîncăm și noi cînd avem, vicleanule.
- Lupul se întinse pe stîncă și gemu lung. Apoi propuse temător:
- Ce-ar fi să mergem și noi, ca toată lumea, la oraș?
- Unde?
- La grădina zoologică. Acolo ne dau mîncare, sîntem feriți de primejdii ...
- Prefer să hoinăresc singur prin codru ...
- Aud un zgomot! Ce-o fi?!
- Nu e nimic.
- Urcă, te rog, în copac și vezi ce e în jur!
- N-am voie!
- De ce?
- Nu prea avem voie pe sus ...
- Ciudată viață duci și tu, vicleanule.
- Viață de rîs, spuse felina și se urcă mai sus, pe stîncă.

INVITAȚI DE REVELION

E seară. Lîngă o cafea, soțul și soția au de rezolvat o chestiune pe cît de importantă, pe atît de delicată: pe cine vor invita de revelion?

EA: Ce facem? Pe cine invităm? Să scăpăm și de revelionul ăsta! Cu cine începem?

EL: (Bea din cafea; apatic) Cu cine vrei...

EA: Eu zic să citim lista cu cei din anii trecuți!?

EL: Perfect. Citește!

EA: Donciu...

EL: Doctorul?

EA: Da.

EL: Ăla gras?! Mănîncă mult, bea mult... Nu... nu e cazul. Să-l invite și alții.

EA: (Va scrie sau va tăia mereu pe cineva) Zaharia!

EL: Fostul primar?!

EA: Da, el întotdeauna a fost...

EL: Dacă nu mai e... Nu din vina noastră... (În șoaptă) Taie-l!

EA: Nicorescu, directorul teatrului...

EL: Nu merită: repertoriul e subțire, nu prea avem nimic de văzut...

EA: L-am șters. Săndoi, directorul liceului?

EL: Nu mai avem copii la școală, așa că...

EA: Am înțeles, iubitule. Rusu.

EL: Care Rusu?

EL: Vecinul nostru. Țasta cu vila care o pune în umbră pe a noastră!

EL: Lasă dragă, să mai respirăm și noi! Pînă la urmă, ăsta vine și nechemat.

EA: (Îl taie) Drumețu, antrenorul de fotbal...

EL: E riscant: s-ar putea să-l schimbe pînă la revelion! Azi-mîine, antrenorii de fotbal se vor schimba mai

des decît arbitrii! Cel puţin om şti una şi bună. Lasă-l rezervă!

EA: Şerbănescu?

EL: (Temător) nu... nu... Nu. A plecat fi-su într-o excursie în străinătate!

EA: Zăvoianu, secretarul Consiliului popular?

EL: Casă avem, servicii bune avem, așa încît... Poate cu altă ocazie!

EA: Ticu, frate-tău, da.

EL: Nu!

EA: (Speriată) De ce dragă?!

EL: Nu ne-a invitat niciodată. Să ne invite şi el!

EA: Tovarăşul Olteanu?!

EL: Îl tăiem. E pensionar.

EA: Colonelul Albu?

EL: Nu mai e la circulaţie, așa că... Are rost?

EA: Vezi, iubitule cum îşi poate pierde omul cei mai buni prieteni?! Arhitectul Olaru — NU!

EL: De ce? Poate veni!?

EA: Să o văd iar pe nevastă-sa cum schimbă trei rochii şi face parada modei? Nici nu mă gîndesc. Lia, sorămea?

EL: Are gură mare şi e greu de suportat o noapte întreagă.

EA: Soţul ei mă enervează cînd îl aud că zice „băştinoşi“ în loc de băştinaşi şi *e mulţi oameni*... L-am ras! (Îngîndurată) Bine iubiţel, dar pe cine invităm?

EL: Avem pe cine. Ne acomodăm şi noi, după vreme.

EA: Adică!?

EL: Altădată ninge de revelion, acum e cald, ca primăvara... Trebuie să ţinem cont... Uită-te şi tu la vreme...

EA: Să începem. Te ascult!

EL: Îl invităm pe Turcu, de la Alimentara. Băiat foarte bun!

EA: Responsabilul? Excelentă idee. L-am trecut.

EL: Cu Turcu rezolvăm şi aprovizionarea pentru revelion.

EA: Vom avea linişte tot anul! Mai departe.

EL: Lupu. Tovarăşul Lupu.

EA: De unde?

EL: Gestionarul de la „Romarta mezelurilor!“

EA: L-am trecut!

EL: Vulpe, șeful casei de comenzi la domiciliu...

EA: Ce idei formidabile!

EL: Vezi dragă, ce înseamnă să gîndești în perspectivă?!

EA: Cu cîtă maturitate judeci tu viața!

EL: Steluța!

EA: Asta cine mai e?!

EL: Fata de la P.E.C.O. O fată admirabilă.

EA: Foarte bine, foarte bine, am scris-o!

EL: De ce să nu vină? Că nu vine degeaba?! Corbu, de la Depozitul central de lemne.

EA: Hanelore de la cooperativa „Postavul Nou.“ E o fată șic, o să-ți placă.

EL: Ea în ce sens vine?!

EA: Hanelore îmi dă bluze respinse la export! Ai uitat?!

EL: Vezi cum ne acomodăm?!

EA: Tovarășa Florica directoarea Operei!

EL: De ce, dragă? Noi și așa nu sîntem amatori de operă!?

EA: Nu e vorba de operă!

EL: Nu?!

EA: Opera are „Videotecă“! Acolo mergem și noi!

EL: Foarte bine, mă ce deșteaptă nevastă am! Bravo! Scrie repede, să nu uităm pe Secară de la Gostat.

EA: Se cară de la Gostat?

EL: Evident. Tot timpul.

EA: Mia, coafeza mea!

EL: Să avem grijă cu ăștia prea bogați! Să nu fie prea mulți. Trece-o pe listă.

EA: Trebuie!

EL: Vasile de la Rotiserie. El ne dă pui de ăia buni, doar cu două picioare!

EA: L-am trecut. Nu prea avem personalități?!

EL: Vremea lor s-a cam dus...

EA: O să fie lume cam modestă!

EL: E bine!

EA: Numai oameni simpli...

EL: Exact! Din popor. Tu știi ce a zis Bărnățiu?

EA: Nu.

EL: Țineți cu poporul, dacă vreți să nu rătăciți!

EA: Ce frumos! Superb! E prieten de-al tău Bărnățiu ăsta?!

EL: (Întunecat) Nu...

EA: Să-l invităm și pe el, să ne vadă vila?!

EL: Să vorbești mai puțin! Era să-l uităm pe Blîndu.

EA: Țista cine mai e?

EL: Directorul Abatorului! Cu un revelion ca ăsta, trebuie să recunoști și tu, nu avem probleme. Am făcut un lot mai bun ca al lui Lucescu!

EA: Sper să iasă bine!

EL: Trebuie!

EA: Toți sînt noi invitați... Pe cei mai mulți nici nu-i cunoaștem...

EL: Nu noi, ei trebuie să ne cunoască pe noi, draga mea!

LA O BERE

Sîntem în octombrie. Frunza abia a îngălbenit și e cald, ca în august. Nu e, astfel, de mirare că grădinile de vară au încă trecere mare. Hotărît lucru ceva s-a schimbat în natură. Dar în om, acest produs superior al ei? Ei bine, în această zi de octombrie, se petrece un eveniment oarecum ciudat în grădina de vară „Macul Roșu“. Directorul unui oficiu poștal dintr-un orașel de provincie stă ca pe ghimpî, în fața unui pahar cu bere limpede și aurie, că e Redeberger, servită direct în pahar! Cam trist și cam rotofei, așteaptă un amic. Iar amicul îi va aduce o veste: ori bună, ori rea! De aceea, se uită des spre intrare și bate nervos cu degetele pe fața de masă. Minutele trec anevoie, răbdarea omului e pusă la încercare. Deodată, apare cel așteptat: un bărbat potrivit de statură, cenușiu la figură, care nu se grăbește deloc. Cu sufletul la gură, directorul abia vorbește:

— Ce e, Gicule?! Ce?!

— S-a aranjat, zice noul venit și se așază la masă. Ce căldură!

— Sigur? tremură directorul.

— Nici o problemă.

— Sigur, Gicule, sigur? Nu mă fierbe?

— S-a rezolvat. E în anul doi!

— Cum?

— A vorbit nevastă-mea cu profesorul... și l-a trecut. N-a prea știut, da' a închis ochii profesorul și i-a dat 5!

— Gicule, Gicule, cum să-ți mulțumesc? zise directorul, zîmbind larg, gata să-l îmbrățișeze. Ce pot să fac pentru tine? Cum să mă revanșez? Cît te iubesc!

Subalternul își șterge încet fața cu batista și-și spune în gînd: „Ieri, abia-mi răspundea, de sus, în silă, la sa-

lut. Acum, mă iubește. Ei, s-o luăm domol... E al meu!“

— Bei o bere, Gicule?

— Beau, acceptă subalternul și-i vine să rîdă. Cuvîntul „Gicule“ îi sună ciudat în urechi. Mai ales spus de șeful lui!

— Băiete, încă o bere! Tot așa, la pahar.

— Zău că mi-e sete, tovarășe șef...

— Măgaru' de fiu-meu n-a învățat nimic, ăsta-i adevărul. Și i-am spus de atîtea ori, Gicule! I-am spus: „Mă, azi nu-i ca pe vremea mea: fără studii nu ajungi mare! Fă-le, dobitocule, i-am zis. Fă-le de formă, da' fă-le! Am avut cui spune? Ce noroc am avut cu tine. Dacă nu erai tu? Dacă?!

— Pierdea anul și dădea iar admitere.

— Nu-l repeta?

— Nu.

— Cum așa?! Îl repeta!

— Anul întîi nu se repetă.

— Mă, de ce m-ai scăpat! Și de ce să nu repete? La-să-l, domnule, să repete de două, de trei ori, pînă-i vine mintea la cap!?

Chelnerul a adus berea. Cei doi ciocnesc într-un entuziasm sănătos.

— Ce bere bem noi?!

— Radeberger, Gicule, zice în șoaptă șeful.

— Cum a scăpat berea asta și-a încăput pe mîna noastră?!

— Cum? Te miri? Șefului de sală eu i-am aprobat cererea pentru telefon. Urgență! Urgență mare. Peste rînd. Poate să nu mă servească?!

— Așa e... Ba chiar e obligat.

— Băiete, încă două. Tot așa! Nu mîncăm ceva?

— Ba da. Dar plătesc eu, decide solemn subalternul și ține apăsător brațul șefului. Știe că nu are decît zece lei în buzunar. Mai știe că, oricum, șeful va plăti, dar vrea să fie generos pînă la capăt.

— Vezi-ți de treabă, Gicule! Cum o să plătești?! Mă superi!

— Asta nu, vă rog! N-aș vrea să vă...

— Plăcerea e de partea mea. Ești invitatul meu. Băiete, te rog comandă două cotlete slabe. Bine fripte și bine condimentate.

— Excelentă bere, tovarășe director...

— Lasă-mă, Gicule, cu titulatura, cu funcția... Știi că mie nu-mi plac cheștiile astea... Sîntem prieteni. Nu?

— Sîntem...

— Atunci să bem „servus“!

— Să trăiți...

— Gicule! Ce dracu? Trebuia să ai tu, și încă de mult, inițiativa asta.

„Am avut-o o dată și de asta mi s-a desființat postul“, gîndește Gicu. Se uită la ceas și constată neliniștit:

— E cam tîrziu, sînt în timpul serviciului...

— Fii cuminte! Ești cu mine. Și eu sînt tot în timpul serviciului. Ce, nu e bine, nu e frumos, nu e plăcut aici?

— Ba e...

— M-am săturat de probleme, de intervenții, de cereri, de sesizări. Crede-mă, Gicule, îți spun ca unui frate, m-am săturat. Vreau liniște.

— Vă cred, nu e ușor să ai un oraș pe cap...

— Totul e corupt, Gicule! Asta mă doare. Prea multă corupție și prea multe minciuni!

Șeful de sală aduce personal cotletele și varza acră. Cotletele sînt mai mari decît farfuria. Se înclină adînc și întreabă:

— Cum vă simțiți la noi?

— Excelent. Mulțumim, spune grav directorul și înfinge furculița în carnea fragedă.

Șeful de sală le urează poftă bună și se retrage. Cei doi mănîncă și beau, ca într-o întrecere.

— E din ce în ce mai greu, să vaită directorul!

— Dă-i încolo, le rezolvăm noi!

— Bine că am scăpat de fiu-meu. Bine că e în anul II, dobitocul!

— Ce-a fost, a trecut. Iar dacă o mai fi nevoie...

— Îl mai împingem noi! Nu?!

— Bineînțeles.

— Noroc, Gicule. Rămîn dator — vîndut! Ai auzit de Fusulan?

— Care Fusulan?

— Din minister!

— Șeful nostru?

— Exact.

— Nu. Ce să aud?

— Și-a dat doctoratul!

— Toată lumea-l dă. Asta-i ca pojarul: se ia și trece din om în om.

— Așa e, Gicule, râde directorul de se cutremură. masa. D-aia n-are cine să muncească, că-s prea mulți doctori.

— Știi ce temă a avut la lucrare?

— Nu.

— Rîsul lumii. Nici nu bănuiești.

— Serios!?

— Vidanizarea cutiilor de poștă!

— Nu cred!

— Pe onoarea mea!

— De unde știți?

— Mi-a spus secretara lui. Ea i-a bătut lucrarea și nu i-a plătit nici un leu.

— Nemaipomenit!

— Corupție mare, Gicule, ascultă-mă pe mine.

— Pe secretară o știu și eu: Dafina!

— Da, ea e!

— Bine femeie!

— Mie îmi spui! Cînd merg la București, trag la ea...

— E bine să ai un suflet unde să tragi...

— E bine, da' costă!

— Cum adică?

— Sufletele astea costă și ele.

— Zău, șefule!?

— Ridică și ele, mereu, prețul! Îs corupte și ele, da' prind bine. Totul e corupt...

Amicii mai beau cîteva halbe. Zăbovesc în tihnă. E abia ora 14. Mai au o oră de serviciu!

— Gicule, da' ceea ce am discutat...

— Se poate? Aici rămîne! Aici moare!

— Te rog! Lumea e rea, bîrfește, face din țîntar elefant. Băiete, fii bun și fă-ne nota.

Chelnerul pleacă. Cei doi sorb berea în liniște. Vine șeful de sală distins, elegant și atent. Se adresează politicos:

— Să vă fie de bine și mai poftiți pe la noi!

— Te rog, zău, nu-mi place...

— Nota dumneavoastră e achitată, zîmbește cald șeful de sală.

— Merci! Dacă ai ceva, mă cauți, zice directorul și-și întinde comod picioarele sub masă.

Şeful de sală se retrage în linişte.

— Gicule, eu zic să mergem direct acasă. Tu mai ai chef de serviciu?

— Eu n-am avut — sincer să fiu — niciodată.

— Deci, îmi dai dreptate, Gicule: mergem acasă şi radem un somn.

Cei doi se ridică. Subalternul îl urmează pe şef.

Gestul cu plata nu-i iese din minte. Şi spune cu glasure şi cam parşiv:

— Ai dreptate, şefule: prea multă corupţie în ziua de azi!

SOȚIA ÎNFIATĂ!

Ne aflăm doar în mai, dar e o caniculă în toată puterea cuvîntului. Hotărît lucru, vremea a luat-o razna. Dar oamenii? La Autoritatea tutelară a unui consiliu popular orășenesc se prezintă o pereche cam... ciudată. El, un bărbat cărunț, cam rotunjour, gata de pensie, suflînd greu, ea, o jună numai forme și viață, blondă și surîzătoare. Autoritatea e reprezentată de o femeie obosită, care mă-nîncă încet și continuu sticksuri.

— Stimată tovarășă, zice bărbatul, avem o problemă. Eu vreau să înfiez fata asta. Ne-ar interesa de ce acte avem nevoie?

— De ce vreți s-o înfiați? vine brusc, ca de pe țeava unei puști, întrebarea.

— Așa am socotit noi că e bine, zîmbește grațios, a fericire și curaj, ea!

— Cîți ani ai?

— 19, răspunde fata și mai încîntată.

— De ce nu vă căsătoriți?

— Stimată tovarășă, noi v-am cerut lucruri exacte, intervine el. Avem voie să ne facem viața cum dorim. Nu? De ce să se uite lumea după noi? Eu am 59 de ani. Ca tînără pereche ne-ar vorbi toți, ne-ar privi nu știu cum... Dacă o înfiez, sînt cu fata mea și nimeni nu va avea ce comenta. N-o să am nici rețineri că-s celibatar...

— Se poate s-o înfiați cu o singură condiție: dacă ați crescut-o dumneavoastră!

— Mai încape vorbă, se bucură bărbatul.

— De mică m-a crescut, adaugă ea fericită.

— Cît de mică? rupe brutal sticksul funcționara autorității tutelare.

— De la zece ani, spune el acru. De ce acte avem nevoie?

— Declarația de consimțământ a dumitale, domnișoară...

— Da. O fac acum.

— Copii legalizate după certificatele de naștere ale părinților dumneavoastră.

— Eu le am pe cele de deces, declară bărbatul. Autentice.

— Mă rog...

— Eu le aduc pe cele de naștere, suride blonda.

— Adeverințe de serviciu.

— Trebuie și astea? se miră bărbatul.

— Dacă vi le cer!

— Eu n-am serviciu, se plînge blonda. De asta și vreau să fiu înfiată, să aibă cineva o grijă de om și față de mine...

— Sînt pensionar de boală. Aduc cuponul de pensie... propune bărbatul, nu fără oarecare emoție.

— Aduceți-l. Dar dînsa?!

— O întrețin eu.

— Să între undeva în cîmpul muncii. Pentru cîteva zile.

— Unde? Știți ce greu e, se roagă fata.

— Aduceți de undeva o adeverință, nu e așa mare lucru...

— Facem rost, ne descurcăm noi, zice fata plină de înțelegere.

— Certificate medicale.

— Cuponul de pensie nu ajunge?

— Nu, tovarășe.

Sticksurile se fărîmă cu același zgomot ritmic și ascuțit. Cei doi sînt fericiți. Visul lor se împlinește. Vor aduce și certificatele medicale. Nimic mai ușor.

— Dumneavoastră, continuă funcționara cu un glas automat, incolor și rece, fixîndu-l pe bărbat, trebuie să aduceți cazierul judiciar.

— Mă jigniți, ripostează el.

Femeia se oprește o clipă din mestecat și zice răs-picat:

- Eu doar vă spun ce acte sînt necesare.
  - Fără el nu se poate?
  - Nu.
  - Dar n-am cazier!
  - Nu e vina mea!
  - Faci tu ceva, iubitule, și-o să-l avem și pe cazier.
- Tinerii pleacă fericiți. Au în față toată viața.

LORDUL

Bogdan Cocuța avea o figură de voievod: bărbat armonios clădit și înalt, o ținută impecabilă, trădînd siguranță și distincție, o linie severă a feței, ochi cenușii care tăiau ca un laser, poruncind și intimidînd, o voce plăcut timbrată, limpede și decisă, haine cu mult gust croite, la ultima modă, purtate cu eleganță și simplitate. Din mîna lui, cu degete prelungi și energice, nu lipsea țigareta Kent. Toată figura lui austeră răspindea un aer de fermitate și siguranță. Cineva, niciodată nu se va ști cine, l-a botezat Lordul. Și așa i-a rămas numele, așa-i spuneau toți, atunci cînd El nu era de față. Dușmani și prieteni, deopotrivă, îi purtau un respect ce semăna uneori chiar cu admirație. Cînd vorbea de la tribună o făcea cu stăpînirea, tactul și talentul unui orator de stirpe nobilă, străveche. În particular, în ședințe, cînd punea întrebări sau critica, sarcasmul ustura, ironia înroșea obraji, duritatea frazelor încovoia cele mai drepte coloane vertebrale, le înmuia ca pe niște cîrpe. Am cunoscut oameni care mi-au mărturisit cu toată sinceritatea că, atunci cînd li se adresa Lordul, îi trecea udul. Cu colegii era corect, suspicios și distant. Se străduia din răspuțeri să fie invulnerabil, să facă în așa fel încît nimeni să nu profite de o slăbiciune sau de o greșeală a lui, de o întîmplătoare apropiere de el. Cu cei mari, Lordul era sobru, atent, tăcut, extrem de prevăzător. Pe unii îi ignora în ascuns, îi trata profesional, rece, dezinteresat. Pe alții, îi iubea cu supunere oarbă; cu ei era ceremonios, îndatoritor, cald și plecat ca o salcie. Ciudat cum se acomoda, în funcție de mediu, personalitatea lui, alura lui de om incoruptibil și spirit angajat profund. Din cînd în cînd, cu doi-trei prieteni intimi, dispărea în mare taină într-un loc sigur, secret și intim. Petrecea cu amicii, torturat de teama de a nu scăpa un

cuvînt în plus, un gest nepotrivit, un pahar mai mult. Se supraveghea cu o pasiune de călău. Uneori, se prefăcea că a băut bine și-l fură somnul. Nu-i scăpa o replică, un zîmbet, un oftat. După două, trei sau chiar mai multe zile, îl chema pe cel ce greșise, îl făcea albie de porci și-l ocolea o bună bucată de vreme. Cu toată sfortărea lui supraomenească de a tăinui unele pasiuni particulare, intime, ca și relațiile cu cei pe care-i iubea și-i slujea, s-au aflat multe lucruri... Căci tot ce se săvîrșește de către om între oameni, mai devreme ori mai tîrziu, se află, iese la lumină. Ca atîția alții, Bogdan Cocuța, cît șezuse într-un anumit scaun, nu a avut timp, nici înțelepciune, să accepte și să gîndească simplu, firesc, că, într-o bună zi, îl va părăsi și va redeveni iar muritor de rînd. Căci de unde vei pleca, glăsuiește o carte veche, acolo te vei întoarce. În visurile lui omul nădăjduiește mereu, naiv și copilăros, nu numai într-un drum nou, unic, ci și fără întoarcere. O, vise deșarte!

Iată-l pe tovarășul Bogdan Cocuța pregătindu-se pentru audiențe. Impunător și mîndru se plimbă prin spațiosul său birou. În răstimpuri se piaptănă și-și netezește cu amîndouă mîinile părul la temple. E un tic. De cite ori are în față o adunare care-l privește neliniștită, timorată, oameni care sînt ori se arată temători, supuși și înduplecați, Cocuța simte o mîndrie și o putere nemărginită, ca și cum ar fi băut mai mult whisky și viața o vede în roz și alb. E o senzație de liniște, de forță, de veșnicie.

— Putem începe? întreabă șeful său de cabinet, care e de mult pregătit și stă la măsuta lui, lîngă fereastră.

— Cîți avem?

— 32.

— Mulți... De ce atîția? Ce vor, măi Anton? Toți au plîngeri?

— Au făcut cereri, s-au înscris...

Cocuța se enervează. Obrazul lui bine ras, alb, devine ușor congestionat, semn că e nemulțumit. Se așază la masă, demn, drept, întunecat, cu Kentul între degete, își mîngîie părul ușor cărunț și spune indispus: „Să între primul“. Pare un general care a obținut o imensă victorie și așteaptă acum pe învinși să semneze capitularea. Ostilitățile se desfășoară ca de obicei normal, pînă cînd intră un individ potrivit de statură, cam între două vîrste care salută aparte, altfel decît toți cei dinaintea lui:

— Bună ziua.

Lordul se amuză de noutate, de modul în care a fost salutat și tocmai în biroul său, unde e atît de ocrotit. Toată lumea îl salută cu acel slugarnic și fățarnic „Să trăiți!“. El socotește, dimpotrivă, că este salutat astfel în semn de prețuire și respect. „Cine o fi șoricelul ăsta zburdalnic?“ se înveselește Cocuța.

— Tovarășul Coriolan Popescu — vorbește limpede, subliniind esențialul, șeful de cabinet — din strada Azuga nr. 5 solicită aprobare pentru construirea unei case proprietate personală pe grădina proprie. E vorba de o vilă cu parter și etaj. Fiind vorba de o zonă de grad 0, secția de sistematizare a Consiliului popular, conform legilor în vigoare, nu aprobă decît construirea de locuințe cu parter și 4 nivele.

Urmează cîteva clipe de tăcere. Lordul vrea să-l fiarbă puțin pe neașteptatul său oaspete. După ce vine cu o cerere stupidă, în contradicție cu litera legii, mai face și pe curajosul și salută cum... nu e bine! De obicei, nu fumează în timpul audiențelor. Acum, pentru a-l trata cît mai rău pe petiționar, aprinde o țigaretă și aruncă fum gros, pe nas, spre mijlocul încăperii. Apoi spune, cu ironie și reproș:

— Legile trebuie cunoscute, altfel ne încurcăm noi înșine și-i încurcăm și pe alții. Cred că-mi dați dreptate?

Oaspetele, absent, tace și privește în podea.

— E evident, se simte obligat șeful de cabinet să-și susțină superiorul din vîrf.

— Timpul nostru e foarte prețios, așa încît ne-ați deranjat degeaba. Nu era cazul să insistați. Eu n-am fost pus aici să încalc legea!

— Mă numesc Coriolan Popescu, spuse apăsător și scurt oaspetele.

Lordul se face că n-a auzit, răsfoiește niște hîrtii, buzele i se strîng în semn de totală nemulțumire. Apoi întrebă cu glas răspicat:

— N-am înțeles? Ce ați spus?

— Sînt Coriolan Popescu! zice clar oaspetele, lovindu-și vîrfurile degetelor și privind impasibil undeva, în jos...

Șeful de cabinet are ochii mari, înțelege că ar trebui să facă, să întreprindă ceva, dar privirea tăioasă a Lordului îl paralizează. Acesta își simte palmele asudate. Ar

vrea să-l dea afară pe infam, dar ezită. Nu trebuie să riște. Încearcă să explice mai cu blîndețe:

— Lucrurile sînt cît se poate de clare: în acea zonă construim doar edificii cu 4 nivele. Așa încît îmi pare rău, dar nu vă pot ajuta...

— Mă numesc Coriolan Popescu.

— Foarte bine, aprobă Lordul. Fumul de țigară nu-l liniștește. O minie surdă pune stăpînire pe el. Încearcă să-și aducă aminte dacă n-a intervenit cineva, cîndva, cumva pentru el? Zadarnic. Numele nu-i spune absolut nimic. Nici figura cenușie, de om de duzină. În ciuda efortării nu găsește în memorie o astfel de cerere. Și totuși? Dacă individul își rostește, aici, cu atîta siguranță, încăpăținare și insistență numele înseamnă că... Nu e oricine! Vine din partea cuiva, are pe cineva, e ceva cu acest om.

— Coriolan Popescu! spune iar necunoscutul, privind acum impacientat, culmea obrăzniciei, la ceas.

— Bine, știu asta, cedează vocea Lordului, care se aude slab... Nu mai are aer. Dacă i se întinde o cursă? Dacă e ceva periculos la mijloc?

— Mă numesc Coriolan Popescu și vreau să-mi fac o casă, o vilă, poftim, cu parter și etaj.

— Dumneata abuzezi de înțelegerea mea, de timpul meu, de răbdarea mea, vorbește Lordul ca niciodată în viața lui, calm, omenos, prietenos. Ce ai face în locul meu? Ai încălca legea?

— Am o cerere și sînt Coriolan Popescu!!!

— Tovarășe, se răstește șeful de cabinet, dar Lordul îl întrerupe:

— Să fim calmi, să nu ne pierdem cu firea. Aveți o cerere, tovarășe Popescu? Coriolan Popescu.

— Da. Poftiți. Petiționarul se ridică, scoate din buzunarul exterior al hainei o hîrtie și o pune nedespăturită pe masa imensă.

Lordul simte un junghi în piept. E umilit, e jignit, cum n-a fost niciodată în viața lui. Convins că în spatele necunoscutului se află cineva, Lordul întrebă:

— Cine sînteți?

— Coriolan Popescu!

— De unde veniți?

— Locuiesc în strada Azuga nr. 5.

Lordul simte că, dacă rămîne în birou necunoscutul,

s-ar putea să-i arunce în față vaza, scaunul sau orice altceva. Tremură. Își aude dinții clăntănind. Cu mâini nesigure își aprinde anevoie o altă țigaretă, în locul celei fumate nici pînă la jumătate. Scrie negru pe alb: „Se aprobă P+1 în mod special!“ Și semnează. Șeful de cabinet pune o ștampilă și o întinde revoltat solicitantului. Acesta iese întunecat, plictisit, după ce-i salută simplu:

— La revedere, tovarăși!

— Cine-i imbecilul? se dezlănțuie Cocuța. Cine-i ăsta? Cine l-a trimis? Mama lui de lichea. Vin aici toți ca la biserica sau ca la policlinică! Află cine e, ce rude, ce prieteni, ce relații are! Toți timpii vin în audiență? Să-i alegi, să-i verifici.

Lordul se plimbă agitat, își lovește palmele, mototolește hîrtii de pe birou... Ziua lui de muncă e ratată.

— De ce i-ați semnat? îndrăznește inferiorul. Trebuia să-l dăm afară, să chemăm milițianul de la poartă...

— Dacă are pe cineva? Sînt atîția Popești... E ceva necurat cu acest dobitoc. Suspenzi audiențele! Am fost chemat urgent!

Lordul e prăbușit. Îl enervează mai tare faptul că-l vede și subalternul său. Trece nervos în camera de baie.

Pe strada Azuga la nr. 5, vînzătorul de înghețată Coriolan Popescu și-a înălțat o vilă ca un vis. Doar cu parter și etaj. „Numai el știe cu cîți bani și cu ce pile a obținut aprobarea“ — spunea lumea. Nimeni nu bănuia că la mijloc a fost un simplu pariu. Coriolan Popescu a pariat cu doi prieteni că va obține aprobarea Lordului punîndu-l în încurcătură, dîndu-se cineva, sfidîndu-l și umilindu-l exact așa cum făcea el cu alții. Și reușise. Căci Lordul, în ciuda aparențelor, era un om slab, fricos și laș... Doar oamenii îl vedeau cu totul altfel...

FOȘTI ȚĂRANI

Au fost țărani. Din zori și pînă noaptea, au stat lîngă pămînt. Au lucrat. Dar, la prima ocazie, au șters-o la oraș. S-au dus nu să muncească, să lase ceva în urma lor, ci să trăiască și ei, ca toată lumea, în bloc, la oraș. Acum, nu mai sînt nici țărani, nici orașeni. El a fost tractorist și a ajuns mecanic ajutor într-un atelier. Vorbește mult, fumează și are o singură plăcere: să bea și să mîncece temeinic. În timpul liber, cutreieră bodegile și bufetele cele mai mizere. Acasă nu dă un leu. Într-o zi, vine din sat, de la părinți, încărcat cu de toate. Ai lui tăiaseră porc. Mîncă încet și cu poftă din bunătățile aduse și bea țuică, tare ca focul, cu paharul de apă. Floarea, nevasta lui, fochistă la blocuri, bea cafea și se uită. Ei nu-i dă mîncare. Dorm împreună, uneori mai fac și dragoste. El are alte femei, pe la alte blocuri, ea are prieteni, care vin pe la cazan, seara, tîrziu. Nu suferă, nu-și pun întrebări, nu-și fac probleme, n-au nici un gînd, nu doresc nimic, cu un cuvînt sînt fericiți. El înfulecă metodic cîrnați, jumere, caltaboși, ea se uită.

— Ți-am spus, Floare, zice el, că viața la oraș are alte dimensiuni. Noroc că am insistat să vii. Altfel...

— Are, zice Floarea, da' și omu' are alte... din alea.

— Fugi, tu... Adică?

— Te-ai schimbat și tu... Ai alte din... alea.

— Toată lumea se schimbă, nu numai eu, rîde gros bărbatul.

— Nu mă inviți și pe mine la masă?!

— Te-aș invita, da' nu prea mai am la ce!

— Așa de formă, tot nu mîncam... Puteai să zici măcar...

— Oi zice mîine...

Cîteva zile mai tîrziu, Floarea vine încărcată de acasă, din sat. Și ai ei au tăiat porc. Ba a adus și o canistră

cu tulpurel. Mănîncă în liniște jumere, cîrnați, caltaboși și bea vin. El se uită și asudă ușor pe frunte. Apoi zice:

— Tu nu mă inviți?

— Nu.

— De ce?

— Așa... Parcă tu m-ai invitat...

— Tu, Floare, trăim la oraș, sîntem oameni civilizați, vedem emisiuni parțial în color la televizor, de ce să nu mîncăm laolaltă?

— Hai.

Ea îi face loc, el se așază și înfulecă lacom, cu ochii la canistră. Își freacă picioarele desculțe de calorifer, apoi de ale femeii.

— Ce ar fi să ne ducem și noi la un film? zice ea.

— Pînă în centru?! se sperie bărbatul.

— Aici, în cartier...

— Nu mă duc.

— De ce, măi omule?

— N-am răbdare două ceasuri...

— Barem o dată, să vedem și noi cum îi...

— Vezi la televizor, și încă mai comod și mult mai avantajos.

— Cum îi aia?

— Dacă nu-ți place, îl închizi. Unde vrei un avantaj mai mare!? Vii la fotbal?

— Nu.

— De ce, tu?

— Nu-mi place...

— Pe sară ce faci?

— Mă duc pe la cazan.

— Da' nu ești de serviciu!?

— Nu. Da' mă duc...

El își toarnă vin și aruncă mukul de țigară pe fereastră, direct în stradă. Apoi întrebă:

— Mîine mîncăm laolaltă?

— Mîncăm, zice Floarea. Și se îmbracă. Are treabă pe la cazan.

INSPECȚIE ȘCOLARĂ

Abia începuse anul școlar, primul în care Ioanițiu Vătășel era director, că se și anunțase o inspecție. Un inspector de la inspectoratul școlar. Vătășel râvnise, ca atîția, un post mare și-l obținuse, cu ceva înainte de pensionare. Fusesse promovat fiindcă nu se găsiseră alți candidați, iar școala, oricum, mergea bine. Inspectoratul salvase, pentru moment, situația, adică și școală și director. Inspectorul fusese cîndva nu numai coleg de școală, ci și prieten cu directorul. Pe atunci, își împărtășeau și împărțeau povești, șprițuri, mese și alte dulci delicatese! Inspectorul suferise o rotire în sus și se schimbase. Parcă uitase de șprițurile, mesele și delicatesele de odinioară. Se reîntîlniră vechii prieteni în posturi diferite. Directorul, ca gazdă, amabil, atent, afectuos și supus, inspectorul, ca oaspete, apatic, aferat, scrupulos și cu nasul pe sus. Se aflau, evident, pe trepte diferite ale ierarhiei sociale. Nici cafeaua, nici țigările scumpe, nici coniacul fin, nici chiar zîmbetele și surîsurile celor două profesoare, credincioase colaboratoare ale direcțiunii!, n-au reușit să încălzească, așa cum ar fi trebuit, atmosfera.

După prima oră — fizică la a X-a — inspectorul mergea preocupat și indispus spre cabinet, unde așteptau acum pateuri calde, cafea și coniac din belșug. Se opri cîteva clipe și-și preciză rece punctul de vedere:

— Nu analizăm aici ora, de altfel, nu am obiectii, dar m-a nemulțumit total prezența!

— Cam slabă, recunosc Vătășel.

— Avem copiii bolnavi, zise profesoara Oiescu și zîmbi larg.

— 12 absenți din 36? continuă inspectorul, neluînd în seamă zîmbetele și gesturile curtenitoare ale celor ce-l însoțeau. E prea mult. Inadmisibil de mult!

— Avem o epidemie de gripă, explică fără convingere Vătășel.

— Bîntuie în tot orașul, adăugă Oiescu.

— Nu mă interesează!

Inspectorul intră în cabinet și se așează la biroul directorului. Împinse ușor tava cu pateuri.

— Vă rugăm să serviți, spuse altă profesoară, Vetuța, care aștepta acolo și răspundea de buna primire a oaspetului.

— M-ați supărat cu absenții ... Prea mulți.

— Dacă-s bolnavi, surise Oiescu și se plimbă nervoasă prin fața biroului.

— Nu mă interesează. Să luați măsuri, să faceți muncă de prevenire, să vă orientați.

— Știți, există motive obiective, încercă să zîmbească directorul. Doar oameni sîntem ...

— Noi, românii, de scuze, greșeli și gripe nu ducem lipsă niciodată.

— Vai, cîtă dreptate aveți, spuse Oiescu, gata să-i cadă în brațe.

— Așa e, tovarășe inspector, spuse și Vetuța, care-i turnă cafea și coniac inspectorului.

— Sînteți foarte drăguțe, zise oaspetele. Sper ca ora asta — se uită grăbit la ceas — la a IX-a, n-o să aveți o prezență la fel de slabă?!

— Nu! O să vedeți, interveni Oiescu. Serviți coniac. Să vă spun un banc. Vă supără dacă e nițel picant?

— Dimpotrivă, zise inspectorul, înfulecînd un pateu.

Om de acțiune, energic, mereu pe fază, directorul ieși din birou pe furiș, lăsîndu-l pe inspector în caldă și bine organizata companie. Înțelese că trebuie organizat totul bine și din timp. Dădu buzna în sala profesorală și-l strigă pe Turcu. El avea oră la a IX-a.

— Turcule? Cîți absenți sînt într-a IX-a?

— Vreo zece ...

— Trebuie să avem prezență sută la sută.

— Sînt copii bolnavi!

— N-are importanță.

— Cum n-are, tovarășe director? De unde să-i scot?

— Avem inspecție și trebuie să fie toți prezenți!

— Vorbiți serios?

— Executarea.

— De unde să-i iau? se miră profesorul, privind în jur năuc.

— Tot eu să te scot, să scot școala din încurcătură? Tot! Iei din clasa a X-a și a VIII-a cîți elevi ai nevoie.

— Cum?

— Foarte exact. Fă ce-ți spun eu și nu mai comenta. Să stea acolo, o oră, să avem prezență sută la sută. Ni se cere prezență — o facem.

— Tovarășe director...

— Nu mai avem timp. În fața noastră stau doar șefi și sarcini...

După a doua oră, inspectorul părăsi clasa cu chipul destins, cu un zîmbet ușor schițat, care trăda o satisfacție, ba chiar o superioritate. Trecu în revistă excelenta propagandă vizuală de pe coridoarele liceului și intră în cabinet. Pe masă apăruseră și niște sticle cu pepsi.

— Asta-i prea mult. Vă mulțumesc. Făcu o pauză, îi fixă cu privirea pe cei trei — Vătășel, Oiescu și Vetuța — și continuă cu ușoară ironie: — Vedeți că se poate, măi tovarăși, să aveți prezență bună?

— Sută la sută, zise drăgăstos Oiescu, mișcînd năsul mic și cîrn, ca un copil care se alintă.

— Ei, în clasa asta nu e gripă? Pe ei i-a ocolit? De ce?

— E cea mai bună clasă, spuse Vătășel.

— Cu bunăvoință, cu organizare mai bună, cu măsuri mai energice și cu puțină critică — se poate! V-am demonstrat, nu?

— Da, aveți perfectă dreptate, tovarășe inspector, spuse Oiescu.

— Vă rog să serviți. Avem și ceva prăjituri de casă, îl rugă Vătășel.

— O clasă cu prezență sută la sută. Vă felicit! Cîți elevi aveți în a IX-a?

— 29.

Inspectorul se miră. Apoi întrebă:

— Nu-s mai mulți?

— Ne cunoaștem clasele și-n vis, preciză Vătășel.

— Măi tovarăși, eu am numărat de două ori: erau 30!

— Ei, acum unul în plus sau în minus, ce contează, zise Oiescu și umplu paharele cu pepsi.

TELEFONUL

Sucală și Meliță sînt doi cetățeni onești. Ei au făcut un schimb de locuință. Și de telefon. Sucală, om mai întreprinzător sau cu mai multe relații, se duce la telefoane. Vrea să găsească un dram de înțelegere, mai exact și el și tovarășul său, Meliță, să-și păstreze telefoanele. Așa cum sînt. Așteaptă la rînd, politicoș și răbdător. Ajuns în fața ghișeului încearcă să-și facă oarecum cunoscută dorința, problema, ca să nu fim atît de pretențioși.

— Stimată tovarășă, eu schimb locuința...

— Nu aparține de noi, zice funcționara, încruntată și indispusă ca un condamnat pe viață. La Consiliul popular...

— O clipă, permiteți-mi. Schimb și telefonul. Eu îl las, cel care vine în locul meu îl lasă pe al lui...

— Ce stradă? Ce număr?

— Speranței, tovarășa. Numărul telefonului — 1 44 21.

— Adresă completă, vă rog.

— Strada Speranței 1092, Bloc Mo2, cvartal III, Aleea X, Sc. 7 et. 8, ap. 101.

— Locuiți într-o casă veche sau într-un bloc?

— În bloc, doamnă!

— Faceți o cerere prin care solicitați schimbarea telefonului. Motiv? Ați schimbat domiciliul. Plătiți la caserie 800 de lei. Demontați aparatul și-l aduceți la noi. Îl demontați cu grijă, să nu-l stricați.

— Aș avea o rugăminte...

— Inutil. Dacă vreți, poftiți.

— Nu s-ar putea...

— Nu!

— Sînteți sigură? Nici n-am precizat ce doresc?!

— Să nu aduceți aparatul! Asta vreți?

— Exact! N-are nici un rost să-l mai demontez, să-l aduc, pe urmă, altcineva să-l readucă înapoi...

— Insistați degeaba.
— Mi se pare logic să rămână...
— Noi avem reguli. Ne conducem după ele, nu după logică, tovarășe!

— Eu voi avea în continuare un post telefonic la domiciliu?!

— Așa este. Dar trebuie să aduceți aparatul, să-l predați. Așteaptă și alții...

— Ce să fac? N-am încotro. Dar Meliță, cel cu care schimb...

— Îl aduce și dînsul aici!

— Și în cît timp îmi va reinstala telefonul?

— În 10, cel mult 15 zile. Dacă nu apare vreun eveniment neprevăzut. În ultima vreme s-au înmulțit...

*

Telefonul lui Sucală sună mereu și cînd trebuie și cînd nu trebuie. Sucală sună la deranjamente de mai multe ori. Vine un băiat drăguț cu salopetă albastră, cu o sacoșă albastră și chiar cu ochi albaștri. E luminos, radios, galant.

— Ce are? întrebă el zîmbind amical.

Sucală scoate o hîrtie. Vrea omul să fie exact:

— Minute în șir nu are ton...

— Se mai întîmplă, zîmbește iar tehnicianul și se așează pe un scaun.

— Nu cuplează...

— Toate au meteahna asta... Altceva?

— Deseori ridic receptorul și aud: pac-pac-pac, ca o mică mitralieră.

— Sînt și ele prea solicitate.

— Vine ton continuu, fals, inutil...

— Decît deloc...

— Se formează aiurea de cele mai multe ori, deși eu nu greșesc. L-am supravegheat.

— Supravegheați-l în continuare. E foarte aglomerată centrala...

— Uneori e mut complet...

— Da', da-i trec!

— Sună și la mine cînd cuplajul formează numărul.

— Asta se remediază. Îl mai ungem, îl mai dregem noi...

Băiatul cu salopetă albastră se apucă ager și sigur de

lucru. Sucală îl urmărește cu emoție și ciudă! „De-ar ști — gîndește el — cîți pumni i-am dat, cît l-am izbit de masă...”

*

După o vreme, vine iar un tehnician de la telefoane. Un om între două vîrste, mahmur, cu o pufoaică și mustață. Între buze poartă o țigară. Pufăie.

— Nu v-am chemat, se miră Sucală.

— Facem o revizie.

— Nu, protestează Sucală și barează brutal calea oaspetelui.

— De ce? se oprește dezorientat tehnicianul.

— Nu admit. Telefonul merge excelent. Nu vreau să-l stricați.

— Îmi pare rău. Vorbiți cum nu e cazul.

— Vă cer scuze, dar de telefon nu vă atingeți. Merge extraordinar și n-aș vrea să-l dereglați!

— Cine vi l-a pus la punct?

— Eu!

— Vă deranjează dacă vă întreb cum? În ce mod?

— Defel. Vă explic, dar nu-l atingeți. Eu sunam acasă și nimeream tot la cuplaj, la Baba. Într-o zi, am făcut numărul lui. Și am nimerit la mine. De atunci, sunăm, și eu și el, invers! Eu formez numărul lui, el pe al meu.

— Nu se poate?

— Nu? Sucală formează un număr. Îi întinde receptorul. „Casa tovarășului Baba?” „Da”. „Baba!” „Da!” Tehnicianul rămîne uluit. Întreabă cu voce tremurîndă:

— Pot să sun la mine acasă?

— Vă rog. Ce număr?

— 5 73 22.

— Perfect, zice Sucală. Pofțiți. Tehnicianul ia receptorul: „Alo, casa Pop? Scuzați!”

— Nu, nici o problemă, îl liniști Sucală. Vi-l fac eu: 5 73 21.

— E greșit...

— „Casa Pop? Da! O clipă” — Pofțiți?

Pop nu are putere să ridice mîna. O voce zbiară în receptor. Din cameră ies copiii, de 10 și de 12 ani, ai lui Sucală.

— Tată, ghiozdanul lui — și arată spre fratele său mai mic — e complet.

— Și al lui tăticule, zice Prîslea . . .

— Bine. Să fiți cumînți.

Copiii pleacă. Pop stă pe un scaun. Privește năuc. Nu mai înțelege nimic. Întreabă:

— De ce-i puneți pe copii să-și facă unul altuia ghiozdanul? Asta nu înțeleg . . .

— Vă e rău?

— Parcă . . .

— Vă dau un pahar cu apă!

— Da . . .

Sucală aduce repede un pahar cu coniac. Apoi adaugă:

— Dacă își face fiecare ghiozdanul lui, copiii uită acasă ba o carte, ba un caiet. Așa nu uită nici unul nimic.

— Bine și de ce procedați așa?

— Să le fie mai ușor cînd vor fi mari, să fie mai obișnuiți . . .

ANIVERSAREA

Cu năsucul lipit de geam, Gina privea risipa de poezie și rugină a toamnei. Despuiat și răvășit, plopul din fața ferestrei i se părea ca un amant refugiat în grabă, dintr-un pat străin. Oftă adânc și se întoarse către soțul ei, care citea sîrguincios ziarul.

— Iubitule, tu știi ce zi e azi?

— Nu, zise el absent, cufundat în rubrica „Toată suflarea satelor din zori și pînă noaptea în cîmp!”

— Aniversăm ceva...

— Nu știu... aruncă el morocănos.

— Zece ani de cînd ne-am cunoscut. Zece ani de dragoste puternică și curată, iubitule! Parcă abia ieri ne-am cunoscut...

— Ei nu mai spune?! tresări el.

— Cei mai frumoși, cei mai adevărați ani din viața mea.

Gina se așează pe speteaza fotoliului și-și încolăci brațele pe după gîtul lui. Îl mîngieie îndelung, cu duioșie și tandrețe, adăugînd:

— Atît doar, că ai încăruntit nițel...

— Nițel bine, gemu el, cu ochii în ziar.

— Puțin. Încolo, ai rămas același bărbat inteligent...

— Nu bem nimic? Pentru aniversarea noastră? o întrerupse el dinadins.

— Ba da. Ce dorești? zise ea și-și trecu degetele prin părul lui des, creț și atît de cărunț.

— Metaxa! Șapte stele.

Gina se duse după coniac. El sorbea cu nesaț ziarul. Femeia umplu paharele.

— Ce mult te iubesc, iubitule, zise ea, în timp ce el citea transpus ziarul. Tu ești cel mai cuceritor...

— Noroc, iubito, o întrerupse el din nou. Și ridică paharul.

— Noroc? La vîrsta asta? De unde? La ce? Să fie mai bine într-un ceas bun.

— Să fie, acceptă el. Bău coniacul și se cufundă în lectură.

— Tu ești cel mai iubit, cel mai inteligent, cel mai corect, cel mai înțelept, demn și curajos bărbat pe care l-am cunoscut. Ce mult te iubesc!

— Nu mă săruți? zise el brusc.

— Nu, iubituie. Sărutul e prea vulgar și mai ales acum. Dar te iubesc! O, dacă ai ști cît te iubesc!

— Bine. Perfect. Mai pune un pahar...

— Tu nu mi-ai spus niciodată cît mă iubești!?

— Eu? De ce să-ți spun? E un lucru care nu se spune, Gina, se face, se demonstrează.

— Nu fi rău, iubituie. Eu sînt supusă, ascultătoare, sinceră, iubitoare. Te iubesc mai mult decît îmi iubesc viața.

— Noroc, Gina. Te iubesc și eu.

— Noroc, iubițel. Vai ce bun e coniacul...

— Puțin cam dulce... Ție așa îți place, nu?

— Așa e...

El s-a ascuns iar în paginile ziarului. Ea s-a dus încet la geam, să privească plopul răvășit și despuiat...

— Ce mare ești tu, iubituie.

— Da, draga mea.

— Și inteligent!

— Și!

— Frumos și puternic!

— Da.

— Hotărît și sigur.

— Evident. Noroc, puicuța mea.

— La mulți ani, iubituie. Știi, deja simt coniacul!

— Nu aduci puțin sifon?

— Ba da. Asta voiam și eu.

Gina a ieșit mișcîndu-și cu subînțeleș șoldurile apetisante. A adus sifonul și a umplut paharele cu coniac. A precizat scurt:

— Azi o să ne îmbătăm. Noroc, iubituie!

— Ziceai că nu-ți trebuie noroc!?

— Mie, nu. Ție poate îți trebuie.

— Am avut destul... Și te am pe tine...

— Iubituie, zise ea și se așează în brațele lui peste ziar, chiar peste o fotografie, în care vede o cireadă.

— O să te împungă vitele, zise el, gemînd.

— Cel puțin ele, iubitele. Te-am auzit ieri, din balcon, cum ai vorbit la alegerea noului comitet de locatari.

— Mă indispui, dragă Gina. Mai bine să bem.

— Și băură din nou. După o lungă perioadă de tăcere, femeia începu iar:

— Tu ești atît de bun și de frumos...

— Gina, te rog, măcar azi, nu mai vorbi așa. Te implor!

— De ce? întrebă ea supărată și se mută pe celălalt fotoliu.

— Uite, trebuie să-ți spun ceea ce gîndesc de mulți ani. Mi-e greață, mi-e silă, de neîntreruptele tale declarații de dragoste... Nu mai pot. Mă sufoc. Mi-e greață. Crede-mă!!

— Greață? Silă? Vai de mine, iubitele! Se poate?!

— Mi s-a urît de ele, le urăsc, le disprețuiesc, le detest. Bine că am băut cîteva pănărele, peste vodca băută înainte de a veni acasă. Altfel, eu, cel mai curajos bărbat, cum zici tu că sînt, nu eram în stare să scot o vorbă.

— Cum poți spune una ca asta, iubitele?

— Să fie într-un ceas bun, Gina.

— Să fie.

Au băut și el, de data aceasta, a umplut paharele. Mîna îi tremura, gesturile și fața lui crispată trădau o minie surdă, clocotitoare. Vorbi brusc și cu o neobișnuită fermitate în glas:

— Gina, de mult voiam să te întreb ceva!

— Te rog, iubitele.

— Gina, m-ai iubit în acești zece ani măcar o singură zi?!

— Se poate? Mă jignești, iubitele.

— M-ai iubit cu adevărat, sincer, total, orbește, cum se spune, măcar o zi?!

— Da!

— Cînd?

— Întotdeauna, iubitele.

— Nu mai fă pe sfînta, zbieră bărbatul de se cutremurără geamurile, iar plopul despuiat pe jumătate mai pierdu cîteva frunze.

După o lungă tăcere, Gina întrebă mușcîndu-și buzele:

— Vrei să știi adevărul?!

— Da!

— Nu te-am iubit niciodată!

— Nici chiar la început, în primele luni?! zise el îngrozit.

— Pe măsură ce trec anii, îmi dau seama, din ce în ce mai limpede, mai dureros, că nu te-am iubit deloc.

— Ba m-ai și înșelat!

— Ai dreptate, iubitule.

— Neagă, spune că nu e adevărat!

— Nu te pot minți! Nu te-am mințit în viața mea.

— Dar m-ai înșelat! Cu Alexandru.

— Și cu el!

— Venea la noi cu soția. Jucam canastă pînă la două noaptea. Și voi vă iubeați pe ascuns, vă duceați la filme împreună, dimineata, de la nouă, cînd sălile sînt goale...

— De unde știi?

— Mi-au spus prietenii și nu i-am crezut.

— De ce?

— Eram convins că mă iubești! M-am supărat pe ei, i-am ocolit... Am ocolit adevărul.

— De asta te-am înșelat, te-am compătimit... Iar acum te detest.

— De ce, de ce, Gina? Dacă te-ai purtat astfel cu mine, dacă m-ai înșelat și m-ai disprețuit, dacă mă detești, de ce mă torturezi, zi de zi, cu cele mai monstruoase și neșfîrșite declarații de dragoste, cu cele mai deșarte laude la adresa mea? De ce?

S-au privit minute în șir străini, în tăcere. Apoi Gina a spus sec:

— Îmi era și-mi este milă de tine, iubitule.

— Milă? gemu bărbatul ca o fiară rănită.

— Milă. O teribilă milă mă cuprindea de cum apăreai...

— De ce nu m-ai părăsit?

— Tot de milă, iubitule.

El goli paharul cu o ură fără margini, cu ochii ieșiți din orbite.

— Îți aduci aminte ce mi-ai cerut în prima săptămînă după căsătorie?

— Nu.

— Mi-ai cerut să te iubesc numai și numai pe tine, să fiu convinsă că un bărbat mai bun, mai demn, mai înțelept și mai devotat decît tine nu există, că vrei să ne invidieze toată lumea.

— Am spus eu asta?

— Mi-ai cerut! Mi-ai impus! Din clipa aceea, am început să mă îndepărtez de tine...

— Dar m-ai urmat, m-ai înșelat, ți-ai adus în casa mea... amanții.

— Lumea ne invidiază! Toți spun că nu cunosc o familie mai fericită.

— Spun! Dar ce e în sufletul lor, n-ai de unde ști!

— Pe tine, iubitele, întotdeauna te-a interesat numai ceea ce s-a spus despre tine și nicidecum ceea ce au crezut oamenii, ceea ce era în sufletul lor...

Gina rămase cu năsucul lipit de geam, privind afară la plopul răvășit, despuiat de umbrele toamnei...

ZI DE MECI

Cînd a auzit yala răsucindu-se, Delia a sărit din pat — nici ea nu știe cum și nici cînd și-a luat capotul — și s-a pomenit în hol, în fața ușii. Ce să facă? Nu mai avea timp. Mișu, soțul ei, gras, roșu, masiv, a intrat gîfiind și grăbit foarte. A sărutat-o pe frunte și, cu scurta de fiș pe el, s-a repezit în bucătărie, s-a așezat la masă, fără să observe chipul Deliei, răvășit de spaimă, transfigurat de emoție.

— Dă-mi repede să mănînc ceva, repede, a cerut el.

— Ce e? a izbutit Delia să șoptească.

— E derbi mare, azi. E meci! Adu ceva să înfulec. Trebuie să fug...

— Ziceai că nu mai treci pe acasă, vorbi femeia și abia reuși să pună pîinea pe masă. Mai bine mănînci ceva în oraș, Mișule!

El își privi palmele și cu aceeași abilitate neașteptată, porni spre baie, fără veste, să se spele pe mîini. Femeia nici n-a avut timp să intervină, să-l oprească. Cînd tocmai voia să treacă, din hol în cameră, Mișu văzu, în patul nevastei lui, un bărbat numai într-un maiou găurit, dormind pe o dungă. Se auzi un geamăt adînc și greoi, de animal înjunghiat. El se întoarse mut de durere în bucătărie și scoase dintr-un pupitru un cuțit lung și subțire, făcut dintr-o baionetă rătăcită din război.

— Îl omor, îl omor, zise el negru de mînie!

— Omoară-mă pe mine, îi ceru Delia și blocă ușa de la bucătărie.

— Vă omor pe amîndoi. Întîi pe el! Să suferi, să vezi cum moare! Pe el!

— Încet, te rog, să n-audă vecinii. Fii calm, nu e bine să lucrezi nervos, crispat...

— Cine-i nemernicul? Banditul? Vagabondul? Cine-i?
— Tu vezi ce apartament mare, frumos, central, avem?
— Și ce are casa cu el?
— Dacă nu era el, îl mai aveam, Mișule?!
— Îl omor, zise el, ceva mai puțin convins și hotărît.
— Ai văzut Italia, Franța, Spania! Așa e, Mișule?
— Am văzut. Și?
— Fără el nu vedeam nimic. Datorită lui am bătut lumea!

— Imbecilul. Bine că nu mi-a luat pijama. Tot are cît de cît bun simț. De bătut tot îl bat să mă pomenească, zise el și luă un leaț din fag, cu care ridica mobila.

— Stai, Mișule, nu te aprinde, îi aținu ea calea. Fiu-tău a primit repartiție în oraș.

— Tot datorită lui?

— Tot. Mașina cum am luat-o? Cine ne-a făcut rost de comandă specială, imediat cînd ne-a venit rîndul s-o cumpărăm?

— Dobitocul! De ce doarme așa, fără grijă? Ca un animal? E acasă la el? Nici nu-i pasă!

— E obosit, are și el atîtea pe cap...

— Îi rup oasele, zise el și încercă iar să se apropie de oaspetele care dormea, acum cu bătătorul de covoare în mînă.

— Cînd am fost bolnavă, îl opri iar Delia, de era să mor, mi-a trebuit gama-venin. Dacă nu era el, nu mai eram nici eu, Mișule! O fiolă costă 3 600 și n-o are nimeni. El ne-a dat-o și, nu ne-a costat nimic...

Impresionat, Mișu a pornit încetîșor, fără zgomot, spre patul lui, călcînd doar în vîrful picioarelor.

— Ce vrei să faci?

— Să-l învelim, să nu-i fie frig!

Și Mișu s-a apropiat cu o nemărginită grijă, l-a aco-perit cu o pătură, ușor, să nu-l trezească. Și-a îmbrăcat în hol treniul și a deschis ușa:

— Cînd vin de la meci să nu-l mai găsesc! Fac urît de tot. Să-și termine somnul și roiu...

— Fii liniștit, Mișule. Tu ești de vină: ai spus că nu dai pe acasă, că te duci la meci...

— Ce vrei? zise Mișu neputincios.

— Trebuie să te stăpânești și tu, viața e complicată, cere multă răbdare, renunțare, înțelegere... Pleci și nu mă săruți? l-a dojenit ea, cu o neobișnuită căldură în glas.

Mișu a sărutat-o pe frunte și a alergat pe scări. În fața lui, cobora un vecin. Mișu i-a strigat cu putere, de-au tremurat pereții:

— Hai, băiețiii!

ANOTIMPURI

În fiecare an, filiala își analizează temeinic, cu simț critic și autocritic, activitatea și trece întotdeauna cu vederea raportările în ... plus, care aici au devenit tradiționale. Vinătorii ridică problemele dificile cu mult curaj, cu principialitate și răspundere, un tovarăș de la centru le reține într-un carnet și răspunde cu principialitate și, dacă e cazul, chiar cu curaj. Anotimpurile trec, trec grabnic, încît nu ne vine să credem. Cum trec?!

I

— Tovarăși, aș vrea să ridic o problemă care ne afectează. Sînt grupe, ca a noastră, care au pe fondul lor, ca vînat principal, iepurele. Noi însă nu primim autorizații. Fondul a fost repopulat și avem foarte mulți iepuri. Lipsesc cu desăvîrșire mistreții, lupii și cervidele. Atunci, ce să vînam, tovarăși? Ni s-a cerut să facem muncă voluntară, conform regulamentului, care e unul și același pentru toți! Am dus sare la cervide, deși nu avem. Poate se va rătăci vreuna și pe la noi! S-ar zice că am lucrat degeaba. Așa se cere, așa facem. Dar am împrușca și noi un iepure, tovarăși! Deși avem, deși produc pagube mari ... Ce să mai spun? oftă vorbitorul. Am cere sprijin în această chestiune.

— Da, tovarăși, spune în final cel de la centru, am reținut problemele ce au fost ridicate, ca și judicioasele propuneri. Interdicția e veche și nu numai inutilă, ci și dăunătoare. Am și discutat să vă dăm aprobare pentru iepuri și cifră de plan. O remarcă: prezența cam slabă a tovarășilor vînători la ședință!

II
— Tovarăși, aș vrea să mulțumesc pentru că ni s-au dat aprobări pentru iepuri. Fondul nostru a primit plan 70 de iepuri și nu l-am realizat, tovarăși! De ce? În primul rînd, pentru că tragem prost, nu ne-am antrenat, am ocolit poligonul, ne-am dezobișnuit să vînam. În al doilea rînd, pentru că e o problemă, cea a cartușelor: sînt slabe, cu o bulă din plastic. Tragi în iepure, tună groaznic, urechiatul sare în sus și fuge. Găsim bula de plastic plină de puf... Chinuim vînatul și ne chinuim pe noi. Să se îmbunătățească neapărat calitatea cartușelor și să nu tune așa tare. Noi nu vrem să facem zgomot, ci să vînam, nu să speriem vînatul, ci să-l împușcăm. Un amănunt: în fondul nostru a fost văzut un ied!!

— Da, spune gînditor cel de la centru, am reținut problemele. Am discutat problema cartușelor și vă pot asigura că o să aveți mai multe și mai bune. Trebuie însă să mai treceți pe la magazinul de specialitate. Avem stocuri de cartușe. Le luați și vă antrenați la poligon, tovarăși. Vă felicit pentru eforturile dumneavoastră, în sensul că a apărut un ied. Mai puneți sare și frunzare, tovarăși, o să apară și alții, vă asigur. Cam mic numărul membrilor....

III

— Tovarăși, sîntem într-o situație alarmantă: avem iepuri, avem plan, avem gloanțe de calitate, dar cu toate acestea nu ne-am făcut planul. Am recurs și la lucruri re-folosibile, la lațuri, tovarăși, și tot nu l-am realizat, așa cum s-a subliniat în darea de seamă. Vîntorii nu mai vin la pădure! De ce? O spunem deschis: cei în vîrstă stau pe la cozi indiferent ce se se dă; cei tineri nu ies din discoteci și videoteci; în sfîrșit, tovarășele vîntoare s-au apucat de fumat și preferă o cafea în amestec cu un prieten la o cafenea, în timp ce soții lor cară sare la cerbi. Elevii am vrut să-i antrenăm, dar sînt mici și trec greu treptele și sînt și ocupați cu olimpiadele, cu strîns borcane, curățit parcuri și zone verzi. Eu aș întreba: pădurile nu sînt tot zone verzi?! Sînt! Și ce aer curat au. Iepurii ne-au pricinuit pagube imense. Aș putea zice că iepurele este azi

un dușman necruțător! De aceea fac o propunere. Ca să sporim numărul vânătorilor, să ne putem face planul, fiecare grupă să fie arondată unei întreprinderi, care să ne acorde sprijin moral, uman și material! Să reducem numărul cartușelor. Sînt prea multe.

— Da, tovarăși, vă confrunțați cu probleme acute. Gădesc foarte bună propunerea cu întreprinderile. O vom generaliza și aplica. Vom reduce numărul cartușelor. Să luați însă măsuri să combatem această mare și lacomă sălbăticiune, care a devenit iepurele! Prea multe daune ne face. Inadmisibil de multe. Puneți lațuri, plase, faceți ce știți și combateți-l!

IV

— Tovarăși, avem peste 20 de grupe, cu aproape o mie de vînători mai mulți ca acum cinci ani. Ne-am dezvoltat simțitor, avem cartușe, avem plan mare, dar nu mai sînt iepuri. Au fost de vină inundațiile, dar și combinele și tractoarele, care circulă fără sirene și distrug puii. Cerem să se pună sirene la fiecare atelaj agricol, la fiecare mașină. Cît mai multe sirene. Vrem să repopulăm fondul nostru de vînătoare cu iepure. Am cerut vecinilor iepuri matcă, dar nu au nici ei. Nu există. Ce e de făcut?

— Am reținut cele ridicate cu matură responsabilitate vînătorească, vorbește grav cel de la centru. Ne bucură că au crescut efectivele de vînători. Am discutat chestiunea iepurilor. Trebuie să repopulăm fondurile de vînătoare. Vă informez neoficial că s-au luat măsuri. Iepurele este deficitar în toată Europa, nu numai la noi. Ni s-au promis iepuri matcă din import. Dăm niște mistreți și aducem iepuri. Se pare din Bulgaria. Am reținut propunerea sirenelor. Veți avea un număr mare de sirene, tovarăși.

— Ce anotimp urmează?

ŞANSA

Mistreţul conducea autoritar adunarea vieţuitoarelor pădurii. Bău din apa minerală cu sobrietate, apoi continuă grav:

— Pădurea noastră are nevoie de performanţe mari, valoroase şi pe plan sportiv. Avem talente, avem condiţii, avem specialişti, dar ne lipsesc performanţele. De ce? Vă spun eu: nu muncim, nu ne pregătim ca lumea, nu ne propunem obiective reale, majore, clare.

— Aşa este, aveţi dreptate, spuse linguşitor vulpoiul. Nu muncim bine. E un adevăr de care va trebui să ținem seama.

— Oportună părere, zise mistreţul, măgulit de intervenţia pozitivă a vulpoiului. Toată suflarea pădurii va trebui să participe la concursuri. Nu există excepţii, nici scutiri! Nici un fel de scutire, să fie limpede! Duminică, toate vieţuitoarele vor lua parte la concursul de înot. Se va traversa marea lac.

— Bravo, strigă vulpoiul.

— E un concurs măreţ, cu şanse pentru fiecare.

— Ar trebui un regulament, îndrăzni lupul. Unii ştiu să înoate mai bine, alţii mai puţin bine...

— Nici vorbă, i-o tăie brusc mistreţul. Toţi se aliniază la start în mod egal. Să nu avem vorbe. Fiecare va înota. Asta e important. Că unul înoată mai repede, altul mai încet, e o altă căciulă. Unii chiar vor învăţa cu această ocazie!

— Eu nu ştiu să înot, am lîna prea mare, dacă intru în apă... se auzi o voce.

— Cine vorbeşte? întrebă indispus mistreţul.

— Oaia, zise încet iepurele.

Apoi se auziră alte voci:

- Să fie scutită!
- Nu știe să înoate!
- Se va îneca sigur!
- Apa e foarte adâncă...
- Liniște, ceru grav mistrețul. Să-i acordăm și ei o șansă. Doar despre asta vorbeam!? Nu e normal?
- Și nimeni nu mai scoase o vorbă!

— Pădurea noastră are nevoie de performanțe mari, valoroase și pe plan sportiv. Avem talente, avem condiții, avem specialități, dar ne lipsesc performanțele. De ce? Vă spun eu: nu renunțați, nu vă lăsați de mâini, nu ne pro-

— Așa este, v-ați dreptate, spune înălbitorul vulturilor. Nu renunțați până la un adevăr, de ce e va trebui să înținem

— Oportunități, da, dar mistrețul, mistrețul de țară

— Poate pozitivă a mulțumirii. Dacă există excepții, mi se pare

— Pui să participle la concursuri. În existență excepții, mi se pare

— Înțeleg că vorbim de concursuri, de concursuri de țară

— Înțeleg că vorbim de concursuri, de concursuri de țară

— Ar trebui un regulament, înțelegem? Unii spun

— Înțeleg că vorbim de concursuri, de concursuri de țară

— Înțeleg că vorbim de concursuri, de concursuri de țară

— Înțeleg că vorbim de concursuri, de concursuri de țară

— Eu nu știu să înot, am lina prea mare, dacă intru

— Cine vorbește? Întrebă indispus mistrețul.

— Oais, xhe înțelegem.

— Apoi se auză alte voci:

PE TUȘA

Într-un local elegant, doi conducători sportivi stau de vorbă lângă două pahare cu whisky.

MARIN: Cum e, tovarășe Vasile?

VASILE: Cum să fie? Bine. M-ați chemat și am venit.

M: Îmi pare rău! Noi nu chemăm pe nimeni. Noi v-am invitat doar. E vorba de o colaborare.

V.: Mă rog...

M.: E cu totul altceva. Recunoști!?

V.: Evident.

M.: Întii spune-ne ce e cu echipa voastră?

V.: Ce să fie...

M.: Vă urmăresc și sînt îngrijorat. După opt etape, nu ați reușit să luați nici un punct în deplasare. E posibil?! Ce se întîmplă cu voi?

V.: În deplasare, echipa nu merge cum trebuie.

M.: De acord. Dar v-a bătut și Tîrnavele, ultima clasată!?

V.: Ne omoară arbitrii.

M.: Serios!?

V.: Trebuie să înscriem 4 goluri, ca 2 să fie valabile!

M.: Ai, nu vorbi!

V.: Pe onoarea mea. La Tîrnavele, arbitrul Prepeliță ne-a dat 7 cartonașe galbene. Nouă, oaspeților — 7, gazdelor nici unul.

M.: Ai, nu vorbi!?

V.: Duhnea arbitrul și după meci. În foaie, să vezi minune, n-a trecut decît 3 cartonașe. „De 4 vă iert, să nu ziceți că-s om rău” — ne-a spus, după ce ultimul sfert de oră al meciului a ținut cartonașul galben în mînă. Ai mei nu se mai uitau la balon, se uitau la cartonaș!

M.: Ca șoarecii la care le arătau zilnic pisica!

V.: Exact. Am făcut memoriu.

M.: Unde?
V.: La Federație. Am protestat!
M.: Ai, nu vorbi!
V.: Am protestat că nu le-a trecut pe toate 7 în foaie.
Măcar să știm una și bună.
M.: Și ați primit răspuns?
V.: Pînă azi nimic. Observatori nu mai sînt... Lupii, arbitri la meciul oilor! Măcar să mai stea și ciobanii pe aproape...
M.: Noi cum am pierdut duminică...
V.: Am văzut la televizor. Nu l-ați recuzat pe Popescu ăla?
M.: Nu.
V.: De ce?!
M.: (Grav, șiret apoi) Ne-a ajutat mereu. Ne-o dă el și pe asta înapoi! Duminică a avut obligații.
V.: Ei, așa da, mai merge...
M.: Antrenorul vostru cum e?
V.: Știu eu... Am dat afară doi în campionatul ăsta.
M.: Și ce măsuri preconizați?
V.: Îl dăm afară în continuare.
M.: De ce, frate?
V.: Să nu se zică că nu luăm măsuri, că nu acționăm, că sîntem pasivi!
M.: Și pe cine luați?
V.: Poate ne dați dumneavoastră unul.
M.: Noi l-am schimbat pe Turcu.
V.: Și pe el?
M.: Și!
V.: Cînd?
M.: Acu' două zile.
V.: Îl luăm noi.
M.: Luați-l că nu e bun.
V.: Nici nu trebuie să fie!
M.: (Mirat) Atunci de ce-l mai luați?
V.: Să avem pe cine schimba.
M.: Cam mult îi schimbăm...
V.: Greșim cînd îi aducem, nu cînd îi dăm afară.
M.: Ai, nu vorbi!
V.: Zău. O să ajungem că ziarele vor publica săptămînal nu numai arbitrii etapei, ci și antrenorii din săptămîna respectivă. Trăiți.
M.: Trăiești, Vasile. Uite de ce te-am chemat.

V.: Invitat...

M.: Ce-ai spus?!

V.: Nimic...

M.: Îl vrem pe Stănuleț.

V.: Și pe el?

M.: Și!

V.: N-are loc în echipa dvs.

M.: Nu.

V.: La noi e cel mai bun.

M.: Așa e.

V.: La dumneavoastră nu va juca?!

M.: Nu.

V.: Atunci de ce-l luați?

M.: Să nu-l ia alții.

V.: Îl luați și-l țineți pe tușă?!

M.: Mai bine, decât să-l ia alții!

V.: Nu-l dăm nimănui!

M.: Vă întreabă pe voi cineva...

V.: De ce, de ce-l luați?

M.: Să nu-l ia Viitorul! Scurt. Nu-i putem lăsa să-și facă echipă. Nu sîntem fraieri...

V.: Asta ce tactică mai e?!

M.: Asta e o necesitate.

V.: Și ce ne dați în schimb?

M.: Ionescu, Dumitrescu, Lemneanu. Alegeți!

V.: Ionescu e gata; operat de menisc, nu-l mai ține piciorul...

M.: Bun. Ceilalți?

V.: Lemneanu nu ne trebuie.

M.: De ce?

V.: Băutori avem și noi destui, pe plan local. De ce să mai aducem unul?!

M.: Dumitrescu?

V.: E portar. Portar avem bun.

M.: În trei zile să am răspuns. Altfel îl luăm pe Stănuleț, nu vă dăm nimic în schimb și încetăm orice colaborare.

V.: De cînd așteptam să nu mai colaborem... N-avem noi norocul ăsta...

SALVATORUL DE LA ÎNEC

Şeful şi subalternul apropiat, un fel de mînă dreaptă, n-au tihnă nici în cele cîteva minute, în care-şi beau cafeaua de la ora opt. O beau în pripă, cu zgîrcenie şi plăcere şi mai rezolvă, între timp, cîte o problemă urgentă. Viaţa îi solicită intens.

- Ce e cu barca? se interesează şeful îngrijorat.
- Am scos-o la concurs.
- Deja?
- Avem un salvamar nou.
- Am găsit un băiat bun?
- De excepţie.
- Mă bucur. Eşti sigur?
- Absolut.
- Pe ce te bazezi?
- Pe calitatea superioară a sugestiilor ce ni s-au făcut!
- Cum am acţionat?
- Normal, corect, principal, exact: doar probe teoretice şi practice.
- Are dosar bun?
- Foarte bun.
- Ceva rude?
- N-are rude. Nici aici, nici în altă parte!
- Mulţi candidaţi?
- 16.
- Pe o barcă?!
- Da.
- Intervenţii? zice şeful cu glas scăzut.
- Ca de obicei, nu!
- Adică?
- Nu puteau lipsi!
- De unde?!
- Tot de acolo!

Mulțumit, șeful scoate din masă un pachet de Kent și oftează liniștit. Aprind țigări și beau din cafea.

— Probele practice în ce au constat?

— Zece kilometri înot în mare!

— Zece!?

— Concurs serios, tovarășe șef.

— Și?

— Nouă candidați au refuzat să ia startul. Doi, care l-au luat, au abandonat.

— Și băiatul nostru?! Sare ca ars șeful.

— N-a concurat.

— Atunci cum a reușit la concurs?

— A prezentat trei Diplome de învingător al concursului „Înot și sănătate” și un certificat medical că avea o criză de sciatică.

— Nouă abandonați! Cam mulți. De ce așa mulți?

— Valurile erau de trei metri. Cît casa.

— De ce am ales o asemenea vreme?

— Simplu: era cea mai bună.

— Bună!?

— Pentru băiatul nostru!! Trebuia să scăpăm de cei doi care s-au încumetat.

— Erau înotători buni?

— De clasă internațională. Unul a traversat Canalul Mîneicii!

— Extraordinar! V-ați descurcat corect, bine...

— Era unica noastră soluție. Alta nu aveam.

— Știe și limbi străine?

— Dacă trebuie, o să știe!

— Vreau să-l văd!

— E afară. Îl chem.

— Nu. Stai să ne bem cafeaua în liniște. Mă bucur că am acționat... cum să-ți spun... am acționat...

— ... principal...

— Exact! Asta e cuvîntul.

— Ca întotdeauna.

— De unde a venit principalitatea noastră?

— V-am mai spus: tot de acolo! Ca la concursul pentru cealaltă barcă!

— Da, să avem grijă, să-i căutăm noului salvamar o barcă bună.

— Nu e cazul.

— Nu?

— Nu-i dăm.

— De ce?!

— Îi dăm retribuția. În fond, asta, cred, vrea și el!

— Poate omul dorește să muncească!?

— N-o să dorească.

— De ce? Nu te pricep? Fii mai clar!?

— E un secret profesional.

— Al nostru!?

— Și al nostru și al lui.

— Promit să tac, da' divulgă-1!

— El nu știe să înoate!

Șeful se lasă moale în scaun și devine palid. Șoptește deznădăjduit:

— Nu știe?

— Nu.

— Ziceai că are trei diplome?

— Tocmai de asta le are. Altfel, nu-i trebuiau.

— Ce facem cu un asemenea salvamar? se roagă șeful acum, cu ochii plini de spaimă.

— Găsim.

— Ce? Nu mă fierbe, omule.

— Îi dăm un fluier, îl îmbrăcăm elegant, se va plimba pe plajă, iar dacă vreun turist va intra prea mult în mare, el va fluiera. Îl va atenționa.

— Asta e salvamar?

— Nu vă faceți griji, tovarășe șef. M-am gândit deja.

— La ce? zbiară șeful.

— El va face ceea ce ni se cere tuturor, muncă de prevenire. Vom pune accent sporit pe prevenirea faptelor grave, periculoase.

— Și dacă se înecă vreun turist?

— Exclus.

— El fluieră și ăla moare. Frumoasă activitate.

— E rece apa ca gheața. De o săptămână n-a făcut nimeni baie.

— Sîntem în iunie. Dar vine iulie, august...

— Atunci o să plece în concediu de odihnă.

— În plin sezon? Imposibil.

— Atunci își ia medical!

— Dacă nu vrea?

— Decît în barcă, mai bine acasă, în concediu...

— Și dacă el nu vrea nici medical? O să ne compromitem, o să ne facem de rîsul lumii...

— Nu, nu, tovarășe șef. Stricăm o barcă. N-are cu ce ieși în larg. Nu e vina noastră. Valurile au izbit-o de stînci.

Ochii șefului lucesc de bucurie. De bucuria de a avea un subaltern inventiv, decis, inspirat. Șeful întrebă iar:

— Mai avem cumva vreun post de salvamar liber?

— Nu.

— Slavă domnului!

Aprind țigări, apoi tot șeful — cu nesfîrșitele lui griji și răspunderi — aduce în discuție o altă problemă delicată:

— Cîți am salvat de la înec?

— Nici unul.

— Imposibil.

— E bine!

— E rău!

— Rău!? De ce?

— Cum ne justificăm existența? Pe ce bază iau salvamarii retribuția? Avem și un fond de premiere!

— E liniște, ordine...

— Toată lumea are fapte de excepție, care fac vîlvă, atrag simpatia șefilor... Iar noi? Noi ce avem?

— Activitatea noastră e mai aparte...

— Cu atît mai mult. Să găsim și noi idei!

Cîteva clipe se așterne liniștea. Apoi, subalternul sare bucuros de pe scaun și-și privește șeful de sus:

— Am găsit!

— Ce!?

— Inventăm niște salvați! Cîți?

— Știu eu... Tu ce zici?

— Vreo zece.

— Mulți! Foarte mulți.

— Trei.

— E perfect. Cum?

— Vorbesc eu cu ei. Găsesc doi băieți sau trei, le dăm un șpriț și-i aruncăm în mare. Facem vîlvă.

— Bravo, bravo, vezi că putem realiza lucruri mari, de excepție și noi? Totul e să ai inițiativă și imaginație.

— Dacă vrei vîlvă, îl putem arunca pe băiatul ăsta nou, care nu știe înota.

Șeful îl fixează mînios, cu o privire neiertătoare. Apoi adaugă:

— Te rog să nu mai glumești, să nu mai faci bancuri. Toată viața am detestat fleacurile, glumele nesărate, ban-

curile. Sînt un om practic, energic, care iubește principalitatea, seriozitatea, bunul simț. Ai înțeles?

— Am vrut să glumesc...

— Vorbim serios. Cui îi arde, acum, de glume? Avem 1 000 lei fond de premiere.

— Foarte bine, tovarășe șef. Dăm 2 premii de 300 la doi băieți. Aranjez și o salvare spectaculară...

— Bravo! bravo! Ce bine e să ai subalterni devotați, hotărîți, pe care să te poți sprijini, constată fericit șeful.

Subalternul tace. Nici n-aude ce zice șeful...

JULIETA PISTRUIATĂ ȘI SAȘIE...

Cabinetul directorului unui teatru. E o oră matinală. Directorul, îngândurat, așteaptă, lângă două cafele și două pâhărele cu coniac, un subaltern, cărui trebuie să-i ceară un anumit lucru! Nici lui nu-i convine, dar... n-are încotro! Cel așteptat, prim-regizorul teatrului, apare...

REGIZORUL: Bună dimineța. O mie de ani pace.

DIRECTORUL: Șezi (Semn spre cafea și coniac)

REGIZORUL: Ce onoare! Cu ce ocazie?

DIRECTORUL: Nu e vorba de ocazii... Dumneata știi că eu țin la teatru, la oameni... Te rog, servește-te!

REGIZORUL: Mulțumesc.

DIRECTORUL: Ce faci? Cum te lauzi?!

REGIZORUL: Nici nu fac, nici nu mă laud! Sper.

DIRECTORUL: Tabacule, aș vrea să discutăm ceva... ca între bărbați, ca între prieteni. Ca între oameni, care au pe umeri destule necazuri.

REGIZORUL: Da, se poate? Mai încape vorbă!? Vă ascult!

DIRECTORUL: Dumneata vei pune în scenă „Romeo și Julieta”. Am o mare rugămintă, te-aș ruga s-o accepți și să nu pui prea multe întrebări. Lucrurile sînt destul de complicate și... avansate, ca să zic așa. Fii bun și distribuie pe Iosefina Marcu în rolul Julietei.

REGIZORUL: (Rîde)

DIRECTORUL: (Grav) Nu comenta, nu rîde, acceptă propunerea mea și totodată primește, de pe acum, scuzele mele.

REGIZORUL: (Încă rîde) E un banc grozav...

DIRECTORUL: Crede-mă, vorbesc serios. Sînt obligat s-o fac. Nu știu cum să-ți explic...

REGIZORUL: Am luat-o drept glumă, așa, de început...

DIRECTORUL: Din păcate, e o obligație a noastră, a mea, a dumatile, de care nu ne putem feri.

REGIZORUL: (Uimit) Iosefina în Julieta?!

DIRECTORUL: (În șoptă, disperat) Da. Trebuie!

REGIZORUL: Eu fac un spectacol modern, de referință pentru teatrul nostru, pentru cariera mea. Spectacolul unei mari și pure iubiri. Mă gândesc la el de ani de zile, în nopți albe l-am văzut, l-am visat, l-am așezat în inima mea, în notițele mele...

DIRECTORUL: Te înțeleg, te prețuiesc, dar acceptă ideea mea! Te rog! E spre binele nostru.

REGIZORUL: Nostru?! Iosefina în Julieta? Ce să facă ea?

DIRECTORUL: Să joace.

REGIZORUL: Tovarășe director, nu accept așa ceva.

DIRECTORUL: Te rog!

REGIZORUL: Nu pot. Nu pot.

DIRECTORUL: Te oblig.

REGIZORUL: Nu-l fac.

DIRECTORUL: (Exasperat) Trebuie! N-ai încotro.

REGIZORUL: (Sare de pe scaun) Cu gripele astea care bîntuie, poate aveți febră...

DIRECTORUL: Se poate. Dacă joacă Iosefina în Julieta îmi trece febra.

REGIZORUL: Am la mine paracetamol și antigripale... Sînt foarte bune la tulpina grupei virozei ăsteia, de circulă acum!

DIRECTORUL: Eu am altă febră, Tabacule, cu f de funcție! O altă tulpină. Tot timpul sînt febril. N-am nevoie de medicamente, ci doar de Iosefina!

REGIZORUL: Nu pot!

DIRECTORUL: (Rugător) De ce?

REGIZORUL: Sînt un om deschis, cinstit, sincer, corect, un profesionist onest și am o singură credință: valoarea! Peste asta nu trec. Așa am fost crescut, format, educat.

DIRECTORUL: Poate că și Iosefina e o valoare!

REGIZORUL: Nu e... Jur pe ce vreți!

DIRECTORUL: Are și ea valoare...

REGIZORUL: (Enervat) Tămîia aia?

DIRECTORUL: (Insistent și răbdător ca un înger) Și tămîia are o valoare. Nu vezi: acum nu se găsesc lumînări. Dacă nu se va găsi nici tămîie!?

REGIZORUL: Țin la meseria mea, la codul meu de valori morale și nu accept.

DIRECTORUL: Eu sînt obligat să insist. Sînt obligat să te oblig și pe dumneata.

REGIZORUL: Discuția e nu numai inutilă, dar și jenantă.

DIRECTORUL: Tabacule, discut cu dumneata de la om la om. Trebuie să te conving.

REGIZORUL: Renunțați. Nu aveți pe cine.

DIRECTORUL: (Bea coniacul) Fata e conștiincioasă?

REGIZORUL: Este!

DIRECTORUL: Disciplinată e?

REGIZORUL: E.

DIRECTORUL: Are un fizic frumos?

REGIZORUL: Are!

DIRECTORUL: Țină ră e?

REGIZORUL: Așa se pare...

DIRECTORUL: Talent are?

REGIZORUL: Nu e pentru Julieta! Nu!!

DIRECTORUL: Trebuie să joace. N-ai de ales.

REGIZORUL: (Răbufnind) Eu nu fac o comedie, nu pun în scenă „Comici vestiți ai ecranului“ nici „Casca-dorii rîsului“. E o tragedie...

DIRECTORUL: Ce te supără la ea?

REGIZORUL: Vocea. O voce de bas, tabagică, de be-țiv... Pun mai bine „Othelo“ cu ea. O distribui în Iago. În travesti! Va face un rol feroce.

DIRECTORUL: O să vorbească mai încet... Iubirile mari se declară în șoaptă...

REGIZORUL: E pistruiată! Ori, ea trebuie să fie cu-ceritoare, fermecătoare, pură, grațioasă...

DIRECTORUL: O dai cu puțin fond de ten...

REGIZORUL: E sașie! Nici nu-mi explic cum a in-trat în Institutul de teatru. Trebuia să cadă de la vizita medicală!

DIRECTORUL: De aia a și intrat, probabil! Ochiu nu i se văd din sală.

REGIZORUL: E grasă! Pun „Chirița“ sau „Conu Leo-nida“ special pentru ea!

DIRECTORUL: Pină la premieră va mai slăbi!

REGIZORUL: Nu accept. Eu nu mă compromit. Nu-mi bat joc de meserie!

DIRECTORUL: Vezi, Tabacule, noi nu avem grijă de femei. Unele chiar pleacă de la noi... Insist. Te rog.

REGIZORUL: Refuz!

DIRECTORUL: Îți dau ordin de servici!

REGIZORUL: Îmi dau demisia!

DIRECTORUL: Să discutăm ca între bărbați. Mă văd obligat să intru în amănunte. Preferam o anume discreție. Mi-ai cerut o casă, un apartament mai liniștit, mai intim, mai aproape de centru, mai... într-o vilă. Am cerut! Mi-au oferit un apartament singur într-o vilă. Pentru tine... În centrul orașului. Curte și piscină.

REGIZORUL: Vă mulțumesc, e excelent, nu am alte pretenții.

DIRECTORUL: Am fost rugat și eu! „Măi, tovarășe director, am și eu o mică rugămintă. Nepoata mea, actrița Iosefina, vrea să joace Julieta. E visul ei. Creați-i condiții, dacă se poate... E tânără. Știți și voi cum sînt elementele astea de perspectivă, talentate: te lasă repede, dacă nu ai grijă de ele! Se duc la București. Ar fi păcat s-o pierdeți pe Iosefina... Nu că e nepoata mea, da e actriță, ce mai...” a încheiat omul!

REGIZORUL: (Emoționat) Vila?

DIRECTORUL: O vilă de două apartamente. Ocazie unică într-o viață de om!

REGIZORUL: Curte și piscină?!

DIRECTORUL: Garaj, pivniță, pod. Tot!

REGIZORUL: Pe ce stradă?

DIRECTORUL: Pe Mendeleev!

REGIZORUL: Altfel nu se poate?

DIRECTORUL: Ți-am spus niște... secrete de serviciu, ca să zic așa. Am cerut, mi s-a dat, îți cer. Ce pot să fac?

REGIZORUL: (Bea coniacul) Să mă mai gîndesc?

DIRECTORUL: Te sfătuiesc să nu mai gîndești. N-ai la ce și pentru ce. Acționează! Refuzi propunerea, pierzi vila.

REGIZORUL: N-aș vrea...

DIRECTORUL: Atunci?

REGIZORUL: O pun! Fac un spectacol cu Iosefina, cum nu visați. Dacă așa stau lucrurile, să fim și noi oameni. Romeo și Julieta va fi un eveniment teatral.

DIRECTORUL: (Acum sigur) Să ai grijă!

REGIZORUL: De ce?

DIRECTORUL: Fata e cam plinuță...

REGIZORUL: E o Julietă bărbată, fată săracă, din popor. Bine hrănită, voiam să spun. A, ei îi plac pastele făinoase...

DIRECTORUL: Pistruii? Să te gîndești și la ei.

REGIZORUL: Pun peste ei lumină roză. Romeo va fi îndrăgostit de pistruii ei.

DIRECTORUL: În text nu scrie asta!?

REGIZORUL: Bag eu o replică. Shakespeare nu se mai supără, ca ăștia, în viață. Prea l-am bărbierit și ajustat toți.

DIRECTORUL: Și vocea?

REGIZORUL: Mai tai din rol... (Găsind) Durerea ei se va auzi peste veacuri, va răscoli sufletele mileniului trei.

DIRECTORUL: (Șiret și inteligent) Vorbim cu criticii!

REGIZORUL: De ce?

DIRECTORUL: O lansăm! Îi rugăm să-i facă presă bună, s-o ducă la București sau undeva, la un Național.

REGIZORUL: De ce să plece? Poate rămîne!?

DIRECTORUL: Nu gîndești în perspectivă!

REGIZORUL: (Zăpăcit) Nu?

DIRECTORUL: Fata pleacă, vila — rămîne! Scăpăm de Julieta. Cine știe ce rol mai vrea!

REGIZORUL: Ce fler aveți!

DIRECTORUL: Am învățat ceva din teatrul ăsta mic.

REGIZORUL: Ce Julietă fac! Mamă! (Tresare) Pun însă o condiție!

DIRECTORUL: Iar?

REGIZORUL: Nu scot premiera, pînă nu am vila!

DIRECTORUL: (Pauză) O vei avea.

REGIZORUL: Va fi un spectacol!

DIRECTORUL: (Pune coniac) Este un spectacol! Noroc, Tabacule.

REGIZORUL: În sfîrșit! (Închină; cade cortina)

LOCUIŢA UNUI OM CU RETRIBUŢIE FIXĂ

E noapte târzie de vară. Doi infractori s-au strecurat într-o locuinţă. Cercetează casa şi se miră...

MOACĂ: (cu o lanternă cercetează grijuliu şi pedant totul) Ce locuinţă frumoasă! Pe pereţi numai tapet şi încă străin! Ce răcoare plăcută.

GOGU: (Răstoarnă un scaun) Pardon!

MOACĂ: Ți-am mai spus şi repet, Gogule, totul depinde de calitatea muncii noastre. De ce nu eşti atent?

GOGU: Iartă-mă, maistre. Răcoarea e de vină. Am tresărit. Nu folosi cuvinte radicale! E şi întuneric şi... răcoare!

MOACĂ: Întunericul e prietenul şi sfetnicul nostru cel mai apropiat. Şi mai sigur. (A deschis un bar mare; numai sticle) Cîtă poezie!

GOGU: Numai băuturi fine, străine... Poftim: sticle ovale, rotunde, dreptunghiulare... (Vrea să ascundă una)

MOACĂ: De ce te rupi de colectiv? De ce lucrezi sec-tar?!

GOGU: (Lasă sticla) Aşa-s eu, maistre, doar mă ştii. Când am de lucru, las totul. Să începem. (Aduce o sacoşă).

MOACĂ: (Deschide o comodă)

GOGU: Cafea! Şi ce cafea! (Ia mai multe pungi) Braziliană, africană, nemţească... Din Israel... Estraordinar!

MOACĂ: Oare cine locuieşte aici?

GOGU: Cine? Un om cu retribuţie fixă, ca atîţia alţii. Bine că are de toate.

MOACĂ: Aş vrea să ştiu cine e, ce meserie are, ce familie...

GOGU: O fi vreun ospătar...

MOACĂ: Exclus. Poate vreun şef de magazie, pe la O.J.T. (Într-un pupitru al comodei sînt aliniate cartuşe cu Țigări străine)

GOGU: Estraordinar! Îl halim pe barosan!

MOACĂ: Te rog să te exprimi civilizat. E vorba de clientul nostru. În fond, noi trăim datorită clienților pe care-i onorăm cu prezența noastră.

GOGU: Se poate și fără civilizație.

MOACĂ: Orice meserie are noblețea, distincția ei! (A deschis o ușă ce dă în altă cameră) Ce de covoare, ce de carpete...

GOGU: Știu ce meserie are!

MOACĂ: (A stins lanterna; încet) Ce!?

GOGU: E vaporean! Din ăștia care umblă cu vaporul și aduc de toate.

MOACĂ: (Aprinde lanterna) Aici? La o mie de kilometri de mare!? Imposibil.

GOGU: Luăm tot. Țsta, într-un an, completează fără efort prea mare ce-i luăm noi acum...

MOACĂ: (În ușa altei camere) Ce de cristaluri, vase chinezești, porțelanuri de Boemia, oglinzi de Murano...

GOGU: Le încurci...

MOACĂ: N-are importanță, dar vorbesc frumos, nu?

GOGU: Hai să plecăm!

MOACĂ: De ce, mă?

GOGU: Mi-e frică.

MOACĂ: (Ascultă atent) E liniște!?

GOGU: Mă tem că ne aflăm în casa unui ministru.

MOACĂ: Exclus. Miniștrii nu adună atâtea bogății.

GOGU: De ce să nu adune? E și ei oameni.

MOACĂ: Am argumente de fier.

GOGU: Serios? Mai bine să luăm ceva și s-o întindem!

MOACĂ: Întii, miniștrii nu au de unde și pe ce! În al doilea rând, le e frică și lor. Mai mult ca nouă. Dacă chiar strâng ceva, țin pe la rude, pe la prieteni...

GOGU: Maistre, te admir. Ai o logică, mortală! Nu e ministru.

MOACĂ: Ce-o fi? (Deschide dulapurile). Ce de stofe? Și tot străine. Și ce costume.

GOGU: O fi scriitor!? Ce zici, maistre?

MOACĂ: Mă faci să râd. De unde să aibă un scriitor atâtea? Pe ce? În plus, ăștia mai și beau. Nu-s numai sticle întregi... Nu-s cărți... Ar trebui să aibă o bibliotecă...

GOGU: Așa e.

MOACĂ: Pasionantă dilema noastră. (Pune whisky în două pahare)

GOGU: Ce facem?

MOACĂ: Bem un păhărel. Să ne putem concentra.

GOGU: Noroc.

MOACĂ: Vrei mai mare noroc ca ăsta?! A dat norocul peste noi și noi peste el.

GOGU: Maistre, știu ce e! Am găsit!

MOACĂ: (Gustă tacticos) Ce e?

GOGU: Doctor.

MOACĂ: (Bea liniștit) Crezi?

GOGU: (Aprinde o țigară, îi oferă și lui Moacă) Acu' ne putem permite... Papastratos.

MOACĂ: Merçi!

GOGU: La o așa ocazie merge.

MOACĂ: Am destule vicii. Încă unul în plus, nu vreau!

GOGU: Nu e medic... Nu!

MOACĂ: De acord.

GOGU: Ar trebui să aibă și țuică, votcă poloneză, coniac Murfatlar!? Și cărți. Raționez logic?

MOACĂ: Și bani lichizi sau CEC-uri. ăsta n-are.

GOGU: Om cu retribuție fixă! V-am spus eu, maistre.

MOACĂ: (Într-un colț e plin de insigne și fanioane) Știu ce e!

GOGU: Ce?

MOACĂ: Fotbalist! ăștia umblă mult, gândesc puțin, bat mingea și au de toate din belșug.

GOGU: Bravo! Am găsit. E fotbalist. Ne apucăm de cules?

MOACĂ: Și totuși nu e fotbalist...

GOGU: (Deprimat) Lasă să fie, te rog! Hai să lucrăm. Mi-e dor de o muncă de calitate. Hai, maistre!

MOACĂ: N-are videocasetofon, n-are televizor în culori, deci nu e fotbalist.

GOGU: (Căutînd) Poate-i șef la cimitirul central!?

MOACĂ: Doar nu vin străinii, să se îngroape aici pe valută?!

GOGU: (Trist) Nu... (Bea).

MOACĂ: (Îi ia sticla). Avem nevoie de calm, de concentrare.

GOGU: (Arată niște ghetete) Nu-i fotbalist! Uite, calcă adunat, e sașiu de picioare.

MOACĂ: (A scos o casetă mare, dintr-un dulap; e plină cu bijuterii) Ce poate fi omul ăsta?

GOGU: Extraordinar. Uluitor. Aj! Știu ce e! Sînt sigur.

MOACĂ: Zău? Să auzim!

GOGU: Maistre, da' pe urmă trecem la muncă!?

MOACĂ: Îndată.

GOGU: E țigan!

MOACĂ: (Rîde superior) Poate avea el așa o casă? Aștia au copii mulți, neveste și mai multe... Uite, are și ochelari. Unde ai văzut tu țigan cu ochelari?

GOGU: (Geme și se așază pe un scaun)

MOACĂ: Ce ai, mă? Nu ți-e bine?

GOGU: Am o ciudă, o ură p-ăsta, că l-aș omori.

MOACĂ: De ce, Gogule? De ce să omori un om? Îi iei totul și-i faci mai rău. Dacă-l omori îi faci un bine.

GOGU: Maistre, ăsta fură mai mult ca noi.

MOACĂ: Înseamnă că e mai deștept!

GOGU: Mai escroc! El are și retribuție, fixă, lunară, da' noi, noi n-avem nimic. Cîștigăm cît să trăim. Și ce mă înfurie mai tare, că ăsta nu face nici pușcărie.

MOACĂ: E normal.

GOGU: (Plin de ură) Normal!? Cum așa?

MOACĂ: Totul e să furi mult. Dacă furi puțin, te prinde și nici nu te iartă. (A văzut iar ceva) Formidabil!

GOGU: Ce mai e?

MOACĂ: În fiecare odaie se află cîte un telefon și fiecare e alt tip: cu disc, fără disc, de buzunar... de perete...

GOGU: Maistre, noi ne-am rătăcit!

MOACĂ: Mă faci să rîd, Gogule! Cum să ne rătăcim?!

GOGU: Oare n-am intrat într-o magazie?!

MOACĂ: (Rîde) Mai știi...

GOGU: Să începem.

MOACĂ: Nu pot.

GOGU: De ce, maistre?

MOACĂ: (Cu o anume disperare) Vreau să știu cine locuiește aici? Cine a putut aduna atîtea lucruri?

GOGU: Poate or fi ceva colegi de-ai noștri!!

MOACĂ: Am ajuns așa de rău, încît sîntem unii clienții celorlalți?!

GOGU: Totul e posibil. Eu nu mă mai mir de nimic. (Caută ceva într-un dulap)

MOACĂ: Trebuie să aflu. (Își mai pune whisky) Ce băuturi fine are!

GOGU: O fi popă!?

MOACĂ: Fii serios. De unde să aibă atâtea lucruri?! În plus, nu e nici o cruce, nici o icoană...

GOGU: Aici e o ladă cu gume de mestecat... Estrordinar!

MOACĂ: (Se apropie) Cîtă gumă!

GOGU: Mamă scumpă și dragă! Uite, maistre, cîte jucării. Înfrorător! Trenuțuri, mașinuțe, avioane, tractorașe...

MOACĂ: Ai copii?

GOGU: Cum o să am, maistre!? Dumneata ai?

MOACĂ: Într-o meserie ca a noastră, îți poți permite un asemenea lux!?

GOGU: Asta-i! N-avem condiții. Dacă ar avea... cum să zic, locurile astea unde mai stăm noi, din cînd în cînd, niște grădinițe și școli, ar mai fi ceva. Am lăsa copii acolo, iar cînd am ieși, i-am găsi crescuți gata.

MOACĂ: (Emoționat) Începi să ai idei...

GOGU: Nu, că mi-e frică de ele. Nici nu e bine să avem idei. Așa mi-a spus un șef, cînd am stat ultima dată la... Acolo!

MOACĂ: Greșești. Noi nu stăm... acolo!

GOGU: (Zăpăcit) Nu? Dar ce facem?

MOACĂ: Ne reeducăm. Purtăm discuții aspre, sincere, neiertătoare, cu propria noastră conștiință.

GOGU: Îmi pare rău, maistre, eu nu mai stau.

MOACĂ: Ce meserie poate avea acest om?!

GOGU: (Răscolind prin dulapuri) Are o sumedenie de blănuri... Vulpi, jderi, argintii... nurci...

MOACĂ: Poftim! Ne încurcăm.

GOGU: În dulapuri, sub haine, e plin de jucării și ciocolată...

MOACĂ: Ciudat om! Să nu fim noi în stare să aflăm...

GOGU: Am găsit.

MOACĂ: Ce?

GOGU: Știu ce e!

MOACĂ: (Stă comod și gîndește) Te ascult, Gogule!

GOGU: Am găsit o uniformă...

MOACĂ: (Fuge la ușă) Uni-for-mă!?

GOGU: Da. Are niște buzunare, ca sacoșele...

MOACĂ: Ce uniformă? Să acționăm rapid și să ple-
căm. Omul vine, mai stă, da mai și pleacă. (Țipă) Ce uni-
formă? Cuvîntul ăsta îmi face rău...

GOGU: Ca mie răcoare!

MOACĂ: Spune, nemernicule!

GOGU: E o uniformă de vameș...

(Cei doi se liniștesc, se înseninează, se așază la masă,
își umplu paharele; Moacă stă cu picioarele pe masă)

MOACĂ: Îl disprețuiesc...

GOGU: Luăm tot!

MOACĂ: Și mai mult, dacă se poate. Noroc! (Închină)

GOGU: Noroc mare, maistre. Și acum, la treabă.

O NOUĂ ZI DE MUNCĂ

„De cum pătrunzi pe poarta șantierului, te întâmpină freamătul ferm al muncii entuziaste...“ Așa începe articolul din ziar. „Numai că, nu avem poartă“ — gândi tovarășul Viscoleanu, șeful șantierului și lăsă ziarul. Reportajul despre șantierul pe care-l conducea nu-l interesa. Avea treburi, probleme, sarcini, mult mai importante. Afară, cerul plumburiu, vîntul și frigul prevesteau sfîrșitul toamnei. În birou, intră val-vîrtej Ghiță Covrig.

— Să trăiți, tov. șef! M-ați chemat? Totul e în ordine. Nici un eveniment, nici un telefon urgent, nici... În sfîrșit, nimeni nu v-a vorbit de rău.

— De bine? mîrîi mai mult Viscoleanu, privind în gol.

— Mulți... foarte mulți...

— Măi Covrig, zise șeful îngîndurat, te-am chemat să ne gîndim, să ne sfătuim... în ceea ce privește ziua de mîine!

— N-avem probleme. Totul e în ordine.

— Tu știi ce e mîine?

— Nu...

— Atunci cum afirmi, pe ce bază, că totul e în ordine?! Că nu e!

Covrig, om al faptei imediate, scoase un carnet și un pix. Simțea că sînt sarcini mari și multe. În secolul nostru, oamenii nu mai poartă peruci, ca pe vremea Ludovicilor, ci pixuri și carnețele. Dacă îi iei din mîină carnetul unui om, l-ai nenorocit! El nu mai știe ce și cum are de făcut, de unde, cînd și cum să înceapă și să sfîrșească. Un om, un pix și un carnet înseamnă o sarcină pe trei-sferturi rezolvată!

— Ce zi e mîine? Ce zi, Covrig?

Acesta răsfoi zadarnic carnetul. Nu știa.

— Lasă caietul ăla. Încearcă mai bine să judeci...

Covrig închise caietul. O spaimă îl cuprinsese, cînd auzi că nu era destul să noteze, că mai trebuia să și judece.

— Miine vine personalul TESA la noi, pe șantier, să ne ajute. O zi pe lună, dau sprijin efectiv producției propriu-zise.

— Știam, știam... se însenină Covrig.

— Trebuie să ne pregătim.

— Îi primim cu grijă și le dăm ceva de lucru.

— Ce vorbești? Grija noastră în ce va consta?

— Ei sînt receptivi, energici, dornici să ne dea o mîna de ajutor. Iar noi le vom da de lucru.

— Serios?

Viscoleanu aprinsese trist o țigară, ceea ce însemna că problema nu era chiar atît de simplă.

— Îi punem să dea din mîna în mîna cărămida. Ne-ar fi de mare folos, adaugă Covrig.

— Cărămida?!

— Nu. Nu... Glumeam...

— Te-am solicitat să discutăm serios, ca oameni cu orientări și răspunderi ce sîntem.

— Să ne ajute să urcăm faianța în apartamente, s-ar putea să vină ploile.

— Pe conducătorii, pe tovarășii noștri, să-i pui la cărat!?

O muscă bîzîia enervată și ea în încăpere.

— Să curețe așa, de formă, șantierul, zise încet Covrig.

— Măi, băiatule, de ce nu judeci? Avem oaspeți dragi, apropiați, colegii noștri și tu îi pui la lucru!? Așa procedezi și acasă?

Covrig se liniștea. Abia acum pricepea, intuia ce voia superiorul său.

— Nu. Trebuie să luăm măsuri, să ne pregătim, zise el și scoase pixul și carnetul.

— Asta-i, se luminează și chipul ursuz al șefului. Ce grea e munca de la om la om! Îți trebuie răbdare, tact, fermitate, curaj. Colegii noștri vor lucra, dar e nevoie să avem grijă. Poate vom avea și o discuție, un răgaz...

— Perfect, spuse sigur pe el Covrig. Pregătesc un apartament cu patru camere, să aibă oamenii loc și liniște, să respire nițel.

— N-ar strica, zise șeful, mulțumit că-l făcuse pe Covrig să judece!

— Încălzesc, puțin, înainte de a veni ei. Cu radiatoare.

— N-ar strica...

— Pe urmă le ascund. Radiatoarele.

— E indicat!

— Pun și niște mese!?

— N-ar strica...

— Pregătim și niște ceai?

— Da...

Viscoleanu își savura stilul de muncă. Îl făcuse pe om să gândească și iată-l acționa entuziast, corect, realist.

— E frig... N-ar strica să avem pe masă o sticlă cu țuică!

— Găsim, sublinie Covrig. Vreo două-trei. Să fie!

— Și ceva pâine proaspătă...

— Căutăm!

— O țigară bună?

— Avem.

— Ceva slăninuță crezi că ar fi rea?

— Dimpotrivă. Slăninuța și țuica sînt cît se poate de fertile în ziua de azi!

Viscoleanu își lăsa iar supusul să gândească singur și întreabă:

— Altceva?

— Niște bobite!?

— Ce fel?

— Bobite de cafea?

— N-ar strica...

— O apă minerală?

— N-ar strica...

— Ceva roșii, gogoșari, ceapă?

— N-ar strica...

— Lîngă ei merge și ceva cașcaval sau telemea!?

— N-ar strica...

Încîntat de tactul său, Viscoleanu privea departe, pe fereastră și răspundea automat!

— Poate vine și generalul! zise amuzat Covrig.

— N-ar strica...

— Și cineva de la municipiu?

— N-ar strica...

— Oare nu e prea multă atenția în cazul ăsta? Dacă vin și ei?! Nu ne vor trage la răspundere pentru că am exagerat?

— N-ar strica...

— Deci, mâine vom avea o nouă și rodnică zi de muncă, zise Covrig încurcat.

— N-ar strica...

— Atunci să acționăm energic, hotărâți, cu simț de răspundere...

— N-ar strica...

Viscoleanu se trezi din reverie și zise iar indispus:

— Executarea. Dacă nu ne pregătim ca lumea, s-ar putea s-o pătim.

— N-ar strica, zise Covrig și ieși cu carnetul în mână, liniștit, căci știa exact ce avea de făcut!

O POVESTE CU UN LUP

Berbecuțul se rumenea în frigare. Ciobanul îl rotea încet, deasupra jarului care dogorea blînd. Ajutorul său, ciorîngul, tăia pîine, caș și ceapă pe o merindare întinsă pe iarbă. Bumbăcea, șeful de post, scoase dopul unei sticle și un miros viu și greu, de țuică, se răspîndi în aer, alungîndu-l pe cel de friptură. Președintele cooperativei agricole, Negruț, răsfoia un carnețel, să vadă ce lucruri îi mai rămîneau de rezolvat în ziua aceea.

— Nu vă supărați, tovarășe Negruț, rosti ciobanul, n-am căderea să mă amestec, dar vin cam mulți oaspeți de la oraș în ultima vreme!

— Vin, că nici ăia nu mai au ce să le dea, și-i trimit la noi. Ies mai ieftin, rîse ciorîngul.

— Nu te amesteca unde nu-ți fierbe oala, îl repezi ciobanul, supărat.

— Ce vreți? zise îngîndurat Negruț. Ei mi-au spus cam așa: „Vezi, măi tovarășe Negruț, îți mai trimitem, din cînd în cînd, niște oaspeți. Oameni de care avem nevoie! Te descurci și dumneata, cum poți și cu ce ai. O mămăligă, un caș, ceva brînză, o friptură de miel mai prăpădit, ceva acolo, găsești dumneata. Să fie bine!“ Așa mi-au spus. Ce să fac?

Întrebarea pluti în aer ca o amenințare și se ridică deasupra mirosului de țuică și de friptură. Bumbăcea umplu paharele și zise:

— Noroc, tovarăși.

— Să fie într-un ceas bun, zise ciobanul. Să aprindem și o țigară pînă se rumenește mieuțu... Și scoase din chimirul lat și vechi un elegant pachet de Kent.

— Astea de unde-s? întrebă mirat Negruț.

— De la oaspeții de ieri!

— Tot nu-i rău, zise Bumbăcea și luă o țigară.

— Nu, pe dracu, oftă ciobanul. Tai o mîndrețe de berbec și mă aleg cu două pachete de Kent.

Negruț vru să se aplece, să-și aprindă țigara la jar. Ciobanul îl opri și scoase din același chimir o brichetă cu gaz. Le oferî politicos foc.

— Eu n-am pus în gură carne de miel în anul ăsta, zise Negruț. Mă credeți?

— Nici eu, rosti scurt Bumbăcea.

— Noi am mai mîncat ce-au lăsat oaspeții, adăugă ciobanul.

Se auzi un zgomot de mașină care urca greu, apoi, dintre brazi, apărură un ARO galben.

— Vine Prepelicaru, zise alarmat Bumbăcea.

— Ce-i spunem? — întrebă ciobanul.

Mașina dispărură iar în pădure. Zgomotul ei trăda drumul ocolit.

— Adevărul, zise Negruț. Berbecul a căzut împins de oi de pe o piatră într-o cioată de brad. Cum a fost...

Mașina ajunsese lîngă ei. Un nor de praf se ridica în urma ei. Prepelicaru coborî grav. Cu mîinile la spate începu să se plimbe. Nici măcar nu salută. În picioare, pe un rînd, ca niște elevi scoși la tablă, cei trei priveau triști, în tăcere, apariția tovarășului Prepelicaru de la UJCAP.

— Aveți aprobare să sacrificați mielul?

— Nu, răspunse ciobanul. A căzut într-o cioată, ca într-o țepușe. A trebuit să-l tăiem. Murea oricum.

Plimbîndu-se cu pași rari și egali, aruncînd cîte o privire ba la berbecul din frigare, ba la cei trei, Prepelicaru zise ironic:

— Să nu-mi umblați cu prostii! Că nu vă merge. Iar dacă așa stau treburile, trimiți procuratura aici.

— L-au mîncat lupii, tovarășe Prepelicaru, zise Negruț. L-au sfirtecat...

— Lupii?

— Da, răspunseră toți trei deodată.

— Adică, voi! Beliți în fiecare săptămînă cîte un miel și dați vina pe lupi. Să știți un lucru, pe mine nu mă puteți duce, nu mă puteți minți.

— Nu vă mințim, zise ciobanul. Asta-i situația.

Prepelicaru trase lung cu coada ochiului la mielul ce se rumenea și de care se ocupa ciorîngul. Apoi continuă:

— Eu am o singură lege, o singură credință: realitatea. Eu respect realitatea, măi tovarăși.

— Și noi, adăugă hotărît Negruț.

— Lupii vin mereu... încercă să explice Bumbăcea.

— Voi nu respectați realitatea, o mutilați, o distrugeți. Pe mine nu mă trișați, nu mă păcăliți. Să vă între bine în cap acest lucru, vorbi nervos Prepelicarul. Și știți de ce? Vă spun eu. În tinerețe am umblat desculț, am fost servitor, apoi jucător de fotbal în divizia B. Deci cunosc viața.

— Zău, lupii vin... insistă ciobanul.

— E lupi mulți pe aici, întări Bumbăcea.

— Ce lupi? zîmbi ironic oaspetele. De unde? De cînd?

— Sînt! zise ciobanul aproape rugător.

— M-am interesat la Ocolul silvic. În zona noastră nu mai e lupi de ani de zile, preciză ferm Prepelicarul.

Cei trei s-au privit deznădăjduiți. Ciobanul s-a dus la colibă și a adus o blană de oaie, ruptă de cîini și tîrită prin pădure. O avea ca „document“ și o arăta cînd era la strîmtoare. Și vorbi energic și nervos:

— Poftiți! Blană mursecată de lupi.

— Pădurile noastre e bogate, interveni Bumbăcea.

— Așa e, întări Negruț. Au o floră și o bogăție animalieră mare de tot...

— Bine. Fie, se învoi șeful. Pînă joi — aveți trei zile — să-mi împrușați un lup. Nădiți-l, momiți-l, treaba voastră. Să-l văd aici, împrușcat.

— Am înțeles, aprobă ușurat șeful de post. Împrușcăm un lup.

— De acord. Verificarea e legea de fier a progresului. Dacă-l împrușați, vă cred. Dacă nu... știți ce vă așteaptă!

Alinierea celor trei se cam strică, semn că momentul periculos trecuse.

— Tovarășu' Prepelicarul, îndrăzni Negruț, vă rugăm să gustați din bietul miel, aflat în frigare nu din cauza noastră, ci din vina lupilor. Vă rog.

— Nu! Pînă nu lămurim problema. Joi voi fi din nou aici. Noroc.

Tovarășul Prepelicarul se urcă în ARO și dispăru pe drumul ce se furișa pe sub pădurea tînără de brad.

— Ce facem? întrebă descurajat Negruț, după o lungă perioadă de tăcere?

— Să căutăm un lup, fu de părere Bumbăcea.

— La dracu! zise ciobanul. Știe ăsta! De ani de zile prin împrejurimi n-au mai fost văzuți lupi. Nu sînt! Are dreptate...

— Au plecat și ei din zona asta, constată dezolat Negruț.

— Pleacă toți! se vaită ciobanul. Și lupii și oame-nii... Unii mai aproape, alții mai departe...

Negruț, om trecut prin multe în viață, aprinse o țigară și-și împinse mulțumit pălăria de pe frunte. Zice cu o anume superioritate:

— Am o idee. Noi dăm în fiecare an în Grădinii zoologice din Tîrgu Alba.

— Dăm! recunosc ciobanul. Dar eu zic să ne ospă-tăm, că e păcat. Se răcește friptura.

Se așezară în jurul mielului și începură să mănînce cu poftă.

— Aia de la Grădina zoologică, reluă Negruț, au acolo cîțiva lupi.

— Și?! făcu surprins Bumbăcea.

— Nu e jenială ideea? întrebă Negruț.

— Ba da, da' cum o rezolvăm, insistă Bumbăcea.

— Le cerem un lup. Să ni-l dea împrumut. Altfel nu le mai asigurăm furaje pentru cervide, cai și iepuri, de-cise Negruț.

— Excelentă idee, se însenină Bumbăcea și începu să țopăie cu o sticlă în mînă. Apoi scăpă un rîgai sănă-tos de miel încă nedat la iarbă.

— Eu mă angajez să-l aduc viu, aici, zise ciobanul.

— Și eu să-l împușc, adăugă Bumbăcea, rupînd o bu-cată de friptură.

— Îl împușcăm și-l lăsăm pînă vine Prepelicarul, vorbi ciobanul. Să-l vadă. Dacă vrea realitate, apoi rea-litate-i dăm.

— Mai e o problemă, zise Negruț, care știa bine că totul trebuie dus pînă la capăt. De unde dăm lupul îna-poi? Că-l au și aia în inventar!

— Tovarășe Negruț, zise Bumbăcea, am găsit! Vor-bim cu sașii ăștia din comună, care au rude în R.F.G., să ne trimită rudele lor de acolo, un lup. Ei trebuie să aibă și din ăștia...

— Și-or fi și ieftini, zise ciobanul.

Negruț rîse cu poftă. Apoi spuse liniștit:

— Îl fac pierdut cei de la Grădina zoologică. A scăpat... a murit. Găsesc ei ceva...

Joi dimineața lupul zăcea mort iar o mîndrețe de berbec de asemenea. Cînd sosi, șeful rămase uluit. După o bună bucată de vreme spuse cu grijă și înțelegere:

— Ar trebui să vă cer scuze, căci am fost aspru, ba chiar nedrept cu voi. Mie mi s-a spus clar că, de ani de zile, pe aici nu există lupi. Realitatea e alta! E cea pe care o vedem cu ochii. Acum vă cred. Realitatea e mai presus de orice. Ce jigodie de lup...

— Tovarășe Prepelicar, am avea o rugămintă. Cu voia dumneavoastră, am pune berbecul în frigare, să-l mîncăm împreună. Tot n-avem ce face cu el...

— Și pielea? — întrebă grav Prepelicar.

— O predăm la stat. Nici nu se discută, îl asigură prompt Negruț.

— Bine, puneți-l în frigare, acceptă oaspetele. Cum l-ați împușcat?

— Două nopți am făcut pîndă eu și Bumbăcea, spuse ciobanul. Azi noapte a venit... Noroc că aveam armele pregătite, altfel ne scăpa iar...

— Degeaba, zise Prepelicar, savant și mîndru, cu realitatea nu ne putem juca, tovarăși! V-am spus eu și nu prea m-ați crezut.

— Avem păduri tare bogate, zise Bumbăcea, stăpînit de un sentiment de mîndrie și siguranță.

— Pădurile ca pădurile, zise moale ciobanul, da' realitatea-i din cale afară...

SÎMBĂȚĂ LIBERĂ

Lupul și iepurele aveau sîmbătă liberă. Și-și depănau necazurile, la un pahar cu bere.

— Ce ciudată, ca să nu zic rea, e viața asta, lupule! Eu nu mai înțeleg nimic...

— Crezi că e ceva de înțeles?

— E!

— Serios?!

— De ce să ne ucidem între noi? Mai exact, de ce unii să domine, să-i terorizeze și să-i ucidă pe ceilalți? De ce?

Urmă o pauză lungă, apăsătoare. Apoi, lupul zise: —

— Noroc! Și ridică paharul cu bere, sorbi precaut, apoi adăugă: — Așa e viața. Parcă mie îmi convine să alerg zile în șir cu burta goală, să pîndesc, să atac, să mă expun, pînă-mi cade vreun miel sau vreun iepure?! Nu-mi convine, da' n-am ce face.

— Mi-ai mîncat trei iepuroaice și vreo zece pui...

— Îmi pare rău... N-am știut că sînt din familia ta...

— Și dacă știai, era altfel?! zise tăios iepurele.

— Depinde!

— De cine? De ce?

— De cît eram de flămînd!

— Deci, tot foamea hotărăște, se lamentă iepurele.

— Evident. Foamea e rațiunea supremă... Asta-i! E un rău, un viciu al naturii, explică lupul. M-am născut într-o lume care m-a crescut, m-a format și educat să-i respect legile și, mai ales, obiceiurile. Trebuie să trăiesc.

— Noi, iepurii, v-am făcut vreun rău?

— Nu.

— Atunci, de ce ne mîncăți? întrebă plin de reproș iepurele și bău puțină bere.

— E atât de simplu, de logic răspunsul, încît mă mir că mai și întrebi.

— Cum? Fă-mă să înțeleg.

— Eu, dacă nu ucid, mor! Pricepi? Să mor nu vreau!

— Dar noi ce vină avem? strigă iepurașul. Sîntem plăpînzi, curați, frumoși, nu amenințăm niciodată pe nimeni, nu ucidem, nu facem nici un rău...

— Poate de asta și muriți! rînji lupul.

Iepurașul goli berea, să se răcorească și să mai prindă curaj. Apoi, zise deprimat:

— Înseamnă că n-avem nici o șansă.

— Ce șansă?

— Să schimbăm cît de cît viața, s-o facem mai bună, mai demnă, mai egală...

— Uite, în această privință, aș putea să-ți ofer o soluție!?

— Te rog! Și iepurașul se bucură.

— Încearcă să ucizi și tu!

— Doamne ferește!

— Te reprofilezi sau te policalifici. Sînt la modă...

— Imposibil.

— Refuzi o șansă?!

— Sînt slab, fără forță, neajutorat...

— Fugi bine, prea bine, deci, te poți apăra!

— Și pe cine să ucid? se cutremură urecheatul.

— Un pui de găină, de exemplu.

— Îmi sînt de ajuns un cocean de varză, doi morcovi, cîteva frunze de trifoi...

— De ai ști ce bun, ce gustos, ce hrănitor e un pui!

— Sînt vegetarian. Carnea mi-ar face rău...

— Vezi: mie îmi face teribil de bine! Sînt carnivor. Încearcă doar să ucizi un pui.

— Mi-e milă...

— Nu cunosc acest cuvînt.

— Îl folosesc și oamenii!

— Se vede! Ei nu ucid, ei doar condamná și asta mi se pare oribil.

— Trăim, ne înmulțim, alergăm, ne zbatem, tremurăm ziua și noaptea și nu înțelegem nimic din viața asta. Pe deasupra sîntem cruzi și nedrepți, lupule!

— N-ai dreptate.

— Convinge-mă, se răsti iepurele.

— Tu ești crud! Și am să-ți demonstrez de ce. Tu

ucizi firul de iarbă, cea mai mare minune a naturii și a vieții. Cum soarbe el roua și soarele și dă viață pământului, nouă tuturor? E cea mai mare crimă a universului. Fără iarbă, fără păduri, fără flori, pământul ar fi un deșert înspăimântător, iar noi n-am exista.

Iepurele căzu pe gânduri. Apoi zise:

— Viața mea e o continuă spaimă. Frica mă chinuie clipă de clipă. Frica de vânători, de ciini, de vulpi și de lupi... Mereu frică!

— De viață, scrișni lupul.

— Nu există decît o șansă, ca să scap de frică, ca viața să nu-mi fie amenințată, ca mîncarea să nu mai fie o problemă, ca firul de iarbă să crească nestingherit...

— Ei, ei, poate încerci să-mi urmezi sfatul?!

— Trebuie să mă ajuți, lupule.

— Gata! Cînd? Cu ce?

— Ucide-mă! Vreau să fiu liber!

Lupul începu să tremure. Zise:

— Nici un iepure nu mi-a cerut așa ceva și cu atîta violență...

— Eu îți cer! Te rog!

— Nu prea mi-e foame...

— Ucide-mă?!

— Mă tem... Ce urmărești?

— Nimic. Vreau să mă eliberez...

— Să mai vedem, se codi lupul.

Tăcură o vreme, străini și triști.

— La ce te mai gîndești? Întrebă lupul, ceva mai liniștit.

— Nici să mori nu poți cînd vrei, zise iepurele. Și așteptă împăcat sfîrșitul.

RESPONSABILUL DE SALON

Profesorul psihiatru explică grav și amănunțit oaspetelui său, în vreme ce trec pe coridoarele pavilionului C, unde se află bolnavii mintali mai puțin periculoși:

— Clinica noastră e modernă, dotată cu tot ceea ce este necesar, organizată la cel mai înalt nivel posibil, așa putea zice.

Profesorul, oaspetele și câțiva medici se opresc în ușa unui salon. Bolnavii, în halate și cu cipilici pe cap, fac o gălăgie de nedescris. Profesorul bate cu palma în ușă și încet-încet se face liniște. Unii bolnavi nu se sinchisesc, alții ridă cu ochii mari și proști, în sfârșit câțiva privesc cu răutate sau suspiciune.

— E dificil să ne ocupăm de acești bolnavi, zice profesorul și trece mai departe. Ar trebui să fim între ei toată ziua, să-i îndrumăm, să-i supraveghem. Aș vrea să vă spun că pentru o mai bună grijă față de bolnavi, fiecare salon, în afară de soră și medic, mai are un responsabil.

— Interesant, zise oaspetele.

— E ales dintre bolnavi, dintre cei aproape sănătoși.

— Și ce sarcini are el? întrebă oaspetele, un omuleț ager, cu mustața cănită cu grijă.

— Atribuțiile lui sînt multe și extrem de importante: organizează, supraveghează și, în același timp, răspunde de viața bolnavilor, de ordinea și liniștea din salon. El are grijă de apă, de lumina electrică, de încălzire. Tot el urmărește ca fiecare bolnav să ia la timp și toate medicamentele. Știți, aici bolnavii sînt de multe feluri, iar cei în stare gravă nu pot să aplice exact și în totalitate tratamentul prescris.

— Dacă el nu poate face față?

— Cere ajutorul sorei Petru!

— Și sora Petru e atît de activă și de puternică?

— Uitați-o! Mereu are de lucru, zise profesorul și arătă cu mîna un bărbat zdravăn, cu nas coroiat și mîini mari, umflate și roșii, ce purta un halat vișiniu, iar sub braț un bolnav pirpiriu, care nu îndrăznea nici să deschidă ochii. El e sora Petru!

Oaspetele surise cu înțelegere. Apoi întrebă:

— Responsabilul e chiar așa util?

— Absolut. Ne e de un real ajutor, îl asigură profesorul.

Se opriă în fața unui salon. Era liniște, ordine.

— Poftiți, zise profesorul. Unde responsabilul e destoinic, bolnavii se vindecă mai repede, zilele de concediu scad, odihna e mai bună, consumul de medicamente mai redus.

— Cine e responsabil aici? întrebă oaspetele.

— Eu!

De după un ziar, apăru un bărbat între două vîrste, de o sobrietate exagerată și sașiu. Își strînse halatul și se duse spre ușă, prezentîndu-se politicos:

— Sînt Fărămiță, responsabilul salonului 5. Salonul dementilor pașnici. Parafrenici, săracii...

— Cîți sînteți în salon? întrebă oaspetele.

— Șase. E plăcut, e ordine. Da' e și greu.

— Cum așa? se interesă oaspetele.

— Ăstia, toți, au vedenii. Acum sînt în curs de ameliorare. Să-i fi văzut la început. Băteam la ei, cu sora Petru, că ne dureau mîinile.

— Ce vorbești? Păi dumnealor sînt bolnavi! Au nevoie de medicamente.

— Da, au, recunosc responsabilul. Dar și aici, ca și afară, frica cimentează disciplina.

Oaspetele își înăbuși un zîmbet.

— Bolnavii noștri sînt și foarte sinceri, interveni profesorul.

— Și cum se manifestă boala lor? întrebă oaspetele.

— Cel de colo, care doarme, e un dement grav. Se plînge că are vedenii. Că-l vede mereu pe primar cu familia la culesul porumbului. Boala lui cedează extrem de greu, explică responsabilul.

— Bolnavul acela de ce se uită pe geam?

— Vrea să-și cumpere țigări și zice că nu poate fiindcă nu e coadă. Așteaptă să se așeze lumea la rînd, să-și poată cumpăra țigări.

- Fumează?
- Nu.
- Atunci? De ce-i trebuie țigări?
- E bolnav. Are halucinații mari.
- Ce profesie are?
- Nu știu dacă are vreuna, zise responsabilul. Am discutat mereu cu el. Zice că a fost numai director în multe locuri... Eu îl înțeleg și sînt atent cu el.
- Ți-a scris?
- Face reclamații. Zilnic. Reclamă un medic, care l-a consultat și nu i-a luat banii. Zice că și-a bătut joc de el, că medicul e bolnav mintal, din moment ce n-a vrut să primească nici bani, nici țigări, nici whisky.
- Și ce face cu reclamațiile?
- Mi le dă mie. Eu mă prefac doar că le duc la poștă și el se liniștește. Dacă n-aș proceda așa, situația lui s-ar înrăutăți, boala s-ar agrava.
- Unde ai învățat dumneata toate astea?
- Afară, cînd eram sănătos...
- Aici se stătea în medie 20—30 de zile, interveni iar profesorul. Acum, datorită măsurilor noastre, am redus, în medie, cu 15 zile spitalizarea.
- Foarte bine, aprobă oaspetele.
- Și o vom reduce și mai mult, accentuă profesorul.
- Nu e nici o problemă să reducem spitalizarea, spuse responsabilul, că noi tot ne întoarcem aici! Din ce în ce mai des.
- Bolnavii noștri aproape recuperați au și simțul umorului, sublinie profesorul.
- De aici cine pleacă primul însănătoșit? întrebă oaspetele.
- Dumneavoastră, spuse brusc responsabilul.
- Între timp, bolnavul care scria reclamația adormise cu capul pe masă. Oaspetele porni mai departe. Responsabilul îl urmă plin de importanță.
- Dumneata — zise oaspetele — ce boală ai?
- Eu? se miră responsabilul. Eu sînt bolnav afară și sănătos aici! E bine oricînd să ai o boală! Mai ales una psihică! V-aș recomanda una și dumneavoastră. În anumite momente ale vieții, prinde atît de bine.
- Oaspetele rîse cu poftă. În alte saloane era dezordine, gălăgie...
- Avem și bolnavi mai gravi, mai greu de stăpînit,

încercă să explice profesorul. Și responsabilii sînt mai puțin destoinici...

Oaspetele se opri și se adreseă responsabilului:

— Ce metode folosești dumneata, încît ai o asemenea liniște, disciplină?

— Moderne, originale...

— Mă rog și care ar fi una?

Responsabilul se încruntă și spuse după o pauză:

— Eu le dau somniferele dimineața și am liniște toată ziua.

— Și bolnavii acceptă?

— Dacă sînt responsabil... Disciplina e disciplină! Și apoi, parcă îi întreabă cineva?!

— Bine și dumneata cînd te odihnești?

— Foarte simplu: noaptea. Eu iau somniferele seara.

FOTBAL

Abia așezat la noul său birou de lucru, șeful îl chemă pe adjunct să se consulte, să se sfătuiască...

ȘEFUL: Uite ce e, tovarășe Ușurelu, te-am chemat să stăm de vorbă. Ești cel mai apropiat și cel mai de nădejde colaborator al meu. Sper să ne înțelegem. Vreau să știi, de la început, că am venit aici hotărât să fac ordine, să instaurez un climat fertil de disciplină și de muncă.

ADJUNCTUL: Mă bucur și vă voi ajuta, voi face totul...

Ș.: Lasă, lasă cuvintele. Eu am alt principiu: să vorbească faptele! Trebuie să-ți spun — dar asta rămâne între noi — că mie nu-mi prea place sportul, fotbalul...

A.: Nuu!!?

Ș.: Ce te miri? Eu am fost om ocupat, care mi-am făcut datoria. N-am avut timp de sport... (Se aud bătăi ușoare în ușă) De ce sîntem deranjați?! Am spus să nu intre nimeni!?

A.: Eu... Am cerut secretarei să ne aducă o cafea. Mă gîndeam că dimineața...

Ș.: Nici o cafea. Nu fumez, nu beau cafea. Pierdem timpul și așa insuficient și cu fleacuri!?

A.: Da. Aveți dreptate! (Se duce la ușă, o deschide, spune ceva, apoi revine)

Ș.: Trebuie să luăm măsuri! Și o să începem cu fotbalul.

A.: Fotbalul e măsura tuturor lucrurilor.

Ș.: (Mirat) Cum asta?!

A.: Dacă fotbalul merge bine, toată lumea e mulțumită.

Ș.: Ei vezi? Vezi? Trebuie să știi că eu pe unde am

fost am făcut treabă, n-am stat degeaba. Uite, vom începe cu fotbalul. Aici e un viciu de organizare.

A.: În ce sens?!

Ș.: Iar vor retrograda trei echipe! Iar în B, ce să mai vorbim, cîte patru! E inadmisibil așa ceva. E prea mult!

A.: (Speriat) Și ce propuneți?

Ș.: Să reducem drastic numărul echipelor care retrogradează. Numai astfel se va ridica valoarea, calitatea fotbalului!

A.: Da putem?

Ș.: Stă în talentul, în capacitatea noastră de muncă, în voința noastră să facem acest lucru. În curajul nostru. Cîte echipe sînt amenințate anual cu retrogradarea?

A.: Cam cinci...

Ș.: Eu am fost informat că sînt vreo opt. Poate chiar mai multe. E posibil așa ceva? Se poate juca frumos, spectaculos, sub semnul amenințării? Nu. Să luăm măsuri. Să fim activi.

A.: Din punct de vedere valoric stăm bine. Avem talente, avem condiții, avem bază materială, așa că stăm. Stăm bine.

Ș.: Atunci? Mergem mai departe. Notează ideea: reducem numărul echipelor care retrogradează! Cîte echipe sînt amenințate cu titlul?!

A.: (Se face mai mic!) Două echipe în egală măsură și tot timpul!

Ș.: Vezi!? Nu e bine. Nu e! Prea puține...

A.: Păi cele două echipe sînt mai bune...

Ș.: De unde știm? Campionatul încă nu a început?!

A.: După jocul lor din edițiile trecute...

Ș.: Te rog, să fim scurți și operativi. Cîte propui să fie amenințate cu titlul?

A.: (Interzis, tace)

Ș.: Să fie cinci! Notează! Să avem un campionat bun.

A.: N-o să se... supere...

Ș.: Cine?

A.: Cele două... Favoritele!

Ș.: Nu. Cele trei vor fi amenințate așa... cum să-ți spun, stimulativ. Adică de formă. Tot ele vor lua titlul. Da' care-s alea două, că eu nici nu le știu?!

A.: (Spune ceva și nu se înțelege ce! Apoi întinde un dosar)

Ș.: Asta ce mai e?

A.: Programul turului!
Ș.: (Îl răsfoiește) Mda. Incomplet.
A.: (Derutat) Sînt toate etapele la toate categoriile!
Nu lipsește nimic.

Ș.: Nu văd rezultatele?!
A.: E numai programul turului!
Ș.: Și?

A.: Meciurile se vor desfășura în toamnă. Vor începe la sfîrșitul acestei luni...

Ș.: Înțeleg. Dar trebuie să fim mai organizați. Repet, eu pe unde am fost, am făcut treabă. În cazul de față vreau să fim mai exacți, mai la obiect. Să stabilim acolo cine cîștigă, cine pierde, unde vom avea egaluri, să știm cine va cîștiga titlul, cine va retrograda. Dacă vom fi întrebați?

A.: Nu se poate...
Ș.: A interzis cineva?!
A.: Nu.

Ș.: Toată lumea își planifică munca. Noi de ce să n-o facem? Din comoditate? Din lipsă de mobilizare? De ce? Să fiu bine înțeles, că văd că te miri: eu nu cer să-mi scrii scorul, rezultatul. Asta nu! Terenul, adică realitatea o va preciza. Care-i mai bun va înscrie goluri mai multe. Dar învingătorii și egalurile trebuie să le știm! Nu ne putem lăsa la voia întîmplării. (Sună telefonul)

A.: (La receptorul) Alo, da, da. Da! (Către șef) Tovarășul Filionescu! (Îi dă receptorul)

Ș.: Alo, să trăiți. Da, da, da... (Pauză) Mi-am notat. Am înțeles. De acord. Vi-l dăm! Trăiți. (Închide) Uite, oameni hotărîți, energici, cei de la Victoria vreau titlul. S-au anunțat corect, din timp, deschis, principial... Aștia sînt amenințați cu titlul?

A.: În fiecare an. E rîndul lor acum.
Ș.: Foarte bine să-l ia. Pe mine mă interesează să meargă fotbalul bine și noi să fim apreciați pozitiv. (Sună telefonul) Alo, da, da, trăiți, eu... De acord. Noi vi-l dăm. Nu, nu cred că e rîndul lui F. C. Dacia! (pauză) Mă rog... Da... Trăiți. (Închide telefonul) Auzi, aștia susțin că e rîndul lor!?

A.: De asta ziceam că nu e bine să fie amenințate prea multe echipe cu titlul...

Ș.: Treaba lor. Să lupte. (Încurcat) Da' nu e bine! Tre-

buie să știm de unde plecăm și unde ajungem. Dacă ne întreabă cineva?

A.: Vedeți!

Ș.: Nu-i nimic, lăsăm în suspensie. O să întreb mai sus. Asta ce mai e? (Primește o listă)

A.: Suspendări rămase din campionatul trecut?

Ș.: Dan Petrovici și Ignat de la Victoria... Asta e amenințată cu retrogradarea?

A.: (Îngrozit) Nu. Cu titlul!!

Ș.: Îi iertăm. Amenințați cu titlul și-i mai suspendăm? Imposibil! Auzi ce obiective au echipele noastre?

A.: Am aici o situație din care rezultă: două echipe vor titlul, opt — locul 2—10 și șase echipe să nu retrogradeze!

Ș.: Nu e bine. Zece să fie amenințate cu titlul, cinci să-și propună locurile 2—8, o echipă locul 12 și una să evite retrogradarea. E mai bine? Nu avem obiective frumoase?! Ce zici?

A.: Da... e bine...

Ș.: Important e să se angajeze, să-și propună țeluri mari echipele noastre. Ce fotbal bun vom avea! Fumezi un Kent?

A.: Nu... Da!! Eram zăpăcit...

Ș.: Lasă c-o să fie bine. Te-am prevenit: eu pe unde am fost, am făcut treabă!

IN AJUN DE SĂRBĂTOARE....

— Poruncește, lupule, zise iepurele, abia trăgându-și sufletul. Ascult!

— Cum stăm cu revelionul?

— Iar?! zise abia auzit și îngrozit iepurele.

— Ai spus ceva, mîrii lupul? Tu, ca secretar al cancelariei mele, n-ai voie să pui întrebări! Ce invitați vom avea?

— Două categorii, răspunse iepurele și deschise caietul de care nu se despărțea niciodată și începu să citească: — Oaspeți care ne onorează cu prezența lor și oaspeți pe care-i onorăm noi cu dragostea noastră.

— Foarte bine, gemu de plăcere lupul. Cine ne va onora?

— Ursul!

— Mda... Invită-l... Tot n-o să vie. Începe hibernarea... Și în plus e și gurmand, așa că...

— Mistrețul!

— Nu e cazul...

— A fost de fiecare dată...

— E vînat pentru plan, căutat în Vest pe valută...

Să nu ne complicăm... Lasă-l în rezervă!

— Rîsul!

— Nici vorbă!

— Ne-a onorat întotdeauna!?

— Tu nu vezi? Nu-l mai agreează nici oamenii!

— Serios!?

— E compromis... Taie-l de pe listă.

— Vulpea?

— Nu mai e la modă. Se poartă hermina, bizamul, leopardul sau oaia. Să vedem mai bine pe cine onorăm noi!

— Cerbul?

— Cu familia, se grăbi lupul. La frigare.

- Perfect, zise iepurele și notă cu grijă precizarea.
- Ceva iepuri...
- Mai întâi niște berbecuți, propuse iepurele.
- Buni și berbecuții, da' înăbușiți.
- Nici o problemă: îi înăbușim de tot.
- Iepuri nu invităm? întrebă neliniștit lupul.
- Niște pui frumoși... Pui umpluți, lupule.
- Excelentă idee. Da' de unde ai pui?
- De la casa de comenzi. Cunosc pe cineva.
- N-am încredere. Schimbăm: vreau în loc cocoși de munte.
- Bine, bine, se bucură iepurele.
- Și iepuri, tună lupul!
- Am notat. Da' nu prea mai sînt.... Apare cîte unul sălbatic, numai piele și os... Să luăm din sectorul particular. Ne-a mai ajutat și altădată.
- De unde vrei, dar să fie. În sos vînătoresc.
- Iepurele tremura, abia putea nota. Zise:
- Ultimul revelion l-am avut simbăta trecută...
- Și? Ce e rău în asta!?
- Mă întreb cîte revelioane avem noi?
- În fiecare săptămînă cîte unul. Ne permite și timpul. Toată lumea își depășește planul. Noi de ce să rămînem în urmă?!
- Cîtă dreptate ai dumneata, lupule, zise iepurașul plin de admirație.

DISCUȚIE PRINCIPIALĂ

Merg degrabă să duc două pagini frumos dactilografiate: oglinda mașinii mele de scris. În fiecare an mi se cer. Conștiincios, le predau la timp, după ce, de obicei, mă chinui mult pînă le dactilografiez. De data aceasta, spre nemulțumirea și chiar rușinea mea, sînt în întîrziere. Aștept la ghișeu disciplinat, iar cînd ajung la rînd, întind cele două pagini. Omul de dincolo, are o față aspră, hotărîtă, așa cum îi cere însăși meseria lui. Deschide ferestruica, ia paginile, le privește lung și spune cu reproș:

— E cam tîrziu...

— Știu...

— Ați depășit cu patru zile termenul stabilit. A fost un termen suficient de lung.

— Știu...

— Ar trebui să vă amendez!

Aș fi vrut să-mi cer scuze, ba chiar să-mi spun o păreră și anume, că ar fi suficient să le dăm o dată la trei ani sau la doi, dar nu apuc să vorbesc.

— De ce nu le-ați predat la timp?

— S-a produs o încurcătură și nu din vina mea.

— Despre ce e vorba? întrebă omul vădit interesat acum.

— N-am avut mașina de scris acasă și, în consecință, n-am putut bate oglinda.

— Cui ați dat-o?!

— Unei dactilografe.

— De ce?

— Să-mi dactilografieze o carte. Știți, eu, între alte vicii, scriu și cărți, unele de umor, încerc eu să glumesc, să destind încordarea ce s-a așezat între noi.

— De ce nu vă dactilografiați singur cărțile?

— Nu am timp... Mai bine scriu. Și-apoi, nici nu bat atît de corect...

Omul strîmbă uşor din nas, a nemulţumire sau neînţelegere. În fond, are dreptate, l-am încurcat aducîndu-le tîrziu, îi răpesc timp...

— Oricum, ele trebuiau predate. Dacă aş fi rău... Pierdem timp, facem greutăţi şi altora?!

— Vă cer scuze — zic eu — sînt vinovat, dar n-am avut încotro. A fost o situaţie ieşită din comun. Dactilografa mi-a bătut paginile — şi arăt vag spre ele — la maşină, dar s-a îmbolnăvit, a fost internată în spital, iar eu n-am putut intra în posesia lor.

— Nu le-aţi dactilografiat dumneavoastră?

— Nu. V-am spus cu toată răspunderea, că dactilografa...

— Atunci nu vi le pot lua!

— De ce? întreb uluit.

— Trebuie să le dactilografieze proprietarul, deci dumneavoastră.

— N-am ştiut...

— Nu e o scuză. E necesar să ştim cît de uşor sau de apăsător bateţi. Oglinda trebuia s-o bateţi personal.

Priveşte atent paginile, apoi întreabă oficial:

— Le-aţi bătut dumneavoastră?

— Nu... Dactilografa...

— Îmi pare foarte rău...

— Vă rog frumos şi aşa am întîrziat, înseamnă să mai pierd o zi...

— Vina vă aparţine!

— Am înţeles, ştiu...

— Cine le-a dactilografiat?

— Dactilografa — spun eu abia auzit.

— Poftim. Le aduceţi mîine pe cele corecte.

Omul îmi întinde paginile. Ridic anevoie mîna, fără să le ating. Nu mai pricep nimic.

— Credeam că ne putem înţelege corect, principial, omeneşte, reia el cu oarecare dojană în glas, acum. Poftim!

— Nu s-ar putea să ne înţelegem? Asta vreau şi eu!

— Bine. Vă întreb pentru ultima oară: cine le-a dactilografiat?

Trec cîteva clipe ce mi se par nesfîrşite. Îl privesc rugător pe omul de la ghişeu, paginile pe care acum le ţin eu şi răspund răspicat:

— Eu, tovarăşe!

Omul de la ghişeu ia paginile şi zice fără să mai privească pe geam:

— Aşa da. Le iau. Altădată să le aduceţi la timp.

Mă îndepărtez încet. Privirile uimite ale celor ce rămîn în urma mea mă cercetează ca pe un erou....

— Nu e o scuză. E necesar să ştii că de ieri-sau de

— Nu... Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

— Dactilografa

AȘTEPTÎND VICTORIA

Ursul bău apă minerală și se tolăni la umbră. Atent, conștiincios, berbecul îi făcea vînt cu o creangă de salcîm. Mai marele pădurii trebuia să aibă aer răcoros și plăcut mirositor.

— În alte păduri am auzit că au aer condiționat, zise berbecul.

— Eu prefer de ăsta fără condiții. Aer sănătos, de munte. E mai bun ca al lor!

— Așa e, aprobă berbecul, regretînd afirmația și mișcînd mai iute creanga de salcîm.

— Pardon, zise ursul, căci rîgîi adînc și lung, răspîndind un miros de vițel nedat la iarbă.

— Să vă fie de bine, spuse berbecul. Dumneavoastră întotdeauna aveți maniere alese, elegante!

— Nu numai că le am, dar vreau, mă străduiesc să fac totul pentru ca să vi le însușiți și voi. Nu prea sînteți, din păcate, receptivi la nou. Nu-mi urmați exemplul!

— Ba da, ba da, se apără berbecul. Am încercat și eu, dar... Sînt ierbivor. Și ierbivorii rumegă...

— Obicei învechit... Asta din lene... E și urît să mesteci iar ceea ce ai mîncat o dată. Să faci un efort. Să te reprofilezi, să vă restructurați...

— Am înțeles... O să fac... Vă promit.

— Nu am nevoie de promisiuni, ci de fapte!

— Aveți dreptate, vorbi îndurerat berbecul.

Ursul se lăsă pe partea cealaltă, slobozi un rîgîit și mai ascuțit, apoi întrebă:

— Cum stăm cu echipa de alergări?

— Sfatul dumneavoastră a fost hotărîtor.

— Nu mai spune!?

— Extraordinar! Am procedat exact așa cum ați poruncit.

— Cerbul aleargă pentru noi!?

— Evident.

— Sper că ați tratat cu el civilizat, elegant, ca de la animal la animal!? Nu cumva să fi săvârșit vreun abuz?!

— Nici vorbă, ursule. L-am rugat cu blindețe și ne-a refuzat.

— Mișelul! Și?!

— I-am luat iezii și căprioarele. Apoi nu l-am mai rugat, ci l-am avertizat: „Dacă alergi, imediat după concurs te întorci în mijlocul lor!“ N-a acceptat. A zis că nu poate alerga pentru dușmani, adică în echipa fiarelor pădurii.

— Și? Mai scurt!

— Noi am dat dovadă de tact, finețe și grijă față de animal. I-am spus că-i facem o propunere constructivă, avantajoasă și pentru noi și pentru el, o dovadă a stimei ce i-o purtăm. Adică: ori aleargă pentru noi, ori îi promovăm iezii și haremul pe post de hrană.

— Și?!

— De data aceasta ne-a înțeles. A răspuns pozitiv.

— Ce înseamnă să fii sălbatic, needucat, dar, mai ales, lipsit de înțelegerea fenomenelor lumii contemporane, vorbi, grav și transpus, ursul. Vom repurta o magnifică victorie. Vezi, berbec prost ce ești, asta e forța convingerii. Noi creăm semenilor noștri convingeri ferme și liber asumate.

— Așa e. Judecata dumneavoastră e genială. Nu ne putem ridica pînă acolo, noi rumegătorii.

— Cum arată formația?

Berbecul deschise o mapă, scoase o hîrtie și citi:

— Rîsul, cerbul, lupul și mistrețul. Deci, rîsul la sprint, cerbul la semi-fond, lupul la fond și mistrețul la maraton. O formație strașnică! N-are cine s-o învingă.

— Rîsul nu-mi place, mormăi indispus ursul.

— Aleargă foarte bine...

— De la o vreme e cam domestic... Prea domestic...

— E puternic...

— E cam palid, jigărit... Nu mai are frumusețea, ferocitatea de odinioară... Mi-e și milă de halul în care a ajuns...

— Îl schimbăm, propuse tremurînd berbecul, intuind acum ce voia stăpînul său.

— Asta-i! Bravo! Ești isteț. Simți noul. În locul lui, la sprint, va alerga iepurele!

— Dar nu e fiară?

— Ba da. E mai rău ca o fiară. Nu vezi ce urechi are? Aude tot. În secolul ăsta ascultatul e hotărîtor. Cine aude mai mult și mai multe — învinge!

— Și dacă nu acceptă?

— Îl convingi pe calea tratativelor. Dacă nu vrea, îi spui că-l facem mănuși. Tot vine iarna...

— Ursule, ai idei grozave!

— Aplică-le! Vom obține o victorie nevisată. Ce formație au domesticele animale?

— Iepurele, calul, cîinile și pisica. Credeau că iepurele aleargă pentru ei...

— În locul iepurelui, la sprint, pune porcul.

Ursul rîse de tremură pădurea. Berbecul notă totul cu grijă, apoi zise:

— Nu știu dacă porcul vrea...

— De ce să nu vrea?

— Știi, ursule, el mereu se pregătește, vreau să spun, se îngrașă pentru export.

— Să fugă. Altfel, îl punem la fum! Scoate și cîinele.

— De ce? șopti berbecul.

— E un animal care se gudură, latră la comandă, face mereu gălăgie... Cam seamănă a om, berbecule!

— Vai de mine... Și pe cine punem în locul lui?

— Măgarul. Și ursul rîse iar cu poftă.

— Premii le dăm?

— Cui?

— Învingătorilor?! Așa se obișnuiește!

— Premiile mi se cuvin mie. Eu mi-am bătut capul, am organizat, am pregătit echipele... Să fie premii mai tinere!

— Am înțeles, stăpîne. Cum le doriți, la grătar sau înăbușite?!

— În sînge. Să fie un mare banchet.

— Totuși, învingătorilor să le dăm ceva, așa, ca o atenție...

— Le dăm cîte o medalie cu lanț. Scrie: pentru lup un miel, pentru cerb o căpiță de fîn, pentru iepure o varză, pentru mistreț o baniță cu porumb. Dar toate astea să fie sub formă de bibelouri.

— Bibelouri? se miră berbecul.

— Da. Să le aibă ca amintiri. Amintirea te înobilează, nu mîncarea.

Ursul închise ochii. Berbecul tăcu, crezînd că ursul doarme și mișcă încetișor creanga doar să-l apere de muște.

— Auzi, berbecule...

— Aud, tresări el.

— De ce taci?

— Mă gîndeam...

— Să nu mai faci prostia asta niciodată. Eu gîndesc, tu execuți. Nici n-ai cu ce gîndi... Hai să vedem, la ce te-ai gîndit?!

— Cînd?!

— Adineaori!? Nu te teme, sînt prea sătul.

— Mă gîndeam ce tineri și proști am fost cîndva. Acum tinerețea s-a dus...

Ursul rîse gros, icnit și cu poftă. Zise:

— Ți se potrivește doar ție, berbecule. Tocmai voiam să te întreb: mă iubești?

— Foarte mult.

— Ai face orice pentru mine?

— Orice!

— Ți-ai da și viața pentru mine?

— Oricînd!

— M-ai minți?

— Doar dacă ar trebui să vă fac o bucurie, să ascund o faptă care v-ar mîhni...

— Ce simți tu ca slujitor al meu?

— Mîndrie, curaj, forță.

— Zău, mă?

— Știi, ursule, lupul tremură cînd mă vede. E stresat și abia așteaptă să ajungă la o tufă, la un copac. Fără ele ar fi pierit de mult... Și mistrețul se teme. Singur ursulețul e obraznic cu mine, mă batjocorește și mă lovește...

— De ce faci toate astea pentru mine?

— Vă iubesc, stăpîne.

— Și de ce mă iubești?

— Așa sîntem noi, ovinele, proaste și fricoase, răspunse cu seninătate și sinceritate totală berbecul. Întotdeauna ne place să urmăm fără preget și fără întrebări măgarul din fruntea turmei...

POVESTEA UNUI MARE SUCCES

Mihai Mateuț, om simplu și harnic, a fost numit șeful unei noi unități de preparare și desfacere a gogoșilor și plăcintelor. Stimulat de onoarea acordată, Mateuț a pornit hotărît la lucru, vrînd să aibă o unitate model, unică în oraș și împrejurimi. A urmărit personal, zi de zi, munca tîmplarilor și vopsitorilor, a meșterilor specialiști în fier forjat, a pictorilor care au executat firma, înconjurîndu-i cu atenție și căldură, ca de la om la om, oferindu-le ba un litru de țuică sau țigări fine, ba o ladă cu bere sau o damigeană cu vin. Cînd totul a fost gata, s-a anunțat și în ziarul local deschiderea unei noi și moderne unități de patiserie, specializată în gogoși și plăcinte: „Noua unitate „Gogoșa noastră“ vă așteaptă stimați iubitori ai patisieriei populare.“ Cei dintîi cetățeni s-au oprit, au citit firma, au surîs scurt, cu discreție, unii au intrat înăuntru, au admirat ordinea și curătenia, abundența și calitatea deosebită a preparatelor și a prețurilor, vînzîndu-și apoi de drum. Spre surprinderea lui Mateuț și a înțreprinderii, unitatea avea extrem de puțini clienți. S-a repetat anunțul în ziar, s-a pus pe trotuar un afiș imens, care-l acoperea pe cel al Teatrului Național, s-au sporit gustoasele plăcinte, făcîndu-se, pe lîngă cele cu brînză de oaie și cu gem, din cele cu varză și orez... Degeaba. Vînzările erau foarte reduse, în ciuda excelentului local și a excelentelor produse. Mateuț a căzut pe gînduri, părea trist și bolnav, privea dezolat unitatea și se întreba ce e de făcut? La sugestia conducerii, a organizat și o expoziție cu vînzare. Tot zadarnic. În dezamăgirea lui profundă, Mateuț și-a amintit că, la el în sat, trăia un bătrîn comerciant de pe vremuri, cărunt, cu perciuni mari și ochi șireți, la care învățase și el meserie. Se urcă în mașină și se duse glonț la bătrîn. Acesta îl ascultă, tăcu apoi multă vreme, mîngîindu-și perciunii.

— Ce să fac? repetă deznădăjduit Mateuț.

— Comerțul e un lucru teribil de greu, Mateuț. Ți-am mai spus ... Asta ori îl ai din naștere, ori nu ...

— Oare eu să nu-l am? zise și mai deznădăjduit oaspetele.

— Nu știu ...

— Ce mă sfătuiești, meștere?

— Am să-ți spun o poveste. Eu trimiteam mereu copilul după piine. Ziceam să-l învăț de mic să facă și el cîte ceva pe lîngă casă. Într-o zi s-a dus și a venit fără piine. „— De ce n-ai luat, nu era piine?“ — l-am întrebat. „— Ba da“. „— Atunci, mă mir eu?!“ „— Nu era coadă, a zis el și n-am știut ce să fac ...“

Cei doi s-au privit cîteva clipe curioși. Mateuț a rîs zgîrcit și strîmb.

— Asta-i povața mea, adăugă bătrînul.

Mateuț s-a întors la oraș, a trecut în fugă pe la frații lui și pe la niște prieteni. A doua zi, frații și prietenii, unii cu copii și neveste, s-au așezat frumos, la rînd, în fața unității „Gogoașa noastră“. Iar în urma lor, de îndată ce s-au așezat, rîndul a început să crească văzînd cu ochii. Mateuț a deschis unitatea. Și odată coada înjghebată, așa a rămas. Zi de zi, pe trotuar, pînă departe, în fața vitrinelor celorlalte magazine, lumea aștepta disciplinată, la rînd, pentru a cumpăra gogoși sau plăcinte. Au trecut anii, au scăzut sortimentele de gogoși și plăcinte, a scăzut gramajul și calitatea lor, doar coada era mereu egală, mereu aceeași ...

Mateuț supraveghea unitatea, personalul, punea mîna unde era nevoie și se întreba, din ce în ce mai des și mai în taină, de ce le plac oamenilor atît de mult gogoșile?

PE CEAȚĂ...

E o ceață de nu-ți vezi degetele de la mâini. Și e și nopate. Un om gîfîie prin gropi. Aude niște pași. Și întreabă:

— Care ești acolo?

— Eu! Da acolo care-i?

— Eu!

— Nu știi unde-i șoseaua?

— Ce vrei cu ea?

— M-aș duce acasă. Nu văd nimic. Unde ești?

— Aici.

— Dumneata ce cauți?

— Depozitul 4 al Bazei VII a B.J.T.C.M.I.O.R.

— Acum noaptea?

— Acum.

— Da' ce ai cu el?

— N-am nimic cu el.

— Păi de ce-l cauți?

— Să-l păzesc. Eu sînt paznicul lui.

— Și unde umbli?

— Am două depozite de păzit: numărul 1 și 4. Acum sînt în drum de la 1 la 4. Mă tem că m-am rătăcit.

— Și eu!

Cele două umbre se întilnesc. Abia se zăresc. Paznicul e mai înalt și are o lanternă care nu arde. Omul din fața lui răsuflă greu și întreabă:

— De ce n-o aprinzi?

— E mai rău... Nu vedem nici atît.

— Nu mă ajuți să ridic cufărul ăsta?

Paznicul îl ajută pe necunoscut, apoi întreabă:

— Nu știi unde e depozitul?

— În spatele meu ar trebui să fie. E un gard, mergi pe lîngă el...

— Acolo e gardul? Înseamnă că am scăpat din rătăcire. Știu unde mă aflu. Îți mulțumesc.

Cele două umbre dispar în noapte. Paznicul ajunge la depozit, pipăie ușile, lacătele, grilajele de fier, apoi ascultă. Liniște! Nici o mișcare. E bine... Apoi, pornește iar spre depozitul nr. 1. Înjură bezna. Calcă pe ceva tare: e în șosea. O luminiță se apropie.

— Cine-i acolo? Întreabă paznicul.

— Eu. Dar acolo?

— Eu.

— Și ce faci?

— Merg cu lanterna în fața mașinii.

— De ce nu stai în mașină?

— Îi arăt șoferului drumul. Adică eu sînt șoferul, înăuntru e — și vocea devine șoptă — tovarășul căpitan!

Paznicul aude un zumzăit de motor, apoi se pomenește în față cu un milițian, omul cu luminița.

— Ce-i bezna asta? Nu e nici un bec? Întreabă enervat milițianul.

— Becuri sînt, da' nu ard pînă la ora zece. Iconomii.

— N-ai văzut niște infractori?

— Nu. A trecut doar un om. Ce s-a furat?

— Aparat de radio, ceasuri...

— E bine!

— Cum e bine?

— Ăla nu-i depozitul meu.

— Și de ce umbli aiurea?

— Așa cere regulamentul: să trec periodic pe la depozite. Și trec cum pot.

— Ce fel de om era individul pe care l-ai văzut?

— Păi nu prea l-am văzut, că era tot așa, bezna. Da' era om bun.

— De unde știi?

— Mi-a spus unde e depozitul nr. 4, că rătăcisem... Și trebuia să-l păzesc.

Paznicul rămîne pe loc. Mașina se afundă în ceață. Și nu se mai aude decît lătratul unui cîine. Paznicul parcă aude o voce! Și întreabă:

— Care-i acolo?

EXAMEN CU ORICE PREȚ

Profesoara Mariela Iacob, slabă și ofilită, e de serviciu pe școală. Tocmai sună de intrare. Trece pe coridoare, verifică dacă în toate clasele au intrat profesorii, apoi iese în curte. Confiscă o minge, pe care o prinde din întâmplare, și-i expediază pe elevi la ore. Pe o bancă, la soare, cu ochii închiși, parcă doarme un elev.

— Ce-i cu tine? întreabă Mariela. De ce nu ești la ore?

— N-am, răspunde plictisit elevul și nu se sinchisește să deschidă ochii.

— Ai ore după-masa?

— Da...

— Du-te și învață, repetă lecțiile, e păcat să pierzi vremea, adaugă Mariela și se depărtează.

La intrarea în noua și frumoasa școală, cu ferestre imense, scăldate în soare, stă elevul de serviciu, cu o banderolă roșie pe mână. El deschide larg ușa. Profesoara se oprește și întreabă:

— E un elev, acolo, pe bancă. Îl cunoști?

— Da, tovarășa profesoară.

— Cine e? Din ce clasă?

— Din a IX-a B.

— E clasa mea, tresare Mariela!

— E... zice încurcat elevul de serviciu.

— Bine, dar eu nu-l cunosc pe acel elev și e sfârșit de trimestru...

— E din clasa dumneavoastră. Marin Bivolache.

— Marin Bivolache?! Inima îi bate puternic. Parcă n-are aer. Se uită ba spre cancelarie, ba spre elevul care doarme pe bancă.

— Mă ajuți să-l prindem!?

— Pe cine? zice buimăcit elevul de serviciu.

— Pe Marin Bivolache.

— Vă ajut...

— Te rog. Știi, nenorocitul ăsta de Marin — explică încet, să nu audă cumva împricinatul — n-a fost la nici o oră. Nu-l pot clasifica.

— Și ce facem cu el?

— Îl duc în sala profesorală. Trebuie să-l ascult.

— N-o să aveți pe cine... Nu știe nimic...

— Trebuie! Trebuie să-i dau notă. Să-l clasific. Nu a venit la nici o oră. Le-am scris părinților, l-am somat pe el... Degeaba. Vino!

Mariela tremură de emoție. Pornește călcând cu grijă și frecându-și mâinile. Îi spune elevului:

— Să-l prinzi bine, să nu ne scape.

— N-aveți grijă, n-are cum!

— Ieri mi-a mai scăpat unul...

Cînd ajung la cițiva metri, amîndoi se reped asupra lui Marin. Elevul face ochii mari. Simte o durere ascuțită în brațul de care-l ține strîns profesoara.

— Ce-am făcut? zice derutat băiatul. Ce? De ce, tovarășa?

— Să nu fugi, Marine, să fii cuminte. Altfel, te duc la director. Ce bine că te-am prins!

— Ce-am făcut?

— Fără gălăgie, mergi cu noi, precizează ferm Mariela.

— Unde?

— În sala profesorală.

— De ce? N-am făcut nimic!

— Trebuie să te ascult. N-ai nici o notă. Ce bine că te-am prins!

— Răspund ora viitoare...

— Nici vorbă. Acum! Nu mai scapi.

Ostatecul e dus în sala profesorală. Mariela închide ușa după ce iese elevul de serviciu. Îl așază pe Marin la masă.

— De ce nu ești la ore?

— Nu mă simt bine...

— Ce ai? Ce te doare?

— Stomacul. Am ulcer...

— Asta-i tuse tabagică. Uite cum tușești!

— E...

— De ce?

— Îs proaste țigările, tovarășa... Nu găsești o țigară ca lumea...

— Ce lecție ai avut pentru azi?

Marin Bivolache tace adînc și privește prostît.

— Vorbește!

— Nu știu...

— Ce materie faci cu mine?

— Nu știu... Nici nu vă cunosc!

— Fizica, măgarule! Cel puțin atît ar trebui să știi.

— Iertați-mă, da' nu știu nimic...

— Spune ce vrei tu, două fraze din materia clasei a IX-a!

Marin tace. Ochii i s-au înroșit. Și obrajii la fel.

— Ce fizică faci în clasa a IX-a?

— Fizică...

— Mecanică, electricitate... Ce?

— Fizică...

— Deci, nu știi să spui nimic!?

— Nu. Vin data viitoare...

— Vorba! Nici nu mă gîndesc.

Profesoara aduce un manual de fizică, i-l pune sub nas, deschis la o anumite pagină și poruncește:

— Citește lecția asta. Cu glas tare.

Elevul vrea să se ridice, se uită unde și cum ar putea scăpa.

— Să nu fugi, că țiip. Chem directorul. Apoi, cu o voce plină de omenie: — Tu nu vrei să treci clasa?

— Mi-e indiferent cînd o trec, că o trec oricum...

— Citește, se enervează profesoara.

Elevul citește anevoie. Silabisește cuvintele, le pocește, de parcă ar citi într-o limbă necunoscută. Profesoara se plimbă nervoasă prin cancelarie. Simte o vagă bucurie, că a mai prins unul din elevii neclasificați. Îi mai rămîn opt. Cît a fost criticată pentru ei! N-a stat de vorbă, de la om la om, cu elevii, cu părinții, nu i-a căutat prin restaurante, la cinematografe sau la stadion. Nici la discotecă, unde i-ar fi găsit cel mai ușor. Profesoara n-a înțeles că, în secolul nostru, se duce mai mult școala la elevi, decît vin elevii la școală!

— De ce nu citești cu voce tare?

— Învăț mai ușor, dacă citesc în gînd...

— Bine. Citește.

Profesoara se gîndește la ceilalți. Va trebui să-i prindă.

Și ce soare de aur e afară. Marin Bivolache răsfoiește cartea și se uită pe fereastră, de parcă ar fi fost atât de departe de lumea aceea...

— Care e titlul lecției? întreabă profesoara.

— Titlul?

— Da. E așa mare lucru?

— Tocmai pe ăla nu l-am citit, zice Marin și nu îndrăznește să deschidă cartea.

— Bine, trecem mai departe. Despre ce e vorba în lecția asta?

— Despre corpuri...

— Ce fel de corpuri? De iluminat, omenești? Vorbește!

— Corpurile sînt de două feluri: solide, lichide și gazoase.

— Corpul tău de care e?

Elevul se uită îngrozit. Tace. Prea multe întrebări.

— Cum e corpul tău?

— Nu e nici gazos, nici lichid, nici solid...

— Atunci cum e?

— Un corp bolnav... Are ulcer.

— Bravo, dobitocule! Ai nota cinci.

Mariela respiră ușurată. Nu mai insistă. E inutil. Întreabă:

— Vii la ore?

— Oi vedea... Poate că vin...

Bivolache iese și dispare din curtea școlii. Profesoara Mariela Iacob știe acum că, dînd dovadă de perseverență și răbdare, de tact pedagogic și dragoste de elevi, așa cum le-a cerut inspectorul școlar șef, îi va clasifica cu siguranță și pe ceilalți opt. Iese în curte, cu speranța că poate va avea noroc să mai prindă, pe undeva, un neclasificat...

BABA-CLOANȚA

Seară, în sfârșit, liniștită, în familie. Noi, cei mari, ne uităm la televizor. Adrian și Cătălin se joacă pe parchet cu două mașini mici de curse. Sînt grecești. Au o baterie și un arc și merg ca împușcate. Adeseori, mă joc și eu cu ele... La un moment dat, pe ecran apare o turmă de oi. N-am ce face și încep eu discuția:

— Uitați copiii, o turmă de oi.

Adrian mă privește lung, apoi izbucnește într-un rîs nepotolit și sănătos. Cătălin rîde mînzește, suspect.

— De ce rîzi, Adișor?

— Aia nu-i turmă, tată. Ce cuvînt urît! Turmă.

— Dar ce-i, Adi? întreb oarecum iritat.

— E o mulțime de oi.

— E o turmă. Noi așa i-am spus întotdeauna. Acolo, unde am fost, în vară, la bunicu', tot așa i se zice.

— Tată, aia e o mulțime de oi. Dacă-s oi multe, e o mulțime mare. Dacă-s puține — e o mulțime mică.

— O puține — zice Cătălin și amîndoi copiii rîd de se prăpădesc.

— De ce vorbiți prostii? — îi apostrofiez eu, ca un tată exigent, care ține la educația copiilor.

— Tată, rîde Adi, la grădiniță, tovarășa ne-a pus o grămadă de cuburi și ne-a explicat că e o mulțime mare. Pe urmă, a lăsat numai cinci cuburi și a întrebat: „Ce fel de mulțime e asta copii, dacă avem doar puține cuburi?!“ În loc să spună că e o mulțime mică, Biță a zis că e o puține.

Și copiii mei rîd cu o poftă molipsitoare. Pe ecran apare o cireadă de vite. Adrian rîde iar:

— Aia e o turmă de vaci, tată?

— Nu, pușor. E o cireadă. O ciurdă de vite.

— E o mulțime, tată, nu pricepi?

— Nu. Nu pricep. Mă gîndesc cum va învăța Miorița?

„Treii mulțimi de miei, cu trei ciobănei...” E și asta ceva! Pe ecran sînt roșii în lăzi, pe cîmp... Adrian mă întreabă:

— Tată, uite cîte roșii sînt pe cîmp.

— A fost un an rodnic, încerc eu să-l învăț pe cel ce știe mai bine ca mine cum stau lucrurile.

— Da' da' la noi în oraș de ce nu sînt și stau oamenii la coadă, la roșii?

Tăcere. Mă fac că n-am auzit nimic.

La televizor e o reclamă cu uniforme școlare. Eu îi spun nevastei că trebuie să cumpărăm din vreme o uniformă. Adi ne aude și ne explică grav:

— Tată, bunicu zice că să nu mă duc la școală.

— Și ce să faci?

— Să mai stau un an acasă.

— Tu ce i-ai răspuns?

— Că merg la școală. Și știi de ce, tată? Știi?!

— Nu.

— Dacă merg mai repede, termin liceul mai repede, termin facultatea mai repede și ies la pensie cu un an mai repede.

— Și?!

— Atunci o să fie frumos.

— De ce, Adișor? întreb uimit și parcă îndurerat.

— Poștașul o să-mi aducă pensia acasă, ca la bunu' și eu n-o să fac nimic.

Mă uit la nevastă-mea, ea la mine și abia ne stăpînim să nu rîdem.

— O clipă, o clipă, intervine Cătălin, vîrîndu-mi mașinuța sub ochi.

— Spune Cătălin.

— Tată, să mai cumperi o mașinuță din asta, că-i foarte bună.

— Ai una!

— Da, da' dacă asta se strică sau o pierd?!

— Să n-o pierzi și să n-o strici, că nu mai avem de unde cumpăra.

— Nu-i de la noi?

— Nu.

— Da de unde-i?

— Din străinătate.

— De acolo din R.D.G., de unde ne-ai adus tu fișurile!?

— Da, puîsor.

— Tată, da Baba-Cloanța așa-i că nu există la noi pe stradă?

— Nu. Cum o să fie?

— Este, tată, da' numai în poveste.

— În poveste, da, este.

— Da' în oraș nu este?

— Nu.

Întrebările sînt plicticoase. Dar n-am încotro: trebuie să răspund.

— În țara noastră nu este?

— Nu.

— Tăticule, zice el misterios, da' așa-i că în străinătate este?!

Și fuge cu mașinuțele lui.

PLAPUMA ROȘIE

Așteptam ora opt, cînd copiii se culcă, iar noi aveam, în sfîrșit, puțină liniște. Dar, pînă atunci... Cătălin țipă nerăbdător:

— Mamă, mamă, să-ți spun ceva, ceva ce s-a întîmplat la noi, la grădiniță...

Picotim, uitîndu-ne la televizor. Copilul insistă:

— Mamă, mamă, mă ascuți?

— Îmi spui mai tîrziu, puîșor, zice mamă-sa, convinsă că nu va avea de auzit nimic important.

— Acum trebuie să spun, zice Cătălin cu o anume disperare.

— De ce acum? mă amestec în discuție.

— Că mai tîrziu o să uit iar, zice el aproape plîngînd.

— Spune, Cătălin, îl alintă mamă-sa și copilul începe și vorbește, încît abia respiră:

— Astăzi, la grădiniță, un copil avea un pahar de sticlă. După ce am mîncat și am vrut să bem apă, copilul a scăpat paharul pe ciment și s-a spart. Atunci, un alt copil, i-a dat paharul lui din plastic să poată bea apă.

Privim la televizor, gata să uităm povestea lui Cătălin. Dar el întreabă:

— Mamă, copilul care i-a dat paharul lui, e un copil bun?

— Da, dragă.

— Da de ce-i bun? nu se lasă Cătălin.

— E bun și cuminte, fiindcă și-a ajutat colegul, a făcut un gest frumos. Acela e un copil foarte bun și cuminte.

După o pauză scurtă, în care stă mîndru în fața noastră, precizează cu o vădită importanță:

— Copilul ăla bun și cuminte am fost eu!

Aleargă prin casă deslănțuit, ca după o mare bravură.

Noi ne privim uimiți, dar nu fără o undă de bucurie. Nu avem timp să ne reculegem:

— Tată cum stau maimuțele alea?

— În coadă. Tu nu vezi?

Pe micul ecran niște maimuțe mănincă atârinate de coadă. Copilul le privește indispus. După ce ele dispar de pe micul ecran, întreabă iritat:

— Și noi de ce nu avem coadă?

— Noi sîntem oameni.

— Ne-a spus tovarășa, la grădiniță, că omul se trage din maimuță. Așa-i că n-are dreptate, tovarășa?

— Ei, are! Omul se trage din maimuță.

— Atunci, de ce nu are coadă? Și să știi că eu nu am fost maimuță! Tovarășa de unde știe?

— Știe bine, Cătălin. De mult, cu mii de ani în urmă, omul era o maimuță.

— Și noi unde eram atunci?

Avem noroc, într-un fel. Pe ecran apare chipul lui Ștefan cel Mare. E vorba de o statuie recent dezvelită. Cătălin explică sigur:

— Pe nenea ăla îl cunosc.

— De unde?

— L-am văzut la teatru, cînd ne-au dus cu grădinița, cu tovarășa.

— Știi cum îl cheamă?

— Ștefan cel Mare. A fost un domnitor bun și curajos. Am și vorbit cu el.

— Cînd?

— Atunci, la teatru.

— Și ce-ai vorbit?

— Noi aruncam cu bomboane și cu plastilină pe scenă. El mîncea bomboane, sau ni le arunca înapoi. Rîdea.

— De ce ați aruncat cu bomboane pe scenă? E un lucru urît.

— D-aia...

— De ce? Te rog să-mi explici?

— Ne-am plictisit și tovarășa nu ne-a lăsat să ieșim din sală.

— Și ce v-a spus Ștefan cel Mare?

— A zis cu o voce groasă: „Gata, copii, acum tăceți, să mergem mai departe“. Și am tăcut. Un copil i-a zis că

nu ne lasă să-l tragem de mustăți? Și el ne-a spus că ne lasă, dacă sîntem cuminți și tăcem . . .

— Ați fost cuminți?

— Da, da' ne-a păcălit. La sfîrșit, s-a lăsat plapuma aia roșie și nu l-am mai văzut.

— Ce s-a lăsat, Cătălin?

— O plapumă mare, roșie . . . A acoperit scena!

— E cortina, puișor! I se spune cortină . . .

ADRIAN ȘI CĂTĂLIN

Adrian are șase ani, Cătălin — patru. Amîndoi merg la o grădiniță cu orar redus: de la 8 la 12. Dinadins i-am dat la o astfel de grădiniță: să mai respire și ei cît mai pot. Astfel, pe lângă cei șase ani de acasă, din cei șapte cîți erau odinioară, ei învață, cu tovarășa, să descifreze mai toate tainele lumii acesteia, vai, atît de complicate! Abia trec din grupa mică în cea mijlocie și deja știu ce e în politica lumii, unde-s focare de război, cine luptă pentru libertate sau suferă de foame, cunosc prognoza timpului. Nu știu însă, din păcate, cum să-și șteargă nasul, cînd să bată la ușă și de ce trebuie să-i respecte și cum pe cei mai în vîrstă. La primară fac dictări înainte de a se obișnui să rotunjească bine literele și să le învețe pe toate, devorează mulțimile și alte științe exacte, iar în cele elementare, se specializează în viitoarea profesie. Atît de teribil e progresul civilizației, încît a sărit peste un an de copilărie. Mă gîndesc cu o anume mirare că, în mileniul următor — și nu mai e mult pînă atunci, doar cîteva ședințe — părinții nu vor mai spune, ca noi, atît de banal și de vag: „Mi s-a născut un băiat! Sau o fată!“ Nu. Vor intra direct în subiect și vor preciza: „Mi s-a născut un sculer-matrițer mase plastice sau o tricotoare P.N.A.“ Dar să revin la copiii mei.

Adrian și Cătălin învață — cine nu învață azi!? — și ei aproape totul la grădiniță și pun cele mai teribile întrebări, temîndu-se parcă sau presimțind că, pe măsură ce vor crește, vor întreba din ce în ce mai puțin și vor asculta din ce în ce mai mult. Vin acasă ostenit. Mă așez într-un fotoliu. Vreau să lenevesc, să ascult noutățile la radio, emisiunile la televizor, să răsfoiesc ziarele, să aflu ce se mai vinde și cine mai trăiește. Dar parcă pot? Nevastă-mea învață. Își dă gradul. E profesoară. Și are nevoie de liniște. Eu am fost împotriva gradului. I-am spus

soției să... meargă pe grade de rudenie cu soțul, cu mine adică. E mai sigur, mai simplu și mai rapid. Toate avantejele! Degeaba. Învață! Mie nu mi-a plăcut învățătura. D-aia am și terminat școala medie de zece ani. Era ca o competiție de masă, unde toți cei ce se aliniază la start înving! Chiar dacă rămîn pe loc. Deci, nevastă-mea învață. Copiii învață la grădiniță și se năpustesc peste mine cu întrebări de așa natură, încît nu știu ce să răspund. Adrian vine cu o basculă în plină viteză, „pune frînă“, încît mă dor urechile și arăt nervos spre camera unde învață mama. El își începe tirul:

- Tată, noi sîntem un popor eroic?
- Da, dragă. Cred că sîntem...
- Cum crezi? — se supără el și se miră, în același timp, de lipsa mea de fermitate istorică. Și adaugă hotărît: Sîntem un popor eroic!
- Tu de unde știi?
- Ne-a spus, tovarășa, la grădiniță.
- Așa este, Adi.
- Da, tată, numai poporul nostru e un popor eroic?! Tac. Mă fac că n-am auzit. E inutil...
- Dumnezeu ce zici? Nu-mi răspunzi?
- Ei, poate că mai sînt și alte popoare eroice.
- Tovarășa a spus că numai poporul nostru e eroic.
- Are dreptate, tovarășa.
- Atunci, de ce zici că mai sînt și altele?
- Fiindcă or mai fi. Pe glob sînt multe popoare eroice.
- Și care-s alea?!
- Poporul nostru, explic anevoie, al vecinilor noștri, încerc eu să-mi apăr sărăcia și nevoile și... copilul!
- Tată, da-i bine să fii popor eroic?
- Mă uit pe geam. E soare afară. Ce să răspund?
- E bine, e frumos, Adrian.
- Mie nu mi-ar plăcea să fii tu erou!
- De ce, Adi?
- D-aia, că eroii mor, își dau viața pentru o cauză. Ce-i aia cauză, tată?
- Puișor, du-te și te joacă. Vorbim mai tîrziu, mîine...
- Tată, sînt încă focare de război în lume! Știi?
- Nu, dragă. Nu sînt.
- Ba da. Ne-a spus tovarășa, la grădiniță.

— Ce-s alea focare, Adrian?

Accelerează bascula, apoi se oprește și răspunde trist.

— Focare.

Cătălin vine în fugă cu un balon. Încearcă să ne întrerupă elegant, așa cum l-am învățat. Țipă cu glasul lui subțire și ascuțit, ca o sabie:

— O clipă, o clipă! O clipă, vă rog!

Nu-l pot asculta. Adrian continuă îndârjit seria întrebărilor:

— Tată, poporul nostru e pașnic?

— Da, dragă, e foarte pașnic.

— O clipă, o clipă — țipă iar Cătălin.

— Spune Cătălin.

Adrian fuge cu bascula în hol. Cătălin plînge cu sughițuri și ne ceartă:

— Am uitat ce-am vrut să spun. Sînteți răi că nu mă ascultați și pe mine...

Adrian se întoarce și întreabă curios:

— Tată, eu am o copilărie eroică?

— Nu, dragă. Tu ai o copilărie fericită.

— Da', tată, eroii au case frumoase?

— Au case și ei ca noi...

— Atunci de ce au mai luptat?!

— Adișor, nu vrei tu să mă lași în pace zece minute?

— O clipă, o clipă, țipă iar Cătălin.

— Spune, Cătălin!

— Tată, mama nu vrea să vie, să mergem la ștrand, să ne bălăcim, să facem baie...

— Nu poate veni, Cătălin. Are de învățat.

— Taci, tu să taci, se repede Cătălin și pune mîna pe gura lui Adrian, care a revenit val-vîrtej cu o nouă întrebare. Și reușește. Deci, continuă:

— Să nu mai învețe.

— Dar are examen. Trebuie, măi Cătălin!

— Tată, știi ce? Să învețe bunica, ea tot nu vine la baie și altceva nu face...

Îi privesc cu duioșie, dar n-am timp nici pentru asta. Adrian revine:

— Tată, da' la noi în familie cine-i erou?

— „Eu, dragă“, îmi vine să-i spun, rîd încetișor și mă așez la masă și notez toată discuția. Merită...

INTEROGATORIUL

Procurorul își sorbea plictisit cafeaua de dimineață. Afară, ploua încet, sîcîitor. Ziua lui de muncă începea bine; tocmai i se raportase arestarea infractorului Theo Muscă, zis Kojak, zis Leul. Ceruse să-i fie adus imediat, ținea mult, ca întotdeauna, să fie cel dintîi care stă de vorbă cu infractorii — evident cu cei notorii — să i se recunoască lui toate faptele comise și apoi să le facă cunoscute, cu lux de amănunte și nemărginită mîndrie, șefilor săi. Secretara a intrat grăbită și nițel speriată:

— Au sosit, tovarășe procuror!

— Să aștepte. Cînd sun, le spui să intre.

Rămase singur. Sorbi ultima gură de cafea și puse ceșcuța într-un dulap, unde avea un prosop, săpun, apă de colonie și o oglindă prinsă pe spatele ușii. Se pieptănă cu atenție. Era înalt, slab, ofilit și-și vopsea părul, să arate tînăr. Își îndreptă ținuta impunătoare, de om al ordinii și disciplinei riguroase, închise ușa dulapului și sună la butonul ce se afla undeva sub sertarul mesei. Apoi se așeză încruntat, în scaunul cu spătar imens, tapițat cu piele.

Infractorul Theo Muscă, slăbuț și timid, cu ochii sașii, cu cătușe la mîini, intră urmat de doi subofițeri.

— Să trăiți, don'procuror, zise Theo și se înclină respectuos.

— Scoateți-i cătușele și așteptați dincolo, ceru procurorul oamenilor în uniformă.

Cei doi ieșiră. Procurorul tăcu multă vreme, mulțumindu-se să-și fixeze nemilos victima. De fiecare dată, proceda astfel: voia să-i obosească psihic pe inculpați. Într-un tîrziu, cînd socoti că infractorul era dezarmat complet, își schimbă brusc atitudinea: zîmbi larg, ca unui vechi cunoscut și împingînd pachetul cu țigări zise:

— Theo, ia și tu o țigară bună. O să avem ceva de discutat...

— Mulțumesc, nu fumez.

— Cum așa? Doar ai fumat? Mă înșală memoria!?

— În parte numai, don'procuror. Am fumat ani de zile, dar, numai Kent, Papastratos, Malborro. B.T. — nici-odată.

— Și te-ai lăsat?

— De doi ani. E un viciu groaznic fumatul. Ar trebui să-l lăsați și dumneavoastră. Eu mă simt cu totul alt om de când m-am lăsat de fumat.

— Da, se vede! Nu te supăra, adăugă ironic procurorul, eu aprind o țigară. Și o aprinse. Apoi întrebă: — Tu ai mai fost condamnat, Muscă? Nu?

— Da, domnule procuror.

— Pentru ce?

— Un accident de circulație. Am condus sub influența alcoolului și-am accidentat un pieton. Era beat.

— Grav?

— Nu. A murit ușor, pe loc. Cred că nici nu și-a dat seama ce s-a întâmplat.

— Cît ți-au dat?

— 4 ani la locul de muncă.

— Și unde-ți era locul?

— La un atelier de reparații auto. La magazie. Cu pie-sele...

— De ce nu te astîmperi, măi Musculiță, de ce nu vrei și tu să fii om? De ce? De ce?

— E greu, nu e ușor, don'procuror.

— Să furi nu e greu, se enervă procurorul? Nenorocitele!

— E foarte greu și asta.

— De ce nu vrei tu să înveți o meserie, să muncești cinstit, să-ți faci și tu un rost în viață, să fii om. De ce, măi Theo? Cît am vorbit noi, cîte sfaturi ți-am dat? Degeaba. Știu, îți plac banii! Bun. Alege-ți o meserie grea, dar bănoasă.

— Nu pot, don'procuror.

— De ce? Fă-mă să înțeleg!?

— Munca nu e pentru om, ci pentru mașină!

— Uite ce e, să nu fii obraznic! Vreau să știu cum a fost cu cojocul Alain-Delon. Tot. Tot.

— Magazinul l-am deschis ușor, cu chei potrivite, pe la două noaptea.

— Nu ți-a fost frică?

— Ba da, domnule procuror. Era așa o beznă, că mă treceau fiori. Pe întunecimi din astea toți ne temem unii de alții: cetățenii de milițieni, milițienii de noi, noi de toți... E greu. Din ce în ce mai greu. Și, pe deasupra, riști să pățești ca mine: să nu găsești nimic.

— Cum n-ai găsit?

— Magazinul era slab aprovizionat. Ce mai — aproape gol. Voiam să iau vreo trei patru cojoace. Abia am luat unul...

— Nu minți!

— Don'procuror, am luat doar unul singur și ăla mi-e mare. E aici afară. Dacă vreți îl probăm!?

— Ești un nemernic Muscă. Lovești în avutul obștesc și pe urmă vorbești de parcă am fi la o emisiune de satiră și umor.

— Iertați-mă, domnule procuror, jocul era din sector particular!

— Cum? Izbucni procurorul lovind cu palma în masă. Mă minți de la obraz?

— Don'procuror, vă spun tot-tot, da'nu vă enervați. Ce rost are? Sănătatea mai presus de toate.

— Magazinul era al statului? Era!

— Sigur, nici n-am zis că nu era...

— Atunci cum era jocul din sector particular?

— Foarte bine. Pe el se afla un bilețel pe care scria: „Maximilian Banciu. Achitat“. Deci, era marfă reținută și vîndută. Ce vină am eu, că nu și-a dus-o acasă tovarășu' Banciu?! Pe ce e al statului, eu nu pun mîna!

— Altceva?

— Atît, don'procuror.

— Sigur?

— Sigur!

— Pe la ceasornicăria lui Dumitrescu n-ai trecut tot tu?

— Nici vorbă. Eu îs un hoț cîstit, don'procuror.

— Dar la Central?

— Pierdem vremea, don'procuror. Eu am jocul. Atît. Procurorul se ridică și începu să se plimbe nemulțu-

mit prin încăpere. Sperase să rezolve mai multe sparger
geri deodată. Enervat, îl dojeni pe infractor:

— Tot hoț, tot om de nimic ai rămas. Nenorocitul!
Toată viața ta e o murdărie, om de nimic ce ești.

Sună. Subofițerii intrară și-i puseră cătușele. Muscă
spuse cu regret, când ieși din birou:

— Nu vă mai enervați, don'procuror. Dumneavoastră,
după faptele noastre trăiți, la urma-urmei...

DUMINICA DE MARTIE

E duminică de martie înaltă și senină, ca un vis de copil. Ne bucurăm, așa cum nimeni nu ne poate înțelege, că e iar primăvară. Adrian și Cătălin sînt și ei veseli și, surprinzător, mai cuminți. Frați buni, despărțiți doar de un anșor, ei se bat zilnic, te miri pentru ce, încît, îngrijorat, m-am gândit să consult un psiholog sau un medic. De ce oare se înțeleg atît de greu frații?! Ca să fie liniște în casă, îl iau pe Cătălin cu mine la fotbal. Nu fac însă decît vreo zece pași și încep întrebările. Cîte întrebări pun copiii! Într-un fel le dau dreptate. Probabil ei intuiesc mai bine decît noi, cei maturi, că acum e vremea tuturor întrebărilor. Pe urmă, cresc.

— Tăticule! Tăticule! — mă strînge Cătălin de mîină.

— Da, puișor.

— Ce scor va fi azi?

— O să vedem...

— Cum, încă nu se știe rezultatul?! se miră el peste poate.

— Așteaptă și tu, îl rog părintește, vorbindu-i calm și înțelegător. Meciul începe abia peste o oră. De asta mergem, să-l vedem!

— Anul trecut am știut cu o zi înainte de ultima etapă rezultatele din divizia A. Te faci că nu știi?

— Uite, Cătălin, putem vorbi orice, dar serios!

— Asta vreau și eu!

— De acord, numai că tu vorbești ceea ce nu trebuie.

— Eu? Amintește-ți, tată, n-am știut că Poli pierde acasă și retrogradează, că la Buzău va fi egal? Că Hagi va deveni golgeter?!

Îi cumpăr floricele de porumb, convins că uită și voi avea liniște.

— Ce jucători noi are Universitatea?

— Nici unul.

— De ce?
— Avem o echipă bună și mulți tineri talentați... O să vezi...

— Dar arbitrii?!

— Iar vorbești prostii...

— Nu-i adevărat, protestează el. Nu vorbesc prostii. Așa a scris nenea Mitroi că arbitrii nu s-au legitimat la alte echipe, au rămas la cele vechi. Cu „U“ nu țin nimeni. De ce n-au legitimat măcar un arbitru sau doi?

Vreau să scap de întrebări, să-mi feresc copilul de căile greșite! Schimb discuția:

— Ți-ai făcut lecțiile pe mîine?

— Da.

— Toate?

— Toate!

— Cîte ore ai mîine?

— Nici una. Tovarășa merge la o lecție deschisă la altă școală. Așa că n-am nici teme...

Trecem prin piață. Îi fac o propunere:

— Trebuie să luăm niște flori. Cînd ne întoarcem. Uite ce flori frumoase sînt!

— Da' de ce?

— E 8 Martie!

— Și?

— Cătălin, ce serbăm noi azi?

— Ziua cînd începe returul campionatului național de fotbal.

Rîd sănătos și-l iert. E copil. Metodic și interesat el atacă:

— De ce se reprogramează atîtea meciuri la noi?

— Nu știu, răspund rece.

— Mai bine le-ar reprograma direct, fără să le mai programeze.

Iușesc pasul, sperînd să-l obosesc, să-l fac să tacă.

— Tăticule, l-a durut pe meciul de cupă de miercuri?

— Cum o să-l doară? Asta ce mai e?

— Așa i-ai spus tu lui nenea Bogdan, că meciul a fost trîntit!

— Azi o să vedem un meci bun, frumos, insist, convins că s-au terminat întrebările.

— O să se joace om la om?

— Toate echipele mari joacă azi om la om!

— Oare sînt atîția oameni în formațiile noastre?!
Cătălin surîde șmecher. Ne apropiem de stadion. Abia aștept să ajungem.

— Tată, tu știi care e cel mai mare continent?

Înghit în sec, sînt încurcat: iată-mă corigent la geografie.

— Nu știi. Far pariu.

— Nu...

— Fotbalul! Este al optulea continent al lumii.

Nu-l mai iau la meci. Sînt ferm hotărît. Să stea acasă să se bată cu Adrian! Abia facem cîțiva pași în tăcere și începe iar:

— Chiar nu știi rezultatul?

— Nu, Cătălin. Se va juca tare.

— Sau nu e voie să-l știe decît oamenii mari?!

Îmi vine să rîd. Mă uit în altă parte.

— Tăticule, dacă-mi spui scorul, nu scot o vorbă! Hai, te rog...

— Nu-l știu.

— Pe cuvîntul tău?

— Pe cuvînt!

Intrăm pe poarta stadionului. Gazonul e verde, moale și cald ca un covor. Cel puțin așa pare... Mă gîndesc să nu-l mai duc pe Cătălin la fotbal. Pînă mai crește... Dar...

— Tăticule, zice el, e adevărat că pe vremea cînd tu erai copil, ca mine, meciurile de fotbal se transmiteau la televizor?!

Îl strîng de mîină. Îmi vine să-l sărut. Îl voi lua mereu cu mine la fotbal. Cum să nu-l iau?!

PASIUNEA

E abia ora zece. Geo și Teo intră în braseria „Someșul“. În local e liniște ca într-o biserică. Nu sînt alți clienți. Se așază la o masă. ...

GEO: Eu zic să luăm două d-alea mici și cîte o cafea!?

TEO:: Subscriu, Geo!

OSPĂTARUL: Bună dimineața! Ce doriți!?

GEO: Vodcă ai?

OSPĂTARUL: Nu.

GEO: Coniac?

OSPĂTARUL: Bastion, Vasconi și Dunărea ...

GEO: Două ... bastioane mici și două cafele!

OSPĂTARUL: Cafea numai cu înlocuitorii!

GEO: Mă băiete, iartă-mă, da' cafeaua asta nu se mai termină!? (Rîd toți trei.)

OSPĂTARUL: Nu cobiți! S-ar putea să avem doar cu înlocuitorii într-o bună zi!

GEO: Rămîne cum ne-am înțeles, meștere! Două bastioane ...

TEO: Geo, nu îmbătrînești deloc! Te ții bine!

GEO: Foarte bine. Tu cum te lauzi?

TEO: Ca toată lumea ...

GEO: Adică?

TEO: De la foarte bine în sus!

GEO: Mă bucur, da' ai grijă!

TEO: De ce?

GEO: Ce-i prea mult, nu-i sănătos. Nu uita proverbul. Familia?

TEO: Bine. Ai tăi?

GEO: Perfect.

TEO: Ce noutăți ai, bătrîne?

GEO: Am o nouă pasiune. În rest, nimic deosebit.

TEO: Ai, nu spune!

GEO: Pe onoarea mea. Știi că eu întotdeauna am iubit noul, l-am căutat, l-am râvnit...

TEO: Și ce pasiune ai?

GEO: Ghici!

TEO: Fotbalul?

GEO: Asta e veche, antică și abandonată.

TEO: Fotbalul?! Tu care erai mort după el?

GEO: Mi-a fost de ajuns. N-am cu cine să țin, rezultatele fiecărei etape le știu dinainte până și copiii, îndoilei în privința retrogradării sînt doar în primele etape... În condițiile astea, chiar ocolesc fotbalul.

TEO: Femeile?

GEO: Ași!

TEO: Ți-au plăcut în tinerețe...

GEO: E o pasiune și prea costisitoare și prea periculoasă pentru vîrsta mea. Și apoi, ți-am spus doar: ador noul! Or femeile...

TEO: Ai video!?

GEO: Ași!

TEO: Excursii?

GEO: Fii serios! Mă vezi umblînd pe cîmp?

OSPĂTARUL: Bastioanele dumneavoastră cu înlocuitorii de cuviință. (Pune paharele și ceșcuțele pe masă).

GEO: Ai umor, meștere!

OSPĂTARUL: Fără înlocuitori!! (Rîd toți trei) Să vă fie de bine. (Plăcă)

TEO: M-ai făcut curios, Geo. Ce pasiune ai?

GEO: Economii!

TEO: Ce economii?

GEO: Fac zi de zi economii. E o pasiune nouă, nobilă și extrem de utilă.

TEO: Ai, nu spune!

GEO: La mine, la birou, toți economisim.

TEO: E foarte interesant! Cui i-a venit ideea?

GEO: Mie. E un fel de-a zice că mi-a venit. Am luat-o!

TEO: De unde?

GEO: Din viață! Nimic mai simplu!

TEO: Vezi, eu n-am observat chestia cu economiile...

GEO: Repet, sînt atent și receptiv la nou.

TEO: Și zici că mai mulți aveți pasiunea asta?

GEO: Firește. Am organizat și un concurs.

TEO: Ai, nu spune!

GEO: Daaa! Luni de zile am fost pe primul loc.

TEO: Și nu mai ești!?

GEO: Mi-a luat-o înainte Petrache. Îl știi?

TEO: Ăla micu'?' Mic și chel!?

GEO: Exact. El. Da-l ajung și-l depășesc.

TEO: O să poți?

GEO: Fac tot posibilul. A fi econom e o mare calitate umană. Tu nu faci economii?

TEO: Rar și așa mai mult de formă...

GEO: Trebuie să economisești metodic, organizat, constant, cu spirit de răspundere și simț gospodăresc.

TEO: Asta m-ar interesa și pe mine. Sînt decis să economisesc.

GEO: Foarte bine.

TEO: Mă ajuți?!

GEO: Mai încape vorbă. În luna asta, bunăoară, am economisit 18 000 lei.

TEO: Ai nu spune!

GEO: Nevastă-mea a vrut să-și cumpere o blană de bizam. Pînă la urmă, a renunțat. A rămas cu a veche, de oaie. Am economisit 18 000 lei? I-am economisit!?

TEO: Cu ce să încep? De unde să pornesc? Cum?

GEO: Totul e să-ți propui obiective majore, lucruri frumoase, cifre serioase. În anul ăsta, și sîntem abia în mai, am economisit cam 200 000!

TEO: Ai nu spune, că nu te cred!

GEO: Pe onoarea mea! Ai noroc și la mulți ani!

TEO: Să trăiască economiile! Să știi că am să economisesc chiar de azi. Nu mă păcălești, Geo!?

GEO: Îmi pare rău. Așa mă știi? În viața mea nu m-am ocupat de fleacuri, de meschinării, de minciuni... de lucruri necurate în general.

TEO: Două sute de mii e cam mult... În numai cinci luni!

GEO: De ce? Nu e mult. Am vrut să-mi iau un C.N.-eu.

TEO: Un ce?!

GEO: Dacia caroserie nouă! Cu o sută de mii. Am renunțat. Vechea mea mașină merge bine. Am economisit o sută de mii? Am economisit! Dintr-un foc.

TEO: Oricum era scumpă!

GEO: După trei zile, o vindeam cu 25 000 în plus!

TEO: Și? De ce n-ai făcut-o?

GEO: Economia e mai nobilă! Și apoi detest specula, câștigurile dubioase. (Se uită la ceas)

TEO: Sper că nu te grăbești?

GEO: Eu? Sînt pe teren.

TEO: Stăm liniștiți, Geo! Și eu sînt în timpul serviciului!

GEO: Totul e în ordine. Noroc, Teo, și apucă-te negreșit de economii.

TEO: Mai luăm un rînd? Dau eu un rînd!

GEO: Nu pot să te refuz!

TEO: Meștere! (Pauză) Sînt emoționat... (Vine ospătarul) Meștere, încă două mici.

OSPĂTARUL: Două mini-bastioane. Au și sosit! (Iese)

TEO: Cu ce să încep?

GEO: Gîndește-te și tu, caută ceva... Îți propui un țel exact.

TEO: Tu ce economisești acum?

GEO: Vreau să-mi cumpăr o casuță...

TEO: Da' n-ai una?

GEO: Am. O știi! Vilă frumoasă, spațioasă, garaj, piscină și alte acareturi.

TEO: Și atunci?

GEO: Atunci ce?!

TEO: La ce-ți mai trebuie o casă!?

GEO: Eu îți explic cum procedez, maniera, stilul meu de acțiune, tu urmărește-mă.

TEO: Am înțeles, Geo. Mă iartă... Știi, curiozitatea...

GEO: Deci, m-am decis să cumpăr casuța aia. Valorează 300 000!

TEO: Și ce faci cu ea?

GEO: Poate mă răzgîndesc.

TEO: În ce sens?

GEO: Renunț.

TEO: Nu înțeleg nimic...

GEO: Dacă n-ai răbdare și nu ești atent! Renunț. Adică n-o cumpăr.

TEO: Și!?

GEO: Am economisit 300 000 lei!?

TEO: Ai nu spune? Tîmpit mai sînt! Acu' mă prinz, Geo.

GEO: Nu te pripri.

TEO: Ce profund gîndești și acționezi tu! Gata! Acționez și eu.

GEO: Țasta-i stilul meu de a fi.

TEO: Și cu banii ce faci?

GEO: Nimic...

TEO: Îi pui la CEC?

GEO: Nici vorbă...

TEO: Exact! Economiiile sînt și ele un secret... Îi păstrezi acasă, la loc sigur!

GEO: N-am probleme cu banii.

TEO: Mi-aș cumpăra ceva chiar azi. O bicicletă.

GEO: Puțin... Trebuie un obiectiv mai stimulator. O haină de piele! Ce zici?

TEO: Da' n-am bani.

GEO: Nici nu-ți trebuie!

TEO: (Bea) Sănătate și economii, Geo.

OSPĂTARUL: Alte două bastioane mini, vă rog.

TEO: Adu și niște minerală!

OSPĂTARUL: N-avem. (Rușinat) N-am primit...

GEO: Le bem și așa, nu te necăji, meștere. (Ospătarul pleacă)

TEO: Deci, nu-mi trebuie bani?

GEO: Nici un leu. Și eu sînt lefter. Am numai datorii.

TEO: Și nu le plătești?

GEO: De unde? Cu ce?

TEO: Din economii!?

GEO: Greu ești de cap, Teo! Nu înțelegi că eu bani nu am?

TEO: Că ăia 18 000 economisiți la blana soției ce-ai făcut? Da' cu cei 125 000 de la mașină?

GEO: Eu am economisit banii ăia, fiindcă nu i-am cheltuit. Mi-am propus să cumpăr și am economisit. Banii nu i-am avut. Niciodată.

TEO: (Dezolat) Acum pricep... Pricep!

GEO: E oricum frumoasă pasiunea! Recunoști?

TEO: E... Dar...

GEO: Ai o preocupare, arăți ca un om modern...

TEO: Meștere, plata.

GEO: E plăcerea mea: plătesc eu!

TEO: Achit eu, Geo. Tu faci economii!

CÎND LIPSEȘTE GHEAȚA...

Într-o grădină de vară, PILU și TITI beau bere.

TITI: (Bea) Ce bună ar fi acum o bere rece!

PILU: Bine că au și din asta. O mai vrei și rece!?

TITI: Pe căldura asta ar fi excelentă!

PILU: Nimic de zis, e o caniculă în toată legea. Nefirească, ieșită din comun, boală curată, nu alta.

TITI: Și ne aflăm abia în mai...

PILU: Asta e! 31° la umbră!

TITI: Ce spui, frate? 31!?!?

PILU: La umbră! Sare dintr-o extremă în alta și vremea. Clima vreau să zic...

TITI: Se ia și natura după noi...

PILU: Experiențele, domnule. Prea multe! Prea deocheate. Cu natura nu e de joacă.

TITI: Ce putem face?

PILU: Întrebarea asta mă enervează, Titi. Întotdeauna se poate face ceva. Pricepi?

TITI: Ba bine că nu! Mai luăm cîte o halbă?

PILU: Un rînd și gata. Băiete!

TITI: Dacă ar fi rece...

OSPĂTARUL: Da, vă rog!

PILU: Încă două spumoase. N-ai mai reci?

OSPĂTARUL: N-a adus gheața...

PILU: Crezi c-o aduce? Mai zăbovim nițel!?

OSPĂTARUL: Avem promisiuni pentru mîine.

PILU: Bravo! Două halbe ca să punem punct. (Ospătarul pleacă)

TITI: Auzi, frate: berea azi, gheața mîine!

PILU: Ești și pretențios: le vrei pe toate odată. Nu spuneai că ne aflăm abia în mai!? I-a luat prin surprindere.

TITI: Glumeam, ce naiba! Așa mă știi?! Se poate?

OSPĂTARUL: Spumoasele dumneavoastră! (Pleacă)

PILU: Hai să trăim!

TITI: Să trăim, Pilule, tot n-avem altceva mai bun de făcut! (Rîd amîndoi) Altfel cum o duci?

PILU: Ca întotdeauna, foarte bine.

TITI: Soția?

PILU: E o scumpă, un om deosebit. Cum o știi.

TITI: Ai avut mare noroc.

PILU: Mi l-am mai și făcut, e drept. Dar e femeie nemai-pomenită! Nu-mi iese din cuvînt!

TITI: Vă mai certați și voi, lasă. Cine nu se mai ceartă în familie? Unde nu sînt divergențe!?

PILU: La noi în familie armonia este ideală. Tot ce avem, ne spunem deschis, direct, cu sinceritate și curaj, fără menajamente.

TITI: Așa fair-play mai rar, frate! Dar cînd bei!?

PILU: Vorbim a doua zi. Recunosc greșeala, îmi fac autocritica... Ei, da' se întîmplă rar. Ea e o doamnă și înțelege. N-am probleme! (Bate în masă) Să bat în lemn.

TITI: Eu am miçi altercații, ne mai ciondănim... Știi cum e...

PILU: Familia e sfîntă pentru noi. Avem încredere deplină unul în altul.

TITI: Ai rămas același om integru, drept, dintr-o bucată...

PILU: Așa sînt. Cînd văd o mică murdărie, meschinărie, o răutate, o necuviință, mă aprind, intervin, acționez, iau măsuri. Sînt principial, energic, neînduplecat. Noroc, Titule!

TITI: Bună ar fi o bere rece!

PILU: Răbdare, omule! Vara n-a venit încă.

TITI: La vară o să fie după un program riguros: o zi gheață rece, una bere caldă.

PILU: Fără glume răutăcioase, Titule. Nu-mi plac. Bem o halbă, două, dar să fim atenți la ceea ce și cum discutăm.

TITI: Sever și principial ca întotdeauna! Neclintit.

PILU: E mai corect, mai sănătos... Titule, ce vezi tu la masa aceea?

TITI: O femeie și un bărbat.

PILU: Cam afectuoși...

TITI: Îi cunoști?

PILU: Uită-te mai bine! Tu stai în poziție bună.

TITI: Nu văd nimic...

PILU: E nevastă-mea!

TITI: Îmi părea cunoscută... S-o invităm aici!?

PILU: O fi și ea, că și mine, pe teren. Vezi telepatia. Numai că eu n-am ajuns unde trebuia.

TITI: Cum așa?

PILU: Ar fi trebuit să zbor la București, la o ședință. S-a amînat ședința. Am dat fuga la Tarom și-am vîndut biletul... Ea știe că-s la București!

TITI: Hai să plecăm... Am o groază de treburi...

PILU: Nu-ți fă probleme... Bem halba și gata. Femeie de rasă! Mă mir că a ieșit în oraș. E de o conștiințiozitate bolnăvicioasă... Mai bem o halbă. Băiete!

TITI: N-aș mai bea...

OSPĂTARUL: Sînt aici, vă rog!

PILU: Două halbe și plata. Ești prompt, băiete.

OSPĂTARUL: Dacă nu-s clienți... Doar la masa aceea sînt doi... o pereche! (Pleacă).

TITI: La douășpe am întîlnire. Aș vrea să...

PILU: E abia unș'pe și un sfert. Ce face?

TITI: Cine?

PILU: Nevastă-mea. Tu vezi mai bine!?

TITI: Lasă-i, ei cu ale lor, noi cu ale...

PILU: El o mîngîie pe mîna! Drăguți mai sînt! E cu vreun coleg de birou...

TITI: Ce zici, ce-o să fie mîine la fotbal?

PILU: Nu știu și nici nu mă interesează. O sărută pe obraz! Oare văd bine!?

TITI: Hai la masa aceea, e umbră mai bună...

PILU: Stăm aici! Facem vreun rău?

TITI: N-o fi soția ta...

PILU: Pardon!

TITI: Uită-te mai atent.

PILU: Mă jignești! Nu-mi cunosc soția?

TITI: Ce bună ar fi o bere rece!

PILU: Băiete! (Bea berea) Două halbe și plata.

OSPĂTARUL: Se face!

TITI: Mi-e tare cald...

PILU: Ce mai fac?

TITI: Nu văd... Zău, mă pui într-o situație...

PILU: Termină, Titule! Mă enervezi. Și ce dacă! Uite, o mîngîie pe păr, pe obraz...

TITI: A dat după o muscă... n-o mîngîie!...

PILU: Mă faci și chior? Merçi! Stăm liniștiți. O fi cu vreun tovarăș de muncă...

TITI: Să-i invităm la masa noastră!?

PILU: Excelentă idee!

TITI: Du-te și adu-i încoace!

PILU: Eu? Te duci tu. Să nu fie surpriza prea mare.

TITI: Iartă-mă, nu pot...

PILU: Da' de ce să ne grăbim? Ce mai fac?

TITI: Vorbesc...

PILU: Nici nu te-ai uitat. (Se uită el) Poftim, tu mă minți... (Alb) Asta e prea de tot: el îi mîngîie genunchii pe sub masă...

TITI: (Tușește) Mă ierți... (Vrea să plece)

PILU: Ești laș! Mă părăsești tocmai acum? Stai jos! Ce fac?

TITI: Stau...

PILU: Altceva?

TITI: Se privesc...

PILU: Și!?!
TITI: Vorbesc...

PILU: (Se uită el!) De ce mă minți? O mîngîie iar pe sub masă... E prea de tot! E scandalos! E inuman! E neprincipial ceea ce fac!

TITI: Vă deslușiți acasă...

PILU: Fac scandal! Îl iau de guler pe infam...

TITI: Calmează-te! Sîntem într-un local... Nu e bine...

PILU: (Zbiară) Să se calmeze nemernicul ăla, nu eu!

TITI: Fără scandal. Se va auzi și va fi și mai rău.

PILU: O omor pe ea!

TITU: Da, dar acasă. Nu aici!

PILU: Ce jignire, ce umilintă, ce înjosire! Titule, ajută-mă.

TITI: Cum?

PILU: Să facem un plan de acțiune. Să-l gîndim te-meinic!

TITI: Asta e ideea! Le trimitem o cafea prin ospătar!?

PILU: Să-i mai dau ticălosului și cafea?! Ce-s fraier?!
TITI: E o prostie, o tîmpenie...

PILU: Băietate! Băietate! Două halbe și plata.

TITI: Nu mai beau... Nu mai pot...

PILU: Titule, trec printr-un moment greu și tu mă lași? Mă abandonezi!?

TITI: Bine. Beau! Era mai bine să plecăm...

PILU: Să dau bir cu fugiții? Să fiu laș? Să fug? De cine? De ce? (E transpirat tot!)

TITI: Nu e soția ta. Pornim de la această hotărîre a noastră.

PILU: Iar începi?

TITI: Uită-te bine!

PILU: E ea!

TITI: Dacă n-ar fi ea, ne-am bea liniștiți berea! Ce ar fi să zicem că nu e ea? Procedul e obișnuit.

PILU: (Aiurit) Nu e... nu e... Și?

TITI: E o altă femeie! Scurt. Dacă e alta, treaba ei, nu ne privește. Tu ești la București. Cine e de vină că s-a amînat ședința?

PILU: Titule, tu spui ceva! Propunerea ta e interesantă...

TITI: Vezi!?

PILU: E acceptabilă!

TITI: Judecăm la obiect, cu spirit novator și de răspundere.

PILU: Știi că e chiar ingenioasă!?

TITI: Ei?

PILU: Ce facem?

TITI: Privește-o atent, e sau nu e soția ta?

PILU: Tu întâi!

TITI: (Face doi pași, revine) Nu e ea. M-am uitat atent.

PILU: Bravo. (Se duce și el, revine). Titule, pe onoarea mea, nu e nevastă-mea!

TITI: Uf! Am scăpat! În sfîrșit...

PILU: Sfatul tău e pe cît de simplu, pe atît de genial. Băiete!

OSPĂTARUL: Vine, băiatul! Două halbe...

PILU: ...și plata! Aștia sînt adevărații prieteni. Ei se cunosc la nevoie, la restriște, cînd se ajută unul pe altul... Vezi, nici nu mă mai interesează ce fac...

TITI: Foarte bine! Mai ales că nu e ea...

PILU: Sînt mai liniștit, mai relaxat... indiferent chiar...

TITI: Și eu la fel.

PILU: Ce înseamnă să nu te documentezi, să n-ai o vi-

ziune corectă, principială... într-o anumită problemă de viață.

TITI: Au și plecat...

PILU: Aia doi? Treaba lor. Nu-i cunoaștem! Salut!

TITI: Ce bună ar fi o bere rece!

PILU: Băiete!

OSPĂTARUL: Două halbe... Pofțiți! Și plata.

PILU: O clipă! Îmi aduci condica de reclamații!

OSPĂTARUL: Glumiți?

PILU: Vorbesc serios.

OSPĂTARUL: V-am greșit cu ceva? Vă cer scuze, corectăm...

PILU: Condica!

OSPĂTARUL: Zău, nu cred că e cazul...

PILU: Dumneata aduci condica. Vă bateți joc de oamenii muncii, de cei după urma cărora trăiți... Condica!

TITI (Ospătarul pleacă): Ce ai, frate? De ce te-ai aprins așa? Tocmai ne liniștisem... Ce ți-a venit?

PILU: Fac o reclamație să mă pomenească.

TITI: Și ce reclami?

PILU: Cum ce? Lipsa gheții.

TITI: Băiatul n-are nici o vină. Ce te-a apucat?

PILU: Nu mă interesează.

TITI: Ești exagerat... ești incorect...

PILU: De fel! Să se organizeze, să aibă o aprovizionare bună, un serviciu ireproșabil. Ei n-au auzit de noua calitate a muncii și a vieții?! Nu?

OSPĂTARUL: Pofțiți! (Pleacă)

TITI: De ce faci asta?

PILU: Așa mi-e caracterul, personalitatea. Sînt intransigent, principial, energic.

TITI: Nu scrie! Mai gîndește-te!

PILU: Incorectitudinea, necinstea, minciuna nu le pot tolera. Sub nici o formă. (Scrie mînios).

OSPĂTARUL: De ce s-a supărat?

TITI: Are niște necazuri... Iar voi, pe canicula asta, nu aveți gheață...

OSPĂTARUL: Dacă n-a adus!? În fiecare zi cerem și n-are. Ar fi trebuit să luați lîngă bere și cîte o porție de Merlucius. V-am văzut oameni subțiri și n-am condiționat...

TITI: Îți mulțumesc. Plata!

OSPĂTARUL: (Îi dă o chitanță) Să vă fie de bine. (Pleacă)

PILU: Semnezi și tu?

TITI: Nici vorbă....

PILU: L-am ars! (Fericit, își freacă mâinile) Mama lor de pungași! Aștia se îmbogățesc pe buzunarul clientului....

TITI: Noroc!

PILU: Când o să ne fie mai rău, ca acu' să ne fie! (Bea). Le-am făcut-o!

TITI: Ce năduf.... Hai să plecăm....

PILU: A fost, oricum, o dimineață plăcută. Vorba ta: păcat că n-au avut și o bere rece!

DILEMA

Ceasul urcă încet spre amiază. Cuprins de adevărate frisoane de nesiguranță și îndoială, primarul unui orașel de cîmpie stă la fereastră, discret așezat lângă perdea și privește, atent, în piața mică și curată, unde forfotesc oameni, mașini, bicicliști și căruțe. Stă acolo de un sfert de ceas, poate de o jumătate, și cercetează intrigat fețele trecătorilor. Mai exact, ale bărbaților! Iar pe măsură ce face acest lucru, inima îi bate mai tare, respirația este mai sacadată și-l cuprinde frigul. Își freacă îndelung mîinile, studiind chipul bărbaților. Își simte gura uscată și amară. Pe birou cafeaua îl așteaptă neatinsă. Dar el nu se poate dezlipi de fereastră. Ceea ce socotise pînă acum a fi doar o părere, o întimplare, devenise o realitate. Una periculoasă! „De ce tot mai mulți bărbați, fie în vîrstă, dar mai ales tineri, își lasă mustață?” se întreabă iar în gînd. Tre-sări, se uită speriat în jur dacă e singur, dacă nu i-ar putea citi sau ghici cineva gîndul. După observațiile lui, din cinci bărbați trei purtau mustață. De ce? De ce? Secretara intră, vrînd să ia ceașca de pe masă.

— Vai, cred că s-a răcit, vorbi ea surprinsă. O încălzesc...

— Nu, nu e nevoie. O beau rece, răspunse incolor primarul, urmărind curios și îngrijorat strada.

— Vă simțiți rău? întreabă femeia.

Primarul lăsa să-i scape un zîmbet chinuit și adăugă, vrînd să pară și calm și obosit de prea multele și gravele probleme cu care se confruntă:

— Nici vorbă. Am atîtea pe cap, zi de zi, oftă el. E ceva nou prin oraș?

— Nimic, tovarășe Didu.

— Cîrculă vreun zvon?! Ceva... Vreun fapt ciudat?

— Nu, se fîstîci secretara, neștiind unde bat întrebările.

— Nici o întâmplare ieșită din comun?

— Știu eu...

— E interesant să privești atent chipul oamenilor... Să încerci să afli ce gîndesc, ce visează, ce doresc...

Didu vru să-i vorbească despre „fenomenul mustețelor“, despre problema ce-l frămînta și-l punea în mare încurcătură, dar se bucură că nu-și destăinuie gîndul. „Să divulg chiar eu secretul? Ar fi o greșeală de neiertat. Vreau adevărul!“ Tocmai plecă de la fereastră, sobru și degajat, cînd se opri brusc, fără respirație, căci secretara spusese veselă:

— Am uitat. Așa, o noutate a noastră: tovarășul Crăciunel și-a lăsat mustață. Știți ce caraghios arată?...

— De cînd? gemu Didu și abia ajunsese la scaun.

— De cîteva zile. Așa rău îi stă...

— Ce l-a apucat?

— Nici eu nu-l pricep, continuă să se distreze secretara.

— Mai sînt și alții? Dîndu-și seama că e prea grav sau speriat, Didu încercă să ridă, să se corecteze: — Le vin oamenilor fel de fel de idei, unele mai trăsnite ca altele. Cine zici că... și-a... mai...

— Petruța de la gospodărie...

Didu tremura. Își auzea inima zvîcnind. „Ce dracu', au înnebunit? Nu, asta e prea de tot! Trec la investigații amănunțite și discrete“. — Oameni serioși sînt ăștia? Ce i-a apucat, dragă?

— Îi întreb? chicoti secretara.

— Nu, se ridică, brusc și demn, în picioare, primarul. Nu ne ocupăm de fleacuri, Alina. Avem și așa atîtea pe cap...

— Vă încălzesc cafeaua...

— Nu. O beau rece, e mai relaxantă. Sună-l pe maiorul Berceanu. Să vie urgent la mine. Nu mă interesează fleacurile, am probleme mult prea serioase... Du și cafeaua. Aduci două, cînd vine Berceanu.

Secretara ieși din încăpere ca o umbră. Rămas singur, Didu se simți și mai neliniștit. „Și ai mei își lasă mustață? Asta-i culmea. De ce?“ Vru să se ducă la fereastră, dar nu avu putere. „Aici se întîmplă ceva ce nu miroase a bine. Să fiu, deci, prevăzător, atent, decis, pe fază.“

O jumătate de oră mai tîrziu în birou intră voios Berceanu, un om scund, îndesat, îmbrăcat în haine civile bine

croite. Când secretara aduse cafelele, Berceanu simți o undă de căldură. Urma o discuție amicală, chiar o șuetă. Abia se așează. Didu întrebă:

— Ce e nou în oraș?

— Nimic. Totul e în ordine.

— Sigur?

— Da, zise derutat omul ordinii, neștiind pe ce drum se află. Observă chipul ușor palid, rigid, al lui Didu și înțelese că, dimpotrivă, e ceva foarte grav.

— Zilnic ne confruntăm cu situații, cu probleme, cu sarcini complexe, complicate...

— Da... Da... Așa e, întări Berceanu.

— Mi se pare că și acum sîntem confrunțați cu o asemenea situație. N-ai observat chiar nimic?

Berceanu începea să se încălzească, să simtă că nu are aer. Își desfăcu puțin nodul cravatei.

— Deci n-ai sesizat nimic? Îmi pare rău. Ca om al ordinei trebuie să vezi, să știi, să mă înformezi.

— Despre ce?

— Ai reținut un amănunt: cam mulți oameni poartă mustață. Ești de acord? Prea mulți oameni din orașul nostru.

— Da. Am sesizat și eu problema.

— Ce ascunde gestul? Te întreb? Sîntem datori să ne întrebăm!

— Cine poate ști?... .

— Dacă e ceva?!

— Așa e...

— Atunci?!

— Iau urgent măsuri!

— Nu te prip! Trebuie acționat cu multă perspicacitate, în deplină liniște, păstrînd secretul! Nimeni să nu știe nimic. Doar noi doi. Ce stupid. Noi doi știm, că nu... știm nimic.

— Acțiunea „Muntele” e declanșată, zise Berceanu și-și notă într-un carnețel. Apoi adăugă: — Oamenii sînt mai grăbiți, nu au timp și atunci își lasă mustață. Bărbieritul durează mai puțin.

— Nu te contrazic. Dar să verificăm! Avem nevoie de argumente.

— E grabă?

— Dacă ne întreabă de la județ ce se întîmplă la noi? Putem fi întrebați! Și dacă ne întreabă, ce răspundem?

- Aşa e, recunosc tu tulburat Berceanu.
- Ce răspundem?!
- În fond, fiecare poate purta barbă, mustaţă, păr lung sau scurt. N-au decît.
- De acord. Dar dacă asta apare brusc şi violent, ca o epidemie!? Ce facem? Ce reprezintă ea? De unde vine? În ce scop? Noi avem răspunderi, Berceanule, nu sîntem de ieri, de azi aici.
- Asta aşa e... Să raportăm la judeţ?
- Ce?
- Că se poartă... mustaţă.
- De ce? A cui e ideea? Scopul urmărit!? Repet, ce răspundem? Că vom fi întrebaţi. Mi se pare că stăm pe un butoi cu dinamită!
- Cercetăm! N-avem altă cale.
- Cu tact, cu perdea, cu diplomaţie, fără zgomot. La tine ai cazuri?
- Ce cazuri? se miră Berceanu.
- De oameni care şi-au lăsat mustaţă!?
- Nici n-am luat în seamă chestia asta... Şi-şi pipăi locul unde ar fi trebuit să fie mustaţa, grăbit şi cu teamă.
- Te pomeneşti că ai avut şi tu mustaţă?!
- În viaţa mea, tovarăşe Didu. Raportează cu toată răspunderea. Şi rămase nemişcat.
- Vezi? Vezi? Unde e vigilenţa, informarea, verificarea, liniştea noastră? Siguranţa!
- Luăm măsuri!
- Ia! La asta mă gîndesc şi eu. Caut soluţii, încerc ipoteze, pun întrebări...
- Să dăm o ordonanţă sau o Decizie a Consiliului popular, prin care să interzicem mustaţa...
- Gura, Berceanule! E secret. Să aflăm întîi substratul chestiunii şi pe urmă să acţionăm. Dimineată, la opt, te prezinţi şi raportezi ce-ai făcut, cum acţionezi, ce se întîmplă?
- Am înţeles, spuse scurt Berceanu şi ieşi.
- Didu se apropie încet, precaut, de fereastră. Alina reveni cu un dosar. Strînse ceştile de cafea. Erau aproape pline.
- N-a fost bună cafeaua?
- Am şi uitat de ea. Ce mai ai acolo?
- O cerere de transfer. Noul portar...

Secretara deschise dosarul și puse niște hîrtii pe masă. Didu se apropie, le răsfoi fără interes și întrebă:

— Portarul ăsta are mustață?

— Are.

— Precis?

— L-am văzut chiar ieri.

— Atunci, să mai aștepte.

Primarul închise dosarul și-l întinse grăbit secretarei. Apoi o prinse ușor de braț și merse cîțiva pași alături de ea, spunîndu-i:

— Pînă mîine, să am o listă cu toți angajații care au avut sau au mustață de curînd. Numai noi știm asta! Noi doi. Nu suflă o vorbă. Dimineată să am lista.

— Bine, spuse Alina, mirată de noua și neașteptată dispoziție.

Seara, acasă, Didu se uita mahmur pe pereți. Soția îi spuse:

— Ar fi bine să-ți iei un concediu, Didule.

— Mie îmi trebuie liniște, nu concediu, i-o întoarse nervos.

— N-o ai? O ai, dacă vrei. Dar ți-e necesar și un concediu. În ultima vreme n-ai poftă de mîncare, dormi agitat, ești apatic sau prea nervos...

— Am multe pe cap. Prea multe...

— Ți s-a întîmplat ceva acum! Văd, simt, știu.

— Serios?

— Foarte serios.

Didu o privi lung, apoi vorbi cu liniște și blîndețe: —Ție îți pot spune. Ai fost mereu alături de mine, și la bine și la rău. E un fenomen ciudat în oraș... Ceva ce mă pune pe gînduri.

— Sînt multe, Didule. Le văd și eu, mă enervez, îți spun ție și tot acolo sîntem. Gunoaiele se duc rar, transportul în comun e cum e, străzile se repară uneori și nu ca lumea...

Didu dădu din mîină a lehamite. Se plimba prin odaie. Reluă:

— Altceva mă frămîntă. În orașul nostru — să nu spui asta nimănui, te rog, îți interzic! — mulți bărbați și-au lăsat mustață.

— Ai dreptate!

— Ai observat și tu?!

— Chiar și vecinii noștri și-au lăsat mustață! M-am și mirat cînd i-am văzut.

— Le stă bine? mai mult rînji Didu și de frică își turnă un coniac mare.

— Da de unde... Arată rău, foarte rău... Nu-i prinde...

— Ce i-o fi apucat? Ce e în mintea lor?

— Las' că întreb pe madam Țiclete.

— Nu! strigă primarul. Ne facem că nu observăm, că nu știm... nimic. Noi n-am băgat de seamă, scumpa mea. Ascultă-mă!

— Mare lucru dacă-i întreb!

— E mai prudent să nu ne amestecăm. Te implor, nici o vorbă. Amîndoi vecinii au?

— Amîndoi.

— Ai văzut bine?

— Acum n-o să mă faci și chioară, Didule? Ce naiba!

— Trebuie să aflu ce e cu mustețile astea, care mă înnebunesc.

— Ai și tu organe de ordine, pune-le la lucru. Dar ia-ți și un concediu. Ori medical, ori de odihnă.

Didu bău coniacul și răsufală mai ușurat. Își umplu iar paharul. Și vecinii lui au mustață. Era, deci, prizonierul unui fenomen ciudat, straniu, ce trebuia grabnic elucidat. Cum de nu-l observase mai devreme? De ce nu-l raportase nimeni? Cine l-a inițiat și de ce? Întrebările, ca niște umbre misterioase, îl asediau mereu și din toate părțile. Se temea în sinea lui că greșise, neanunțînd evenimentul la județ, nu de alta, dar ca să fie scutit de urmări neplăcute. Dacă nu poți rezolva o problemă, atunci e mai sănătos să informezi mai sus. Neapărat și imediat. El șovăia. Suferea și nu vedea nici o ieșire.

— Hai să-l întrebăm pe Tudor! fu de părere femeia.

— Pe cine? se trezi din gînduri Didu.

— Pe fiu-tău. E acasă.

— Nu.

— Poate știe. Tinerii și în orașele mari aud, văd și știu multe.

— Nu. Sînt împotrivă, protestă Didu.

— De ce? Nu e nici un rău...

— Să-l ferim de necaz. El vorbește multe, colegii lui sînt tineri, de ce să-l amestecăm într-o afacere dubioasă?! Lasă băiatul să învețe.

Discutară fără folos pînă tîrziu problema celor ce purtau mustață. Didu adormi greu, avu coșmaruri, țipă prin

somn, se zbuciumă în pat și se sculă mai obosit și mai deprimat.

— Zău, ai nevoie neapărat de un concediu. Ai strigat azi noapte, te-am împins să te trezești, se plinse soția.

— Am visat urît, spuse el. De fapt, visase că avea mustață.

— Și eu am avut un vis.

— Tu ce ai visat? întrebă Didu, făcînd cu stîngăcie niște mișcări de înviorare.

— Un vis frumos... Așa de plăcut... Mă rog, pentru mine...

— E secret cumva?

— Se făcea că tu nu mai erai primar și stăteai cu mine acasă și spărgelai lemne cu toporul...

— Poftim — vise de muiere, o întrerupse Didu și mări ritmul și intensitatea mișcărilor. Să-mi faci o cafea tare.

Femeia se retrase tăcută la bucatărie: „Și să nu mai vizezi prostii“ vru să strige Didu în urma ei. Continuă exercițiile. Deschise larg fereastra, să aibă aer curat. Dar sună telefonul. Didu ridică ușor sau poate cu teamă telefonul. Ascultă, spuse de mai multe ori „da“ și preciză apoi ceva mai hotărît: „Iei toate măsurile, lucrezi precaut, cu grijă, să nu divulgi secretul și supraveghezi pe toți cei ce poartă... în ultima vreme! Voi afla sigur cine sînt și ce vor! La zece vii la mine. Noroc.“ Închise telefonul și se lăsă moale într-un fotoliu. Trase o plapumă peste el. Soția îi aduse cafeaua. O privi rugător și neputincios:

— Draga mea, nu mai pot.

— Ți-e rău?!

— Mi-e rău, sînt turbat de nervos. M-a sunat Berceanu. Șapte oameni de la ei și-au lăsat mustață.

— Formidabil! — zise rar și uluită soția primarului. Și ei!?

— Și!! Sînt, sigur, confruntat cu... cu... cu... cu un seism!

În prag apăru Tudor, un tînăr înalt, atlet perfect, proaspăt ras, senin și surîzător:

— 'mneța, tată. Am intrat doar să te văd și să te salut.

— Bună, Tudor. Mă bucur. Înveți?

— Am, mîine, colocviu.

— Ți țin pumnii mult, mult și tare-tare, zise Didu emoționat.

— Nu e nici o problemă...

— Tudor, ce e nou la voi, la oraș... La facultate? Ceva?

— Toate-s vechi și nouă-s toate. Am eu o noutate. Vă anunț că mi-am lăsat mustața. Nici ieri nu m-am ras. Se vede?

— Tudor, țipă mama ascuțit!

— Ce e, mamă? De ce strigi așa?

Didu leșină sub plapumă. Soarta, hotărît lucru, îl confrunta cu probleme mult prea complicate și grave care depășeau puterea de muncă, înțelegere și acțiune a unui om, fie el puternic și bine pregătit, asemenea primarului.

— Tudore, ai dat în mintea copiilor. Ce-i cu tine... mamă?

— Nimic. Mai sînt cinci etape și Foresta, echipa noastră de fotbal, va intra în divizia B. Prima oară cînd orașul ăsta, acum sub conducerea tatei, va avea echipă în divizia B. Foarte mulți și-au lăsat mustața și o vor tăia în ziua bucuriei celei mari.

— Serios, se însenină chipul mamei? Serios, Tudore?

— Se putea, mamă, ca tocmai eu, fiul primarului, să nu particip la această mare bucurie populară?!

ÎN CRIZĂ DE TIMP

Soții Magdalena și Tudor Boiangiu au munci de răspundere. De aceea, nici nu-și cresc unicul copil, o fetiță de 8 ani, care a fost lăsată, de îndată ce a făcut primii pași, în grija bunicilor, firește dinspre mamă. Tot biata mamă suportă toate greutățile! Magdalena Boiangiu este președinta Consiliului orașenesc al femeilor, Tudor — președintele Comitetului sindical al marelui combinat I.P.R.O.C.H.I.M.—I.R.S.C. Soții Boiangiu muncesc mult, răspund și mai mult, se văd rar și nu se ceartă. Ei spun că sînt o familie model — și nu evită chiar să se laude cu acest lucru. În holul apartamentului lor, pe o măsuță, pe care se află și un telefon, există un caiet cu linii. În acest caiet, soții Boiangiu scriu zilnic, mai exact comunică între ei. Dar mai bine să răsfoim paginile caietului împreună... Încă un amănunt: el se scoală la 5,30 pentru ca înainte de 7 să fie la combinat, ea, doar la 7—7,15, căci începe munca la consiliu abia la 8.

Luni, ora 6,15: „Ai alăturat bani să plătești telefonul. E ultima zi. Trimite femeia de serviciu, de la voi. Sper să ajung acasă pe la 18—19. Ted.“

Ora 17: „Am plecat la teatru. La ora 18,30 avem vizionare, urmată de discuții, la noua premieră. Nu știu cum îi spune la spectacol. S-ar putea să dureze. Spectacolul trebuie pus, oricum, la punct. Magda!“

Ora 23,10. „Am venit tîrziu, pe la 22,00. Am avut greutăți cu exportul. Te-am așteptat o oră... M-a răzbit somnul. Ai plătit telefonul?“

Ora 23,30: „Am sosit! O să mai avem vizionări la acest spectacol. Nimeni n-a priceput nimic. E o piesă absurdă. Am plătit telefonul. Magda!“

Marti, ora 6,05: „Ne vedem după-amiază. În mod normal, vin devreme, adică pe la 18. Ted“.

Ora 17: „Am trecut pe acasă, m-am schimbat și m-am întors la Combinat. Astă-seară și la noapte verificăm — e o brigadă — cum se desfășoară munca în schimburile 2 și 3. Ted“.

Ora 20,00; „Nu-ți fă probleme. Sînt la o serbare, o mică agapă. O tovarășă a ieșit la pensie“. Magda.

Miercuri, ora 6,10: „După-amiază vin devreme. Dă un telefon la mama și întreabă ce face Diana. Ne vedem cel târziu la ora 17. Ted, care...“.

Ora 10,30: „Am trecut pe acasă în fugă să mă schimb. Am plecat la Plenara U.G.S.R. Plec la București, cu avionul de 12,30. Te pup. Ted“. P.S. „Dacă prind trenul, dimineață voi fi acasă.“

Joi, ora 7,45: „Te aștept, Ted. Diana e bine. Fii liniștit. Tu știi ce zi e azi? Magda“.

Ora 16,00: „Ce zi e azi??? Am fugit la armată. E joi! O dată pe săptămînă sînt concentrat. Ted“.

Ora 18,00: „Azi se împlinesc 11 ani de cînd ne-am căsătorit la sfat. Nunta și cununia la bis. am făcut-o mai târziu... Ai uitat, Ted!? O să întîrziu și eu. Am din nou vizionare la teatru. Te pup. Magda“.

Ora 22,45: „Am sosit abia acum. Vezi ora. Dormeai cu ziarul pe piept. Mi-a fost milă să te trezesc... Oricum, mîine seară ar trebui să ne vedem!? Pe urmă... Magda!“.

Vineri, ora 6,10: „Răutate! De ce nu m-ai trezit?? De ce? Ia bilete la un film de la ora 19 sau mergem la un restaurant?! Ted.“

Ora 15,00: „Nu sînt filme bune. Numai românești. Mergem la Cazino. Sînt la coafor. Magda“.

Ora 17,00: „Toată conducerea fabricii am fost chemați la județ pentru ora 18. E secret! Se pare că-l schimbă pe tov. director. Mergem mîine la restaurant. Am sîmbătă liberă! Nu te supăra. Te pup mult, Ted! Mîine putem merge la pădure!!

Ora 18,30: „Bine că-l schimbă. A stat destul... De fapt, ne vedem mai târziu... Magda“.

Ora 22,00: „De ciudă m-am culcat. Să nu mă trezești! Am luat un somnifer! Magda!“

Sîmbătă, ora 6,10: „Trebuie să merg la combinat. Se instalează noul director. Vom avea — noi, conducerea — zi liberă săptămîna viitoare. Aseară, pînă la ora 22,45 am stat la județeană. Măsuri grave. Ieșim mîine la pădure. Ted“.

Ora 7,45: „Mîine e duminică, noi nu putem circula, iar eu, cu tovarășele, avem o acțiune de strîns deșeuri pe cartiere. Nu voi fi acasă. Te pup. Magda. P.S. Pe tine nu te-au rotit? Sancționat?”

Ora 17: „Nu m-au sancționat. Nici nu m-au rotit încă! Sînt la dentist. Mă doare măseaua de minte... Am avut o săptămîină grea. Va urma, oricum, una mai ușoară! Ted“.

Ora 18: „Te înșeli. Citește în caietul ăsta. Nu strică. Afli și tu cite ceva. Sînt la un Simpozion „Femeile și pacea lumii“. Sper că la ora 21—21,30 să fiu acasă. N-avem apă caldă pînă luni... Cumpără tu pîine. Magda!

Soții Magdalena și Tudor Boiangiu sînt o familie model. Nu se ceartă niciodată. De fapt, ei sînt într-o continuă lună de miere!

MUSCA

E o dimineată de joi. O dimineată în care șefii diverselor instituții, servicii, secții sau sectoare primesc în audiență. Un cetățean onorabil, stăpînit de conștiința datoriei, se duce în audiență la I.C.R.A.L. Are o nevoie urgentă. S-a înscris din timp și, iată, e programat pentru azi! Așteaptă la rînd o oră, în anticameră. Apoi e primit...

— Dumneavoastră?

— Am venit cu o întrebare... aș vrea un sfat, eventual un ajutor...

— Scurt! Scurt, tovarășe, la obiect, timpul ne e limitat, probleme avem destule, iar afară așteaptă zeci de cetățeni!

— Da... E vorba despre...

— Numele? zice tăios șeful, mitraliindu-și apoi oaspetele cu întrebări.

— Mititelu. Dumitruț Mititelu.

— Domiciliul?

— Aleca Vîrful cu Dor, bloc P 15, scara F, apartamentul 67, etajul V.

— Buletinul?

— O.M. 346794.

— Ce sfat doriți?

— În apartamentul în care locuiesc a apărut, nu știu de unde, o muscă. De fapt, nu e o muscă... e un bărzăun. Un bărzăun teribil de obraznic. Cînd vreau și eu să mă odihnesc, bărzăunul se așază pe nas, pe ochi... Bîzîie ca o sirenă și-mi alungă liniștea.

— Bine, și ce doriți?

— Aș vrea să scap de el... De muscă!

— Foarte frumos!

— Da. Dar am voie? Pot să-mi iau această răspundere?!

— Apartamentul al cui e?
— Al meu. Proprietate personală. Făcut cu împrumut de stat.

— Atunci se complică lucrurile.

— Păi vedeți!? De asta m-am gândit că e bine să întreb...

— Pentru a simplifica lucrurile și pentru a fi scurți și operativi, vă rog să vă notați!

— Da? Și cetățeanul scoate în grabă un carnețel și un pix.

— Mai întâi vă trebuie o aprobare de la Comisia județeană a monumentelor naturii.

— De... la... monumente? De ce?

— Normal. Dacă musca e un monument al naturii?

— Nu e!

— De unde știm?

— Cum o să fie!?

— Ziceați că e un bărzăun!? Avem vreă certitudine că nu e? Nu avem.

— Are așa mare importanță asta?! Nu vă supărați!

— Firește! Nu avem voie să fim superficiali! Nu avem voie să trecem nimic cu vederea, nici măcar o muscă!

— Pe urmă?

— Dacă primiți aviz favorabil, va trebui să scoateți un extras de carte funciară.

— Pentru ce?

— Să știm al cui e apartamentul. Musca, știm, e a noastră! Dar apartamentul?!

— E al meu! Declar pe proprie răspundere.

— Trebuie extras. Să fim în legalitate.

— Pe urmă?!

— Vă trebuie o aprobare de la Întreprinderea de rețele și instalații, de distribuire a gazelor naturale.

— De ce? — abia poate vorbi cetățeanul. De ce și de la gaz?

— Dacă va fi afectată instalația de gaz în timp ce dumneavoastră procedați la înlăturarea bărzăunului?! Aștia de la gaz au o plăcere sadică să li se ceară aprobări și, mai ales, să nu le dea.

Cetățeanul își șterge fruntea cu batista și se așază, fără să mai ceară voie, pe un seaun. Nu mai are curaj. Întreabă în șoaptă:

— Pe urmă?!!

- Asentimentul scris al vecinilor.
- Da' ce au ei cu musca mea?!
- Împreună plătiți totul, reparați totul... Nu e firesc?
- De la toți? Doar pe scara mea sînt 32 de apartamente, iar blocul are 102!
- De la toți.
- Pe urmă?!!!
- Cum vreți să scăpați de bărzăun?
- În ce sens?
- Acționați singur sau doriți să vă dăm noi mîna de lucru calificată?
- Aș omorî eu bărzăunul, zice cu năduf cetățeanul.
- Perfect. Pentru asta vă trebuie un proiect.
- P... Pr... Proiect?! Așa ați spus?!
- Da. De la secția de ecarisaj a Consiliului popular.
- Fără proiect nu se poate?
- Nu. Decît dacă vă dăm noi mîna de lucru calificată. Dar atunci plătiți!
- O omor eu... Există o asemenea secție de ecarisaj?
- Nu. Dar avem un funcționar care dă aprobări și face proiecte. Vă trebuie un dosar plic, timbru fiscal de 30 lei și vă face el proiectul. Și nu e scump.
- Pe urmă?!!!!
- Atît. Strîngeți actele în ordinea enunțată de mine și veniți pentru proiect.
- Pe urmă?!!!!
- Mai aveți vreo întrebare? Mai doriți vreun sfat?
- Nu! Nu, nu, nu, nu, se apără îngrozit cetățeanul Dumitruț Mititelu. Privește în gol și nu se poate ridica.
- Nu vă supărați, zice șeful, am terminat. Nu avem timp. Operativitatea e deviza noastră.
- Pe urmă?!!!!!!
- Mai așteaptă și alți cetățeni afară.
- Cetățeanul se ridică și rămîne în picioare nemișcat. Zice ca pentru el, abia auzit:
- Ce mult prețuiește o muscă și ce puțin un...
- Ce ați spus? N-am înțeles! Întreabă șeful.
- Pe urmă?!!!!!!

DELEGAȚIA

La o măsută mică, rotundă, pe care se află cîteva coli de hîrtie și un pix stau adînciți în gînduri trei oameni: Tudor Buzatu, șeful Consiliului sportiv orășenesc, Nae Ostrogot — adjunctul său și Tincuța Vrabie — secretara organului sportiv.

— Tovarăși, începu grav Buzatu. Se pune o problemă de principiu. O problemă de interes pentru județul nostru. De aceea, v-am chemat, să ne sfătuiți, să ne consultați, să luăm, în colectiv, tovarăși, o măsură adecvată. Am dreptate?

— Aveți, spuse din obișnuință, Tincuța.

— Tovarăși. E vorba de a lua parte sau nu la Olimpiada handिकाpaților fizio. Noi am făcut mult pentru acești oameni. De aceea, vreau să vă spuneți părerea.

— Eu zic să participăm, vorbi iar Tincuța.

— De ce? Cum argumentăm această participare? insistă Buzatu.

— Chiar dacă e o olimpiadă a handिकाpaților — interveni Nae — eu zic că e bine ca și orașul nostru, sportul nostru, să fie reprezentat acolo așa cum se cuvine. În fond, e o grijă a noastră față de acești handिकाpați, pe care natura i-a oropsit. S-ar putea să obținem o performanță, ceea ce ar fi o mîndrie pentru noi.

— Deci, sîntem pentru participarea unei delegații?

— Da, confirmă Tincuța.

— Nici nu mai punem la vot, zise Buzatu. Pe cine propuneți să facă parte din delegație?

— Dumneavoastră, zise Tincuța.

— Trebuie un conducător al delegației, sublinie Nae.

— Da, da, dar nu e bine, zise Buzatu și scrisese un nume pe coala de hîrtie. Conducător al delegației îl propunem pe tovarășul Damian, de la Consiliul sindical. El

răspunde de noi, el ne ajută, așa că... El trebuie să meargă. El va fi conducător.

— Ați procedat înțelept, tovarășe Buzatu: dumnea-voastră, spuse plin de mândrie Nae Ostrogot.

— Bun, făcu mulțumit, ba chiar încântat Buzatu, subliniind cele două nume. Mai departe.

— Ce-ar mai fi de propus? întrebă Tincuța, prefăcându-se adînc îngrijorată de gravitatea problemei aflată în discuție.

— Ne trebuie oameni de nădejde, oameni care muncesc, dar care se și pricep, tovarăși, atrase serios atenția Buzatu celor doi subalterni. Oameni de încredere!

— Da, zise Tincuța. Să ne gîndim la antrenori!?

— Exact, acceptă Buzatu. Vă ascult.

— Ca antrenor la tenis de masă merg eu, se autopropuse calm Nae Ostrogot.

— Excelerită propunere, zise tovarășa Tincuța.

— Așa e, întări Buzatu. L-am trecut. Altceva?

— Medic, zise Tincuța...

— Nu ne grăbim, tovarăși, s-o luăm metodic, interveni autoritar Buzatu. Ar fi bine să ne orientăm — și el o privi într-un fel anume pe tovarășa Tincuța — să facă parte din mica noastră delegație și o femeie.

— Mi-ați luat vorba din gură, interveni Nae Ostrogot.

— Propune!

— Da, tovarășe Buzatu, propun să meargă tovarășa Tincuța.

— Firește... și Buzatu îi scrise numele cu grijă pe tabel. Numai că e o problemă: să nu fim prea mulți conducători. Să ne înțelegem, nu contest meritele tovarăsei Tincuța, ea muncește de ani de zile exemplar, i-am încredințat sarcini grele, merită să facă o asemenea deplasare, dar să găsim o formă... Să fim acoperiți!

— Gata, zise Nae Ostrogot. Antrenor la șah. Știi șah, Tincuța, nu?

— Ei, asta-i, parcă întreabă cineva dacă știe sau nu, zise morocănos Buzatu. An-tre-nor!

— Totuși, trebuie să avem un medic, insistă Tincuța.

— Vă ascult. Propuneți! ceru Buzatu.

— Doctorul Emanoil! zise Tincuța.

— E om de nădejde?

— Altă propunere nici nu există, interveni Nae. E cel mai potrivit, tovarășe președinte.

— Care Emanoil? făcea eforturi Buzatu să-și amintească.

— Chirurgul.

— Chirurgul?!

— Cumnatul dumneavoastră, preciză Tincuța, aproape în șoaptă. El ne și cunoaște, va avea grijă de noi.

— Bun, l-am trecut pe listă, acceptă mulțumit Buzatu. Unde ziceți că e olimpiada asta? Eu nici n-am reținut!

— La Londra, spuse veselă Tincuța.

— Cinci oameni, recapitulă Buzatu, delegația nu e nici prea mare, nici prea mică... Ne-am orientat bine. Nu?

— Așa e, aprobă Nae Ostrogot și scoase un pachet cu țigări.

— Ideea e bună, zise Buzatu și, după ce luă o țigară, ieși în camera secretarei.

— Ar fi prea frumos să fie adevărat, zise Tincuța și bătu din palme.

— Este, nu va fi, se supără Nae.

— O să vedem Londra? Oare avem norocul ăsta? Să vedem Sena și magazinele...

— De ce să n-o vedem? Avem o șansă, o fructificăm; și apoi totul e cît se poate de legal.

— Dacă nu ne aprobă?

Buzatu reveni radios, urmat de secretară, care aducea pe o tăviță trei cafele și trei pahare cu apă minerală. Secretara le împărți cafelele. Nevrînd s-o facă iar geloasă, Tincuța așteptă pînă cînd fata ieși din birou și spuse:

— Ca întotdeauna șeful nostru este drăguț și atent!

— Mă, eu țin la voi toți, buni-răi, cum sînteți, zîmbi Buzatu. Țin la colectiv. Vă apăr, vă dau sfaturi, vă ajut, dar vă și critic cînd e cazul.

— Aveți atîta dreptate, zise Nae.

— O cafea pică bine, după atîtea ședințe, spuse Buzatu. Vă rog!

— Dacă am mai avea și un strop de coniac, se plînsese Nae, ar pica și mai bine.

— Aici nu, i-o tăie scurt Buzatu. Nu-mi plac ilegali-tățile.

— Coniacul îl dai tu, acolo! zise Tincuța.

— Eu? Unde?!

— La Londra.

Buzatu deveni din nou grav. Tincuța și Nae, veseli și cu chef de vorbă, simțiră că e un ceva neclar. O problemă nerezolvată!

— Măi, tovarăși, vorbi Buzatu, am alcătuit delegația, dar nu știm cine sînt sportivii? Cine sînt? Cîți? La ce probe participăm?

— Știm! Știm, tovarășe Buzatu, interveni energic și sigur Nae.

— Cine?

— E vorba de Simion Petrov.

— Atît? se neliniști șeful. Un singur concurent?!

— Numai el, continuă Nae, dar participă la trei probe! La trei...

— Ce vorbești! Serios? făcu ochi mari Buzatu.

— Serios! La șah, tenis de masă și tir, explică Nae. Și are șanse la toate probele. Eu voi fi antrenor și la tir.

— Mă treci pe mine antrenor la tir, zise Buzatu. Să avem doar un conducător.

— Excelentă idee, sări în sus de bucurie Tincuța. Numai să ne...

— Eu mă lupt, mă zbat pentru voi, spuse Buzatu. E adevărat, și voi mai faceți cîte ceva pentru mine... Să ne mai bucurăm, că viața e scurtă... Și scoase o sticlă cu coniac Metaxa!

O lună de zile mai tîrziu, Buzatu, tot în biroul său, în fața întregii delegații, spunea radios:

— Avem aici pașapoartele, mica noastră delegație poate porni la drum, totul e în ordine. Dimineața plecăm la București.

Și împărți pașapoartele. Toți le primiră cu emoție. Doar sportivul Petrov, în fotoliu, între cîrjele sale, privea pierdut.

— Dumneata? zise cu voce slabă Buzatu și ochii îi deveniră mari și grei, ca în fața unui dezastru.

— Eu n-am primit... ridică trist din umeri Petrov!

Buzatu formă un număr de telefon. Și vorbi anevoie, gîtit de emoție: „Alo, Bucureștiul? Alo, da, cu tovarășul Florescu. Trăiți! Să trăiți! Buzatu, la telefon. N-am primit un pașaport, al sportivului...”

Buzatu tăcu. Ape, fel de fel de ape, treceau pe chipul lui, ca Tamisa pe sub umbrele Londrei. Într-un târziu, vorbi iar: „Ar fi o mândrie și un imbold pentru noi, pentru orașul nostru . . . să participăm . . .“

Omul de la celălalt capăt al firului rămase neînduplecat. În colțul ochiului, lângă năsucul cîrn și nițel obraznic al Tincuței, apăru o lacrimă, ca un mărgăritar. Ea singură se temuse că nu va vedea Londra . . .

COPILUL CEL MIC

— Cine?

Guță era cel mai mic dintre cei cinci copii ai familiei Samoilă; avea trei ani și cîteva luni — și era cel mai harnic. Cît îi ziulica de mare, el alerga, fără răgaz, după cumpărături. Toată familia — opt inimi — o ducea el în spinare! Părinții se mai odihneau, pe rînd; tata mai răsfoia un ziar, o revistă, mama mai făcea pasiente, bunica sforăia de tremurau mărgelile rozarului, încît de bună seamă și pe cel de sus îl apuca somnul; frații lui se jucau, doar Guță, sârmanul, nu avea vreme niciodată. Cu el, tata, mama sau bunica se duceau în oraș și, cum găseau o coadă se vîrau în față și cumpărau. N-avea importanță ce. Cumpărau ce se dădea, chiar dacă nu le lipsea respectivul produs. Guță era mic, ager, neastîmpărat, ba și obraznic. Învățase rapid lecția, intra întotdeauna în față cu tata, mama sau bunica și ieșeau cu sacoșa plină. Astfel familia o ducea bine, avea de toate, prospera, copiii creșteau. Doar Guță rămase cam pirpiriu. Și deveni mai nervos. Nici vara nu avea vacanță. La mare, pe plajă, tot el îi salva. Fără copilul cel mic, familia Samoilă nu s-ar fi putut duce la mare. Cum ar fi ajuns la bere rece, la pepsi și cafea, la plăcintă cu brînză sau sana? De la o vreme, copilul devenise nu numai nervos, ci agresiv și periculos. Noaptea, țipa prin somn: „Oameni mari și vă împingeți ca animalele. Nu vedeți că mai sînt și copii pe aici?!“ Alteori, gemea, dădea din mîini, chema miliția. Într-o seară, părinții lui abia se așezară sub plapumă. Samoilă vru să-și sărute soția, dar vocea lui Guță îl paraliză: „La rînd, tovarășe, ce dracu?“ Firește, băiatul visa. Tot umblînd cu și printre oameni mari, învățase cîte ceva de la ei. Înjura și încă urît. Părinții l-au dus la medic. După consult, pediatrul le-a cerut părinților să-l scoată pe copil cît mai

mult la aer, că era surmenat. Bietul Guță! Și l-au scos. Tot pe la cozi.

— Tovarășe Samoilă, îl opri un vecin, într-o după-amiază, pe tatăl copilului. Aș avea și eu o rugămintă, la dumneavoastră...

— Vă rog, acceptă politicos tovarășul Samoilă.

— Nu știu dacă nu vă cer prea mult...

— Ei, tovarășe Theodorescu, doar, sintem între noi, între vecini. Nu vă sfițiți!

— Știți, v-aș ruga să mi-l împrumutați pe Guță, pentru o jumătate de oră.

— Să-l împrumut? se bâlbii Samoilă. Cum adică?

— Soția mea e bolnavă, la pat, știți și dumneavoastră. Se dau portocale. Mi-a spus soția că-i e dor de o portocală... E lume cam multă...

— Ce să zic? oftă Samoilă încurcat.

— Îi cumpăr și o ciocolată, se grăbi să adauge Theodorescu...

— Abia l-am lăsat să se ducă la joacă...

— Vă înțeleg... Dar mă tem că, dacă stau la rînd, nu apuc, se termină portocalele. Și nenorocita aia... bolnavă...

— Bine. Ia-l, zise categoric Samoilă.

Pentru Guță începuse astfel o nouă epocă. Aprovizionarea aproape tot blocul. Ciocolate, prăjituri și fel de fel de jucării se adunau în camera lui. Guță nu avea poftă nici de mîncare, nici de joc. În schimb, tovarășul Samoilă făcea greu față coniacelor cu care îl cinsteau vecinii! De cît respect se bucura bietul părinte! Odată, întîrziind lîngă o bere, la „Hubertus“, Theodorescu îi spuse lui Samoilă, „Cel mai mare păcat al naturii este acela că unii copii atît de buni trebuie să crească, să ajungă maturi“. Îndurerat, mai comandă două beri.

Între timp, Guță crescuse și mergea singur după cumpărături. Dimineata îl urca pe tatăl său în autobuz pe ușa din față, apoi, la prima stație, cobora și se întorcea, și-o urca pe mămica lui. Părinții erau fericiți. Iar în marginita lor fericire, nu înțelegeau ce primeidie inevitabilă urma: Guță creștea!

Uneori, copilul avea reacții neașteptate. Astfel, se întoarse acasă, într-una din zile, fără pîine. Tatăl său l-a întrebat sever:

— Era închis magazinul?

— Nu, tăticule.

— N-aveau pîine?

— Ba da, tăticule, aveau!

— Atunci?

— N-am știut ce să fac!

— Cum așa?

— Păi, să vezi, tăticule; nu era coadă!

Palid și obosit, Guță alerga. Cealalți copii se duceau la școală, la grădiniță. Un vecin l-a întrebat, în vreme ce veneau spre casă, fiecare cu punga lui de nailon doldora de bunătăți;

— Guță, tu nu te duci la grădiniță?

— Nu.

— De ce?

— O fac după liceu, la seral... Am timp...

INCENDIUL

Ud, murdar, epuizat, șeful unei formații de pompieri, un erou ieșit din foc, apare în fața primarului. Împrejurările decid, adeseori, soarta istoriei. Tot împrejurările l-au scos pe pompier în fața primarului sau invers, de îndată ce și-a îndeplinit misiunea.

— Permiteți-mi să raportez, vorbește cu matură responsabilitate șeful pompierilor, tovarășe primar, că am avut un eveniment grav, un incendiu puternic, pe care l-am localizat întâi și apoi l-am stins complet.

— Ce s-a întâmplat?

— Din cauza unui reșou defect s-a aprins un atelier de produse ușor inflamabile al cooperativei meșteșugărești „Viitorul“. Neglijență crasă. Incendiul a cuprins atelierul, magazia de materii prime, ca și aceea de produse finite. Am raportat îndeplinirea misiunii și la județ.

— Au fost și victime? Întrebă neliniștit primarul, lăsînd să se înțeleagă că acest amănunt important i-a scăpat...

— Nu, tovarășe primar! Întîi am evacuat oamenii — conform instrucțiunilor, am localizat incendiul, am alarmat și formațiile de pompieri voluntari de la întreprinderile învecinate. Raportează că s-a lucrat într-o perfectă cooperare și incendiul a fost stins într-un timp record. Vom face și propuneri de premiere și evidențiere a celor ce au acționat eroic.

— Cît a durat focul?

— Doar 45 de minute.

— Felicitări.

— Am făcut și economie de apă potabilă, deoarece am tras cu motopompele direct din râu!

— V-ați descurcat bine... Mă bucur...

— Formațiunile, vă raportează, au acționat energetic, cu

forță, pricepere și curaj. Misiunea a fost îndeplinită în cel mai scurt timp.

Primarul îi strânge mîna ușor. E un semn discret de mulțumire, de apreciere. Pompierul trece printr-o mare bucurie. A reușit o victorie în muncă, s-a dovedit un om capabil, curajos și prompt, primarul ia cunoștință de fapta lui, ba îl și felicită. Omul transpiră de emoție. Pare chiar mai ud ca în incendiu. Simte ce înălțătoare clipe îi oferă viața și începe să se bucure. Primarul se întoarce brusc și mai pune o întrebare. O întrebare care cade ca un trăsnet:

— Pagube sînt mari?

— Nu pot preciza, tovarășe primar, vorbește cu glas stîns pompierul. Experții vor stabili...

— Da, așa e. Dar ce a ars?

— Sediul cooperativei și magazinele de materii prime și produse finite...

— Destul de grav... Nu?

— Cam grav...

— Aici nu văd nimic! A rămas ceva?

Pompierul simte că împietrește, că umerii lui susțin cerul. Copleșit, tace.

— A rămas ceva? insistă primarul.

— A ars totul, zice pompierul deznădăjduit.

ULTIMA CĂSĂTORIE

1

Un bărbat înalt, cu fulgarin albastru și o bască nițel cam ponosită, aștepta autobuzul. Era spre seară și se în-nora. Deodată, în plictisul ce-l stăpînea, descoperi, în mulțimea care aștepta mută autobuzul, două picioare cu pulpele frumos arcuite, pline, sănătoase... Parcă aveau prea mult păr pe ele. Se mulțumi să le studieze îndelung, pînă acolo unde le fura vederii un pardesiu vișiniu. Mai sus le vedea și le savura, tot așa cum vedea și meciurile de fotbal, la televizor: cu ochii minții! Observă însă că femeia purta sandale cam vechi, cam demodate. „Ei, ce contează, se consolă el, sandalele pot fi schimbate repede, nu e nici o problemă. Picioarele, ele contează. Ele sînt superbe!“ Se bucura acum că întîrzia autobuzul, ca să se poată delecta perechea de picioare, unul mai frumos ca altul. Cel puțin așa i se păreau. Deodată, simți o privire care-l fixa insistent. Se prefăcu, plictisit, că n-o observă și privi absent coroanele îngălbenite ale copacilor, căscă și-și aranjă basca. Apoi, lăsă privirile lacome să alerge, din nou, spre picioarele femeii. Erau într-adevăr frumoase. Ridică ochii și regretă: femeia, cu pardesiu vișiniu, era cam întunecată, obosită și trecută. Poate și pentru că era nefardată, cu părul răscolit de vîntul care adia încetîșor. Cu totul altfel și-o închipuise, contemplîndu-i picioarele. Dar, surpriză: femeia îi zîmbea cu o anume înțelegere! Îi răspunse. În primul moment, ezită: nu știa de unde o cunoaște, de unde „s-o ia“! Apoi, își aminti că se întîlneau mereu la etajul V al aceluiași minister, fie la cafeaua de dimineață, fie la bufet, la dejun. Se salutau, dar nu vorbeau împreună. Nu era sigur dacă o chema Coca sau Cocuța. Parcă așa-i spuneau colegii. Se apropie de femeie stînjinit și o salută abia auzit. Femeia zîmbi mai larg. Avea o dantură frumoasă, cu o strungă la mijloc și buze cărnoase.

- Bună. Ce faceți? întrebă el.
- Ce să fac? Aștept autobuzul. Dumneavoastră?
- Eu? Îmi pare rău. Sînt așa bătrîn!?
- Nu, zîmbi iar femeia, ridicîndu-și gulerul. Apoi, spuse dulce, familiar: Tu?
- Aștept autobuzul.
- Greu mai circulă, dă-le naibii, se plînze ea.
- De data asta, eu nu mă supăr. Dimpotrivă!
- Serios?
- Zău.
- Ești drăguț. Îți mulțumesc.
- Nu e nevoie, vorbe el, dezolat... Nu cred că sînt prea drăguț, ci mai mult trist.
- De ce? N-aș vrea să fiu prea indiscretă...
- Cînd zîmbea, părea mai caldă, mai frumoasă.
- Am niște necazuri, spuse el.
- Numai tu? Toți avem.
- Sînt într-o încurcătură din care, mă tem, n-am ieșire. Cel puțin deocamdată.
- Semănăm! rîse ea, ca un copil care își dă importanță.
- În ce sens?
- Și eu sînt într-o încurcătură și tot fără ieșire.
- Glumești!
- Nu. Vorbesc foarte serios!
- Și de unde se trage încurcătura ta...? Ar fi vrut să-i spună pe nume, dar nu era sigur că o cheamă Coca sau Cocuța. Nu-și amintea exact.
- Poate n-ar fi bine să ne indispunem unul pe altul cu necazuri, oftă ea. Și așa vremea e urîță, noi triști...
- Zici că ești într-o încurcătură!?
- Da!
- Mare? Urîță?
- Destul de urîță.
- Ai rămas cumva...
- Ce să fie?
- Ai rămas gravidă?
- Ași, rîse ea. Astea nu mai sînt încurcături în ziua de azi.
- Atunci? Mai rău!?
- Mai!
- Ca și la mine.
- La mine e rău de tot...

— Eu zic să ni le spunem, fu de părere bărbatul. Cel puțin ne va fi mai ușor. E mare lucru să ai cui spune un necaz, o durere, să ai cui să-i împărtășești un gând...

Femeia surîse cu gingășie, socotind că a întâlnit un om serios, sincer, cu inimă bună, înțelept și înțelegător. Apoi zise:

— Te ascult...

— Nu. Vorbește tu întâi. E mai politicoasă.

Femeia lăsă sfioasă privirile în pământ. Era impresionată. În stație, apărură un autobuz arhiplin, pe care lumea îl asedia cu un optimism buimac.

— Să-l lăsăm, zise el, arătând spre autobuz. E prea aglomerat.

— Bine, dădu ea din cap, ca o elevă cuminte.

— Știi ce, hai să bem o cafea!? Acolo putem vorbi în liniște. Cofetăria e în spatele nostru!

— N-au decît cafea cu năut și din aia nu beau. Am intrat cînd am ajuns aici, preciză femeia. E mai romantic să vorbim aici, într-o stație de autobuz, sub un cer trist, ca și noi. Eu zic să începi tu întâi. Îmi dai curaj...

— Nu cred, zise el și se apropie de femeie. Nici eu n-am curaj destul... Sînt în minister de trei ani, am un post bun dar, din cauza divorțului, am neplăceri mari...

— Ce vorbești?!

— Șeful mi-a pus în vedere să-mi rezolv situația familială, altfel va trebui să plec.

— Formidabil!

— Nu e nimic formidabil.

— Ba da. Aceeași situație e și la mine.

— Pe cuvîntul tău? se miră bărbatul și o privi cu alți ochi acum, de parcă ar fi făcut o mare descoperire.

— Și eu va trebui să plec, tot din cauza asta.

— Ești divorțată?

— Te miră? Nu-s singura...

— Ce coincidență.

— Extraordinară.

— Ar trebui să stăm mai serios de vorbă.

— Mi-ar face plăcere...

— De cînd ești... ești divorțată?

— De doi ani.

— Eu de un an...

— Sincer să fiu, cel puțin deocamdată, n-aș vrea să

mă căsătoresc. Am un apartament frumos, am tot ce-mi trebuie, am prietene bune, prieteni...

— Exact ca mine. Nici eu n-aș vrea, dar uite...

— Știu! Trebuie. N-avem încotro. Eu am făcut eforturi mari, am cheltuit mult pînă am scăpat de navetă...

— Ai făcut și navetă?

— Șapte ani. La Dîrlogii din Deal. Abia am scăpat. Pe urmă, altă luptă, alte cheltuieli, să ajung aici. Cînd mă credeam liniștit, ferit de griji, a picat pe capul meu beleaua. Șeful a vorbit urît cu mine, nici n-a vrut să mă asculte.

— Și al meu la fel. Măcar că-s femeie. I-am spus: „Tovarășe Gornutu, dacă nu mă cere nimeni de nevastă, ce să fac?” „Te privește. De ce ai divorțat? Cine te-a pus? Caută, refă-ți viața, altfel ne despărțim“. Așa mi-a vorbit. De necrezut. Parcă viața o poți reface de cîte ori și cînd vrei...

— Îl presează și pe el alții...

Ploua încet și des. Bărbatul și femeia s-au retras sub un balcon.

— Ce romantic e cînd plouă, zise ea.

— În doi e mult mai romantic...

— Așa e. Și ea îl luă de braț, ca și cum s-ar fi cunoscut de mult.

— Mi-a venit o idee, zise el.

— Bună?

— Excelentă!

— Atunci, divulg-o!

— Noi ne-am putea salva unul pe altul. Reciproc avantajos.

— E o idee. O idee interesantă.

— Ideală! Ascultă-mă pe mine.

— Vorbești serios?

— Trăim în secolul XX, nu uita. În acest secol, omenirea a vorbit și vorbește extrem de serios.

— Ce nostim adevăr!

— Vorbește foarte serios, foarte la obiect, cinstit, sincer. Nu știi cum se face, însă, că faptele — spre deosebire de vorbe — sînt un dezastru. Un dezastru aproape total.

— Tu spui lucruri profunde, mari...

— Doar trăiesc și eu tot în secolul XX! Ne salvăm, fato? Ce zici?

— Dacă se poate, să încercăm. Cum?

— Ne căsătorim!

Urmă o tăcere lungă și grea. Autobuzul următor nu venea. Se auzea doar ploaia. Ea îl strînse mai tare de braț. Nerăbdător, el întrebă:

— Ce zici?

— Nu mă opun. Dimpotrivă, sînt pentru!

— Scăpăm amîndoi de belea, de șefi, de tinichea și ne bucurăm de viață.

— Atunci?

— Eu zic să ne căsătorim!

— Așa repede?

— Ți se pare. Trăim în secolul XX, secolul vitezei.

— Nici nu ne cunoaștem!

— O să avem, pe urmă, tot timpul...

— Tu ce zici, să mă îmbrac mireasă?

— Nu. Dacă vrei, poți să te îmbraci, dar după opinia mea, nu mai are sens. Ai fost îmbrăcată mireasă?

— Cînd?

— Data trecută?

— Dățile trecute!

— Deci, ai fost de două ori căsătorită?!

— Da... Te supără?

— Nu. Ce sens are să te îmbraci a treia oară?

— Ai dreptate. Și nuntă? Cu sau fără dar?

— Noi de noi și cîțiva prieteni. Atît. Nunta cu dar e periculoasă. Se aude și... Bate în lemn.

— Și părinții?

— Nu le mai creăm emoții. Le spunem după!

— O să se supere! Măcar să-i anunțăm!

— Nu se supără, că nu mai are rost supărarea lor. De mîine, adunăm actele.

— Să ne întîlnim și mîine, să ne mai vedem, să discutăm...

— Draga mea, imposibil. Mîine, plec în provincie, într-o brigadă.

— Atunci, mai așteptăm...

— Nu, draga mea. De mîine facem actele și gata. Cît mai grabnic, să devenim și noi oameni, ca toți oamenii, să închidem gura șefilor, să ne salvăm situația. Pe urmă, mai vedem...

— Tu ai perfectă dreptate, dar n-aș vrea să ne pri-pim, să mai judecăm puțin lucrurile...

— Fii serioasă, draga mea. Cine mai judecă azi? Chiar dacă vrem, nu mai putem, nu mai sîntem în stare.

— Serios? De ce, iubitele?

Pentru prima oară, uluită de modul fulgerător în care el analiza situația, dezbătea lucrurile și lua decizii, îi spuse „iubitule“. Simțea, înțelegea, din ce în ce mai clar, că-l iubește, că e îndrăgostită.

— De ce? reluă el întrebarea, întinzînd mîna de sub balcon, să vadă dacă mai plouă. Fiîndcă ne-am dezobișnuit. Noi doar acționăm, executăm, muncim.

— Așa e, iubitele. Atunci? zise ea cu ușoară disperare.

— De mîine, strîngem actele...

— Nici nu mai știu ce acte ne trebuie...

— Ai fost de două ori, vreau să zic le-ai făcut de două ori pînă acum, așa că știi mai bine decît mine.

— Și cînd ne mai vedem?

— Peste două sau trei zile las brigada, găsesc un motiv și mă întorc. Vin la tine. Adică te sun la minister. Ce interior ai tu?

— 4237. Să ți-l scriu pe o hîrtie?

— Perfect. Nu e nevoie.

— Îl ții deja în minte?

— Bineînțeles. 42 e numărul meu la pantofi și 37 vîrsta.

— Ha, chicoti ea. Nu știam că ai 37 de ani. Îți dădeam mai puțin.

În stație sosi un autobuz. Erau numai ei. Ea se opri.

— Vino, e 14, spuse el.

— Da, dar eu merg cu 17, răspunse ea.

2

Patru seri mai tîrziu, bărbatul își aștepta viitoarea soție în aceeași stație. N-o sunase la telefon, căci nu-i știa numele, nu era sigur că o chema Coca sau Cocuța. Surpriza ei fu mare. Alergă de îndată ce-l văzu și-l sărută pe amîndoi obraji. Apoi zise cu prefăcută mirare:

— Telefonul promis l-ai uitat?

— Mie îmi plac surprizele. Cum stai cu actele?

— Le am.

— Pe toate?!

— Da.

— Bravo!

El o strînse de umeri, într-un gest de caldă afecțiune. Era iar înnorat și s-au retras sub același balcon.

— Ce e nou la tine?

— Am noutăți bune și nu prea bune, răspunse ea. Am vorbit cu părinții.

— Și?!

— Au zis s-o fac, dar m-au rugat un singur lucru: să fie ultima. Ultima căsătorie.

— Au dreptate, cam două-trei sînt normale în viața unui om.

— Tu le-ai spus?

— Nu.

— Te pomenești că nu vor!

— Vor!

— De unde știi, dacă nu le-ai spus?

— Sînt convins.

— De ce ascunzi, de ce n-ai curajul să le spui? Tot vor afla pînă la urmă.

— Nu vor afla...

— N-o să le spui niciodată? se înspăimîntă ea.

— Părinții mei nu mai sînt... Au murit.

— Dragule, îl strînse ea, ca o consolare. De ce nu mi-ai spus de la început?

— Aveam altele în cap. Dimineată introducem actele!

— Bine, iubitule. De ce miîne?

— Pentru că eu plec, iar, în provincie, la brigadă.

— Totuși, prea ne grăbim, încercă ea să se opună.

— Ce vrei? Secolul ăsta are niște ritmuri... Vezi și tu! Toți ne grăbim, așa de-a valma, în neștire...

— Tu mă iubești?

— Evident, dragostea mea. S-ar putea altfel? Tu ești șansa vieții mele. Ai despiciat în ea o nouă epocă. Ce fericiți vom fi.

— Cînd vom spune „Ce fericiți sîntem?”

— În viitor.

— Nu azi?

— Azi e o zi anostă, de fugă de la servicii, o zi oarecare. O să avem niște zile... De ce ai căzut așa pe gînduri?

— Pentru că am avut un prieten. Și el tot așa îmi promitea mereu, clipă de clipă.

- Ce? Ce, draga mea?
- Că vom fi fericiți!
- Era și normal. Știi de ce promit oamenii?
- Nu.
- E cel mai ușor lucru. Pe copil îl păcălești cu povești, pe adult cu promisiuni. Ce e cu prietenul tău?
- Ne despărțim.
- De ce?
- Păi dacă mă căsătoresc cu tine!?
- L-ai iubit?
- L-am iubit și pe el. Am o inimă largă. Iubesc tot ce întâlnesc. Aș putea iubi și un colectiv.
- Ești formidabilă!
- Așa am fost crescută.
- Și cum de nu te-ai măritat cu el?
- N-am putut.
- De ce?
- Era căsătorit.
- Și te iubea?
- Foarte mult.
- Atunci?! Nu înțeleg nimic, iubito!
- Nevasta lui nu voia să divorțeze.
- Săraca. Poate că nu știa nimic...
- Da de unde...
- I-a spus el!?
- Amindoi! Și el și eu... Degeaba. Ea zicea că nu-și strică viața, casa, familia.
- Au copii?
- Doi. Băiatul e ceva mai mic decât mine!
- Ce spui!?
- El ținea cu taică-su, dar ce folos... De asta sînt cam indispusă.
- În ce sens?
- El o să-și găsească, oricum, alta, o altă prietenă, iar eu mă mărit.
- Foarte bine.
- Da' dar el e avantajat...
- O să fii și tu...
- Cînd?
- Foarte curînd.
- Iubitule! Hai la mine acasă!
- De ce? tresări el.
- Să ne simțim bine...

— E romantic și aici, sub balcon. Auzi șoaptele frunzelor ruginite ce se sting?

— Scrii și poezii?

— Numai procese-verbale și dări de seamă.

— Vii la mine?

— Cum vrei tu!

— Vreau.

Au prins, spre norocul lor, un taxi care trecea întâmplător pe acolo și era liber. Se grăbeau să ajungă acasă. Taxiul alerga.

— E târziu, spuse el discret în urechea ei.

— Nu e... Și ea se uită la ceas.

— Uite, ce întuneric e afară! Cit întuneric! Ce întuneric!

Riseră amândoi. Apoi el zise:

— N-am luat flori. Ar trebui să iau niște flori. Vin prima dată în casa ta fără flori... Nu e frumos.

— Acum nu ne mai întoarcem. Lasă, ești de ajuns tu.

În holul blocului o mică surpriză: nu era lumină și nu funcționa ascensorul. Începură să urce încet, câte un etaj. Pe fiecare platformă se sărutau lung, nesățioși. Când ajunseră la etajul II, el întrebă:

— La ce etaj stai?

— La opt, veni brusc răspunsul.

— Draga mea, n-am să rezist; opt etaje!

— Nu-i nimic, ne mai oprim, zise ea.

— Mai vorbim și ne mai cunoaștem și noi...

— Chiar, acceptă ea. Pe tine cum te cheamă?

— Putineanu. Ilie Putineanu.

— La minister îți zic Lică?

— Unii...

— Deci, o să mă cheme doamna, tovarășa Putineanu!?

— Dragă, eu nu mai pot. La ce etaj sîntem?

— Dacă am numărat bine, la cinci!

— Și dacă ai greșit?! Se înfioră el.

— Am o prietenă la cinci, putem intra la ea. Ne mai tragem sufletul...

— Nu. Sus, la tine, vreau!

Cînd au ajuns la opt, s-a aprins și lumina. Ea pări și-l strînse tare de braț, rămînînd cu cheia în mînă. El nu observase că în bucătărie e lumină.

— Ce e dragă, ți-e rău?

— Nu.

- Atunci?
- Nu vezi?
- Ce să văd?
- Cred că a venit mama la mine. Face ordine.
- Bine. Eu cobor. Sper că ascensorul funcționează.
- O expediez pe mama!
- Fii cuminte! Acum, noaptea?
- E abia seară!
- Las-o, las-o în pace. Nu vreau să mă vadă așa, îmbrăcat de teren, fără flori... Plec. Ne vedem dimineață, la Consiliul popular.
- Ce rău îmi pare, iubitul!
- Viața cere și sacrificii, draga mea. Noapte bună.

3

A doua zi, s-au întâlnit în fața Consiliului popular, fiecare avînd un dosar cu acte. El a luat dosarul ei și s-a uitat peste acte. Voia, de fapt, să afle, în sfîrșit, cum o cheamă. Și citi pe certificatul medical! „Constantina Petecel“. Deci, Coca, surîse el și urcă scările grăbit și fericit.

— După ce depunem actele, ești invitata mea. Intrăm la „Cocoșul de aur“, bem un whisky și mîncăm bulete de cașcaval.

— N-am să pot, iubitul, spuse ea și se uită îngrijorată la ceas.

— De ce dragă?

— Peste o jumătate de oră am ședință de C.O.M.

— Se ține și fără tine...

— Nu pot...

— Azi e sărbătoare pentru noi...

— Nu, iubitul, e o ședință pe întreg Departamentul. Nu pot lipsi.

— Serios?

— Și așa mă are șeful la ochi. Dacă nu merg nici la ședință...

— Bine. Plec și eu înapoi, în provincie, la brigadă.

— Păcat, oftă ea.

— De ce, dragă?

— Păcat că nu avem timp... Timp mai mult, vreau să zic...

— Viteza secolului, ți-am mai spus.

Zece minute mai târziu, după ce au depus actele, el fugea după un taxi, să prindă trenul, ea după autobuz, să nu întârzie la sedință.

— Coca, zise el pentru prima oară, să-mi dai un telefon, să-mi spui exact la ce oră ne vedem la căsătoria civilă! Te pup.

— Și eu, iubitule, flutură Coca două degete după ce le lipi de buze.

4

Putineanu aștepta de-o oră la ușa șefului său, tovarășul Cîneparu. În sfârșit, șeful îl primi cu răceală:

— Putineanule, nu am timp și sînt supărat pe dumneata!

— Știu...

— Am atîtea pe cap, mă zbat, sufăr, stau aici de dimineată pînă seara și, colac peste pupăză sau cum dracu' e proverbul, mai am neplăceri și din cauza ta.

— Știu, dar...

— Tu crezi că mie îmi convine să mă amestec în viața ta?

— Știu... tova...

— N-am încotro. Asta-i situația. Cine te-a pus să-ți bați cuie în talpă și să divorțezi?

— Asta-i, se luminează Putineanu, m-am recăsătorit.

Cîneparu se ridică de la biroul lui masiv și porni spre geam. Apoi, întreabă parcă enervat:

— Vorbești serios?

— Foarte serios. Mîine am căsătoria civilă și materială.

— Cum?

— Adică nunta, se fîstîci Putineanu. Voiam să vă invit și pe dumneavoastră...

— Fără! zise tăios șeful.

— Am înțeles.

— Fă-o în liniște, vorbi neașteptat de amical șeful, fără gălăgie mare. Mă bucur, ești și tu om, ca toți ceilalți, nu un caz, ca și pînă acum. Și tu și eu am scăpat de o tinichea. Foarte bine. Te felicit.

Cîneparu întinse mîna. Putineanu se apropie timid.

— Principalul e că ești un om căsătorit, așa încît te afli la adăpost, continuă șeful. Cu divorțul s-a zis.

— Gata, nici nu mai discutăm.

— Cine e fata?

— Coca Peticel. O fată bună, modestă, harnică...

— Unde lucrează?

— Aici în minister. La alt departament...

— La care?

— Nici n-am întrebat, zîmbi ştrengăreşte Putineanu.

— Cîţi ani are?

Putineanu ezită o clipă, se gîndi la vîrsta lui şi spuse sigur, din burtă:

— 32 de ani.

— Ce meserie?

— Ingineră, răspunse iar fără să clipească.

— Bine, îţi doresc noroc. Sper că nu-mi ceri casă. E mai bine să ceară ea.

— Nu. Nu! N-avem nevoie.

— Mă înţelegi sper, dar la căsătoria civilă nu voi veni. Nu pot, nu e bine...

— Veniţi măcar la cea materială...

— Care e aia? îl privi lung şeful.

— La masă. Ciocnim un pahar.

— Nu e oportun. Ciocnim pe urmă, încheie şeful misterios şi-i strinse iar mîna.

5

După căsătoria civilă, după masa împreună cu cîţiva amici, Coca şi soţul ei s-au dus, obosiţi şi împăcaţi, acasă. Acasă la Coca. Totul era pregătit cu grijă. Coca îmbracă repede un capot şi-i aduse şi lui un halat.

— De ce tremuri, Cocuţa?

— Nu tremur. Am emoţii.

— Emoţii? A, rîse el. Asta-i bună.

— Da, iubitul. Pe ceilalţi soţi i-am cunoscut înainte de căsătorie, pe tine încă nu... Mi-e şi ruşine...

— Timpul e de vină...

Coca îl sărută lung, cu lăcomie, descheindu-i cămaşa. El îşi turnă un pahar cu vin. Întrebă:

— Ție ce să-ţi pun?

— Nimic.

— Nu bei?

— Vreau să fiu a ta, spuse ea și se urcă în pat, dezbrăcînd capotul.

— Nu așa brusc, Cocuța, spuse el. Te rog. Cruță-mă.

— De ce?

— Să ne cunoaștem mai bine...

— De acord. Da' mai repede.

Coca veni și i se așeză în brațe. Îl sufocă, pur și simplu, în îmbrățișări.

— Așa săruți, că mă cuprinde ameteala...

— Asta m-a învățat primul soț...

— Tu cîți ani ai, Coca mică și frumoasă?

— 39.

— Serios?!

— Ce te miri?

— Nu arăți. Pe cuvîntul meu. Și ce meserie ai, Cocuța?

— I.P.-ul de 3 ani, geologia. Tu?

— Eu sînt, adică am fost, profesor de matematică. Acum sînt inspector. Tu, Cocuța?

— Tehnician principal!

— Frați, surori...?

— Am.

— Cîți?

— Un frate și o soră.

— Unde sînt?

— Fratele e mecanic auto în R.F.G., sora la C.A.P.

— În R.F.G.? se miră Putineanu.

— Știi ce bine cîștigă?! De ce te miri?

— Iată-mă și cu rude în străinătate... gemu el și bău tot vinul din pahar.

— Tu ai frați?

— O soră.

— Unde? Unde e?

— La Gherla.

— Acolo locuiește?

— Deocamdată...

— Cum așa?

— E gestionară la un magazin Romarta. A fost... Ea călătorește mult... Îi plac orașele mai mici. A fost și la Aiud... Cocuța, tu, în general, ești sănătoasă?

— Da. N-am probleme.

— Dar copii?

— Nu am. Nu rămîn însărcinată.

— N-ai rămas!? O să rămii!...

— Crezi?

— Sigur!

— Cum?

— Vedem. Găsim o soluție... Luăm măsuri!

— Unde o să stăm, iubitule?

— Tu ce zici?

— Cum vrei...

— Ar fi bine să ne păstrăm locuințele.

— Exact asta voiam să-ți propun și eu.

— Vom juca pe rînd, o dată acasă, o dată în deplasare.

Mă sperii, dragă!

— De ce, iubitule?

— Ce păr mare ai pe picioare și pe burtă!

— E excitant, nu!?

— Nu prea...

— Tu fumezi?

— Nu.

— Ce fel de bărbat ești?

— Obişnuit... Tu fumezi?

— Cînd am țigări bune... Nu vii în pat? Iubitule!

Sună violent soneria. Coca îmbracă un capot și fugi să deschidă. Putineanu se ascunde sub pătură. Gest reflex. Apoi își aminti că e soț oficial și-și îmbracă demn halatul.

— Tovarăşa Cocuța — auzi o voce — nu vreți să vedeți dacă nu aveți o lampă P.L.80. Mi s-a ars chiar acum și la ora 21 e meci internațional... Poate a rămas de la tovarăşul Dinu.

— Îmi pare rău, dar a fost zilele trecute și și-a luat toate lucrurile. Așa că...

Coca s-a întors rîzînd. A explicat:

— Al doilea meu soț era inginer electronist. A reparat la toți vecinii televizoarele și alte aparate de radio.

— De ce ai divorțat de el?

— Am să fiu sinceră: nu ne lega nimic. El avea lumea lui, eu pe a mea.

— Gata. Ne vîrîm în pat, zise el și ne iubim mult, mult. Și puse ceasul să sune la ora cinci.

— Ce faci?

El tăcu încurcat.

— Ai pus ceasul să sune!

— Da...

— De ce, iubitule, nu mergi nicăieri!

— Nu, rîse el. Aşa m-am obișnuit. Plecam de la amantele mele în zori. Discret! Am uitat. Dacă mă scol la noapte și vreau să plec, oprește-mă! Știi, obișnuința...

— Bine, iubitule, acceptă ea și vru să se așeze în pat. Dar soneria se auzi iar. Coca se duse și deschise. Un bărbat, numai în maieu, năvăli în hol și de acolo în odaie, rugîndu-se:

— Domnu' doctor, domnu'doctor, mi-a făcut copilul febră mare. Nu vreți să-l mai vedeți? Acum trei serie a avut 39,5, acum are 40°...

Necunoscutul încremeni, văzînd în pat un alt bărbat, decît cel pe care-l știa:

— Să vă prezint, spuse Coca, soțul meu!

Dar necunoscutul ieși glonț pe ușă.

— Asta cine mai e?

— Un vecin.

— Nu. Doctorul!

— Prietenul meu care mă iubea. Nu ți-am vorbit despre el?!

— Cel cu soția care nu vrea să divorțeze?!

— Exact, iubitule. Dar de ce te sperii de cîte ori vine cineva?

— Ei, trecutul... Reflexele nu mi s-au tocit deloc...

— Te lauzi!

— Doctorul mai vine pe aici?

— Așa, în virtutea inerției. Tot din reflex. Să-i spun să nu mai vie?

— Știu eu cum e mai bine!?

6

S-au întîlnit întîmplător, tot în stația de autobuz, acolo unde s-au cunoscut și au hotărît pasul vital al existenței lor.

— Bună iubitule, de cînd nu te-am văzut!?

— Cum o duci, Cocuța?

— Bine, iubitule, spuse ea tandru, chinuindu-se să-și amintească numele soțului ei. Vii la mine?

— Acum? tresări el.

— Da!

— Nu... Nu pot în astă seară, dragostea mea.

— De ce?

- De ce? Era vorba să nu ne mințim, Cocuța!
- Exact, iubitul. Ne-am promis și ne ținem cuvântul.
- Ei bine, îți spun și tu, care ești fată inteligentă și plină de afecțiune, mă vei înțelege. Deseară, vine pe la mine o prietenă. E urât să nu mă găsească acasă. Să trec mâine seară, Cocuța, pe la tine?! Ce zici? se însenină el.
- Nu e bine... Nu se poate.
- De ce?
- Mi-a promis Dinu, doctorul, că vine să mă vadă. Am avut o viroză. El m-a tratat...
- Foarte frumos din partea lui...
- El a căzut pe gânduri. Seara invadea lacomă orașul. Undeva fulgera vag, în răstimpuri.
- La ce te gîndești, iubitul?
- Vrei să-ți spun?
- Te rog, se bucură ea.
- Mă gîndeam ce simplu, ce repede, am devenit și noi oameni ca toți oamenii. Pe mine, vor să mă avanseze, deși eu mă tem...
- Fii serios! De ce să te temi?!
- Uneori, te avansează cînd vor să scape de tine!
- Pe mine m-au și avansat. Sînt șefă de cabinet la directorul general al departamentului!
- Mă bucur, Cocuța. Te felicit. Ce-ți spuneam? Surprinzător de repede am ajuns iar oameni.
- Tu ziceai atît de înțelept și de logic, iubitul, că secolul acesta are ritmuri nemaipomenite.
- Vezi, Cocuța, ce noroc avem noi, că trăim într-un asemenea secol. Eu mă și tem...
- Zău? se miră femeia și-și strînse baticul.
- Da.
- De ce?
- Mai e puțin și se termină.
- Cine dragă?
- Secolul!
- Așa e. Nu m-am gîndit... În definitiv, vine altul!
- Da', dar ca ăsta, n-o să mai fie nici unul, oftă el.

UN PACIENT CEL PUȚIN CIUDAT

DOCTORUL: (E singur în cabinet) Numărul 18! (Liniște) 18!! Poftim! (Pornește nervos spre ușă)

PACIENTUL: Bună-zuua.

DOCTORUL: Aveți numărul 18?

PACIENTUL: Nu...

DOCTORUL: Ce număr aveți?

PACIENTUL: Păi...

DOCTORUL: (Îi ia numărul) 23?! De ce nu stați la rînd? De ce dați buzna? De ce nu vă respectați semenii care așteaptă corect în sala de triere? De ce?

PACIENTUL: Doctore, eu am...

DOCTORUL: Nu acum. O să vedem ce aveți cînd vă vine rîndul. (Îl conduce, gata să-l dea afară)

PACIENTUL: Doctore, eu am 10 litri de benzină!

DOCTORUL: (Brusc) Benzină? Unde e?

PACIENTUL: Jos. În mașina mea, într-o canistră. O s-o pun în rezervorul mașinii dumneavoastră. Mai e loc? Încape?!

DOCTORUL: (Îl ia de braț și-l conduce spre masa lui) O înghesui. Facem noi loc. (Se așază la masă) Cite zile vreți?

PACIENTUL: Ce zile?

DOCTORUL: Vă dau 7. Deocamdată!

PACIENTUL: Nu, nu-mi trebuie concediu!

DOCTORUL: Cum așa? Nu vă înțelegeți?! Veniți la medic și refuzați concediul?!

PACIENTUL: E ceva mai grav...

DOCTORUL: Vă internez!?

PACIENTUL: Mai grav!

DOCTORUL: Atunci chem salvarea!

PACIENTUL: Nici cu ea nu rezolvăm ... nimic...

DOCTORUL: Vreți să vă pensionați!?

PACIENTUL: Nu. Nici vorbă...

DOCTORUL: Dezbrăcați-vă. (Ia stetoscopul dintr-un dulap vitrină)

PACIENTUL: E inutil, doctore.

DOCTORUL: Bine, dar ce vrei dumneata?

PACIENTUL: Mai întâi să mă ascuți, doctore!

DOCTORUL: Perfect.

PACIENTUL: Bine, dar cei de afară așteaptă...

DOCTORUL: Tot n-au altă treabă.

PACIENTUL: Doctore, te rog să mă ajuți, să-mi dai un sfat, eventual un tratament... Nu credeam niciodată că voi ajunge într-o situație gravă, rușinoasă, ca aceasta în care mă aflu. Nu credeam și iată-mă: sînt aici! La un medic psihiatru.

DOCTORUL: Liniștiți-vă și spuneți tot.

PACIENTUL: (Trist, afectat) Mi-e jenă!

DOCTORUL: La medic, în fața lui vreau să zic, nu trebuie să vă fie nici jenă, nici rușine. De nimic.

PACIENTUL: Boala mea e... e... rușinoasă. Și mă tem, condamabilă.

DOCTORUL (Cu tact și răbdare): Boala e omenească, așa că vă rog calmați-vă și spuneți ce vă supără? Ce s-a întîmplat?

PACIENTUL: Eu lucrez la Marele combinat, de la înființare, deci de zece ani...

DOCTORUL: Și ce produceți dumneavoastră acolo?

PACIENTUL: Eu vă spun sincer, da' rămîne între noi: nu știu. Eu lucrez într-o secție mică, într-un birou. Raportăm mereu realizări, și depășiri de plan, turnăm oțel, da' nu știu exact care-i profilul.

DOCTORUL (Înțelegător): Am înțeles. Mai departe,

PACIENTUL: La combinat sînt oameni mulți veniți din multe părți, viața e agitată, avem și lipsuri... Obiceiuri multe...

DOCTORUL: E normal, la urma urmei...

PACIENTUL: Eu am mașină. O Dacia 1300.

DOCTORUL: Foarte bine.

PACIENTUL: Iarna nu circul cu mașina.

DOCTORUL: Foarte înțelept procedați. Economisiți benzină, bani și nu riscați.

PACIENTUL: Exact. De aceea, mi-am pus mașina într-un fel de conservare.

DOCTORUL: Vă cred. Ați procedat cu mult spirit gospodăresc.

PACIENTUL: La noi, la combinat, oamenii sînt de multe feluri și au mai multe apucături. Și acolo, avem mașini în conservare.

DOCTORUL (Nervos): Bun! Și ce doriți?

PACIENTUL: Oamenii au descompletat mașinile.

DOCTORUL: Cum așa?!

PACIENTUL: Au luat piese, roți, tot ce au putut de pe ele.

DOCTORUL: Foarte urît. Dar problema asta, nu vă supărați, nu mă privește pe mine! E de domeniul miliției sau al procuraturii.

PACIENTUL: Nu, nu, nu! Să vedeți. Și eu am mașină în conservare.

DOCTORUL (Exasperat, căutînd să fie calm): Știu. Mi-ați mai spus! Ați uitat?!

PACIENTUL: Nu. Dar mi-e jenă să vă spun... Îmi vine așa, un sentiment ciudat, o poftă rușinoasă...

DOCTORUL: În ce sens?

PACIENTUL: Îmi vine să sustrag piese de pe propria mea mașină!

DOCTORUL: Vorbiți serios?

PACIENTUL: Foarte serios și foarte trist.

DOCTORUL: De pe mașina dumneavoastră?

PACIENTUL: Da!

DOCTORUL: E doar o simplă părere. Sînteți probabil prea obosit, surmenat...

PACIENTUL: Nu e doar o părere. E o realitate...

DOCTORUL: Vă dau ceva tonice, să dormiți bine, să vă odihniți și uitați acest sentiment.

PACIENTUL: Mi-e rușine și nu știu ce să fac, cum să mă stăpînesc.

DOCTORUL: E simplu: trece ușor tentația asta... (Scrie o rețetă)

PACIENTUL: Nu e o tentație, doctore. Am și sustras deja!

DOCTORUL (Surprins): Ce?

PACIENTUL: La început, ștergătoarele de parbriz. Apoi bujiile, delcoul...

DOCTORUL: Nu se poate.

PACIENTUL: Ba da.

DOCTORUL: Nu vă cred.

PACIENTUL: Și benzina am sustras-o din rezervor.

DOCTORUL: Care benzină?

PACIENTUL: Aia din canistră, de v-am adus-o dumneavoastră.

DOCTORUL: Ciudat. Sînteți un pacient ciudat.

PACIENTUL: Se ia boala asta, doctore?

DOCTORUL: Nu.

PACIENTUL: Sigur?!

DOCTORUL: Garantez. De ce întrebați dacă se ia?

PACIENTUL: Știți, eu am plasat lucrurile sustrase. Am un om care mi le vinde. Din bani mi-au dispărut o parte!

DOCTORUL: Cum? Unde?

PACIENTUL: Mi-i sustrage nevasta! M-am prins la figură, dar tac.

DOCTORUL: De ce? De ce nu stai de vorbă cu ea?

PACIENTUL: Are și ea o bucurie... De ce să i-o iau!?

DOCTORUL: Soția știe că sustragi piese de pe mașină?

PACIENTUL: Cred că da. Sustrag noaptea.

DOCTORUL: Și cu banii ce faceți?

PACIENTUL: Îi beau.

DOCTORUL: E foarte grav.

PACIENTUL: Acum îmi vine să iau motorul. Cu totul.

DOCTORUL: Într-adevăr e foarte grav.

PACIENTUL: Doar ți-am spus, doctore. Ce mă fac? Cum, cu ce mă tratez? M-am gîndit să mă mut. Cu serviciul.

DOCTORUL: Unde?

PACIENTUL: Într-o întreprindere mai mică!

DOCTORUL: De ce?

PACIENTUL: Acolo sînt oameni mai puțini, ispite mai puține... E alt mediu... (Se tot uită la dulăpiorul vitrină) Acolo ce aveți?

DOCTORUL: Instrumente medicale.

PACIENTUL: Le folosiți?

DOCTORUL: Nu prea...

PACIENTUL: Acea ce e?

DOCTORUL: O spatulă!

PACIENTUL: Sînt tot într-un fel de conservare?!

DOCTORUL: Cam așa ceva...

PACIENTUL: Ce faci cu mine, doctore?

DOCTORUL: Nu dumneata ești vinovatul principal.

PACIENTUL: Nu? Dar cine?

DOCTORUL: Pe om îl tot schimbăm mereu, mediul aproape niciodată.

PACIENTUL: Vedeți ce boală gravă am? V-am spus...

DOCTORUL (Se uită și el la spatulă): E frumoasă...

PACIENTUL: Cum rămînem?

DOCTORUL: Să vii și mâine. O să mă mai consult cu alți colegi...

PACIENTUL: Nu știu dacă mai am benzină...

DOCTORUL: Vii oricînd. Ușa mea e deschisă pentru pacienți ca dumneata. (Îi dă cheile) Mașina mea e jos. 444. Pui benzina în rezervor. Cheile le lași la portar...

PACIENTUL: Se face, doctore. Aș mai veni cu o propunere!

DOCTORUL: Te rog!

PACIENTUL: Cu spatula aceea... N-o putem plasa undeva? Dacă tot stă acolo... degeaba?!

DOCTORUL (Interesat): Nu e rea ideea.

PACIENTUL: Atunci?

DOCTORUL (Încîntat): Ai pe cineva?

PACIENTUL: Firește! (Își strîng cu putere mîinile. După ce iese, doctorul scoate spatula și-o pune într-un buznar). Numărul 18!

DA!

— Ți-am dat mereu sarcini importante, ți-am acordat credit, te-am ajutat, te-am promovat...

— Da...

— Voiam să ajungi om!

— Da!

— Și ai ajuns...

— ...da...

— Un om de nimic. După ce că te-am ajutat, acum sînt și criticat pentru tine!

— Da?!

— Da. Dar acum te voi pedepsi fără milă.

— Da.

— Trăiești din vorbe, nu din fapte.

— Da...

— Fapte ai? N-ai! Că nu te duce mintea la nimic!

— Da!

— Termină odată cu „da“-ul ăsta, că mă scoți din sărite.

— Da!?

— Ești un papagal care face doar gălăgie...

— Da...

— Să nu mai spui vorba asta „da“ niciodată. Ai înțeles.

— Da.

DIN VINA PIRITULUI...

De cînd mă știu, mi-a plăcut să fiu vesel, să glumesc, să rîd, să alerg, să fiu liber, de parcă toată lumea ar fi fost numai a mea, nu și a altora! Tata zicea că ăsta e un „defect“ din naștere. Firește, se referea la veselie mea molipsitoare. Căci unde eram eu, era bunăvoie, liniște, senin și optimism. Bunicul, mai sfătos și cu mai multă experiență, a zis altceva: „Copilu' ăsta a suferit mult din cauza veseliei și a gurii. Îi cam slobodă gura lui și asta nu-i a bună!“ Știa bunicu' ce știa! Așa era pe vremuri. Ziceai una și sufereai de două ori. Mai tîrziu, aveam să nici nu zic și să sufăr. Dar, s-o iau pe îndelete cu povestea mea. În școală am avut multe avantaje fiind un elev cu simțul umorului. Nu mă întristau notele slabe, nu mă înspăimîntau profesorii proști, nu mă descurajau materiile grele. Vedeți, profesorii s-ar putea supăra pentru cuvîntul „proști“. Dar așa a fost. În doi ani am făcut cu tovarășul profesor Găină, bunăoară, matematica. Zoologia, hai că mai mergea. Da' matematica? El era la bază tehnician desinator sau desenator tehnic. Cam așa ceva. Și se voia profesor. La început a predat desen, apoi a trecut la matematică. Sora lui era tot la matematică. Lecțiile ni le predă după notițele și caietele ei. Greșea scriind pe tablă deseri și, atunci băieții buni din clasă îl corectau cu voce tare. Ceafa lui se înroșea, el bolborosea ceva și mergea înainte. Toată lumea mergea înainte atunci. El era la F.F. Cumnatu-său, un fost administrator de fapt, om de serviciu în școală — nu ne mai făcea focul în sobe, ca odinioară, ci venea în inspecție. Am înțeles atunci că și progresul poate fi înfricoșător și dramatic. Inspectorul își promovase cumnatul, iar noi învățam de la el matematică, promovam în unanimitate și cu note din ce în ce mai mari școala medie de 10 ani. Matematica n-o pricepeam și mă înspăimînta din pricina dascălului, istoria n-o prea învățam, că se

schimba mereu, iar eu mă aflu în perioada de creștere, geografia mă fascina cu depărtările ei și mai ales cu unul din punctele cardinale pe care-l trec din motive de sănătate sub tăcere, chimia mi se părea ceva absolut de neînțeles, moleculele mă adormeau, româna era frumoasă dar conjugarea verbelor și subordonarea în frază aveau să mă chinuie pînă după absolvirea filologiei, muzica mi se părea o suită de marșuri care zdrobeau nu știu ce cătușe, fizica era interesantă prin experiențele ei — căderea corpurilor în vid, deși mi se părea mai spectaculoasă în aer —, limbile nu umblau la școală pe vremea aceea, în sfîrșit, cel mai mult iubeam educația fizică. Era singura materie educativă. În orele respective cel mai mult mi-a plăcut alergarea aceea cu călcîile ridicate, pînă loveau șezutul. Abia mai tîrziu am înțeles tîlcul ei: era un excelent antrenament pentru viața de mai tîrziu: cea de adult. Dacă știam atunci, mă antrenam în acel mod fericit cîteva ore pe zi și ce ușor mi-ar fi fost! Enorm contează pregătirea corectă, la obiect și profundă pentru viață.

Frumos nu eram; nici înalt, dar nici scund, fetele mă agreau și mă căutau pentru umor, pentru poantele și glumele mele și mă ocoleau cînd era vorba de dans și de cîntec. N-aveam ureche muzicală și nici picioare. De asta m-am și apucat de scris. Din viața de student cele mai frumoase și statornice amintiri și învățăminte mi le-au lăsat serile, șuetele cu prietenii și cu ele și lecturile, ce-i drept tare alandala. Poeziile m-au cucerit pe viață. Ce poezii erau atunci! Cu tractoriști voioși și tractoare frumoase, cu chiaburi răi, cu mineri și abataje... Mă topeam după poezie!! Ei îi datorez în bună parte formarea mea definitivă ca umorist.

În căsătorie m-a cerut viitoarea soție. Eu șovăiam, făceam planuri, dezbăteam ideea aceasta, o studiam, dar nu acționam defel. Ea m-a cerut și eu am zis „Da!“ Toată viața — asta poate pentru că am RH negativ — am spus Nu și m-am temut teribil de DA. De cîteva ori am spus și DA. Am spus și la ofițerul stării civile. Și n-am regretat. O vreme! Seară de seară, ne spuneam bancurile, glumele auzite la serviciu, în oraș sau la prieteni. Ne amuzam copios. Apoi, începea programul la televizor. Am văzut întotdeauna în umor șansa de a spune un adevăr, cu evidentul risc de a supăra unul sau mai mulți oameni... Umorul este o parte a literaturii, a vieții mai exact, care

se adresează direct omului, vorbindu-i tocmai despre el, cu argumente care, de cele mai multe ori, îl lasă fără replică! Și asta îl îngrozește teribil pe bietul om. Între a spune adevărul și a tăcea să nu supăr pe cineva, am ales întotdeauna prima alternativă. Și n-a fost simplu, nici ușor.

Intr-o zi soția mi-a cerut cu blindețe:

— Aș vrea să te rog ceva.

— Te ascult, draga mea.

— Ar fi mai înțelept și mai potrivit, să nu ne mai spunem bancurile, glumele auzite la serviciu.

— Asta e o nouă glumă?

— Ți-am precizat: o rugămintă.

— De ce? Care este explicația acestei idei, hotărîri, spaime?

— Nu e nici o spaimă. Trebuie să fim mai serioși. Dacă tot spunînd glume, divulgăm, din neatenție, vreun secret de serviciu?

Discuții, controverse, argumente, amenințări. Pînă la urmă, am acceptat ideea. La birou, șeful ne-a cerut și el, parcă înțeles cu soția, să lăsăm bancurile, fleacurile. Așa că, în puținele minute, la cafea sau la gustarea de la ora 10, vorbeam despre modă, despre timp, despre fotbal și femei. Oboseam repede, lucram fără chef, seara, acasă, spuneam bancuri auzite de la prieteni, citeam umor din reviste sau cărți.

— Știi ce, mi-a spus iar soția, să scoatem complet bancurile deocheate.

— Dar sîntem numai noi!?

— Avem o vîrstă și nu ne șade bine.

Am cedat iar. Dar lucrurile mergeau înainte cu mare viteză.

— Uite ce e, să nu mai spunem bancuri cu copii.

Tocmai îi spuseseam că un coleg are un fiu în clasa a VI-a cam uituc. Mereu își uită în clasă ba un caiet, ba o carte, chipiul sau fișul. Altfel, e un copil foarte isteț. Controlîndu-l zi de zi, să-l obișnuiască să nu mai uite nimic, taică-său l-a întrebat: „Ai uitat ceva?” Și copilul a răspuns: „Da, tată! Vreo doi de zece. Am uitat să-i iau.” Uluit, am tăcut. De ce o fi supărat-o gluma? De la o vreme, nici prietenii nu mai preferau bancuri. În vizitele lor, nu mai spuneam glume ca altădată, discutam grav despre virozele care bîntuiau, despre vreme, despre circu-

lația mijloacelor de transport în comun. Asta era subiect preferat! Toți se simțeau puternici și curajoși față de întreprinderea de transport, pe care o criticam și pe față și pe dos, ba chiar o înjuram. Era singura instituție de care se... atingeau cu vorba. Ne întâlneam din ce în ce mai rar, căci plecam întotdeauna obosiți și fără chef, tot pe transportul în comun ne revărsam principiali și demni tot năduful. Pe el și pe fotbal. Și el e la îndemîna oricui vrea să-l scarmene cu oricîtă cruzime. Acasă am progresat. Soția mi-a cerut cu fermitate, de data aceasta, să încetăm cu orice sporovăială fără sens. Deci, nici o glumă, nici un zîmbet, nici un surîs. Stăteam singuri și pustii.

— Auzi, noi nu putem vorbi ca oamenii? m-a întrebat într-o seară.

— Abia aștept, am tresărit din colțul meu, sperînd că atmosfera va deveni mai caldă și vom cunoaște și noi o perioadă de destindere. Despre ce?

— Ce vrei... Spune ceva, să nu stăm ca două mobile. Uite, casa asta îți place cum arată? N-ar trebui s-o zugrăvim?

— Da, zic eu plin de speranțe. Dar mai spre primăvară...

— Atîta știi, să amîni!

Vreau să strecor o umbră de zîmbet și adaug:

— Azi, casele se zugrăvesc mai des pe dinafară...

Atît mi-a trebuit. Mi s-a reproșat că nu-s serios, că nu mă gîndesc cu grijă la cămin, că iubesc fleacurile, superficialitatea și comoditatea...

— Draga mea, hai să mergem la teatru. De ce să ne tot certăm?!

— E o idee bună. Ce e astă-seară?

— O scrisoare pierdută!

— Nu. Nici vorbă. Iar comedie?

— Să-i invităm la noi pe Gicu și Elvira? Le sîntem datori!

— La ce bun? De la o vreme sînt prea morocănoși, distanți...

— Mergem noi la Adina?

— Acolo se spun glume. Aia știu numai să rîdă.

— Să nu cumpărăm și noi o jumătate de purcel? Mulți au cumpărat și au ieșit bine...

— Numai la mîncare îți stă capul. La urma-urmei, nu sîntem robii mîncării!

— Cum a mers autobuzul 24 azi?

— Ca întotdeauna.

— Prost?!

— Mizerabil! De ce intri în amănunte? Aș desființa întreprinderea de transport... Țștia nu-și fac datoria, își bat joc de oameni...

Subiectul mă cam scoate din minți. Încerc să-l schimb.

— În holul Teatrului Național e și o interesantă și instructivă expoziție a unui artist amator. Să vizionăm niște lucrări de artă?!

— O fi d-aia abstractă...

— Să mergem la biserică, e un concert de orgă foarte frumos. Bach! Cîntă un rus...

— Eu la biserică nu merg. Poate cînta și-un chinez...

Au trecut luni. Mi s-a reproșat că sînt ursuz, tăcut, un necunoscut în familie. Am devenit astfel pîrit în procesul de divorț. Mi se imputa totul. Instanța i-a dat ei cîștig de cauză. Am făcut recurs și mi s-a dat un răspuns prompt: mi s-a respins. Cui să-i spun o glumă? Nu mai vrea nimeni un suris, un zîmbet, un adevăr?

INCORDAREA

Vestea cutremurătoare, ca o umbră a groazei, o aduse un vultur. În pădure era din nou încordare! Viețuitoarele tremurau. Unele începură chiar să-și caute locuri ferite, unde să se ascundă, pînă va trece primejdia. Întîmplător se și înnorase, așa încît natura amplifică teama, panica.

— Ce s-a întîmplat?

— De ce s-au încăierat?

— Iar situație încordată?!

— Viața ne este grav amenințată!

Informațiile, întrebările și zvonurile treceau grabnic, din cioc în cioc, din bot în bot și din creangă în creangă. Dacă animalele pădurii ar fi comunicat, asemenea oamenilor, prin telefon, vestea nu s-ar fi aflat nici pînă azi. Așa o aflaseră amplu, exact și de îndată: ursul și lupul au atacat deodată, dar din ascunzători diferite, un cerb foarte frumos, pe care l-au și răpus. Ursul susținea că prada e a lui, lupul era revoltat, căci el înșfăcase primul mîndrețe de cerb. Alți urși și lupi, mai mici și mai mulți, le veniră stăpînilor lor în ajutor. Cei mici nu mînceau, nu participau la dispută, ci doar se lingeau pe bot și amenințau cu demnitate!

— Nu avem noroc de liniște...

— Lupii se vor răzbuna ucigînd iepuri și căprioare și iezi.

— Vom plăti un preț prea mare ursului...

— Să fie dreptate!

— Să fie liniște.

— Și armonie.

Viețuitoarele astfel își expuneau punctul lor ferm de vedere, dar nu le auzea nimeni.

Cineva, mai înțelept sau mai cu experiență, întrebă:

— Pe ce teritoriu s-au întîlnit?

— Pe unul neutru! — preciză vulturul, scrutînd zările.

— Asta-i, spuse cel cu experiență, nici unuia nu-i mai ajunge teritoriul său.

— Să ne refugiem cât mai departe, spre Nord, propuse iepurele, care, se știe, fuge mai bine la deal.

— Vrem o viață demnă, zise mînios cerbul, ascuns în lăstărie, de i se vedeau doar coarnele.

— Eu nu mă leg la cap dacă nu mă doare, nu mă amestec, anunță solemn porcul mistreț. Ei sînt mari și tari, așa că, descurcați-vă.

— Am să le spun locul unde zace un bivol bolnav, șopti vulpea vicleană. E bine să-i săturăm. Mai ales că bivolul s-ar părea că are o boală contagioasă.

— Mă duc să-i văd, să mă amuz, zise rîsul și se despărta cu pași neauziți.

Între timp, sătui, ursul și lupul ședeau la umbra unui stejar secular.

— Eu sînt pentru colaborare, propuse demn lupul.

— Și eu! Să cooperăm, acceptă ursul.

— Atunci rămînem înțeleși : vom promova relații de bună vecinătate și prietenie.

— Calde și sincere.

Se îmbrățișară în grabă, în silă, disprețuindu-și reciproc mirosul și se tolăniră iar la umbră.

— Ce mai e nou? întrebă ursul.

— N-am noutăți și în general eu nu le agreez. Mă tem de tot ceea ce e nou.

— Mie chiar îmi produce spaimă tot ce e nou, tresări ursul și-și zburli blana. Mi s-au plîns iepurii!

— Serios?

— În cîteva rînduri!

— Mă mir. Și ce vor?

— Ziceau că, de la o vreme, îi preferi mai mult pe ei!

— E un semn că-mi sînt dragi, apropiați. Eu credeam că se bucură de atenția înaltă pe care le-o acord.

— Se pare că au carnea mai gustoasă în acest an!

— Asta e și părerea mea. Dar eu îi prefer nu numai pentru carne! Și mie mi s-au plîns albinele.

— Auzi, ce curaj, se miră ursul!

— Ziceau că le iei toată mierea, că lor nu le lași nici un strop.

— Așa e moda, lupule. Azi se ia tot! Să culeagă, d-aia-s albine. Uite, te invit la mine la masă.

— Cînd?

— Miine.

— Cu ce ocazie?

— Te invit din prietenie. Vom prânzi împreună.

— Da' nu miere!

— Nu. Întâi, vom avea niște miei înăbușiți, iepuri în sos vînătoresc, purcel de lapte la grătar și ca desert căprioare la tavă.

— Perfect. Va fi un prînz de gală. Poinîine ești invitatul meu. Ofer și eu un prînz în onoarea ta.

— Și ce vei avea la masă, lupule?

— Iezi la frigare, berbecuți la ceaun, cocoși de munte umpluți cu nucă și smîntînă, veverițe tinere la desert. Tu vii însoțit, ursule?

— Firește. Vom fi vreo două duzini.

— Și noi la fel. Ce faci?

— Dau ordin să fie vînați iepurii, vreo cincizeci, purceii — vreo sută, miei — tot atîția și cîteva căprioare.

— Nu e prea mult?

— Eu mă tem numai și numai de prea puțin, gemu ursul și se îndepărtă cu pași greoi.

A doua zi era iar liniște și pace în pădure. Viețuitoarele, neștiutoare, se bucurau că ursul și lupul nu se mai ceartă, iar ele nu mai erau în pericol. Încordarea trecuse. Începuse destinderea.

CUPRINS

Mărturisiri	5
Poveste din Gamaggugu	8
Apartament memorial	10
Votul universal	14
Nu-i rău	19
Vis de copil	20
D'ale crizei	23
Grija față de om	27
Contractul	29
La restaurant	32
Dorul lui moș Ieronim...	34
Găinile	38
Pretențiosul	40
Un revoluționar de profesie	41
Rația	46
O barbă la modă...	49
Lecția	52
Situația	57
O dimineată obișnuită	60
Sfatul medicului	63
Accidentul	66
În familie	69
O zi importantă!	73
Nuntă cu ghid...	76
Întrevederea	81
Motanul năzdrăvan	85
În doi...	91
Invitați de revelion	94
La o bere	98
Soția înfiată!	103
Lordul	106
Foștii țărani	111
Inspecție școlară	113

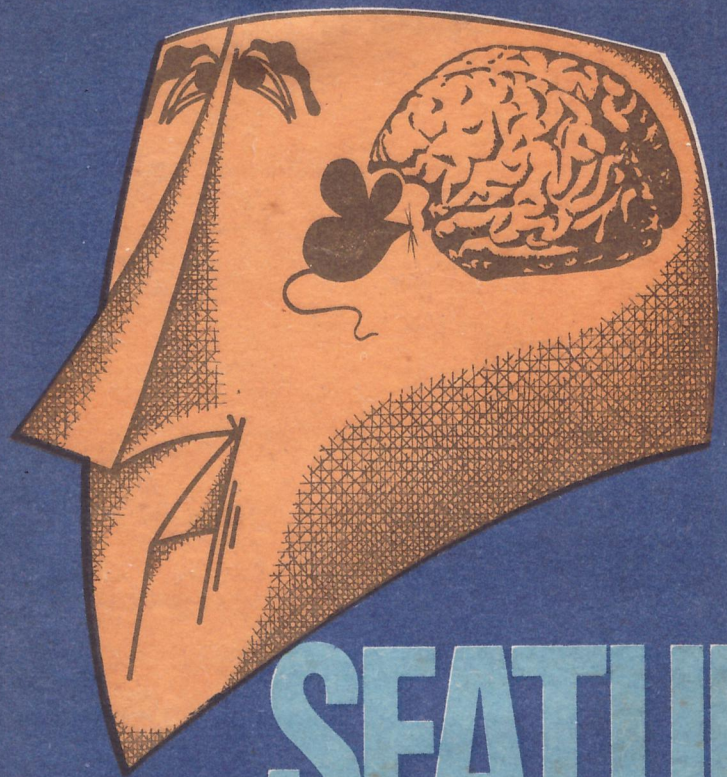

	Telefonul	
	Aniversarea	
	Zi de meci	
	Anotimpuri	
	Șansa	
	Pe tușă	
	Salvatorul de la înec	
s	Julietta pistruiată și sașie...	
c	Locuința unui om cu retribuție fixă	
	O nouă zi de muncă	
t	O poveste cu un lup	
	Simbătă liberă	
	Responsabilul de salon	
1	Fotbal	
	În ajun de sărbătoare...	
	Discuție principală!	
	Așteptînd victoria	
	Povestea unui mare succes	
	Pe ceață...	
	Examen cu orice preț	
	Baba-Cloanța	
	Plapuma roșie	
	Adrian și Cătălin	
	Interogatoriul	
	Duminica de martie	
	Pasiunea	
	Cînd lipsește gheața...	
	Dilema	
	În criză de timp	
	Musca	
	Delegația	
	Copilul cel mic	
	Incendiul	
	Ultima căsătorie	
	Un pacient cel puțin ciudat	
	Da!	
	Din vina pirîului	
	Încordarea	

. 116
. 120
. 125
. 128
. 131
. 133
. 136
. 141
. 146
. 152
. 156
. 161
. 164
. 168
. 172
. 174
. 177
. 181
. 183
. 185
. 189
. 192
. 195
. 198
. 202
. 205
. 210
. 217
. 225
. 228
. 231
. 236
. 239
. 241
. 257
. 262
. 263
. 268

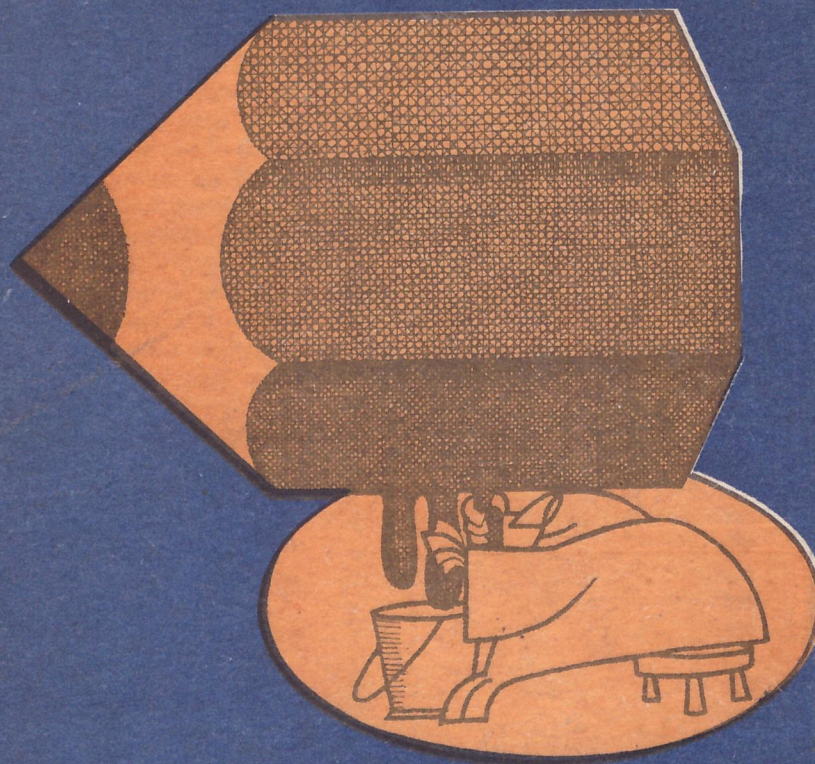
VIOREL CACOVEANU

SFATUL MEDICULUI

VIOREL CACOVEANU - SFATUL MEDICULUI

EDITURA ALBATROS

ISBN 973-24-0167-2

LEI 69